බහු මානය

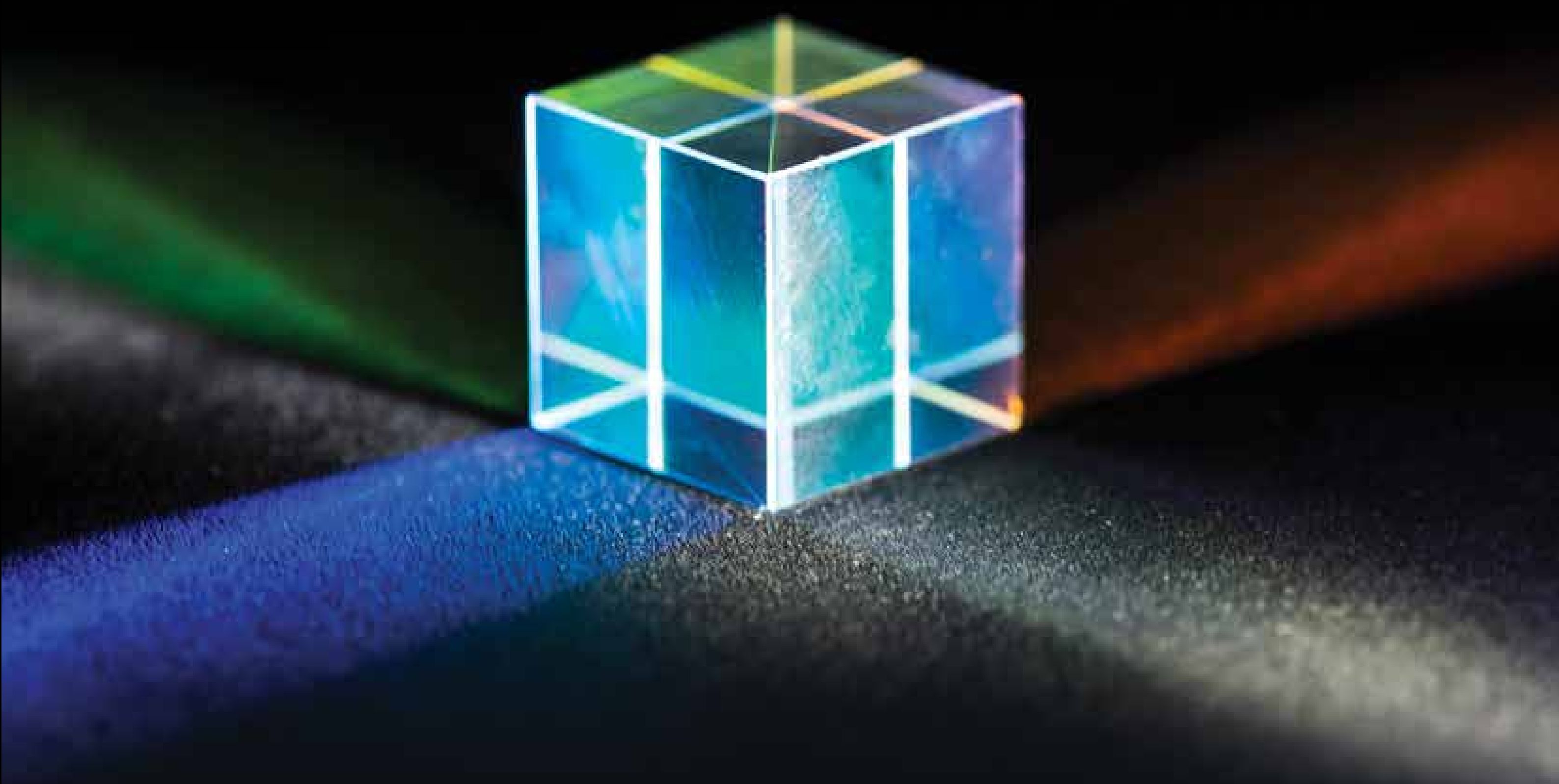

PEOPLE'S LEASING
THE TRUSTED LEADER

පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆයිනෑන්ස් පීඑල්සී
වාර්ෂික වාර්තාව 2022/23

ස්වාධීන විගණකවරුන්ගේ වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය
தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்
NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය எனது இல. My No.	BAN/D/PLF/2023/03	ඔබේ අංකය உமது இல. Your No.		දිනය திகதி Date	01 June 2023

සභාපතිතුමා
පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී
සමාගම

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව, 2023 මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී සමාගමෙහි සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශ සහ අනෙකුත් නෛතික සහ නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශ

1.1 මතය

2023 මාර්තු 31 වන දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය සහ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය, හිමිකම් වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය, සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශයක්ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්වලින් සමන්විත වූ, 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී ("සමාගම") හි මූල්‍ය ප්‍රකාශවල විගණනය සහ සමාගමේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල ("සමූහය") ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනය, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව, මගේ මඟපෙන්වීම යටතේ සිදු කරන ලදී. මෙම විගණනය සිදු කිරීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෘත්තියෙහි යෙදී සිටින වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක සහය මා විසින් ලබා ගන්නා ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

මේ වාර්තාවේ දක්වා ඇති සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ, 2023 මාර්තු 31 වන දිනට සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ඒවාහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් සත්‍ය සහ සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කොට ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (SLAuSs) අනුකූලව මම මගේ විගණනය සිදු කළෙමි. මගේ වගකීම් පිළිබඳ මගේ වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන කොටසේ විගණනයට අදාළ විගණකගේ වගකීම්හි, එකී ප්‍රමිතීන් යටතේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මා ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි මගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය වනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.

1.3 ප්‍රධාන විගණන කරුණු

මගේ වෘත්තීය විනිශ්චය අනුව, ප්‍රධාන විගණන කරුණු වන්නේ වත්මන් කාලපරිච්ඡේදයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනය කිරීමේදී වඩාත් වැදගත් වූ කරුණු වේ. සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනය කිරීමේදී සහ ඒ පිළිබඳව මගේ මතය සැකසීමේදී මෙම කරුණු සලකා බලන ලද අතර, මෙම කරුණු සම්බන්ධයෙන් මම වෙනම මතයක් ඉදිරිපත් නොකරමි. පහත සෑම කරුණක් සඳහාම, මගේ විගණනය එම කාරණය සලකා බලන ආකාරය පිළිබඳ සඳහන් කරමින් මගේ විස්තරය එම සන්දර්භය තුළ සපයා ඇත.

ප්‍රධාන විගණන කරුණ	මාගේ විගණනයේදී ප්‍රධාන විගණන කරුණ සලකා බලන ලද ආකාරය
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ ගණනය කරන ලද ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල් හි හානිකරණ ගාස්තු සඳහා ප්‍රතිපාදන 2023 මාර්තු 31 දිනට, මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සටහන 25 හි හෙළිදරව් කර ඇති පරිදි, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ ගණනය කරන ලද ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල් හි හානිකරණ ගාස්තු සඳහා ප්‍රතිපාදන රුපියල් මිලියන 125,378 ක් විය. මෙය ප්‍රධාන විගණන කාරණයක් වූයේ සංකීර්ණ ගණනය කිරීම් ඇතුළත් හානිකරණ ගාස්තු සඳහා වාර්තා කර ඇති ප්‍රතිපාදනවල ප්‍රමාණවත්භාවය; සුවිශේෂී විනිශ්චයන් සහ උපකල්පනවල මට්ටම සහ එවැනි ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල්වලින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ කළමනාකරණය ඇස්තමේන්තු කිරීම හා සම්බන්ධ ඇස්තමේන්තු අවිනිශ්චිතතා මට්ටම හේතුවෙනි.	මාගේ වාර්තාවේ සදහන් දිනය දක්වා පවතින වැදගත් තොරතුරු මත පදනම්ව, එහි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සමඟ වෙළඳපළ ආර්ථික අස්ථාවරත්වයට ප්‍රතිචාර දැක්වීම ඇතුළුව හානිකරණ ගාස්තු ගණනය කිරීම් සහ අභ්‍යන්තරයේ පවතින ක්‍රමවේදයන් සඳහාද සමූහයේ විධිවිධාන පෙළගැස්වීම මම තක්සේරු කළෙමි. ▪ මණ්ඩලය සහ කළමනාකාරිත්වය විසින් හානිකරණ ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි සඳහා වන අධීක්ෂණය, සමාලෝචනය සහ අනුමත කිරීමේ මට්ටම තක්සේරු කිරීම ඇතුළත් හානිකරණ ගාස්තු ඇස්තමේන්තු කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මම ඇගයීමට ලක් කළෙමි. ▪ සමූහයේ මූලාශ්‍ර ලේඛන සහ ගිණුම් වාර්තාවන්ට අදාළව ඇති විස්තර සමඟ එකඟවීමෙන් මම හානිකරණ ගාස්තු ගණනය කිරීමේදී භාවිත කරන ලද පාදක දත්තවල පරිපූර්ණත්වය, නිරවද්‍යතාව සහ වර්ගීකරණය මම පරීක්ෂා කළෙමි. ▪ ඉහත කරුණුවලට අමතරව, පහත සඳහන් ක්‍රියා පටිපාටි අනුගමනය කරන ලදී.

අංක 306/72, පොල්දූව පාර, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව. இல. 306/72, பொல்தூவ வீதி, பத்தரமுல்லை, இலங்கை. No. 306/72, Polduwa Road, Battaramulla, Sri Lanka.
+94 11 2 88 70 28 - 34 +94 11 2 88 72 23 ag@auditorgeneral.gov.lk www.naosl.gov.lk

ජාතික විගණන කාර්යාලය
தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்
NATIONAL AUDIT OFFICE
NAOSL

ප්‍රධාන විගණන කරුණ	මාගේ විගණනයේදී ප්‍රධාන විගණන කරුණ සලකා බලන ලද ආකාරය
▪ හානිකරණ ගාස්තු සඳහා වන ප්‍රතිපාදන තක්සේරු කිරීමේදී කළමනාකාරිත්වය විසින් භාවිත කරන ලද සුවිශේෂී විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනවලට අදාළ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර සඳහා පහත කරුණු ඇතුළත් විය. ▪ වත්මන් ආර්ථික අවපාතය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය සැලසුම් කරයි. ▪ අපේක්ෂිත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් විවිධ ආර්ථික තත්ත්වයන් යටතේ තක්සේරු කරන ලද වර්තමාන සහ අපේක්ෂිත අනාගත බාහිර සාධක සහ මෙම එක් එක් අවස්ථා සඳහා තීරණය කරන ලද සම්භාවිතා බර තැබීම් පිළිබිඹු වන ඉදිරි දැක්මක් සහිත තොරතුරු සංස්ථාගත කිරීම.	**හානිකරණය සඳහා තනි පදනමක් මත තක්සේරු කරන ලද ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල්:** ▪ මම ණය ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ තක්සේරුවල සාධාරණත්වය ඇගයීමට ලක් කළෙමි. ▪ මම අභ්‍යන්තරව පවතින තනි හානිකරණ ගණනය කිරීම්වල අංක ගණිතමය නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කළෙමි. ▪ මම වත්මන් ආර්ථික අවපාතය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් හානිකරණය සඳහා පවතින ප්‍රතිපාදනයන් හි භාවිත කරන ප්‍රධාන යෙදවුම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීමට ලක් කළෙමි. ඉහළ අවදානම් සහිත කර්මාන්ත සඳහා පාරිභෝගිකයන් නිරාවරණය වීම, ණය අත්හිටුවීම්, මූල්‍ය ප්‍රවාහයේ වටිනාකම සහ කාලසීමාව පුරෝකථනය කිරීමේදී ඇපකරවල ප්‍රතිසාධන ක්‍රියාවන්හි තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් එවැනි ඇගයීම් සිදු කරන ලදී. **හානිකරණය වෙනුවෙන් සාමූහික පදනමක් මත තක්සේරු කරන ලද ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා:** ▪ මම සටහන 25.6 හි අනාවරණය කර ඇති පරිදි ප්‍රධාන යෙදවුම් සහ හානිකරණ ගාස්තු සඳහා වන ප්‍රතිපාදන සඳහා භාවිත කරන ගණනය කිරීම් පරීක්ෂා කළෙමි. ▪ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී කළමනාකාරිත්වය විසින් භාවිත කරන ලද විනිශ්චයන්, උපකල්පන සහ ඇස්තමේන්තු මෙන්ම අභ්‍යන්තර ක්‍රමවේද සහ කළමනාකරණ ආවරණ සාධාරණදැයි මම තක්සේරු කළෙමි. නිෂ්පාදන කළඹ වර්ගීකරණය, ඉහළ අවදානම් කර්මාන්ත, ඉදිරි දැක්මක් ඇති තොරතුරුවල සාධාරණ බව ඇගයීම, විවිධ ආර්ථික අවස්ථා සහ එක් එක් අවස්ථාවට පවරා ඇති සම්භාවිතා බර තැබීම් ආදිය මගේ තක්සේරුවට ඇතුළත් විය. ▪ මූල්‍ය ප්‍රකාශවල 11 සහ 25 සටහන්වල දක්වා ඇති අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශ හෙළිදරව් කිරීම්වල ප්‍රමාණවත් බව මම තක්සේරු කළෙමි.
තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) පද්ධතිවල සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි අභ්‍යන්තර පාලනයන් සමූහයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය, ස්වයංක්‍රීය ක්‍රියාවලි සහ අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහිත තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති මත සැලකිය යුතු ලෙස රඳා පවතී. තවද, තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති මඟින් ජනනය කරන ලද දත්ත සහ වාර්තා භාවිත කරමින් ප්‍රධාන මූල්‍ය ප්‍රකාශ හෙළිදරව් කිරීම් සකස් කරනු ලැබේ. ඒවා පැතුරුම්පත් භාවිතයෙන් සම්පාදනය කර සකස් කර ඇත. ඒ අනුව, තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණය සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර පාලනයන් ප්‍රධාන විගණන කරුණක් ලෙස සැලකේ.	**මගේ විගණන ක්‍රියා පටිපාටි තුළ පහත ක්‍රියා පටිපාටි ඇතුළත් වේ:** ▪ මම ක්‍රියාවලීන්හි අභ්‍යන්තර පාලන පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත් අතර, මූල්‍ය වාර්තාකරණය සහ අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් සම්බන්ධ අදාළ පාලනයන් පරීක්ෂා කළෙමි. ▪ පරිශීලක ප්‍රවේශය සහ වෙනස්වීම් කළමණාකරණයට අදාළ දෑ ඇතුළුව තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති සහ අදාළ පාලනයන්හි සැලසුම් සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව පරීක්ෂා කිරීමට මෙන්ම ඇගයීමට මම මගේ අභ්‍යන්තර විශේෂිත සම්පත් යොදා ගත්තෙමි. ▪ සමූහයට බලපාන සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම් සහ මෙම අවදානම් විසඳීමට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව, මූලික වශයෙන් විමසීම් යොදා ගනිමින් මම ඉහළ මට්ටමේ අවබෝධයක්ද ලබා ගත්තෙමි. ▪ මම පොදු ලෙජර සැසඳීම් සමාලෝචනය ඇතුළුව නිරවද්‍යතාව සහ පරිපූර්ණත්වය සඳහා හෙළිදරව් කිරීම් හඳුනාගැනීමට භාවිත කරන වාර්තාවල මූලාශ්‍ර දත්ත පරීක්ෂා කළෙමි.

1.4 2023 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් සමාගමට අදාළ වෙනත් තොරතුරු

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සහ ඒ පිළිබඳ මගේ විගණක වාර්තාව හැර, අනෙකුත් තොරතුරු සමාගමේ 2023 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් තොරතුරුවලින් සමන්විත වේ. අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකාරිත්වය වගකිව යුතුය. සමාගමේ 2023 වාර්ෂික වාර්තාව මෙම විගණක වාර්තාවේ දිනයෙන් පසුව මා වෙත ලබා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළිබඳ මගේ මතයෙහි වෙනත් තොරතුරු ආවරණය නොකෙරෙන අතර මම ඒ පිළිබඳව කිසිදු ආකාරයක සහතික නිගමනයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනයට අදාළව, මගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගෙන ඇති වෙනත් තොරතුරු ලබා ගත හැකි වූ විට ඒවා කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී, වෙනත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශ හෝ විගණනයේදී ලබාගත් මගේ දැනුමට ප්‍රමාණාත්මකව නොගැළපේද යන්න සලකා බැලීමයි. එසේ නොමැති නම් ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් වැරදි ලෙස ප්‍රකාශිත බව පෙනේ.

සමූහයේ 2023 වාර්ෂික වාර්තාව කියවන විට, එහි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇති බව බව මා නිගමනය කරන්නේ නම්, ඒවා නිරවද්‍ය කිරීම සඳහා මා එම කාරණය පරිපාලනයට සම්බන්ධ අය වෙත සන්නිවේදනය කළ යුතු වේ. තවදුරටත් නිවැරදි නොකළ ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශ තිබේ නම්, ඒවා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව මා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට සභාගත කරන වාර්තාවට ඇතුළත් කරනු ඇත.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා කළමනාකාරිත්වය සහ පරිපාලනයට සම්බන්ධ පුද්ගලයන් සතු වගකීම්

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය සහ සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම කළමනාකාරිත්වයේ වගකීම වන අතර, කළමනාකාරිත්වය තීරණය කරන පරිදි වංචාවක් හෝ දෝෂයක් හේතුවෙන් ඇති වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයෙන් තොර මූල්‍ය ප්‍රකාශ සැකසීමට එවැනි අභ්‍යන්තර පාලනයක් අවශ්‍ය වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමණාකාරිත්වයේ වගකීමක් වන අතර, කළමණාකාරිත්වය සමාගම ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර, අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමණාකාරිත්වයේ වගකීමකි.

ජාතික විගණන කාර්යාලය
தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்
NATIONAL AUDIT OFFICE
NAOSL

සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා පරිපාලනයට සම්බන්ධ අය වගකිව යුතුය.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තියට අනුව, සමූහයේ වාර්ෂික සහ වාරාන්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීමට හැකිවන පරිදි සමූහය විසින් සියලු ආදායම්, වියදම්, වත්කම් සහ වගකීම් පිළිබඳ නිසි පොත් සහ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනය සඳහා විගණක සතු වගකීම්

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශ, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා දීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතික වීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කර පෙන්නන බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා හා වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම් සිදු කිරීම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චයභාවය හා වෘත්තීය සැකමුසුභාවය සහිතව, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කරන ලදී. තවද:

වංචාවක් හෝ දෝෂයක් හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම හඳුනාගෙන තක්සේරු කිරීම, එම අවදානම්වලට ප්‍රතිචාර දක්වන විගණන ක්‍රියා පටිපාටි සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම. දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලිපි ලේඛන සැකසීම, චේතනාන්මත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීම වංචාවන් ඇතිවීමට හේතු විය හැකි බැවින් වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මඟින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වේ.

අවස්ථානෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, සමාගම සහ සමූහයට අදාළ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.

කළමනාකාරිත්වය විසින් අනුගමන කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදාග න්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.

සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාග මේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතභාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව, ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදාගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතභාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අපගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතුය. නැතහොත් එම හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය සංශෝධනය කළ යුතුය. මාගේ නිගමනයන් විගණන වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබාගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වෙතත්, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.

හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළුව මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම, ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සහ සාධාරණ ප්‍රකාශනයක් ලබා ගත හැකි අයුරින්, ගනුදෙනු සහ සිදුවීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශ මගින් නියෝජනය කරන්නේද යන්න තක්සේරු කිරීම.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා සමූහය තුළ ඇති ආයතනවල හෝ ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම්වල මූල්‍ය තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම. සමූහයේ විගණනය මෙහෙයවීම, අධීක්ෂණය සහ කාර්යසාධනය පිළිබඳ වගකීම මා සතුය. මගේ විගණන මතය සඳහා මම සම්පූර්ණයෙන්ම වගකිව යුතුයි.

මාගේ විගණනයේදී මා විසින් හඳුනා ගන්නා ලද අභ්‍යන්තර පාලනයේ යම් සැලකිය යුතු අඩුපාඩු ඇතුළුව, වෙනත් කරුණු අතර, විගණනයේ සැලසුම්ගත විෂය පථය සහ කාලසීමාව සහ සුවිශේෂී විගණන සොයා ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් පරිපාලනයට අදාළ පාර්ශ්වයන් සමඟ මම සන්නිවේදනය කරන්නෙමි.

2. අනෙකුත් නෛතික සහ නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනත සහ 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනතෙහි පහත අවශ්‍යතා සඳහා නිශ්චිත විධිවිධාන ඇතුළත් වේ.

විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලුම තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් ලබාගෙන ඇති අතර මාගේ විමර්ශනයන්ගෙන් පෙනී යන පරිදි, 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනතේ 163 (2) (ඈ) වගන්තියේ සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවයට අනුව සමාගම විසින් නිසි ගිණුම් වාර්තා තබා ඇත.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ, 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 151 වගන්තියේ අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වේ.

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශ, 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඈ) (සසස) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවට අනුව පෙර වසරට අනුකූල වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඈ) (සඩ) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවට අනුව ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශවල මා විසින් පෙර වර්ෂයේ කරන ලද සියලුම නිර්දේශ ඇතුළත් වේ.

සිදු කරන ලද ක්‍රියා පටිපාටි සහ ලබාගත් සාක්ෂි මත පදනම්ව ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා වූ කිසිවක් මගේ අවධානයට ලක්ව නැත;

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඈ) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවට අනුව සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදයට පරිබාහිරව සමාගම විසින් ඇති කර ගත් ඕනෑම කොන්ත්‍රාත්තුවක් සම්බන්ධයෙන් සමාග මේ පාලන මණ්ඩලයේ ඕනෑම සාමාජිකයෙකුට සෘජු හෝ වක්‍ර උනන්දුවක් ඇති බව ප්‍රකාශ කිරීමට;

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඊ) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවට අනුව සමාගමේ පාලන අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද අදාළ ලිඛිත නීතිය, සාමාන්‍ය සහ විශේෂ විධානයන් සමඟ සමාගම අනුකූල වී නොමැති බව ප්‍රකාශ කිරීමට;

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (උ) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවට අනුව සමාගම සිය බලතල, කාර්යයන් සහ රාජකාරි ඉටු කර නොමැති බව ප්‍රකාශ කිරීමට;

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඌ) වගන්තියේ අවශ්‍යතාවට අනුව අදාළ නීතිවලට අනුකූලව කාල රාමු තුළ සමාගමේ සම්පත් පිරිමැසුම්සහගතව, කාර්යක්ෂමව සහ ඵලදායී අයුරින් ලබා ගැනීම සහ උපයෝජනය කිරීම සිදු කොට නොමැති බව ප්‍රකාශ කිරීම.

ඩබ්ලිව්. පී. සී. වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති

මූල්‍ය ප්‍රකාශ - අන්තර්ගතය

		පිටු අංකය
මූල්‍ය ප්‍රකාශ		
	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය	225
	විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	226
	මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය	227
	හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය	228
	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	230
මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්		
1.	සංස්ථාව සහ සමූහය පිළිබඳ	231
2.	පිළියෙල කිරීමේ පදනම සහ වෙනත් වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති	231
3.	සාමාන්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති	233
4	නිකුත් කළ නමුදු බලාත්මක නොවන ප්‍රමිතීන්	237
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය		
5.	දළ ආදායම	238
6.	ශුද්ධ පොලී ආදයම	238
7.	ඉපැයූ ශුද්ධ වාරික	240
8.	ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	241
9.	මූල්‍ය වත්කම් හි ශුද්ධ ලාභ/(අලාභය) - FVTPL	242
10.	වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	242
11.	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ ගාස්තු සහ වෙනත් අලාභ	243
12.	කාර්ය මණ්ඩල වියදම්	246
13.	ක්ෂය වීම සහ ක්‍රමක්ෂය කිරීම	246
14.	ප්‍රතිලාභ, හිමිකම් පෑම් සහ ප්‍රතිරක්ෂණ වියදම්	247
15	වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	248
16.	මූල්‍ය සේවා මත බදු	248
17.	ආදායම් බදු වියදම්	249
18.	සාමාන්‍ය කොටසකට මූලික/තනුක ඉපයුම්	252
19.	සාමාන්‍ය කොටසකට ලාභාංශ	253
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය - වත්කම්		
20.	මිනුම්කරණ පදනමෙන් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි විශ්ලේෂණය	253
21.	වත්කම් සහ වගකීම් හි සාධාරණ අගය	255
22.	මුදල් සහ මුදල්වලට සමාන දෑ	262
23.	බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂය	263
24.	මූල්‍ය වත්කම් ලාභ හෝ අලාභ මඟින් සාධාරණ අගයට	263
25.	ණය සහ ලැබිය යුතු - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	265
26.	ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	281
27.	මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මඟින් සාධාරණ අගයට	282
28.	ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	283
29.	පරිපාලිතවල ආයෝජන	285
30.	දේපළ ආයෝජන	287
31.	වෙනත් වත්කම්	288
32.	දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ	289
33.	භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	293
34.	කීර්ති නාමය සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	294

		පිටු අංකය
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය - වගකීම්		
35.	බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	296
36.	ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු	298
37.	නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්	299
38.	වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	301
39.	රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	302
40.	කල්බදු වගකීම්	304
41.	ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	305
42.	වෙනත් වගකීම්	306
43.	විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	307
44.	විලම්භිත බදු වගකීම්/(වත්කම්)	309
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය - හිමිකම්		
45.	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	311
46.	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	312
47.	රඳවාගත් ඉපැයුම්	312
48.	වෙනත් සංචිත	313
49.	පාලනය නොවන හිමිකම්	314
වෙනත් මූල්‍ය හෙළිදරව් කිරීම්		
50.	අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්	314
51.	සාමාන්‍ය කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය	316
52.	ජංගම සහ ජංගම නොවන විශ්ලේෂණ	316
53.	කාණ්ඩ අනුව මූල්‍ය වාර්තාකරණය	318
54.	ඔඩපනය කළ වත්කම්	320
55.	සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම	320
56.	අවදානම් කළමනාකරණය	326
57.	වාර්තාකරණ කාලසීමාවට පසු සිදුවීම්	350

ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමාගම සමූහය %	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000	සමූහය සමූහය %
දළ ආදායම	5	238	32,018,308	26,741,380	19.73	39,162,645	32,630,986	20.02
පොලී ආදායම	6.1	239	30,196,588	23,881,526	26.44	33,406,918	25,926,792	28.85
අඩු කළ: පොලී වියදම්	6.2	239	18,206,943	10,832,186	68.08	19,270,402	11,205,126	71.98
ශුද්ධ පොලී ආදායම	6	238	11,989,645	13,049,340	(8.12)	14,136,516	14,721,666	(3.97)
ශුද්ධ ඉපැයුම් වාරික	7	240	-	-	-	4,673,853	4,939,071	(5.37)
ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	8	241	1,265,287	1,876,524	(32.57)	691,195	1,321,513	(47.70)
මූල්‍ය වත්කම්වල ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)-FVTPL	9	242	9,143	26,783	(65.86)	4,168	86,525	(95.18)
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම	10	242	547,290	956,547	(42.78)	386,511	357,085	8.24
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම			13,811,365	15,909,194	(13.19)	19,892,243	21,425,860	(7.16)
අඩු කළා: ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ හි හානිකරණ ගාස්තු සහ වෙනත් අලාභ	11	243	568,485	655,425	(13.26)	703,962	951,756	(26.04)
කීර්ති නාමය සඳහා හානිකරණ ගාස්තු	34	294	-	121,611	(100.00)	-	121,611	(100.00)
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම			13,242,880	15,132,158	(12.49)	19,188,281	20,352,493	(5.72)
අඩු කළ: වියදම්								
කාර්ය මණ්ඩල වියදම්	12	246	4,488,546	4,002,414	12.15	5,731,934	4,946,747	15.87
ක්ෂය වීම් සහ ක්‍රමක්ෂය	13	246	698,572	700,043	(0.21)	660,133	638,664	3.36
ප්‍රතිලාභ, හිමිකම් පෑම් සහ ප්‍රතිරක්ෂණ වියදම්	14	247	-	-	-	3,251,671	3,228,475	0.72
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	15	248	2,082,538	2,134,497	(2.43)	2,540,760	2,607,480	(2.56)
මුළු මෙහෙයුම් වියදම්			7,269,656	6,836,954	6.33	12,184,498	11,421,366	6.68
මූල්‍ය සේවා මත බදුවලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය			5,973,224	8,295,204	(27.99)	7,003,783	8,931,127	(21.58)
අඩු කළ: මූල්‍ය සේවා සඳහා බදු	16	248	1,631,468	1,645,111	(0.83)	1,673,580	1,705,797	(1.89)
ආදායම් බදු වියදම්වලට පෙර ලාභය			4,341,756	6,650,093	(34.71)	5,330,203	7,225,330	(26.23)
අඩු කළ: ආදායම් බදු වියදම්	17	249	1,324,118	1,991,084	(33.50)	1,888,502	2,407,161	(21.55)
වසර සඳහා ලාභය			3,017,638	4,659,009	(35.23)	3,441,701	4,818,169	(28.57)
ලාභය බෙදහැරීම								
සමාගමේ හිමිකම් දරන්නන්			3,017,638	4,659,009	(35.23)	3,507,014	4,805,731	(27.02)
පාලනය නොවන හිමිකම්	49	314	-	-	-	(65,313)	12,438	(625.11)
වර්ෂය සඳහා ලාභය			3,017,638	4,659,009	(35.23)	3,441,701	4,818,169	(28.57)
සාමාන්‍ය කොටසකට මූලික/තනුක ඉපැයුම් (රු.)	18	252	1.48	2.28	(35.09)	1.72	2.35	(26.81)
සාමාන්‍ය කොටසකට ලාභාංශ (රු.)	19	253	0.50	1.25	(60.00)			

පිටු අංක 231 සිට 350 දක්වා ඇති සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි.

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

			සමාගම			සමූහය		
මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	2023 රු. '000	2022 රු. '000	සමූහය %	2023 රු. '000	2022 රු. '000	සමූහය %
වර්ෂය සඳහා ලාභය			3,017,638	4,659,009	(35.23)	3,441,701	4,818,169	(28.57)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම, ඉදිරි වර්ෂවල ලාභ හෝ අලාභ වෙත නැවත වර්ගීකරණය කිරීමට ඇති ශුද්ධ බදු අයිතම (ශුද්ධ බදු):								
විදෙස් පරිපාලිතවල මූල්‍ය ප්‍රකාශ පරිවර්තනයෙන් ඇතිවන ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	48.4	314	-	-	-	(594,615)	1,439,171	(141.32)
ඉදිරි වර්ෂවල ලාභ හෝ අලාභ වෙත නැවත වර්ගීකරණය කිරීමට ඇති ශුද්ධ අයිතම			-	-	-	(594,615)	1,439,171	(141.32)
ඉදිරි වර්ෂවල ලාභ හෝ අලාභ වෙත නැවත වර්ගීකරණය කිරීමට ඇති අයිතම (ශුද්ධ බදු):								
නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් මත ශුද්ධ ආයුගණක ලාභය/(අලාභය)								
විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මත ආයුගණන ලාභ සහ අලාභ	43	307	57,764	(31,732)	(282.04)	67,120	(28,272)	(337.41)
ආයුගණන ලාභ හෝ අලාභ මත විලම්භිත බදු බලපෑම	44.1	310	(17,329)	7,616	327.53	(20,136)	7,795	358.32
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළින් සාධරණ අගය								
නැවත මිනුම්කරණය මත ලාභය/(අලාභය)	48.3	313	(195,940)	(207,831)	5.72	(248,491)	(207,831)	(19.56)
ඉහත දෑ මත විලම්භිත බදු බලපෑම	44.1	310	58,789	49,817	18.01	74,554	49,817	49.66
ඉදිරි වර්ෂවල ලාභ හෝ අලාභ වෙත නැවත වර්ගීකරණය කිරීමට නොමැති ශුද්ධ අයිතම			(96,716)	(182,130)	46.90	(126,953)	(178,491)	28.87
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම, ශුද්ධ බදු			(96,716)	(182,130)	46.90	(721,568)	1,260,680	(157.24)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම			2,920,922	4,476,879	(34.76)	2,720,133	6,078,849	(55.25)
ලාභය බෙදහැරීම								
සමාගමේ හිමිකම් දරන්නන් වෙත			(96,716)	(182,130)	46.90	(426,193)	555,132	(176.77)
පාලනය නොවන හිමිකම්	49	314	-	-	-	(295,375)	705,548	141.86
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්, ශුද්ධ බදු			(96,716)	(182,130)	46.90	(721,568)	1,260,680	(157.24)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම			2,920,922	4,476,879	(34.76)	2,720,133	6,078,849	(55.25)

පිටු අංක 231 සිට 350 දක්වා ඇති සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

			සමාගම			සමූහය		
මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	2023 රු. '000	2022 රු. '000	සමූහය %	2023 රු. '000	2022 රු. '000	සමූහය %
වත්කම්								
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	22	262	5,844,798	4,668,830	25.19	6,316,003	5,402,587	16.91
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන ශේෂයන්	23	263	29,839,914	5,117,866	483.05	34,224,917	9,529,518	259.15
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ මඟින් සාධාරණ අගයට	24	263	203,975	25,140	711.36	345,093	849,298	(59.37)
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	25	265	114,277,945	151,274,454	(24.46)	125,377,904	163,320,846	(23.23)
ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	26	281	-	-	-	1,498,065	1,322,528	13.27
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මඟින් සාධාරණ අගය	27	282	944,653	1,333,278	(29.15)	1,372,962	1,632,941	(15.92)
ණය සාධන පත්‍රය - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	28	283	10,903,577	9,827,221	10.95	15,859,672	16,013,525	(0.96)
පරිපාලිතවල ආයෝජන	29	285	3,291,604	3,213,788	2.42	-	-	-
ආයෝජන දේපළ	30	287	284,961	-	-	1,200,317	820,664	46.26
වෙනත් වත්කම්	31	288	1,030,138	749,155	37.51	1,281,022	831,825	54.00
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ	32	289	1,481,005	1,413,776	4.76	3,971,219	4,090,682	(2.92)
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	33	293	1,615,939	1,972,380	(18.07)	1,372,423	1,539,484	(10.85)
විලම්භිත බදු වත්කම්	44	309	1,335,460	1,146,726	16.46	1,419,836	1,121,192	26.64
කීර්ති නාමය සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	34	294	19,193	21,965	(12.62)	137,436	139,603	(1.55)
මුළු වත්කම්			171,073,162	180,764,579	(5.36)	194,376,869	206,614,693	(5.92)
වගකීම්								
බැංකුවට ගෙවිය යුතු	35	296	7,724,671	11,749,332	(34.25)	11,068,522	15,300,361	(27.66)
ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු	36	298	100,935,114	103,367,904	(2.35)	107,979,956	111,453,750	(3.12)
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්	37	299	16,706,049	17,244,313	(3.12)	16,564,956	17,103,223	(3.15)
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	38	301	1,457,388	3,636,528	(59.92)	1,709,574	4,043,322	(57.72)
රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	39	302	-	-	-	5,206,622	5,903,363	(11.80)
කල්බදු වගකීම්	40	304	1,753,723	2,059,050	(14.83)	1,477,875	1,588,115	(6.94)
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	41	305	1,013,703	1,851,676	(45.25)	1,406,648	2,098,784	(32.98)
වෙනත් වගකීම්	42	306	1,016,790	1,369,054	(25.73)	1,202,218	1,399,030	(14.07)
විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	43	307	673,659	668,411	0.79	756,320	748,944	0.98
මුළු වගකීම්			131,281,097	141,946,268	(7.51)	147,372,691	159,638,892	(7.68)
හිමිකම්								
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	45	311	18,015,559	17,071,961	5.53	18,015,559	17,071,961	5.53
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	46	312	2,790,828	2,639,946	5.72	2,905,660	2,729,351	6.46
රඳවාගත් ඉපැයුම්	47	312	19,556,826	19,481,612	0.39	23,248,550	23,122,851	0.54
වෙනත් සංචිත	48	313	(571,148)	(375,208)	52.22	349,380	897,111	(61.05)
සමාගමේ හිමිකම් දරන්නන් වෙත බෙදහැරිය හැකි මුළු හිමිකම්			39,792,065	38,818,311	2.51	44,519,149	43,821,274	1.59
පාලනය කළ හිමිකම්	49	314	-	-	-	2,485,029	3,154,527	(21.22)
මුළු හිමිකම්			39,792,065	38,818,311	2.51	47,004,178	46,975,801	0.06
මුළු වගකීම් සහ හිමිකම්			171,073,162	180,764,579	(5.36)	194,376,869	206,614,693	(5.92)
අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්	50	314	5,626,774	6,852,234	(17.88)	5,750,578	6,899,223	(16.65)
සාමාන්‍ය කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය (රු.)	51	316	19.49	20.57	(5.26)	21.80	23.22	(6.10)

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කර ඇති බව අපි සහතික කරන්නෙමු.

ඔමාල් සුමනසිරි
සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී - මූල්‍ය

ශමින්ද්‍ර මර්සිලින්
ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකීමෙන් බැඳේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් සහතික කොට අත්සන් තබන ලද්දේ;

ප්‍රදීප් අමීර්තනායගම්
සභාපති

රොහාන් පතිරගේ
අධ්‍යක්ෂ

පිටු අංක 231 සිට 350 දක්වා ඇති සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි.

2023 මැයි 26 වනිදා
කොළඹ

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය- සමාගම

සමාගම	ප්‍රාග්ධනය	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	වෙනත් සංචිත සාධාරණ අගය සංචිත	රඳවාගත් ඉපැයුම්	මුළු හිමිකම්
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 වැනිදාට ශේෂය	14,892,036	2,406,995	(117,377)	17,159,777	34,341,431
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම					
වර්ෂය සඳහා ලාභය/(අලාභය)	-	-	-	4,659,009	4,659,009
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (ශුද්ධ බදු)	-	-	(207,831)	25,701	(182,130)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	(207,831)	4,684,710	4,476,879
හිමිකම් හි සෘජුව හඳුනා ගත් හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ ගනුදෙනු					
සංචිතවලට මාරු කිරීම	-	232,950	(50,000)	(182,950)	-
ගෙවූ ලාභාංශ – අතුරු	2,179,925	-	-	(2,179,925)	-
- අවසාන	-	-	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ මුළු ගනුදෙනු	2,179,925	232,950	(50,000)	(2,362,875)	-
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	17,071,961	2,639,945	(375,208)	19,481,612	38,818,310
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	17,071,961	2,639,945	(375,208)	19,481,612	38,818,310
2022 අංක 14 දරන අධිභාර බදු පනත යටතේ අධිභාර බදු අයකිරීම සඳහා ගැළපීම්	-	-		(1,947,167)	(1,947,167)
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ගැළපූ ශේෂය	17,071,961	2,639,945		17,534,445	36,871,143
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම					
වර්ෂය සඳහා ලාභය/(අලාභය)	-	-	-	3,017,638	3,017,638
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (ශුද්ධ බදු)	-	-	(195,940)	99,224	(96,716)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	(195,940)	3,116,862	2,920,922
හිමිකම් හි සෘජුව හඳුනා ගත් හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ ගනුදෙනු					
සංචිතවලට මාරු කිරීම	-	150,882	-	(150,882)	-
ගෙවූ ලාභාංශ - අවසාන	943,598	-	-	(943,598)	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ මුළු ගනුදෙනු	943,598	150,882	-	(1,094,480)	-
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	18,015,559	2,790,827	(571,148)	19,556,827	39,792,065

පිටු අංක 231 සිට 350 දක්වා ඇති සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි.

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය- සමූහය

සමූහය			වෙනත් සංචිත					
	ප්‍රාග්ධනය	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	සාධාරණ අගය සංචිත	විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගනුදෙනු සංචිත	රඳවාගත් ඉපැයුම්	එකතුව	පාලනය නොවන හිමිකම්	මුළු හිමිකම්
	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000
2021 අප්‍රේල් 1 වැනිදාට ශේෂය	14,892,036	2,464,951	(121,517)	542,836	20,682,106	38,460,412	2,661,541	41,121,953
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම								
වර්ෂය සඳහා ලාභය/(අලාභය)	-	-	-	-	4,805,731	4,805,731	12,438	4,818,169
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (ශුද්ධ බදු)	-	-	(207,831)	733,623	29,340	555,132	705,548	1,260,680
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	(207,831)	733,623	4,835,071	5,360,863	717,986	6,078,849
හිමිකම් හි සෘජුව හඳුනා ගත් හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ ගනුදෙනු								
සංචිතවලට මාරු කිරීම	-	264,401	(50,000)	-	(214,401)	-	-	-
ගෙවූ ලාභාංශ - අතුරු	2,179,925	-	-	-	(2,179,925)	-	(225,000)	(225,000)
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ මුළු ගනුදෙනු	2,179,925	264,401	(50,000)	-	(2,394,326)	-	(225,000)	(225,000)
2022 මාර්තු 31 වැනිදාට ශේෂය	17,071,961	2,729,352	(379,348)	1,276,459	23,122,851	43,821,275	3,154,527	46,975,802
2022 අප්‍රේල් 1 වැනිදාට ශේෂය	17,071,961	2,729,352	(379,348)	1,276,459	23,122,851	43,821,275	3,154,527	46,975,802
2022 අංක 14 දරන අධිභාර බදු පනත යටතේ අධිභාර බදු අයකිරීම සඳහා ගැළපීම්	-	-	-	-	(2,382,947)	(2,382,947)	(110,146)	(2,493,093)
2022 අප්‍රේල් 1 වැනිදාට ගැළපූ ශේෂය	17,071,961	2,729,352	(379,348)	1,276,459	20,739,904	41,438,328	3,044,381	44,482,709
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම								
වර්ෂය සඳහා ලාභය/(අලාභය)	-	-	-	-	3,507,014	3,507,014	(65,313)	3,441,701
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (ශුද්ධ බදු)	-	-	(248,491)	(299,240)	121,538	(426,193)	(295,375)	(721,568)
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	(248,491)	(299,240)	3,628,552	3,080,821	(285,924)	2,794,897
හිමිකම් හි සෘජුව හඳුනා ගත් හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ ගනුදෙනු								
සංචිතවලට මාරු කිරීම	-	176,310	-	-	(176,310)	-	-	-
ගෙවූ ලාභාංශ - අවසාන	943,598	-	-	-	(943,598)	-	(273,428)	(273,428)
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදු කළ මුළු ගනුදෙනු	943,598	176,310	-	-	(1,119,908)	-	(273,428)	(273,428)
2023 මාර්තු 31 වැනිදාට ශේෂය	18,015,559	2,905,662	(627,839)	977,219	23,248,548	44,519,149	2,485,029	47,004,178

පිටු අංක 231 සිට 350 දක්වා ඇති සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි.

මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 7 හි 'මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය' ට අනුකූලව, මුදල් ප්‍රවාහ සකස් කිරීමේ 'ඍජු ක්‍රමය' යොදා ගනිමින් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කර ඇත. එමගින් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්, ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්, සහ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගනු ලබයි. මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ, නිශ්චිත මුදල් වටිනාකමකට පහසුවෙන් පරිවර්තනය කළ හැකි සහ අගය වෙනස්වීම් සම්බන්ධයෙන් නොසැලකිය හැකි තරමේ අවදානමකට භාජනය වන, කෙටි කාලීන, ඉතා ඉහළ ද්‍රවශීලිතාවයෙන් යුත් අයෝජනවලින් සමන්විත වේ.

මාර්තු 31 දිනට අවසන් වර්ෂය සඳහා		පිටු	සමාගම		සමූහය	
			2023	2022	2023	2022
	සටහන	අංක	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් මගින් සිදු වන මුදල් ප්‍රවාහ						
මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ හි ආදායම	6.1	239	877,597	159,743	884,520	176,533
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා ගෙවීම්			(49,479,705)	(123,938,484)	(56,532,319)	(128,649,697)
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ වෙතින් මුදල් ලැබීම්			108,112,701	137,014,283	116,824,867	139,838,872
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමග ගැළපූ ශේෂයන් සඳහා ආයෝජන			(96,735,535)	(30,785,830)	(102,232,584)	(34,428,160)
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමග ගැළපූ ශේෂයන් වෙතින් ලද මුදල් ලැබීම්			74,982,057	31,510,851	81,747,062	34,065,096
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ ණය සාධන පත්‍රයේ ආයෝජන			(40,967,052)	(31,590,690)	(45,032,821)	(37,883,431)
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ ණය සාධන පත්‍රයේ මුදල් ලැබීම්			42,620,849	29,316,856	47,916,827	31,022,471
ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු ගෙවුම්			(164,570,652)	(122,737,129)	(169,175,292)	(124,719,248)
ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු දෑ වෙතින් මුදල් ලැබීම්			147,334,387	116,799,179	150,395,668	124,371,580
වෙනත් ආදායම් වෙතින් මුදල් ලැබීම්			4,259	2,079	184,223	219,280
මූල්‍ය වත්කම්වල ආයෝජන - ලාභ හෝ අලාභ තුළින් සාධාරණ අගය			(189,797)	(4,573,220)	(286,151)	(5,221,552)
මූල්‍ය වත්කම්වලින් ලැබීම් - ලාභ හෝ අලාභ තුළින් සාධාරණ අගය			1,616	4,684,650	794,525	5,740,532
මූල්‍ය වත්කම්වලින් ලැබීම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළින් සාධාරණ අගය			313,654	3,756	566,386	156,320
මූල්‍ය වත්කම්වල ආයෝජන - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළින් සාධාරණ අගය			-	(1,150,081)	(452,420)	(1,175,931)
කාර්ය මණ්ඩල වියදම් සඳහා ගෙවීම්			(4,724,920)	(3,709,482)	(5,986,957)	(4,653,596)
මෙහෙයුම් කල්බදු වගකීම් සඳහා ගෙවීම්			(651,359)	(667,068)	(438,364)	(385,273)
වෙනත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාකම් සඳහා ගෙවීම්			(3,796,402)	(3,444,436)	(4,577,598)	(3,623,514)
පාරිභෝගිකයින්ගෙන් ලද වාරික			-	-	4,498,316	4,641,005
ගෙවූ හිමිකම්පෑම්			-	-	(3,948,414)	(2,340,996)
ආයෝජනවලින් ලද ලාභාංශ ආදායම			343,930	711,841	7,014	6,216
ගෙවූ පාරිතෝෂික	43	307	(92,658)	(33,471)	(100,021)	(39,309)
ගෙවූ ආදායම් බදු	41.1	306	(4,256,539)	(1,175,248)	(5,317,964)	(1,958,933)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් උත්පාදනය වූ/ (භාවිත වූ) ශුද්ධ මුදල්			9,126,431	(3,601,901)	9,738,503	(4,841,735)
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් මූල්‍ය ප්‍රවාහ						
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ මිලදී ගැණුම්	32	289	(253,253)	(385,714)	(234,426)	(307,456)
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ විකුණුම්වලින් ලද මුදල්			39,867	14,005	88,898	131,604
අස්පෘශ්‍ය වත්කම් මිලදී ගැණුම්	34	294	(7,684)	(10,325)	(12,781)	(12,835)
ආයෝජනවලින් ලද ලාභාංශ			-	-	-	-
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් (භාවිත වූ)/ උත්පාදනය වූ ශුද්ධ මුදල්			(221,070)	(382,034)	(158,309)	(188,687)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වෙතින් සිදු වූ මූල්‍ය ප්‍රවාහ						
බැංකු වෙත සිදුකළ යුතු ගෙවීම්	35.1	296	(7,618,774)	(1,946,889)	(9,082,471)	(2,504,664)
බැංකුවලින් ණය ලබා ගැනීම්	35.1	296	2,000,000	7,000,000	2,799,279	7,250,000
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම් සඳහා ගෙවීම්	37.1	299	(2,093,667)	(8,456,772)	(2,077,567)	(8,440,722)
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්වලින් ණය ගැනීම			-	10,000,000	-	10,000,000
කොටස් හිමියන් වෙත ගෙවූ ලාභාංශ			17	80	17	80
පාලනය නොවන හිමිකම් වෙත ගෙවූ ලාභාංශ			-	-	(123,900)	(150,000)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් (භාවිත වූ)/ උත්පාදනය වූ ශුද්ධ මුදල්			(7,712,424)	6,596,419	(8,484,642)	6,154,694
ශුද්ධ (අඩුවීම) මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ			1,192,937	2,612,484	1,095,552	1,124,272
වර්ෂය ආරම්භයේ මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ			4,599,141	1,986,657	4,077,087	2,952,815
වර්ෂ අවසානය සඳහා මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ			5,792,078	4,599,141	5,172,639	4,077,087
මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ			5,844,798	4,668,831	6,316,003	5,402,587
බැංකු අයිරාව			(52,720)	(69,690)	(1,143,364)	(1,325,500)
වර්ෂ අවසානය සඳහා මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ			5,792,078	4,599,141	5,172,639	4,077,087

පිටු අංක 231 සිට 350 දක්වා ඇති සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අත්‍යාවශ්‍ය අංගයකි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

1. ආයතනය සහ සමූහය පිළිබඳ තොරතුරු

1.1 ආයතනික තොරතුරු

පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී (මෙතැන් පටන් 'සමාගම') 1995 අගෝස්තු 22 දින සංස්ථාපිත, ශ්‍රී ලංකාව තුළ ලියාපදිංචි සීමාසහිත පොදු සමාගමකි. එය 2011 අංක 42 දරන මුදල් ව්‍යාපාර පනත යටතේ බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගමකි. 2011 නොවැම්බර් 24 දින කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළේ මූලික ලැයිස්තුගත කිරීමක් සමාගම සතු වේ. 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ සමාගම නැවත ලියාපදිංචි කරන ලදී.

එහි ලියාපදිංචි කාර්යාලය සහ ප්‍රධාන ව්‍යාපාර ස්ථානය නො. 1161, මරදාන පාර, කොළඹ 08 ලිපිනයේ පිහිටා ඇත.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශ

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා වන සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශ මඟින් පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී (මවු සමාගම), එහි පරිපාලිත (සියල්ල එක්ව 'සමූහය' ලෙස හැඳින්වේ) සමන්විත වේ.

මවු සමාගම සහ සමස්ත පරිපාලක සමාගම

රජයේ ආයතනයක් වන මහජන බැංකුව සමාගමේ මවු සමාගම වේ.

සේවකයින් සංඛ්‍යාව

2023 මාර්තු 31 දිනට සමාගමේ සහ සමූහයේ කාර්ය මණ්ඩලය පිළිවෙළින් 2,114 ක් සහ 2,995 ක් විය. (2022 මාර්තු 31 දිනට 2,245 සහ 3,148 ක් විය.)

1.2 සමූහයේ තොරතුරු

මූලික ක්‍රියාකාරකම් සහ මෙහෙයුම් ස්වභාවය

සමාගම

පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී

මූලික ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාකම් ලෙස මූල්‍ය කල්බදු සැපයීම, කුලී පිට ගැණුම් වත්කම් මූල්‍යකරණය, කාලසීමා ණය, ඉස්ලාමීය ණය, ආන්තික වෙළඳාම, කොටස් වෙළඳාම, ණය සාධන පත්‍ර නිකුත් කිරීම, සාධකකරණය, රන් ණය සහ මහජන තැන්පතු ජංගමකරණය දැක්විය හැකිය.

පරිපාලිතයන්

පරිපාලිතයේ නම	මූලික ක්‍රියාකාරකම්	සංස්ථාපිත රට	හිමිකම් අයිතීන් %	
			2023	2022
පීපල්ස් ලීසිං ෆ්ලීට් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ්	රථවාහන සමූහ කළමනාකරණය, රථවාහන තක්සේරුකරණය, රථවාහන විකුණුම්, රක්ෂණ තක්සේරුව සහ රථවාහන අලුත්වැඩියාව	ශ්‍රී ලංකාව	100%	100%
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්	මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සහ දේපළ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන යාම	ශ්‍රී ලංකාව	100%	100%
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	රක්ෂණ ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙනයාම (සාමාන්‍ය)	ශ්‍රී ලංකාව	75%	75%
පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ්	කාර්යාල සංකීර්ණයක් ගොඩ නැගීම සහ මෙහෙයවීම	ශ්‍රී ලංකාව	100%	100%
පීපල්ස් මයික්‍රො කොමර්ස් ලිමිටඩ්	අඩු ආදායම් උපයන්නන්ට සහ ක්ෂුද්‍ර ව්‍යාපාර ආයතන වෙත බැංකු නොවන මූල්‍ය සේවා සැපයීම	ශ්‍රී ලංකාව	100%	100%
ලන්කන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	කල්බදු/ණය සහ අත්තිකාරම් සැපයීම, ණය සාධන පත්‍ර නිකුත් කිරීම සහ මහජන තැන්පතු ජංගමකරණය	බංගලාදේශය	51%	51%

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගමේ සහ සමූහයේ මූලික ක්‍රියාකාරකම්වල ස්වභාවයේ සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදු නොවිය.

2. ගිණුම් සකස් කිරීමේ පදනම සහ අනෙකුත් සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

2.1 අනුකූලතා ප්‍රකාශය

2023 මාර්තු 31 දිනට සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සහ වෙනම සකස් කරන ලද සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ (ස් ශ්‍රී ලංකා) ආයතනය විසින් සකස් කර ඇති ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (බ්‍යඝෂ සහ බණී) අනුව සහ 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත, 2011 අංක 42 දරන මූල්‍ය ව්‍යාපාර පනත, 2000 අංක 43 දරන රක්ෂණ කර්මාන්ත පනත යන පනත්වල අවශ්‍යතාවලට සහ කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි ලැයිස්තුගත කිරීමේ රීතිවලට අනුකූලව සකස් කර ඉදිරිපත් කර ඇත. මුදල් ප්‍රවාහ පිළිබඳ තොරතුරු හැරුණුකොට, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ ගිණුම්කරණයේ උපචිත පදනම අනුව සකස් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් 'අඅඅගපීරසක්බන්ග ජදප රැ අඅඅගිකීජගකන' වෙතින් ලබා ගත හැකිය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම නියාමනය කරන් බ්‍යඝෂ සහ බණී හි අවශ්‍යතාවලට අනනුකූල වන කිසිදු ආකාරයක අයෝග්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සමූහය විසින් අනුගමනය කර නැත.

සමූහය විසින් වර්ෂය තුළ අනුගමනය කරන ලද සාමාන්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 233 හි සටහන් 3 හි දක්වා ඇත.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වගකීම

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ සහ බ්‍යඝෂ සහ බණී හි විධිවිධාන අනුව සමාගමේ සහ සමූහයේ මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකිව යුතුය.

"සමාගමේ කටයුතු පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව", "මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම" සහ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයට අදාළ සහතිකයේ දක්වා ඇති පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඔවුන්ගේ වගකීම පිළිග නු ලැබේ.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට පහත සංරචක ඇතුළත් වේ:

- සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ තොරතුරු සැපයෙන ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය සහ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය;
- වසර අවසාන වන විට සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ තොරතුරු සැපයෙන මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය;
- සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගමේ සහ සමූහයේ කොටස් හිමියන්ගේ හිමිකම්හි සියලුම වෙනස්කම් නිරූපණය කෙරෙන හිමිකම් වෙනස්වීම පිළිබඳ පකාශය;

- සමාගමට සහ සමූහයට මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ උත්පාදනය කිරීමට ඇති හැකියාව සහ එම මුදල් ප්‍රවාහයන් උපයෝජනයට ආයතනය සතු වන අවශ්‍යතා පිළිබඳව පරිශීලකයින්ට තොරතුරු සැපයෙන මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය; සහ,

- ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්.

2.3 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුමත කිරීම

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ (සංසන්දනයන් ඇතුළත්ව) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා, 2023 මැයි 26 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල යෝජනාවට අනුකූලව අනුමතය සහ අවසරය ලබා දී ඇත.

2.4 මිනුම්කරණ පදනම

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ පහත කරුණු හැර සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ, ඓතිහාසික පිරිවැය පදනම යටතේ සකස් කොට ඇත.

කරුණු	මිනුම් පදනම	සටහන	පිටු අංකය
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ තුළින් සාධාරණ අගයට	සාධාරණ අගය	24	263
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළින් සාධාරණ අගය	සාධාරණ අගය	27	282
ආයෝජන දේපළ	සාධාරණ අගය	30	287
විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැදීම්	විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැදීම් හි වර්තමාන අගය සහ ආයුගණන ලාභය හෝ අලාභය ලෙස වගකීම් හඳුනා ගැනේ.	43	307

2.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි සමාගමේ සහ සමූහයේ වත්කම් සහ වගකීම්, ඒවායේ අදාළ ද්‍රවශීලිතා සහ කල් පිරීම නිරූපණය කිරීමේ ස්වභාවය අනුව වර්ග කොට ලැයිස්තුගත කර ඇත. වාර්තාකරණ දිනයට (ජංගම) පසු මාස 12 ක් ඇතුළත සහ වාර්තාකරණ දිනයට (ජංගම නොවන) පසු මාස 12 කට වැඩියෙන් ප්‍රතිසාධන හෝ නිරවුල් කිරීම් විශ්ලේෂණය පිටු අංක 316 හි සටහන 52 හි ඉදිරිපත් කොට ඇත (ජංගම/ ජංගම නොවන). මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට බලපාන උද්ධමන සාධක සඳහා ගැළපුම් සිදු කොට නැත.

2.6 හිලවු කිරීම

හඳුනාගත් වටිනාකම හිලවු කිරීමට නෛතික බලාත්මක කළ හැකි අයිතියක් පවතින විට සහ ශුද්ධ පදනම මත නිරවුල් කිරීමට අදහස් කරන විට හෝ, එකවර වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමට සහ වගකීම් නිරවුල් කිරීමට අදහස් කරන විට පමණක් මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් හිලවු කොට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ශුද්ධ අගය වාර්තා කොට ඇත. යම් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක් හෝ අර්ථකථනයක් මගින් අවශ්‍ය හෝ අවසර දී ඇත්නම් සහ සමූහයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල විශේෂයෙන් හෙළිදරව් කර ඇත්නම් මිස ආදායම් සහ වියදම් ඒකාබද්ධ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ හිලවු කරනු නොලැබේ.

2.7 ව්‍යවහාරික සහ ඉදිරිපත් කරන ව්‍යවහාර මුදල්

සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ, සමූහය පවත්වාගෙන යනු ලබන මූලික ආර්ථික පරිසරයේ ව්‍යවහාර මුදල වන (සමූහයේ ක්‍රියාකාරී ව්‍යවහාර මුදල්) ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් දැක්වේ.

2.8 වැටයීම

"මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම" හි ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 01 මගින් පිළිගෙන ඇති පරිදි වෙනත් ආකාරයකට ඉදිරිපත් කොට ඇති අවස්ථාවකදී හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශවල වටිනාකම් ආසන්න රුපියල් දහසට වටයා ඇත.

2.9 ප්‍රමාණාත්මකභාවය සහ සමාහරණය

"මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම" හි ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 01 අනුකූලව, සෑම සමාන කරුණුවල ප්‍රමාණාත්මක මට්ටම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල වෙන් වෙන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත. අසමාන ස්වභාවයේ හෝ කාර්යයේ කරුණු ඒවා ප්‍රමාණාත්මක නොවන්නේ නම් හැර වෙන් වෙන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.

2.10 සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන

SLFRSs සහ LKASs අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීමේ දී, කළමනාකරණය විසින් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ වාර්තා කළ වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් සහ වියදම් වටිනාකම් සඳහා බලපාන විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන සිදු කළ යුතුය. එමෙන්ම කළමනාකරණය විසින් ඉදිරි මූල්‍ය වර්ෂ තුළ වත්කම් සහ වගකීම් හි ධාරණ වටිනාකමට ද්‍රව්‍යමය ගැළපුම් ඇති කළ හැකි සැලකිය යුතු අවදානම් පවතින වාර්තාකරණ දිනයට ඉදිරිය සලකා බලමින් මූලික උපකල්පන සහ ඇස්තමේන්තු අවිනිශ්චිතාවන් හි ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර සලකා බැලීම සිදු කළ යුතුය. මෙම උපකල්පනයන්ට සාපේක්ෂව සැබෑ ප්‍රතිඵලයන් වෙන්ස විය හැකිය.

ගිණුම්කරණ විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ පාදක වූ උපකල්පන අඛණ්ඩ පදනම මත සමාලෝචනය කෙරේ. ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සංශෝධන, ඒවා සංශෝධනය කළ කාලය තුළ සහ අනාගතයේ බලපානු ලබන ඕනෑම කාලයක හඳුනා ගැනේ.

අවිනිශ්චිතතා ඇති කරනු ලබන ප්‍රධාන වැදගත් ගිණුම්කරණ විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන පහතින් දක්වා ඇති අතර, අදාළ සටහන්වල එවැනි වත්කම් සහ වගකීම් හි අදාළ ධාරණ වටිනාකම දක්වා ඇත.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

අඛණ්ඩ පැවැත්ම පවත්වා ගැනීමට සමූහය සතු හැකියාව සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තක්සේරුවක් සිදු කර ඇති අතර, තක්සේරු කළ හැකි ඇස්තමේන්තු කළ හැකි අනාගතය තුළ ව්‍යාපාර පැවතීමට අවශ්‍ය සම්පත් එය සතු වන බවට සෑහීමකට පත් වේ. එය මෙහෙයුම් සිදු කරනු ලබන පරිසරය තුළ ඉදිරි ආර්ථික අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රක්ෂේපණ සිදු කිරීමට තක්සේරු මඟින් වත්මන් ආර්ථික සංවර්ධනයන් සලකා බලන ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්ති යොදා ගැනීම සඳහා අවිනිශ්චිතතා ඇති කරන ලද මූලික කාරණාවලට රටේ අස්ථාවර ආර්ථික පරිසරය, ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වලට කොවිඩ් 19 උවදුරේ බලපෑම, සමූහයේ කාර්යසාධනය සහ ආර්ථික ප්‍රතිසාධනයට සහය ලබා දීමට රජය විසින් යොදා ගත් ක්‍රියාමාර්ග අදාළ වේ. අඛණ්ඩ පැවැත්ම පවත්වා ගැනීම සඳහා සමූහය සතු හැකියාවට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවන් පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් නැත.

විශේෂයෙන්ම අභ්‍යන්තර ආර්ථික පරිසරය නිරූපණය කරනු ලබන ඉහළ මට්ටමේ අනපේක්ෂිතතා ආයතනික සහ පුද්ගල ණය යෝග්‍යතාවයේ පිරිහීමට හේතු වේ. මෙය අක්‍රීය ණය ඉහළ යාම සඳහා බලපානු ලබන අතර, එම නිසා පොදුවේ සමාගම සහ එම අංශය විසින් සැලකිය යුතු හානිකරණ අලාභ හඳුනා ගත හැකි විය. ඉහත කරුණු සහ සමූහයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය සහ ද්‍රවශීලිතා යාන්ත්‍රණ ප්‍රවේශයට සමාගමේ හැකියාව සමඟින්, සමූහය විසින් එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීමේදී අඛණ්ඩ පැවැත්ම යොදා ගැනීමේ කොන්දේසි සපුරා ඇති බවට සමාගම ඇස්තමේන්තු කරයි. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම යටතේ සකස් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් වර්ගීකරණය

SLFRS 9 අනුව, සමූහයේ සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති මඟින් මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය කර පසුව විවිධ කාණ්ඩවලට, එනම් ක්‍රමක්ෂ පිරිවැය, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් (FVOCI) හරහා සාධාරණ වටිනාකම සහ ලාභය හෝ අලාභය හරහා සාධාරණ වටිනාකම (FVTPL) පහත සඳහන් නිර්ණායක මත පදනම්ව මිනුම් කරනු ලැබේ;

- 3.5.2 සටහනේ දක්වා ඇති පරිදි මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා වන ආයතනයේ ව්‍යාපාර ආකෘතිය

- 3.5.2 සටහනේ දක්වා ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ ලක්ෂණ

මූල්‍ය වත්කම් හි හානිකරණ අලාභ

SLFRS 9 යටතේ සියලු වර්ගවල මූල්‍ය වත්කම් හරහා සිදුවන හානිකරණය මැනීම සඳහා විනිශ්චය අවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන්ම, අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්හි ප්‍රමාණය සහ කාලසීමාව මෙන්ම හානිකරණ අලාභ නිර්ණය කිරීමේදී අතිරේක වටිනාකම් ඇස්තමේන්තු කිරීම සඳහා මෙය අවශ්‍ය වේ.

මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක් හානිකරණය වී ඇති බවට කිසියම් විෂය මූලික සාක්ෂි තිබේද යන්න, එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයන්හිදී සමූහය/සමාගම මඟින් තක්සේරු කරයි.

ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ හි හානිකරණ අලාභ

ඒ අනුව, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හානිකරණ අලාභයක් දැක්විය යුතුද යන්න තක්සේරු කිරීම සඳහා සමූහය විසින් වාර්තා කරන සෑම දිනකම තනි තනිව සැලකිය යුතු ණය සහ අත්තිකාරම් සමාලෝචනය කරයි. විශේෂයෙන්ම, හානිකරණ අලාභය නිර්ණය කරන විට අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයේ ප්‍රමාණය සහ කාලය තක්සේරු කිරීමේදී කළමනාකාරිත්වයේ විනිශ්චය අවශ්‍ය වේ.

මෙම ඇස්තමේන්තු පදනම් වී ඇත්තේ සාධක ගණනාවක් පිළිබඳ වන උපකල්පන මත වන අතර එම නිසා සත්‍ය ප්‍රතිඵල වෙනස් විය හැකිය. එමඟින් සිදු කරන ලද හානිකරණ වෙන් කිරීම වෙත අනාගත වෙනස්කම් ඇති වේ.

'ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ මත ඇති වූ හානිකරණ අලාභ' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 277 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන 25.7 සටහනේ දක්වා ඇත.

මූල්‍ය ආයෝජනයන්හි හානිකරණ ගාස්තු

SLFRS 9-මූල්‍ය ආයෝජනයට අනුකූලව හානිකරණයට යටත්ව ක්‍රමක්ෂය කළ පිරිවැය යටතේ මූල්‍ය ආයෝජන වර්ගීකරණය කර ඇත. හානිකරණ පිරිවැය යටතේ ගණනය කරන ලද ණය සාධන පත්‍ර පිළිබඳ ඓතිහාසික අලාභ අත්දැකීමක් සමාගමට/සමූහයට නොමැත. එබැවින් සමූහය විසින් බාහිර මූලාශ්‍ර මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව (PD) එනම් බාහිර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම සඳහා - බ්ලූම්බර්ග් ආදිය සලකා බලයි. ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් රුපියල්වලින් නිකුත් කරන ලද පැහැර හැරීම් නිසා සිදුවූ අලාභය (LGD) සඳහා ණය සුරැකුම්පත් 0% ලෙස සලකනු ලබන අතර, අනෙකුත් සියලුම සාධන පත්‍ර සඳහා කර්මාන්ත සාමාන්‍යය පැහැර හැරීම් නිසා සිදුවූ අලාභය ලෙස සලකනු ලබයි.

මූලික හඳුනාගැනීමේ සිට මූල්‍ය ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වී නොමැත. එබැවින් සමූහය විසින් එම ආයෝජන සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අපේක්ෂිත ණය අලාභ වාර්තා කර නොමැත.

FVOCI හි හානිකරණය

FVOCI හි හානිකරණය' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 282 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන 27 සටහනේ දක්වා ඇත.

දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය

සමූහය විසින් එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල අවශේෂ අගයන්, ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලයන් සහ ක්ෂය වීමේ ක්‍රම සමාලෝචනය කෙරේ. කළමනාකාරිත්වයේ විනිශ්චය මෙම අගයන්, අනුපාත, ක්‍රම තක්සේරු කිරීමේදී ක්‍රියාත්මක වන අතර එබැවින් ඒවා අවිනිශ්චිතතාවයට යටත් වේ.

අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය

'අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 294 මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන 34 සටහනේ දක්වා ඇත.

GRI 207-1,207-2,207-3,207-4,3-3

හුවමාරු මිල රෙගුලාසි

සමාගම ආදායම් බදු සහ හුවමාරු මිල රෙගුලාසි ඇතුළු අනෙකුත් බදුවලට යටත් වේ. අදාළ හුවමාරු මිල රෙගුලාසිවල අර්ථ නිරූපණය සම්බන්ධයෙන් පවතින අවිනිශ්චිතතාවයන්, හුවමාරු මිල රෙගුලාසිවල බලපෑම තීරණය කිරීම සඳහා කළමනාකරණ විනිශ්චය භාවිත කිරීම අවශ්‍ය විය. ඒ අනුව ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර හඳුනාග ැනීම, අදාළ ආසන්න මිල ගණන් ඇස්තමේන්තු කිරීම සහ සුදුසු මිලකරණ යාන්ත්‍රණයක් තෝරා ගැනීම අන්තර්ගත වන මුත් ඒවාට සීමා නොවූ, අංශවල රෙගුලාසි යොදා ගැනීමේදී තීරණාත්මක විනිශ්චයන් සහ ඇස්තමේන්තු භාවිත කරන ලදී. වත්මන් බදු ගාස්තුව එවැනි විනිශ්චයන්ට යටත් වේ. කළමනාකාරිත්වයේ අර්ථ නිරූපණය සහ හුවමාරු මිල රෙගුලාසි යොදා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් බදු අයකිරීම් සහ සත්‍ය වශයෙන් ගෙවිය යුතු මුදල අතර වෙනස්කම් ඇති විය හැකිය.

GRI 207-1,207-2,207-3,207-4,3-3

විලම්බිත බදු

'විලම්බිත බද්ද' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 309 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන 44 සටහනේ දක්වා ඇත.

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම

'විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 307 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන 43 සටහනේ දක්වා ඇත.

පරිපාලිතයක් වන පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී හි සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම් වගකීම් තක්සේරු කිරීම

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම්වල ඇස්තමේන්තු වාර්තා කරන දිනට ලද හිමිකම්වල අපේක්ෂිත අවසාන පිරිවැය සහ වාර්තා කරන දිනට දරන ලද නමුත් තවමත් වාර්තා කර නොමැති හිමිකම්වල අපේක්ෂිත අවසාන පිරිවැය (IBNR) යන දෙයාකාරයට සිදු කළ යුතුය. අවසාන හිමිකම් පිරිවැය නිශ්චිතව තහවුරු කිරීමට පෙර සැලකිය යුතු කාලයක් ගත විය හැකිය. නොගෙවූ හිමිකම් ප්‍රමාණයන් ඇස්තමේන්තු කිරීම සඳහා පාදක වන ප්‍රධාන උපකල්පනය වන්නේ අතීත හිමිකම් ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් ලද අත්දැකීමයි.

අලාභ ගැළපුම් ඇස්තමේන්තුවල ප්‍රකාශිත වටිනාකමින් වෙන් කර තැබීමෙන් හෝ ඒවායේ අනාගත වර්ධනය පිළිබිඹු කිරීම සඳහා වෙන වෙනම ප්‍රක්ෂේපණය කිරීම මඟින් විශාල හිමිකම් සාමාන්‍යයෙන් වෙන් වශයෙන් සලකා බලනු ලැබේ. බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී, අනාගත හිමිකම් අනුපාත, උද්ධමනය හෝ අලාභ අනුපාත සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි උපකල්පන සිදු නොකෙරේ.

2.11 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

වත්මන් කාලපරිච්ඡේදයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළිබඳ අවබෝධය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සහ අන්තර් කාල පරිච්ඡේද සංසන්දනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණාත්මක, ආඛ්‍යාන සහ විස්තරාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් සංසන්දනාත්මක තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශවල පෙර කාල සීමාව සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය කර ඇත. වඩා හොඳ ඉදිරිපත් කිරීමක් සඳහා සහ වත්මන් වසරේ තොරතුරු සමඟ සැසඳිය හැකි පරිදි පෙර වසරේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සහ වර්ගීකරණය සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

3. සාමාන්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

3.1 ඒකාබද්ධ කිරීමේ පදනම

2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට සමාගම, එහි පරිපාලිත සමාගම් සහ එහි ආශ්‍රිත සමාගම ඇතුළත් වේ. පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී හි පරිපාලිත පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී හැර සමාගමේ පරිපාලිත සමාගම්වල සහ ආශ්‍රිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශ එම වාර්තාකරණ වර්ෂය සඳහා සකස් කර ඇති අතර, පීපල්ස් ඉන්ෂුවර්න්ස් පීඑල්සී හි මූල්‍ය වර්ෂය දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වේ. ඒකාබද්ධ කිරීමේ කාර්යය සඳහා එකම වාර්තාකරණ වර්ෂය භාවිත කර ඇත.

3.1.1 ව්‍යාපාර සංයෝජනය සහ කීර්ති නාමය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය - SLFRS 03 (ව්‍යාපාර සංයෝජන) හි අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව ව්‍යාපාර සංයෝජනයන් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රමය යොදා ගනිමින් ගිණුම්ගත කෙරේ.

සමූහය සහ සමාගම මඟින් කීර්ති නාමය මනිනු ලබන්නේ, අත්පත් කරගැනීමට ලක් වූ ආයතනයෙහි කවර හෝ පාලනයට නතු නොවන හඳුනාගත් වටිනාකමක්ද ඇතුළුව මාරු කරන ලද ප්‍රතිශ්‍යාවේ සාධාරණ අගයෙන් හඳුනාගත හැකි අත්පත් කරගත් වත්කම් සහ උපකල්පිත වගකීම්වල ශුද්ධ හඳුනාගත් වටිනාකම අඩු කිරීමෙන් වන අතර, සියලුම මිනුම් අත්පත් කර ගන්නා ලද දිනට සිදු කෙරේ. අතිරික්තය ඍණාත්මක වන විටදී, කේවල් කොට මිලදී ගැනීමේ ලාභයක් වහාම ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ.

ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කරගන්නා ලද කීර්ති නාමය මූලිකව පිරිවැය අනුව මනිනු ලබන අතර, එය අත්පත් කරගන්නා ලද හඳුනාගත හැකි වත්කම්, වගකීම් සහ අසම්භාව්‍ය වගකීම් සම්බන්ධ සමූහයේ අයිතිය මත ව්‍යාපාර සංයෝජන පිරිවැයෙහි අතිරික්තය වේ.

මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, කීර්ති නාමය මනිනු ලබන්නේ පිරිවැය අනුව කවර හෝ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභයන් අඩු කිරීමෙනි. සිදුවීම් හෝ තත්ත්වයන් සම්බන්ධ වෙනස්වීම් මඟින් ධාරණ අගය හානිකරණයට ලක්ව ඇති බවට දැක්වෙන්නේ නම්, කීර්ති නාමය හානිකරණය සඳහා වාර්ෂිකව හෝ ඊට වඩා නිරන්තරයෙන් සමාලෝචනයට ලක් කෙරේ. හානිකරණ පරීක්ෂාවන් සඳහා, ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කරගන්නා ලද කීර්ති නාමය, අත්පත් කර ගන්නා ලද දිනයේ සිට, අදාළ සංයෝජනයෙහි හවුල්කාරීත්වයන් මඟින් ප්‍රතිලාභ ලැබේ යැයි අපේක්ෂිත සමූහයේ එක් එක් මුදල් උත්පාදන ඒකක (CGU) හෝ මුදල් උත්පාදන ඒකක සමූහයන් (CGU) වෙත බෙදා වෙන් කෙරෙන අතර, එහිදී එකී ඒකකයන් වෙත අත්පත් කර ගැනීමට ලක් වූ ආයතනයෙහි වෙනත් වත්කම් හෝ වගකීම් පවරා ඇති බවක් හෝ නොමැති බවක් සැලකිල්ලට නොගැනේ.

කීර්ති නාමය මගින් මුදල් උත්පාදන ඒකකයක (CGU) (හෝ (CGU) සමූහයක) කොටසක් නිර්මාණය වන සහ එකී ඒකකය තුළ මෙහෙයුම බැහැර කරනු ලබන අවස්ථාවකදී, බැහැර කරන ලද මෙහෙයුම ආශ්‍රිත කීර්ති නාමය, අදාළ මෙහෙයුම් බැහැර කිරීමේ ලාභය හෝ අලාභය නිර්ණය කිරීමේදී මෙහෙයුමෙහි ධාරණ අගය තුළ ඇතුළත් කෙරේ. මෙකී තත්ත්වයන් තුළ බැහැර කරන ලද කීර්ති නාමය මනිනු ලබන්නේ බැහැර කරන ලද මෙහෙයුමෙහි සාපේක්ෂ වටිනාකම් සහ මුදල් උත්පාදන ඒකකය (CGU) මගින් රඳවා ගන්නා ලද කොටස පදනම් කර ගනිමිනි.

පරිපාලිතයන් විකුණා දමනු ලබන අවස්ථාවේදී, විකුණුම් මිල සහ ශුද්ධ වත්කම් අතර වටිනාකම සහ සමුච්චිත පරිවර්තන වෙනස්කම් සහ කීර්ති නාමය ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ.

3.1.2. පොදු පාලන ව්‍යාපාර සංයෝජන

පොදු පාලන ව්‍යාපාර සංයෝජන ගිණුම්ගත කරනු ලබන්නේ, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය මගින් නිකුත් කරන ලද, පොදු පාලන ව්‍යාපාර සංයෝජනය සඳහා ඒකාබද්ධ ගිණුම්කරණය - නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රකාශය (SoRP) යටතේ වූ මාර්ගෝපදේශයන් භාවිත කරමිනි.

3.1.3. පාලනය අහිමිවීම

පාලනය අහිමි වීමෙන් අනතුරුව, සමූහය මගින් පරිපාලිතයෙහි වත්කම් හා වගකීම් කවර හෝ පාලනය රහිත අයිතයක් සහ පරිපාලිතයෙහි හිමිකම් ආශ්‍රිත සෙසු සංරචකයන් හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ. පාලනය අහිමි වීමෙන් උද්ගත වන කවර හෝ අතිරික්තයක් හෝ හිඟයක් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ. සමූහය මගින් පෙර පරිපාලිතයහි කවර හෝ අයිතියක් රඳවාගනු ලබන්නේ නම්, එබඳු අයිතියක් පාලනය අහිමි වන දිනයේදී සාධාරණ අගය අනුව මනිනු ලැබේ.

3.1.4. ඒකාබද්ධකරණයේදී ඉවත් කරන ලද ගනුදෙනු

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළියෙල කිරීමේදී අභ්‍යන්තර - සමූහ ශේෂයන් හා ගනුදෙනු සහ අභ්‍යන්තර - සමූහ ගනුදෙනුවලින් උද්ගත වන කවර හෝ උපලබ්ධි නොවූ ආදායම් හෝ වියදම් ඉවත් කෙරේ. හිමිකම් ගිණුම්ගත ආයෝජිතයන් සමඟ වන ගනුදෙනුවලින් උද්ගත වන උපලබ්ධ නොවූ ලාභයන්, ආයෝජිතයා කෙරෙහි සමූහයේ අයිතිය පවතින තාක් දුරට ආයෝජනයට එරෙහිව ඉවත් කෙරේ. උපලබ්ධ නොවූ අලාභයන්ද උපලබ්ධි නොවූ ලාභයන් ආකාරයටම ඉවත් කෙරෙන නමුත්, එය සිදු කෙරනුයේ කිසිදු හානිකරණ සාක්ෂියක් නොමැති තාක් දුරට පමණි.

3.2 විදේශ මුදල් ගනුදෙනු සහ ශේෂයන්

සියලුම විදේශ මුදල් ගනුදෙනු අදාළ ගනුදෙනු සිදුකෙරුණු දිනයේ පැවති තත්‍ය විනිමය අනුපාත අනුව ක්‍රියාකාරී මුදල් ඒකකය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලට පරිවර්තනය කෙරේ. මේ සම්බන්ධයෙන්, සමූහයෙහි ක්‍රියාමාර්ගය වනුයේ ගනුදෙනු සිදු කළ දිනයේ මධ්‍ය විනිමය අනුපාතය යොදා ගැනීමයි.

වාර්තාකරණ දිනයේදී විදේශ මුදල් ඒකකවලින් දැක්වෙන මුදල් වත්කම් හා වගකීම් වාර්තාකරණ දිනයේ පවතින තත්‍ය විනිමය අනුපාතය අනුව ක්‍රියාකාරී මුදල් ඒකකය වෙත ප්‍රතිපරිවර්තනය කෙරේ. මුදල් අයිතම මත විදේශ මුදල් ඒකක ලාභය හෝ අලාභය වනුයේ, සඵල පොලී අනුපාතයට ගළපන ලද වසර ආරම්භයේදී ක්‍රියාකාරී මුදල් ඒකකයෙහි ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය හා වසර තුළ සිදු කරන ලද ගෙවීමේ සහ වාර්තාකරණ දිනයේදී විනිමය අනුපාතය අනුව පරිවර්තනය කරන ලද විදේශ මුදල් ඒකකයන්හි ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අතර වෙනස වේ.

විදේශ මුදල් ඒකකයක ඓතිහාසික පිරිවැයට අදාළව මනින ලද මුදල් නොවන අයිතම හඳුනාග ැනීමේ දිනයේදී තත්‍ය විනිමය අනුපාතය යොදා ගනිමින් පරිවර්තනය කෙරේ. විදේශ මුදල් ඒකකයකින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මුදල් නොවන අයිතම සාධාරණ අගය නිර්ණය කරන ලද දිනයේ පැවති තත්‍ය විනිමය අනුපාත අනුව පරිවර්තනය කෙරේ.

3'3 SLFRS 15 - **ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම්වලින් ලද ආදායම**

''ආදායම'' පිළිබඳ LKAS 18 ප්‍රමිතිය, ''ඉදිකිරීම් ගිවිසුම්'' පිළිබඳ LKAS 11 ප්‍රමිතිය සහ ''ගනුදෙනුකාර හිතෛෂීත්ව වැඩසටහන්' පිළිබඳ IFRIC 13 ප්‍රමිතිය ඇතුළුව ආදායම් හඳුනාග ැනීමේ මාර්ගෝපදේශයන් SLFRS 15 මගින් ප්‍රතිස්ථාපනය කෙරෙන අතර, එය 2018 අප්‍රේල් 01 දින හෝ එයට පසු ඇරඹෙන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහා බලපැවැත්වේ.

SLFRS 15 මගින් ආදායම කොපමණ ප්‍රමාණයක්, කුමන අවස්ථාවේදී හඳුනාගන්නේද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා විස්තරාත්මක රාමුවක් සපයයි. SLFRS 15 අනුව නව තුලනාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක අනාවරණවලින් ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම්වලින් ඇතිවන මුදල් ප්‍රවාහයන්හි ස්වභාවය, ප්‍රමාණය, කාලය සහ අවිනිශ්චිතතාව අවබෝධ කර ගැනීමට මූල්‍ය ප්‍රකාශ භාවිත කරන පරිශීලකයන්ට හැකියාව ඇති කිරීමට උත්සහ කරයි.

මෙහිදී සමාගම් මගින් ආදායම කුමන කාලයකදී කවර වටිනාකමකින් තීරණය කරන්නේද යන්න හඳුනාගැනීම සඳහා පියවර පහක ආකෘතියක් යොදා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මෙම ආකෘතිය මගින් සමාගමක් විසින් එය අපේක්ෂා කරන ආදායම ලබාගැනීම සඳහා කිසියම් ගනුදෙනුකරුවකු වෙත භාණ්ඩ හෝ සේවාවන්හි පාලනය මාරු කරනු ලබන අවස්ථාවේදී ආදායම හඳුනාගත යුතු බවට විශේෂ කොට දැක්වේ.

3.4 බලාත්මක වීමට නියමිත සහ සංශෝධිත ප්‍රමිතිය සහ අර්ථකථනය

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හිදී, සමූහය විසින් මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - SLFRS 1" SLFRS 9" LKAS 16 සහ LKAS 37 වෙත සංශෝධන සිදු කොට ඇති අතර ඒවා 2022 ජනවාරි 1 වැනි දින සිට හෝ ඉන් පසුව ආරම්භ වන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලසීමාවන් සඳහා ප්‍රථම වරට බලාත්මක විය. සමූහය මගින්, නිකුත් කරන ලද නමුත් බලාත්මක නොවන කිසිදු වෙනත් ප්‍රමිතියක්, අර්ථදැක්වීමක් හෝ සංශෝධනයක් කල්තබා ආදේශ කර නොගැනුණි.

SLFRS 1 **ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රථම වරට යොදා ගැනීම - පළමු වරට ප්‍රමිතීන් යොදා ගන්නෙකු වශයෙන් පරිපාලිතය**

SLFRS ප්‍රමිති ක්‍රියාවලිය සඳහා 2018-2020 වාර්ෂික වැඩිදියුණු කිරීමේ අංගයක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (CA Sri Lanka) විසින් SLFRS 1 ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රථම වරට යොදා ගැනීම (SLFRS 1) සඳහා සංශෝධනයක් නිකුත් කරන ලදී. තවද මව් සමාග මෙහි සංක්‍රාන්ති දිනය මත පදනම්ව, මව් සමාගම විසින් වාර්තා කරන ලද ප්‍රමාණයන් භාවිත කරමින් සමුච්චිත පරිවර්තන වෙනස්කම් මැනීම සඳහා, SLFRS 1 හි D16(අ) ඡේදය යොදා ගැනීමට තෝරා ගන්නා පරිපාලිත ආයතනයකට මෙම සංශෝධනය මගින් අනුමැතිය හිමි වේ. මෙම සංශෝධනය, SLFRS 1 හි D16(අ) ඡේදය යොදා ගැනීමට තෝරා ගන්නා ආශ්‍රිත සමාගමට හෝ හවුල් ව්‍යාපාරයටද අදාළ වේ.

SLFRS 9 **මූල්‍ය සාධන පත්‍ර - මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීම සඳහා 'සියයට 10' පරීක්ෂණයේ ගාස්තු**

SLFRS ප්‍රමිති ක්‍රියාවලියෙහි 2018-2020 වාර්ෂික වැඩිදියුණු කිරීමේ කොටසක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (CA Sri Lanka) විසින් SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (SLFRS 9) සඳහා සංශෝධනයක් නිකුත් කරන ලදී. නව හෝ නවීකරණය කරන ලද මූල්‍ය වගකීම්වල නියමයන් මුල් මූල්‍ය වගකීම්වල නියමයන්ට වඩා සැලකිය යුතු වෙනසක් පෙන්නුම් කරන්නේද යන්න තක්සේරු කිරීමේදී ආයතනයක් සඳහා ඇතුළත් කරන ගාස්තු සංශෝධනය මගින් පැහැදිලි කරයි. මෙම ගාස්තුවලට ඇතුළත් වන්නේ ණය ගැණුම්කරු සහ ණය දෙන්නා අතර ගෙවූ හෝ ලැබුණු ගාස්තු පමණි. මේ සඳහා අනෙක් තැනැත්තා වෙනුවෙන් ණය ගැණුම්කරු හෝ ණය දෙන්නා විසින් ගෙවන ලද හෝ ලබා ගන්නා ලද ගාස්තු ඇතුළත් වේ. ආයතනයක් විසින් සංශෝධන ප්‍රථම වරට යොදා ගන්නා ලද වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල සීමාව ආරම්භයේදී හෝ ඉන් පසුව වෙනස් කරන ලද හෝ හුවමාරු කරන ලද මූල්‍ය වගකීම් සඳහා වන සංශෝධනය, ආයතනය සඳහා අදාළ වේ.

SLFRS 3 **සඳහා වන සංශෝධන**

සංශෝධන මගින් SLFRS 3 යාවත්කාලීන කරන අතර එමගින් එය 1989 රාමුව වෙනුවට 2018 සංකල්පීය රාමුව වෙත යොමු වේ. LKAS 37 හි විෂය පථය තුළ ඇති බැඳීම් සඳහා, අත්පත් කරගත් දිනයේදී අතීත සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වර්තමාන බැඳීමක් තිබේද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා අත්පත් කර ගන්නෙකු LKAS 37 අදාළ කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක්ද එකී සංශෝධන මගින් SLFRS 3 හි දක්වයි. IFRIC 21 බදු විෂය පථය තුළ පවතින බද්දක් සඳහා, බද්ද ගෙවීමට වගකීමක් ඇති කරන අනිවාර්ය සිදුවීම අත්පත් කර ගැනීමේ දිනය වන විට සිදු වී තිබේද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා අත්පත් කරන්නා විසින් IFRIC 21 යොදා ගනු ලැබේ. අවසාන වශයෙන්, ව්‍යාපාර සංයෝජනයකින් අත්පත් කරගත් අවිනිශ්චිත වත්කම් අත්පත් කර ගන්නෙකු විසින් හඳුනානොග න්නා බවට පැහැදිලි ප්‍රකාශයක් සංශෝධනයන්හි ඇතුළත් වේ.

දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ: අපේක්ෂිත භාවිතයට පෙර ලැබෙන ආදායම - LKAS 16 **සඳහා වන සංශෝධන**

2021 මාර්තු මාසයේදී, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් LKAS 16 - දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ - අපේක්ෂිත භාවිතයට පෙර ආදායමට සංශෝධන සම්මත කර ගන්නා ලදී. එමගින් නිෂ්පාදනය කරන ලද භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලැබෙන කිසියම් ආදායමක්, යම් වත්කමක් අදාළ ස්ථානයට ගෙන ඒමේ සහ එකී වත්කම කළමනාකාරිත්වය විසින් අපේක්ෂිත ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි තත්ත්වයට ගෙන ඒමේ ක්‍රියාවලිය අතරතුරදී දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල පිරිවැයෙන් අඩු කිරීමට ආයතනයකට ඉඩ නොදෙයි. ඒ වෙනුවට, ආයතනයක් එවැනි භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලැබෙන ආදායම සහ එම භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමේ පිරිවැය, ලාභ හෝ අලාභයන්හි හඳුනාගනී.

භාරදූර ගිවිසුම් - ගිවිසුමක් ඉටු කිරීම සඳහා වන පිරිවැය - LKAS 37 සඳහා වන සංශෝධන

2021 මාර්තු මාසයේදී, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් LKAS 37 සඳහා වන සංශෝධන සම්මත කර ගනු ලැබුවේ ගිවිසුමක් භාරදූර ගිවිසුමක්ද පාඩු ලබන්නක්ද යන්න තක්සේරු කිරීමේදී ආයතනයක් ඇතුළත් කළ යුතු පිරිවැය පැහැදිලිව දැක්වීමටය.

"සෘජුවම සම්බන්ධ පිරිවැය ප්‍රවේශයක්" මෙම සංශෝධන සඳහා අදාළ වේ. භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයීම සඳහා වන කොන්ත්‍රාත්තුවට සෘජුවම සම්බන්ධ වන පිරිවැය සඳහා වර්ධක පිරිවැය සහ කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාකාරකම්වලට සෘජුවම අදාළ පිරිවැය වෙන් කිරීම යන දෙඅංශයම ඇතුළත් වේ. සාමාන්‍ය සහ පරිපාලන වියදම් කොන්ත්‍රාත්තුවක් සමඟ සෘජුව සම්බන්ධ නොවන අතර කොන්ත්‍රාත්තුව යටතේ ප්‍රතිපාර්ශ්වයට පැහැදිලිව අය කළ නොහැකි නම් හැර ඒවා බැහැර කරනු ලැබේ.

3.5 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර - මූලික හඳුනාගැනීම සහ පශ්චාත් මිනුම්කරණය

3.5.1. හඳුනාගැනීමේ දිනය

'නිත්‍ය මාර්ග වෙළඳාම' හැර සියලුම මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් මූලිකව වෙළඳාම් දිනයේදී හඳුනාගැනේ. එනම්, සාධන පත්‍රයෙහි ගිවිසුම්ගත ප්‍රතිපාදන සඳහා සමූහය පාර්ශ්වකරුවෙකු බවට පත්වන දිනය වේ. ''නිත්‍ය මාර්ග වෙළෙඳාම'' යනු රොගුලාසි හෝ වෙළෙඳපොළ සම්මුති මගින් පොදුවේ ස්ථාපිත කාලසීමාවක් තුළ වත්කම් බෙදාහැරීම අවශ්‍ය වන ආකාරයේ මූල්‍ය වත්කම් මිලදී ගැනීම හෝ විකිණීම වේ. එම වෙළෙඳාම් පියවීමේ දිනයේදී මූලිකව හඳුනාගැනේ.

3.5.2. මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය සහ පශ්චාත් මිනුම්කරණය

SLFRS 9 අනුව, සමූහය මඟින් ස්වකීය සියලුම මූල්‍ය වත්කම් අදාළ වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා වන ව්‍යාපාර ආකෘතිය අනුව වර්ගීකරණය කෙරෙන අතර වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි පහත දැක්වෙන අයුරින් මනිනු ලැබේ:

- ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව
- සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය තුළින් (FVOCI)
- සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය තුළින් (FVOCI)

මූල්‍ය වත්කම්වල පශ්චාත් මිනුම්කරණය ඒවායේ වර්ගීකරණය මත පදනම් වේ.

ව්‍යාපාර ආකෘතිය ඇගයුම

2018 අප්‍රියෙල් 1 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, සමූහය මඟින් වත්කමක් කළඹ මට්ටමේ රඳවා ගනිමින් සාධන පත්‍රයෙන් සාධන පත්‍රයට යන පදනමින් ඇගයුමට ලක් නොකරන ආකාරයේ ව්‍යාපාර ආකෘතියක අරමුණ සම්බන්ධ ඇගයුමක් සිදු කරනු ලබන්නේ මෙය ව්‍යාපාරය කළමනාකරණය කරන ආකාරය සහ කළමනාකාරිත්වයට තොරතුරු සැපයෙන ආකාරය වඩාත් හොඳින් පිළිබිඹු කරන බැවිනි. සලකා බලන ලද තොරතුරු පහත දැක්වෙන පරිදි වේ:

- කළඹ සඳහා ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්ති හා අරමුණු සහ අදාළ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රායෝගිකව මෙහෙයවීම. නිශ්චිතවම, කළමනාකාරිත්වයේ ක්‍රමෝපාය මඟින් ගිවිසුම්ගත පොලී ආදායම උපයා ගැනීම, නිශ්චිත පොලී අනුපාත ස්වභාවයක් පවත්වා ගෙන යාම, මූල්‍ය වත්කම්වල කාලසීමාව අදාළ වත්කම් සඳහා මූල්‍යකරණය සිදු කරනු ලබන වගකීම්වල කාලසීමාව සමඟ ගැළපීම හෝ අදාළ වත්කම් විකිණීම ඔස්සේ මූල්‍ය ප්‍රවාහ උපලබ්ධි කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වන්නේද යන වග:
- කළඹෙහි කාර්යසාධනය ඇගයුමට ලක් කෙරෙන සහ සමූහ කළමනාකාරිත්වය වෙත වාර්තා කෙරෙන ආකාරය:
- ව්‍යාපාර ආකෘතියෙහි කාර්යසාධනය කෙරෙහි බලපාන අවදානම් (සහ එම ව්‍යාපාර ආකෘතිය තුළ රඳවා ගැනෙන මූල්‍ය වත්කම්) සහ අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය කරනු ලබන ආකාරය:
- ව්‍යාපාරයෙහි කළමනාකරුවන් වෙත ප්‍රතිලාභ පිරිනැමෙන ආකාරය - උදා: ප්‍රතිලාභය කළමනාකරණය කරනු ලබන වත්කම්වල සාධාරණ අගය මත පදනම් වන්නේද නැතිනම් එක්රැස් කරනු ලබන ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ මත පදනම් වන්නේද යන්න: සහ
- පෙර වාර්තාවන්හි විකුණුම් සම්බන්ධ වාර ගණන, පරිමාව සහ කාලගණනය, එබඳු විකුණුම් සඳහා හේතු සහ අනාගත විකුණුම් ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ අපේක්ෂාව. කෙසේවුවද, විකුණුම් ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු, හුදෙකලාව සැලකිල්ලට ගනු නොලබන අතර, මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණයට සම්බන්ධ සමූහයේ ප්‍රකාශිත අරමුණ සපුරාලන ලද ආකාරය සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ උපලබ්ධි වූ ආකාරය සම්බන්ධ සමස්ත ඇගයුමක කොටසක් වශයෙන් සැලකිල්ලට ගැනේ.

ව්‍යාපාර ආකෘති ඇගයුම සාධාරණ ලෙස අපේක්ෂිත තත්ත්වයන් මත පදනම් වන අතර එහිදී ''නරකම තත්ත්වය' හෝ 'ආතති තත්ත්වය' සැලකිල්ලට නොගැනේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසු මූල්‍ය ප්‍රවාහ සමූහයේ මුල් අපේක්ෂාවන්ට වෙනස් ආකාරයකින් උපලබ්ධි වුවහොත්, සමූහය මඟින් එම ව්‍යාපාර ආකෘතිය තුළ රඳවාගෙන ඇති ඉතිරි මූල්‍ය වත්කම්වල වර්ගීකරණය වෙනස් නොකරන නමුත්, ඉදිරියට යාමේදී අලුතින් අරඹන ලද හෝ අලුතින් මිලදී ගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම් ඇගයීමේදී අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් කෙරේ.

ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ හුදෙක් මුල් මුදල සහ පොලිය ගෙවීම්ද යන්න තක්සේරු කිරීම. (SPPI test)

සිය වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියෙහි දෙවැනි පියවරක් වශයෙන් මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි මඟින් SPPI පරීක්ෂණය සපුරාලන්නේ දැයි හඳුනාගැනීම සඳහා සමූහය විසින් ඒවා ඇගයුමට ලක් කෙරේ.

මෙම ඇගයුම සඳහා, ''මුල් මුදල'' යන්න මූලික හඳුනාගැනීමේදී මූල්‍ය වත්කමෙහි සාධාරණ අගය වශයෙන් සහ එය මූල්‍ය වත්කමෙහි ජීව කාලය පුරා වෙනස් විය හැකි බවට නිර්වචනය කෙරේ. (උදාහරණයක් ලෙස, වාරික/වට්ටම් සඳහා මූලික ගෙවීමක් හෝ ක්‍රමක්ෂයක් තිබේ නම්).

''පොලිය'' යන්න නිර්වචනය කෙරෙනුයේ මුදලෙහි කාල වටිනාකම සඳහා සහ නිශ්චිත කාලසීමාවක් සඳහා හිඟ මුල් මුදල ආශ්‍රිත ණය අවදානම සඳහා සහ සෙසු මූලික ණය දීමේ අවදානම් සහ පිරිවැය මෙන්ම ආන්තික සඳහාද වන ප්‍රතිශ්ඨාව වශයෙනි.

මෙයට ප්‍රතිවිරුද්ධ වශයෙන්, අවදානම කෙරෙහි නිරාවරණය අවම කිරීම සඳහා හඳුන්වාදෙනු ලබන ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි හෝ ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් උද්ගත නොකරන මූලික ණය ලබාදීමේ කටයුත්ත ආශ්‍රිත නොවන ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහයන්හි උච්චාවචනයන් හුදෙක් හිඟ මුල් මුදලෙහි මුල් මුදල සහ පොලී ගෙවීම් වේ. එවැනි අවස්ථාවන්හිදී, අදාළ මූල්‍ය වත්කම ආදායම් ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට මැනිය යුතු වේ.

ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් හුදෙක් හිඟ මුල් මුදලෙහි ගෙවීම සහ පොලී ගෙවීම්ද යන්න ඇගයුමට ලක් කිරීමේදී, සමූහය විසින් සාධන පත්‍රයෙහි ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ. මෙයට අදාළ මූල්‍ය වත්කම මෙම කොන්දේසිය සපුරාලීමට අපොහොසත් වන ආකාරයෙන් ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි කාලගණනය හෝ වටිනාකම වෙනස් කළ හැකි ආකාරයේ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසියකින් යුක්ත වේද යන්න ඇගයුමට ලක් කිරීම ඇතුළත් වේ. ඇගයුම සිදුකිරීමේදී සමූහය මඟින් පහත දක්වෙන කරුණු සැලකිල්ලට ගැනේ:

- මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි කාලගණනය හෝ වටිනාකම වෙනස් කළ හැකි අසම්භාව්‍ය සිදුවීම්:
- වගකීම් ඉටු කිරීම (Leverage) පිළිබඳ විශේෂාං:
- පෙරදායකවීම් සහ විස්තාරණ කොන්දේසි:
- විශේෂිත වත්කම්වලින් මූල්‍ය ප්‍රවාහ සඳහා සමූහයෙහි හිමිකම්පෑම සීමා කෙරෙන කොන්දේසි: සහ
- මුදලෙහි කාල වටිනාකමෙහි ප්‍රතිශ්ඨාව වෙනස් කරන ආකාරයේ විශේෂාංග

ආවර්තිත ප්‍රතිසැකසුම් දිනයන්හිදී පොලී අනුපාතය සංශෝධනය කිරීම සඳහා යෝජනා කළ හැකි ආකාරයේ වරණයක් සහිත දිගු කාලීන ස්ථාවර අනුපාත ණය කළඹක් සමූහය සතු වේ. මෙම ප්‍රතිසැකසුම් අයිතීන් අදාළ සංශෝධනය සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවේ පවතින වෙළඳපොළ අනුපාතයන්ට සීමා වේ. ණය ගැණුම්කරුවන්ට සංශෝධිත අනුපාතය පිළිගැනීමට හෝ දඩ මුදලකින් තොරව ණය මුදල නිදහස් කර ගැනීමට විකල්පයක් ඇත. සමූහය මඟින් මෙම ණය මුදල්වල ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් හුදෙක් මුල් මුදල සහ පොලිය ගෙවීම් වශයෙන් නිශ්වය කරනු ලැබ ඇති අතර එයට හේතුව මෙම වරණය මඟින් හිඟ මුල් මුදල් වටිනාකම ආශ්‍රිත මුදලෙහි කාල වටිනාකම, ණය අවදානම, සෙසු මූලික ණය ලබාදීමේ අවදානම් සහ පිරිවැය සඳහා ප්‍රතිශ්ඨාවට බලපාන අයුරින් පොලී අනුපාතය විචලනය වීමයි.

විවිධ වර්ගයේ මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ විස්තර මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ.

ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්

ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය වත්කමක් මනිනු ලබන්නේ එය පහත දැක්වෙන කොන්දේසි දෙකම සපුරාලන්නේ නම් සහ එය ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට නම් කර නොමැති විටය:

- වත්කම ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ එක්රැස් කරගැනීමේ අරමුණින් වත්කම් රඳවාගනු ලබන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් තුළ රඳවාගෙන පැවතීම: සහ
- මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත නියමයන් නිශ්චිත දිනයන්හිදී මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ඇති කරයි. ඒවා හුදෙක් මූලික ගෙවීම සහ හිඟ ප්‍රධාන මුදල සඳහා පොලිය පමණි.

ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් පිටු අංක 262,263,265,281,283,296 සහ 304 හි සටහන් 22,23,25,26,28 සහ 35 සිට 40 දක්වා ඉදිරිපත් කෙරේ.

සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය ඔස්සේ මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට මනින ලද ණය සහ හිමිකම් සාධන පත්‍රවලින් සමන්විත වේ. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් පිටු අංක 268 හි සටහන 27 හි දැක්වේ.

සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්

SLFRS 9 අනුව, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම යටතේ සාධාරණ අගයට මනින ලද වශයෙන් වර්ගීකරණය නොකරන ලද සියලුම මූල්‍ය වත්කම් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබේ. ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්, වෙළඳාම සඳහා රඳවාගත් හෝ කළමනාකරණය කෙරෙන මූල්‍ය වත්කම් සහ ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ එක්රැස් කරගැනීමට රඳවාගෙන හෝ ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ එක්රැස් කරගැනීමට සහ මූල්‍ය වත්කම් විකිණුමට යන දෙකම සඳහා නොවන බැවින් සාධාරණ අගය මත එහි කාර්යසාධනය මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්වලින්, සහ පිටු අංක 283 හි සටහන 24 හි සාකච්ඡා කෙරෙන ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ මූලිකව සාධාරණ අගයට මූලිකව හඳුනාගැනීමෙන් පසු නම් කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සමන්විත වේ.

ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්

SLFRS 9 අනුව, මූලික හඳුනාගැනීමේදී, සමූහය මගින් මූල්‍ය වත්කමක් නැවත අවලංගු කළ නොහැකි පරිදි නම් කරනු ලබන්නේ, නැතිනම් එය ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව හෝ ඍඕඡබ හිදී ඍඨක්‍ෂ අනුව මැනීම සඳහා අවශ්‍යතා සපුරාලමින් එකී නම් කිරීම ඉවත්වීම හෝ නැතිනම් වත්කම් හෝ වගකීම් හෝ ලාභ හෝ අලාභ හෝ වෙනස් පදනමකින් මැනීමෙන් ඇති විය හැකි ගිණුම්කරණ නොගැළපීම සැලකිය යුතු අන්දමින් පහත හෙළීම උදෙසාය.

වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වන විට සමූහය මගින් කිසිදු මූල්‍ය වත්කමක් මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව ලාභ හෝ අලාභ ඔස්සේ සාධාරණ අගයට නම් කරනු ලැබ නැත.

3.5.3. මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කිරීම

මූල්‍ය වත්කම්

මූල්‍ය වත්කමක් (හෝ අදාළ වන අවස්ථාවන්හිදී මූල්‍ය වත්කමක කොටසක් හෝ සමාන මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක කොටසක්) පහත අවස්ථාවලදී හඳුනා නොගැනේ.

- අදාළ මූල්‍ය වත්කමෙන් මූල්‍ය ප්‍රවාහ ලබාගැනීමේ අයිතීන් අහෝසි වූ විට
- සමූහය සහ සමාගම මගින් මූල්‍ය වත්කමෙන් මූල්‍ය ප්‍රවාහ ලබාගැනීමේ අයිතීන් පවරන ලද විට හෝ 'හුවමාරු වැඩපිළිවෙළක්' යටතේ තෙවන පාර්ශ්වයක් වෙත මූර්ත ප්‍රමාදයකින් තොරව ලද මූල්‍ය ප්‍රවාහ ගෙවීම සඳහා බැඳීමක් උපකල්පනය කරන ලද අවස්ථාවකදී; සහ
- සමූහය සහ සමාගම මගින් වත්කමෙහි අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ වාස්තවිකව පවරන ලද අවස්ථාවකදී; හෝ
- සමූහය සහ සමාගම මගින් වත්කමෙහි අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ වාස්තවිකව පැවරීම හෝ රඳවාගැනීම සිදුකොට නැතත්, වත්කමෙහි පාලනය පවරා ඇති විටකදී.

මූල්‍ය වත්කමක් හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කිරීමේදී, වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ ලද ප්‍රතිශ්ධාව අතර වෙනස සහ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගන්නා ලද කවර හෝ සමුච්චිත ලාභයක් හෝ අලාභයක් ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ.

සමූහය සහ සමාගම විසින් මූල්‍ය වත්කමෙන් මූල්‍ය ප්‍රවාහ ලබාගැනීමේ අයිතීන් පවරන ලද විට හෝ හුවමාරු වැඩපිළිවෙළක් වෙත මාරු වූ විට, සහ වත්කමෙහි අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ වාස්තවිකව පැවරීම හෝ රඳවාගැනීම සිදුනොකොට, වත්කමෙහි පාලනයද පවරා නොමැති අවස්ථාවකදී වත්කම ආශ්‍රිතව සමූහයේ අඛණ්ඩ සහභාගීත්වයේ ප්‍රමාණය දක්වා වත්කම හඳුනාගැනේ. එහිදී, සමූහය මගින්ද ආශ්‍රිත වගකීමක් හඳුනාගැනේ. සමූහය මගින් රඳවාගන්නා ලද හිමිකම් සහ බැඳීම් පිළිබිඹු වන පදනමකින් පවරන ලද වත්කම් සහ ආශ්‍රිත වගකීම් මනිනු ලැබේ.

පවරන ලද වත්කම මත ඇපකරයක ස්වභාවය ගන්නා අඛණ්ඩ සහභාගීත්වය මනිනු ලබන්නේ වත්කමෙහි මුල් ධාරණ අගය සහ සමූහය වෙත ආපසු ගෙවීමට සිදුවිය හැකි ප්‍රතිශ්ධාවේ උපරිම වටිනාකම යන දෙකෙන් අඩු අගය අනුවය.

මූල්‍ය වගකීම්

වගකීම යටතේ ඇති බැඳීම නිදහස් කරන විට හෝ අවලංගු කරන විට හෝ කල් ඉකුත් වූ විට මූල්‍ය වගකීමක් හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කරනු ලැබේ. පවත්නා මූල්‍ය වගකීමක් එකම ණයහිමියා වෙතින් වෙනත් පාර්ශ්වයක් විසින් සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් කොන්දේසි මත ප්‍රතිස්ථාපනය කරන විට හෝ පවත්නා වගකීමක කොන්දේසි සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් කර ඇති විට, එවැනි හුවමාරුවක් හෝ වෙනස් කිරීමක් මුල් වගකීම හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කිරීමක් ලෙස සලකනු ලබන අතර නව වගකීමක් හඳුනා ගැනේ. මුල් මූල්‍ය වගකීමේ ධාරණ අගය හා ගෙවන ලද ප්‍රතිශ්ධාව අතර වෙනස ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගැනේ.

3.5.4. මූල්‍ය සාධන පත්‍ර හිලව් කිරීම

මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් හිලව් කොට, ශුද්ධ මුදල මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ වාර්තා කරනු ලබන්නේ, හඳුනාගත් මුදල් පියවීමට දැනට බලාත්මක කළ හැකි නෛතික අයිතියක් තිබේ නම් සහ ශුද්ධ පදනමක් මත පියවීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වත්කම උපලබ්ධි කර ගැනීම සහ වගකීම එකවර පියවන්නේ නම් පමණි. ප්‍රධාන ශුද්ධ ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් මෙය සාමාන්‍යයෙන් සිදු නොවේ. එබැවින් අදාළ වත්කම් සහ වගකීම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ දළ වශයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත.

ආදායම් සහ වියදම් ශුද්ධ පදනම මත ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ LKAS / SLFRS යටතේ අවසර දී ඇති විට හෝ සමූහයේ වෙළඳ ක්‍රියාකාරකම් වැනි සමාන ගනුදෙනු සමූහයකින් ඇතිවන ලාභ සහ අලාභ සඳහා පමණි.

3.5.5. සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම

වාර්තාකරණ දිනයේදී ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොළවල වෙළඳාමේ යෙදවෙන මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි සාධාරණ අගය ගනුදෙනු පිරිවැය සඳහා කිසිදු අඩුකිරීමකින් තොරව, ඒවායේ සඳහන් වෙළඳපොළ මිල හෝ අලෙවි නියෝජිත මිලකැඳවුම් (දිගු තත්ත්වයන් සඳහා ලංසු මිල සහ කෙටි තත්ත්වයන් සඳහා ඉල්ලුම් මිල) මත පදනම් වේ.

මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි සාධාරණ අගයන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සහ මිනුම්කරණය පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර පිටු අංක 255 හි සටහන 21 හි දැක්වේ.

3.6 මූල්‍යමය නොවන වත්කම් හානිකරණය

වත්කමක් හානිකරණයට ලක් විය හැකි බවට ඇඟවීමක් තිබේද යන්න දැන ගැනීම සඳහා විලම්භිත බදු වත්කම් හැර සමූහයේ මූල්‍ය නොවන වත්කම්වල ධාරණ අගයන් සෑම වාර්තා කිරීමේ දිනයකදීම සමාලෝචනය කෙරේ. එවැනි කිසියම් ඇඟවීමක් තිබේ නම්, හෝ වත්කමක වාර්ෂික හානිකරණ පරීක්ෂණයක් අවශ්‍ය වූ විට, සමූහය වත්කම් ආපසු අයකර හැකි මුදල ඇස්තමේන්තු කරයි. වත්කමක අයකරගත හැකි මුදල වත්කමක හෝ මුදල් උත්පාදන ඒකකයේ සාධාරණ වටිනාකමට වඩා වැඩි අගයක් වන අතර එය විකුණුම් පිරිවැයට සහ එහි ප්‍රයෝජ්‍ය වටිනාකමට වඩා අඩු වේ. වත්කමක හෝ මුදල් - උත්පාදන ඒකකයේ ධාරණ අගය එහි අයකරගත හැකි ප්‍රමාණය ඉක්මවන විට, වත්කම හානිකරණයට ලක් වූවක් ලෙස සලකනු ලබන අතර එය ආපසු ලබාගත හැකි මුදලට ලියා ඇත.

ප්‍රයෝජ්‍ය වටිනාකම තක්සේරු කිරීමේදී, ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ඒවායේ වර්තමාන වටිනාකමට වට්ටම් කරනු ලබන්නේ බදු වලට පෙර වට්ටම් අනුපාතයක් භාවිත කරමින් මුදල්වල කාල වටිනාකම සහ වත්කමට විශේෂිත වූ අවදානම් පිළිබඳ වර්තමාන වෙළඳපොළ තක්සේරු කිරීම් පිළිබිඹු කරයි. විකුණුම් පිරිවැය අඩු කරන ලද සාධාරණ අගය තීරණය කිරීමේදී, සුදුසු තක්සේරු ආකෘතියක් භාවිත කරයි. මෙම ගණනයන් ආගණන ගුණිත, ප්‍රසිද්ධියේ වෙළඳාම් සිදු කරනු ලබන පරිපාලිතවල ප්‍රකාශිත කොටස් ලැයිස්තු මිල ගණන් හා සෙසු පවතින වටිනාකම් දර්ශක මගින් සනාථ කෙරේ.

කීර්ති නාමය හැර සෙසු වත්කම් සම්බන්ධයෙන්, එක් එක් වර්තාකරණ දිනයේදී, පෙර හඳුනාගත් හානිකරණ අලාභ සම්බන්ධ කවර හෝ දර්ශකයක් තවදුරටත් නොපවතීද නැතිනම් පහළ ගොස් ඇතිද යන්න ඇගයුමට ලක් කෙරේ. එබඳු දර්ශකයක් පැවතියහොත්, සමාගම මගින් අදාළ වත්කම හෝ මුදල් උත්පාදන ඒකකයෙහි පියවාගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තුගත කෙරේ. පෙර හඳුනාගන්නා ලද හානිකරණ අලාභයක් ප්‍රතිවර්තනය කරනු ලබන්නේ, අවසන් හානිකරණ අලාභය හඳුනාගන්නා ලද අවස්ථාවේ සිට අදාළ වත්කමෙහි පියවාගත හැකි වටිනාකම නිර්ණය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලැබූ උපකල්පනයන්හි වෙනසක් පැවතියහොත් පමණි. මෙම ප්‍රතිවර්තනය, වත්කමෙහි ධාරණ අගය එහි පියවාගත හැකි වටිනාකම ඉක්මවා නොයාම, නැතහොත් ක්ෂය අඩු කළ පසුව නිශ්චය කළ හැකි ධාරණ අගය ඉක්මවා නොයාම, පෙර වසරවලදී කිසිදු හානිකරණ අලාභයක් හඳුනානොගැනීම යන කරුණුවලට සීමා වේ. එබඳු ප්‍රතිවර්තනයන් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ.

3.7 වෙන්කිරීම්

අතීත සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාගම සතුව ප්‍රවර්තන බැඳීමක් (නෛතික හෝ සම්ප්‍රයුක්ත) පවතින විට, සහ අදාළ බැඳීම බේරුම් කිරීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ආශ්‍රිත සම්පත්වල පිටතට ගලායාමක් පැවතීමේ හැකියාවක් ඇති විට සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 37 - ''වෙන්කිරීම, අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ අසම්භාව්‍ය වත්කම්'' අනුව එම බැඳීමේ අගය පිළිබඳව

විශ්වසනීය අයුරින් ඇස්තමේන්තුවක් සිදු කළ හැකි විටකදී මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි වෙන්කිරීම් හඳුනාගනු ලැබේ. අදාළ දිනයේදී බැඳීම් ආශ්‍රිත අවදානම් සහ අවිනිශ්චිතතා සැලකීමේදී, හඳුනාගනු ලබන වටිනාකම වාර්තාකරණ දිනයේදී වර්තමාන බැඳීම බේරුම් කිරීම සඳහා වන ප්‍රශස්තතම ප්‍රතිශ්ඨාව සම්බන්ධ ඇස්තමේන්තුව වේ. කිසියම් වෙන්කිරීමකට අදාළ වියදමක් කවර හෝ ප්‍රතිපූරණයකින් ශුද්ධව ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

3.8 ණය ලබාගැනීමේ පිරිවැය

''ණය ලබාගැනීමේ පිරිවැය'' සම්බන්ධ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 23 අනුව, සමූහය මඟින් වත්කමක් සුදුසුකම් ලැබීම සඳහා වන අත්පත් කරගැනීම, ඉදිකිරීම හෝ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඍජුව ආරෝපණය කළ හැකි ණය ලබාගැනීම් පිරිවැය අදාළ වත්කමෙහි කොටසක් වශයෙන් ප්‍රාග්ධනීකරණය කෙරේ. සුදුසුකම් ලබන වත්කමක් යනු එහි අභිප්‍රේත භාවිතය හෝ විකිණීම සඳහා සූදානම් කිරීමට සැලකිය යුතු කාලයක් ගතවන වත්කමකි. අනෙකුත් ණය ලබාගැනීමේ පිරිවැය ඒවා සිදුවන කාලපරිච්ඡේදය තුළ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගැනේ.

GRI 207-1,207-2,207-3,207-4,3-3

3.9 ආදායම් බදු

'ආදායම් බදු වියදම' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 249 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන සටහන 17 හි දැක්වේ.

GRI 207-1,207-2,207-3,207-4,3-3

3.10 විලම්භිත බදු

'විලම්භිත බදු' පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 309 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන සටහන 44 හි දැක්වේ.

3.11 වගා රක්ෂණ ගාස්තුව (CIL)

2013 අංක 12 දරන මුදල් පනතෙහි වගන්ති 14 ප්‍රතිපාදන අනුව, 2013 අප්‍රේල් 1 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වගා රක්ෂණ ගාස්තුව හඳුන්වාදෙන ලද අතර, එය ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල වෙත ගෙවිය යුතු වේ. වර්තමානයේදී, වගා රක්ෂණ ගාස්තුව බදුවලට පසු ලාභයෙන් 1% කි.

3.12 මූල්‍ය සේවා මත බදු

මූල්‍ය සේවා පිළිබඳ එකතු කළ අගය මත බදු සහ සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 248 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වන සටහන 16 හි දැක්වේ.

4 නිකුත් කරන ලද නමුත් මෙතෙක් බලාත්මක නොවන ප්‍රමිතීන්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරනු ලැබ ඇති පහත දක්වෙන SLFRS ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් නිකුත් කරන ලද නමුත් ඒවා 2023 මාර්තු 31 දිනට බලාත්මක නොවීය. ඒ අනුව මෙම ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා වන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් පිළියෙල කිරීමේදී යොදා නොගැනුණි. පහත දැක්වෙන සංශෝධනය අනාවැකි පළ කළ හැකි අනාගත කාලයක් සඳහා සමාගමෙහි/සමූහයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් කෙරෙහි වාස්තවික බලපෑමක් ඇති කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා නොකෙරේ.

IFRS 17- රක්ෂණ ගිවිසුම්

SLFRS 17 යනු හඳුනාගැනීම සහ මැනීම, ඉදිරිපත් කිරීම සහ හෙළිදරව් කිරීම ආවරණය වන රක්ෂණ ගිවිසුම් සඳහා වූ නව පුළුල් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියකි. බලාත්මක වූ පසු, SLFRS 17 මඟින් IFRS 4 රක්ෂණ ගිවිසුම් (SLFRS 4) ප්‍රතිස්ථාපනය කරනු ඇත. SLFRS 17 සියලුම වර්ගයේ රක්ෂණ ගිවිසුම් (එනම්, ජීවිත, ජීවිත නොවන, ඍජු රක්ෂණ සහ ප්‍රති-රක්ෂණ), ඒවා නිකුත් කරන ආයතන වර්ගය කුමක් වුවත්, අභිමත සහභාගිත්ව විශේෂාංග සහිත ඇතැම් ඇපකර සහ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා අදාළ වේ. විෂය පථ ව්‍යතිරේක කිහිපයක් අදාළ වේ. SLFRS 17 හි සමස්ත අරමුණ වන්නේ රක්ෂණකරුවන්ට වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් සහ ස්ථාවර රක්ෂණ ගිවිසුම් සඳහා ගිණුම්කරණ ආකෘතියක් සැපයීමයි. බොහෝ දුරට පෙර පැවති දේශීය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඇතුළත් නොවන පරිදි සකස් කොට තිබෙන SLFRS 4 හි අවශ්‍යතාවයන් හා සැසඳීමේදී, SLFRS 17 මඟින් අදාළ සියලුම ගිණුම්කරණ අංශ ආවරණය වන පරිදි රක්ෂණ ගිවිසුම් සඳහා පුළුල් ආකෘතියක් සපයනු ලැබේ. SLFRS 17 හි හරය සාමාන්‍ය ආකෘතිය වන අතර පහත සඳහන් දෑ එයට අතිරේකව සපයනු ලැබේ:

- ඍජු සහභාගීත්ව ලක්ෂණ සහිත ගිවිසුම් සඳහා නිශ්චිත අනුවර්තනයක් (විචල්‍ය ගාස්තු ප්‍රවේශය).
- ප්‍රධාන වශයෙන් කෙටි කාලීන ගිවිසුම් සඳහා සරල ප්‍රවේශයක් (වාරික වෙන්කිරීමේ ප්‍රවේශය).

2023 ජනවාරි 01 හෝ එයට පසු ඇරඹෙන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයන් සඳහා SLFRS 17 බලපැවැත්වේ. සමාගමක් මඟින් එය පළමු වරට SLFRS 17 ආදේශ කර ගනු ලබන දින හෝ එයට පෙර, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - SLFRS 9 ''මූල්‍ය සාධනපත්‍ර'' සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - SLFRS 15 ''ගනුදෙනුකරුවන් සමග ගිවිසුම්වලින් ලද ආදායම'' යන ද්විත්වය සඳහාම අයදුම් කරනු ලබන්නේ නම් කල්තබා අයදුම් කිරීම සඳහා අනුමැතිය හිමි වේ.

ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු සඳහා නිර්වචන LKAS 8 සඳහා වන සංශෝධන

සංශෝධන මඟින් ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්කම් සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල වෙනස්කම් සහ දෝෂ නිවැරදි කිරීම අතර වෙනස පැහැදිලි කරයි. එසේම, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ආයතන විසින් මිනුම් ශිල්පීය ක්‍රම සහ යෙදවුම් භාවිත කරන ආකාරය එකී සංශෝධන මඟින් පැහැදිලි කෙරේ. සංශෝධිත ප්‍රමිතිය මඟින් පැහැදිලි කෙරෙන්නේ යෙදවුමක වෙනසක් හෝ මිනුම් තාක්ෂණයක වෙනසක් පිළිබඳ ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවකට ඇති වන බලපෑම්, පූර්ව කාල පරිච්ඡේද දෝෂ නිවැරදි කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිඵලයක් නොවන්නේ නම් ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්කම් බවයි.

2023 ජනවාරි 1 හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල සීමාවන් සඳහා සංශෝධන කලින් සම්මත කර ගැනීමට අවසර දී ඇත.

තනි ගනුදෙනුවකින් පැන නගින වත්කම් සහ වගකීම් සම්බන්ධ විලම්භිත බද්ද - LKAS 12 සඳහා වන සංශෝධන

වගකීමක් පියවීම සඳහා සිදු කරන ගෙවීම් බදු අරමුණු සඳහා අඩු කළ හැකි ආකාර සංශෝධන මඟින් පැහැදිලි කරයි. එම සංශෝධන මූල්‍ය ප්‍රකාශවල (සහ පොලී වියදම්) හඳුනාගෙන ඇති වගකීම්වලට හෝ අදාළ වත්කම් සංරචකයට (සහ පොලී වියදම) එවැනි අඩු කිරීම් බදු අරමුණු සඳහා ආරෝපණය කළ හැකිද යන්න (අදාළ බදු නීතිය සලකා බැලීමෙන්) විනිශ්චය කිරීමේ කාරණයකි. වත්කම් සහ වගකීම් මූලික වශයෙන් හඳුනාගැනීමේදී යම් තාවකාලික වෙනස්කම් තිබේද යන්න තීරණය කිරීමේදී මෙම විනිශ්චය වැදගත් වේ.

2023 ජනවාරි 1 දින හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල සීමාවන් සඳහා මෙම සංශෝධන බලාත්මක වේ.

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කිරීම - LKAS 1 LKAS 1 සඳහා සංශෝධන සහ IFRS ප්‍රායෝගික ප්‍රකාශය 2 සඳහා සංශෝධන

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කිරීම් සඳහා ප්‍රමාණාත්මක විනිශ්චයන් යොදා ගැනීමට ආයතනවලට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සහ උදාහරණ සැපයීම, ප්‍රමාණාත්මක විනිශ්චයන් සිදු කිරීම හරහා සිදු වේ. මෙම සංශෝධන මඟින් වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කිරීම් සැපයීමට ආයතනවලට උපකාර කිරීම අරමුණු කරයි:

- ආයතනයන්හි 'සුවිශේෂී' ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළි කිරීමේ අවශ්‍යතාව වෙනුවට ඒවාහි 'ප්‍රමාණාත්මක' ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළි කිරීමේ අවශ්‍යතාව ඇති කිරීම
- ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කිරීම් පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේදී ආයතන මඟින් ප්‍රමාණාත්මක සංකල්පය අදාළ කරගන්නා ආකාරය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සැපයීම

2023 ජනවාරි 1 දින හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල සීමාවන් සඳහා සංශෝධන බලාත්මක වේ.

LKAS 1 සඳහා වන සංශෝධනː ජංගම හෝ ජංගම නොවන ලෙස වගකීම් වර්ගීකරණය

LKAS 1 සඳහා වන සංශෝධනː වගකීම්, ජංගම හෝ ජංගම නොවන ලෙස වර්ගීකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාව මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම මඟින් දැක්වේ. පහත සඳහන් කරුණු සංශෝධන මඟින් පැහැදිලි කෙරේ -

- බේරුම්කරණය කල් දැමීමේ අයිතිය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?
- වාර්තා කිරීමේ කාල සීමාව අවසානයේ කල් දැමීමේ අයිතියක් තිබිය යුතු බව
- ආයතනයක් විසින් කල් දැමීම සඳහා වන අයිතිය යොදා ගනු ලැබීමේ සම්භාවිතාව මඟින් එම වර්ගීකරණයට බලපෑමක් සිදු නොවන බව.
- පරිවර්තනය කළ හැකි වගකීමක නිහිත ව්‍යුත්පන්නයක් හිමිකම් සාධන පත්‍රයක් නම් පමණක් වගකීමක නියමයන් එහි වර්ගීකරණයට බලනොපාන බව

2023 ජනවාරි 1 දින හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාල සීමාවන් සඳහා සංශෝධන බලපැවැත්වෙන අතර, ඒවා නැවත සලකා බැලිය යුතුය. සමාගම/සමූහය මේ වනවිට මෙම සංශෝධනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට ඇති විය හැකි බලපෑම තක්සේරු කරමින් සිටී.

5. දළ ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ආදායම හඳුනා ගැනෙනුයේ සමාගම/සමූහය වෙත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒම සිදුවිය හැකි ප්‍රමාණයට සහ එය විශ්වසනීය අයුරින් මැනිය හැකි තාක් දුරට වේ. එක් එක් වර්ගයේ ආදායම් සඳහා විශේෂිත හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය, අදාළ ආදායම් සටහන් යටතේ දක්වා ඇත.

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
පොලී ආදායම	6.1	239	30,196,588	23,881,526	33,406,918	25,926,792
ශුද්ධ ඉපැයුම් ආදායම	7	240	-	-	4,673,853	4,939,071
ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	8	241	1,265,287	1,876,524	691,195	1,321,513
මූල්‍ය වත්කම් මත ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) - ආදායම් ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	9	242	9,143	26,783	4,168	86,525
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම	10	242	547,290	956,547	386,511	357,085
එකතුව			32,018,308	26,741,380	39,162,645	32,630,986

6. ශුද්ධ පොලී ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ආදායම් සහ වියදම් හි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හඳුනා ගැනීම

ආදායම හඳුනා ගැනෙනුයේ සමූහය වෙත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒම සිදුවිය හැකි ප්‍රමාණයට සහ එය විශ්වසනීය අයුරින් මැනිය හැකි තාක් දුරට වේ.

පොලී ආදායම සහ වියදම්

ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ මනිනු ලබන සියලුම මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා පොලී ආදායම හෝ වියදම එලදායී පොලී අනුපාතික (EIR) භාවිත කරමින් වාර්තා කෙරේ. එලදායී පොලී අනුපාතිකය යනු, ගැළපෙන පරිදි මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල අපේක්ෂිත ආයු කාලය හෝ කෙටි කාල සීමාවක් තුළින් ඇස්තමේන්තුගත මූල්‍ය ගෙවීම් හෝ ලැබීම්වලින් මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම්වල ශුද්ධ ධාරණ අගයට අඩු කරනු ලබන අනුපාතිකයයි. මෙම ගණනය කිරීම් සඳහා මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල සියලුම ගිවිසුම් කොන්දේසි සැලකිල්ලට ගන්නා අතර (උදා, පෙරගෙවුම් විකල්ප), සාධන පත්‍ර සඳහා සෘජුව ආරෝපණය කළ හැකි ගාස්තු හෝ වර්ධක පිරිවැය ඇතුළත් වේ. එය ඉදිරි ණය අලාභවල හැර එලදායී පොලී අනුපාතිකයේ අනිවාර්ය අංගයකි.

සමූහය මඟින් එහි ගෙවීම් හෝ ලැබීම් ඇස්තමේන්තු සංශෝධනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය වත්කම් හි හෝ වගකීම් හි ධාරණ අගය ගළපනු ලැබේ. ගළපන ලද ධාරණ අගය මුල් එලදායී පොලී අනුපාතිකය පදනම් කරගනිමින් ගණනය කෙරෙන අතර, ධාරණ අගයෙහි වෙනස මූල්‍ය වත්කම් සඳහා 'පොලී ආදායම' ලෙස සහ මූල්‍ය වගකීම් සඳහා 'පොලී වියදම' වශයෙන් වාර්තා කෙරේ. කෙසේ වුවද, නැවත වර්ගීකණය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සඳහා එම මුදල් ලැබීම්වල ප්‍රතිසාධනය වැඩි වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමාගම විසින් අනාගත මුදල් ලැබීම් පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු පසුව වැඩි කරන අතර, ඇස්තමේන්තු වෙනස් වූ දින සිට එම වැඩි වීමේ බලපෑම, එලදායී පොලී අනුපාතික වෙත ගැළපීමක් ලෙස හඳුනා ගැනේ.

SLFRS 9 යටතේ, පිළිවෙළින් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යටතේ මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් සඳහා පොලී ආදායම සහ පොලී වියදම එලදායී පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් වාර්තා කෙරේ.

ආදායම් හඳුනාගත හැකි වනුයේ ගනුදෙනුව ආශ්‍රිත හිමිවිය හැකි ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ආයතනය වෙත ගලා ඒමේ දී පමණි. කෙසේ වෙතත්, අයකර ගැනීම් පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාවක් ඇති වුවහොත් ආදායම් හඳුනා ගැනීම අවසන් වේ. SLFRS 9 - "මූල්‍ය සාධන පත්‍ර" යොදා ගැනීමත් සමඟ, ගනුදෙනුකාර පැහැර හැරීමේ අවස්ථාව (අයකර ගැනීම් පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාව) කල් ඉකුත් වූ දින අනුවක් වශයෙන් වෙනස් කර ඇත. ඒ අනුව SLFRS 9 ට අනුව පොලී ආදායම හඳුනාගත හැකි වනුයේ කල් ඉකුත් වූ දින (90) ක් දක්වා පමණි.

හිග කුලී මත පොලිය

හිග කුලී මත පොලිය මුදල් පදනමකින් ගිණුම් ගත කර ඇත.

6. ශුද්ධ පොලී ආදායම

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
පොලී ආදායම	6.1	239	30,196,588	23,881,526	33,406,918	25,926,792
පොලී වියදම	6.2	239	18,206,943	10,832,186	19,270,402	11,205,126
ශුද්ධ පොලී ආදායම			11,989,645	13,049,340	14,136,516	14,721,666

6.1 පොලී ආදායම

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ			877,597	159,743	884,520	176,533
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂය			2,968,570	443,816	3,028,775	587,209
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	6.1.1	239	23,517,789	22,633,122	25,479,889	24,170,060
ණය සාධන පත්‍රය - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය			2,832,632	644,845	4,013,734	992,990
මුළු පොලී ආදායම			30,196,588	23,881,526	33,406,918	25,926,792

6.1.1 පොලී ආදායම - ණය සහ ලැබිය යුතු

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
කල් බදු/ඉජාරා - ලැබිය යුතු	11,349,795	12,449,735	11,353,503	12,453,101
කුලී-මිලදී ගැනීම/මුරාබා - ලැබිය යුතු	1,119	1,628	758,514	791,468
කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු	12,166,876	10,181,759	13,367,873	10,925,491
	23,517,789	22,633,122	25,479,889	24,170,060

6.2 පොලී වියදම්

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
බැංකු සඳහා ගෙවිය යුතු	6.2.1	240	1,611,082	903,595	2,233,489	1,117,531
පාරිභෝගිකයන් සඳහා ගෙවිය යුතු	6.2.1	240	14,803,475	7,802,922	15,305,829	8,057,701
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	6.2.1	240	1,555,403	1,875,532	1,539,300	1,859,429
බදු වගකීම්	40	304	236,983	250,137	191,784	170,465
මුළු පොලී වියදම්			18,206,943	10,832,186	19,270,402	11,205,126

6. ශුද්ධ පොලී ආදායම (සබැඳේ...)

6.2.1 පොලී වියදම් - සැලසුම් වශයෙන්

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු						
බැංකු අයිරා මත පොලී			605	1,027	193,068	34,866
කෙටි කාලීන ණය සඳහා පොලිය			49,260	-	49,261	11
කාලීන ණය සඳහා පොලී			954,474	235,166	1,384,418	415,253
සුරැකුම්කරණ පොලී			606,743	667,402	606,742	667,401
උප එකතුව			1,611,082	903,595	2,233,489	1,117,531
ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු						
තැන්පතු සඳහා පොලී පිරිවැය			14,803,475	7,802,922	15,305,829	8,057,701
උප එකතුව			14,803,475	7,802,922	15,305,829	8,057,701
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්						
ණයකර සඳහා පොලී	37.1	299	1,555,403	1,875,532	1,539,300	1,859,429
උප එකතුව			1,555,403	1,875,532	1,539,300	1,859,429
බදු වගකීම්						
කල්බදු වගකීම් සඳහා පොලී			236,983	250,137	191,784	170,465
උප එකතුව			236,983	250,137	191,784	170,465
මුළු පොලී වියදම්			18,206,943	10,832,186	19,270,402	11,205,126

7. ශුද්ධ ඉපැයුම් වාරික

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

රක්ෂණ සහ ආයෝජන ගිවිසුම්වල සැලසුම් වර්ගීකරණය

SLFRS 4- "රක්ෂණ ගිවිසුම්" සඳහා පවරනු ලබන රක්ෂණ අවදානම් මට්ටම මත පදනම්ව, රක්ෂකයා විසින් 'රක්ෂණ ගිවිසුම්' හෝ 'ආයෝජන ගිවිසුම්' වශයෙන් වර්ගීකරණය කිරීමට ලියන ලද ගිවිසුම් අවශ්‍ය වේ.

රක්ෂණ ගිවිසුම් යනු, රක්ෂණ හිමියන් වෙත විශේෂිත අවිනිශ්චිත අනාගත සිදුවීමක් (රක්ෂිත සිදුවීම) හේතුවෙන් අහිතකර බලපෑමක් ඇති වූ විට, අදාල රක්ෂණ හිමියන් වෙත හානිපූරණය කිරීමට එකග වෙමින් සමාගම විසින් (රක්ෂකයා) වෙනත් පාර්ශ්වයක් (රක්ෂණ හිමියන්) වෙතින් සැලකිය යුතු රක්ෂණ අවදානමක් බාරගන්නා ගිවිසුම් වේ. පොදු මාර්ගෝපදේශයක් වශයෙන්, රක්ෂිත සිදුවීම සිදු නොවුවහොත්, ගෙවන ලද ප්‍රතිලාභ සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිලාභ සංසන්දනය කරමින් සැලකිය යුතු රක්ෂණ අවදානමක් ඇතිද යන්න සමාගම විසින් නිර්ණය කරනු ලබයි. රක්ෂණ ගිවිසුම්වලදී මූල්‍ය අවදානම පැවරීමද සිදුකළ හැකිවේ.

ආයෝජන ගිවිසුම් යනු සැලකිය යුතු රක්ෂණ අවදානමක් නොමැති, සැලකිය යුතු මූල්‍ය අවදානමක් පැවරෙන ගිවිසුම් වේ. මූල්‍ය අවදානම යනු, කොන්ත්‍රාත්තුවේ පාර්ශ්වයකට විශේෂිත නොවන බව මූල්‍ය නොවන විචල්‍යයක් සම්බන්ධයෙන් සපයා ඇති නිශ්චිත පොලී අනුපාතිකයක හෝ කිහිපයක, මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක මිලක, භාණ්ඩ මිලක, විදේශ විනිමය අනුපාතිකයක, මිල හෝ අනුපාත ලැයිස්තුවක, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් හෝ වෙනත් විචල්‍යයන්වල සිදුවිය හැකි අනාගත වෙනසක් හේතුවෙන් උද්ගත වන අවදානම වේ.

ගිවිසුමක් රක්ෂණ ගිවිසුමක් වශයෙන් වර්ගීකරණය කළ පසු, හිමිකම් සහ බැඳීම් අවසන් වීම හෝ කල් ඉකුත් වීම සිදු නොවුණේ නම්, මෙම කාල සීමාව තුළ රක්ෂණ අවදානම සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් අඩු වුවද, රක්ෂණ ගිවිසුමක් එහි ඉතිරි ජීව කාලය තුළ රක්ෂණ ගිවිසුමක් වශයෙන් පවතී. කෙසේ වුවද රක්ෂණ අවදානම ආරම්භ වීම සැලකිය යුතු මට්ටමකට පැමිණි පසු ආයෝජන ගිවිසුමක් රක්ෂණ ගිවිසුමක් වශයෙන් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ හැකි වේ.

පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී (පීපල්ස් ලීසිං හි පරිපාලිතය) අලෙවි කරනු ලබන සියලුම සැලසුම් රක්ෂණ සැලසුම් වන බැවින්, SLFRS 4 - රක්ෂණ ගිවිසුම් යටතේ රක්ෂණ ගිවිසුම් වශයෙන් වර්ගීකරණය කෙරේ. එම නිසා වාර්තා කරන දින වන විට, නිෂ්පාදන සැලසුම් කළඹ තුළ කිසිදු ආයෝජන ගිවිසුමක් නොවිය.

දළ ලිඛිත වාරිකයෙහි ආදායම් හඳුනා ගැනීම

දළ ලිඛිත වාරිකය (GWP) මඟින් අවදානම් භාරගැනීම වෙනුවෙන් සමාගම් විසින් අයකරනු ලබන වාරිකය නියෝජනය කරයි. දළ ලිඛිත වාරිකය උපචිත පදනම මත ගිණුම්ගත කෙරේ.

ගිණුම්කරණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ සිදු කරන ලද ගිවිසුම් මඟින් සපයන ලද, මුළු ආවරණ කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ ලද/ලැබිය යුතු සමස්ත වාරිකවලින් දළ ලිඛිත වාරිකය සමන්විත වන අතර, රක්ෂණය ඇරඹෙන දිනයේදී ඒවා හඳුනා ගැනේ.

හිමිකම් නොපෑමේ ප්‍රතිදානය වැනි වාරික අනුපාතයෙහි අංගයක් නිරූපණය කරනු ලබන ප්‍රතිදානයන් දළ ලිඛිත වාරිකයෙන් අඩු කෙරේ.

රක්ෂණ - දළ ලිඛිත වාරිකයෙහි ආදායම් හඳුනා ගැනීම

ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළ එළඹෙන ලද ගිවිසුම් මඟින් සපයන ලද, මුළු ආවරණ කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ ලැබිය යුතු සමස්ත වාරිකවලින් ජීවිත නොවන රක්ෂණ දළ ලිඛිත වාරිකය සමන්විත වන අතර, රක්ෂණය ඇරඹෙන දිනයේදී ඒවා හඳුනා ගැනේ.

ප්‍රතිරක්ෂණ වාරිකය

කාලපරිච්ඡේදය තුළ එළඹෙන ලද ගිවිසුම් මඟින් සපයන ලද, මුළු ආවරණයට අදාළ ගෙවිය යුතු සමස්ත වාරිකයෙන් ජීවිත නොවන දළ ප්‍රතිරක්ෂණ වාරිකය සමන්විත වන අතර, රක්ෂණය ඇරඹෙන දිනයේදී ඒවා හඳුනා ගැනේ. පෙර ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදයන්හිදී ඇරඹුනු ප්‍රතිරක්ෂණ ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන්, මෙම ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදයේදී උද්ගත වූ කවර හෝ ගැළපීමක් වාරිකයේ ඇතුළත් වේ.

නොඉපැයූ වාරික සංචිතය

නොඉපැයූ වාරික සංචිතය මඟින් කල්ඉකුත් නොවූ ආවරණ කාලසීමාවට අදාළ, වසර තුළ ලියන ලද වාරික කොටස නියෝජනය වේ. නොඉපැයූ වරික 365 පදනමින් ගණනය කෙරේ.

නොඉපැයූ ප්‍රතිරක්ෂණ වාරික සංචිත

නොඉපැයූ ප්‍රතිරක්ෂණ වාරිකය යනු, වසරකදී ලියන ලද වාර්තාකරණ දිනයෙන් පසු අවදානම් කාලපරිච්ඡේදයන් හා සම්බන්ධ වාරිකයේ කොටස වේ. නොඉපැයූ ප්‍රතිරක්ෂණ වාරිකය, පාදක වන සෘජු රක්ෂණයන්ගේ කාලසීමාව පුරා වෙනස් වේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
දළ ලිඛිත වාරිකය	-	-	5,819,786	6,049,693
අඩු: ප්‍රතිරක්ෂණකරුවන්ට පවරන ලද වාරිකය	-	-	1,383,534	1,142,976
අඩු: නොඉපැයූ වාරික සංචිතයේ වෙනස	-	-	(237,601)	(32,354)
මුළු එකතුව	-	-	4,673,853	4,939,071

8. ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම

සමූහය විසින් තම ගනුදෙනුකරුවන්ට සපයන විවිධ වූ සේවා මඟින් ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම උපයා ගනී. කොමිස් ආදායම උපචිත පදනම මත හඳුනාගැනේ. ගාස්තු ආදායම පහත සඳහන් කාණ්ඩ දෙකකට බෙදිය හැකිය;

නිශ්චිත කාලසීමාවක් තුළ සපයනු ලබන සේවාවන්ගෙන් ඉපැයූ ගාස්තු ආදායම

යම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ සේවා සැපයීම සඳහා උපයන ගාස්තු එම කාලයේ උපචිත වේ.

ගනුදෙනු සේවා සැපයීමේ ගාස්තු ආදායම

ලේඛන සැකසීම සහ වාහන පරීක්ෂා කිරීම වැනි තුන්වන පාර්ශ්වයක් සඳහා ගනුදෙනුවක් සාකච්ඡා කිරීම හෝ ඊට සහභාගී වීමෙන් පැන නගින ගාස්තු, එයට පාදක වූ ගනුදෙනු අවසන් වූ පසු හඳුනා ගැනේ. යම් කාර්යසාධනයකට සම්බන්ධ ගාස්තු හෝ සංරචක අදාළ ක්‍රියාපටිපාටිය සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසුව හඳුනා ගැනේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
සේවා ගාස්තු	494,523	522,316	107,464	160,404
සෙසු ගාස්තු සහ කොමිස්	770,764	1,354,208	583,731	1,161,109
මුළු එකතුව	1,265,287	1,876,524	691,195	1,321,513

9. මූල්‍ය වත්කම් මත ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) - ආදායම් ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
ශුද්ධ වෙළඳපොළ (අලාභ)/ලාභ	9,053	(8,496)	(6,133)	30,325
ශුද්ධ ප්‍රාග්ධන ලාභය	90	35,279	10,301	56,200
එකතුව	9,143	26,783	4,168	86,525

10. වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම, සමූහයේ සාමාන්‍ය මෙහෙයුම්වලට සෘජුව සම්බන්ධ නොවූ වෙනත් මූලාශ්‍රයන්ගෙන් උපයන ලද ආදායම්වලින් සමන්විත වන අතර, ඒවා උපචිත පදනම මත හඳුනා ගැනේ.

ලාභාංශ ආදායම

ගෙවීම් ලැබීමේ අයිතිය තහවුරු වූ පසු ලාභාංශ ආදායම හඳුනා ගැනේ.

මෝටර් රථ අලෙවි කිරීමෙන් ලද ශුද්ධ වෙළඳ ආදායම

ආනයනිත මෝටර් රථ අලෙවියෙන් ලැබෙන ආදායම, සාමාන්‍යයෙන් අදාළ රථය ලබා දීමේදී, එනම් හිමිකාරිත්වය සම්බන්ධ සැලකිය යුතු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ පැවරීමෙන් පසු හඳුනා ගැනේ.

මෙහෙයුම් කල්බදු ආදායම

මෙහෙයුම් කල්බදුවලින් ඇති වන ආදායම, දැනට පවතින කල්බදුවල කොන්දේසි අනුව සරල මාර්ගික පදනමින් ගිණුම්ගත කෙරෙන අතර, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ දක්වනු ලැබේ.

දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අලෙවි කිරීම මත ලාභය හෝ අලාභය

දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අලෙවි කිරීමෙන් ඇති වන ලාභය හෝ අලාභය, අදාළ අලෙවිය සිදු කරන ලද කාලපරිච්ඡේදයේදී ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ මුදල් පදනමින් ගිණුම්ගත කෙරේ.

කුලී ආදායම

මෝටර් රථ කුලියට දීමෙන් වන කුලී ආදායම, වසර සඳහා හිමිකරු සහ කුලීකරු අතර ඇති වූ එකඟත්වය පදනම්ව, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගැනේ.

තක්සේරු ආදායම

ඒවා උපලබ්ධි වූ පසු හෝ උපලබ්ධි කළ හැකි විට, තක්සේරු ආදායම හඳුනා ගැනේ.

රක්ෂණ ගාස්තු ආදායම

රක්ෂණවර පරිපාලන සේවා සහ වෙනත් ගිවිසුම්ගත ගාස්තු වෙනුවෙන් රක්ෂණ හිමියන්ගෙන් අය කිරීම් සිදු කෙරේ. ලද පසු හෝ ගෙවීමට නියමිත වූ විට මෙම ගාස්තු ආදායම හඳුනා ගැනේ.

වෙනත් ආදායම්

වෙනත් ආදායම්, උපචිත පදනමින් හඳුනා ගැනේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අලෙවි කිරීම මත වන ලාභය	22,189	17,529	22,189	55,778
කුලී ආදායම	-	-	463	2,436
මෙහෙයුම් කල්බදු ආදායම	-	-	7,366	25,030
ආයෝජන දේපළවලින් ලද කුලී ආදායම	-	-	78,392	75,712
මෝටර් රථ අලෙවි කිරීමෙන් ලද ශුද්ධ වෙළඳ ආදායම	-	99	-	99
ලාභාංශ ආදායම - විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයෙන්	4,487	5,591	4,487	5,591
- පරිපාලිත	513,828	930,625	-	-
- ආදායම් ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයෙන්	2,527	625	2,527	625
ආයෝජන දේපළවල ලාභය/(අලාභය)	-	-	94,692	-
තක්සේරු ආදායම	-	-	55,363	106,662
රක්ෂණ ගාස්තු ආදායම	-	-	82,590	57,588
වෙනත් ආදායම්	4,259	2,078	38,442	27,564
එකතුව	547,290	956,547	386,511	357,085

11. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා අපහායනය සහ වෙනත් අලාභ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමාගම සහ සමූහය මගින් "SLFRS 9" මූල්‍ය සාධන පත්‍ර අනුව ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සම්බන්ධ අපහායන ප්‍රතිපාදනවල වෙනස්කම් හඳුනා ගනු ලැබේ. සමාගම් සහ සමූහය මගින් ඒ සඳහා යොදා ගනු ලබන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි පිටු අංක 265 සටහන 25 හි පැහැදිලි කෙරේ.

කපාහැරීම ඇතුළුව ඇප බැහැර කිරීම් මත අලාභය

අයකර ගැනීමේ ප්‍රායෝගික අවස්ථාවක් නොමැති විටදී, ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ (සහ අදාළ අපහායන දීමනා ගිණුම්) කොටස් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන් කපා හැරේ. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ පියවා ගැනීමේ දී සාමාන්‍යයෙන් ඇපයක් ඇති විට ඇපය උපලබ්ධි කිරීමෙන් කවර හෝ ආදායමක් ලැබීමෙන් පසු මෙය සිදු කෙරේ.

අයකරගත් බොල් ණය

බොල් ණය සහ අවිනිශ්චිත ණය වශයෙන් කපා හැරුණු මුදල් අය කර ගැනීම, මුදල් පදනමකින් හඳුනා ගැනේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
කෝවල හානිකරණ	11.3/11.4	245	490,044	487,288	490,044	487,288
සාමූහික හානිකරණ	11.3/11.4	245	31,642	132,344	213,684	442,868
වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ			-	6,760	(43,760)	(5,623)
කපාහැරීම ඇතුළුව ඇප බැහැර කිරීම් මත අලාභය			96,679	104,746	96,679	104,746
කපා හැරුණු ණය/ බැහැර කරන ලද අලාභ අය කර ගැනීම			(49,880)	(75,713)	(52,685)	(77,523)
එකතුව	11.1/11.2	244	568,485	655,425	703,962	951,756

11. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා අපහායනය සහ වෙනත් අලාභ (සබැදේ)

11.1 ණය සඳහා අපහායනය (ප්‍රතිවර්තනය) සහ සෙසු අලාභ (විස්තරාත්මක බෙදීයාම) - සමාගම

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2023			
	බැහැර කිරීමේ අලාභය/ කපාහැරීම් (අයකර ගැනීමෙන් ශුද්ධව)	ගාස්තුව	(ප්‍රතිවර්තනය)	ශුද්ධ වටිනාකම
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා	46,181	1,280,342	(1,457,062)	(130,539)
ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා	(6,795)	7,441	(9,307)	(8,661)
කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	7,413	2,101,527	(1,401,255)	707,685
එකතුව	46,799	3,389,310	(2,867,624)	568,485

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2022			
	බැහැර කිරීමේ අලාභය/ කපාහැරීම් (අයකර ගැනීමෙන් ශුද්ධව)	ගාස්තුව	(ප්‍රතිවර්තනය)	ශුද්ධ වටිනාකම
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා	28,415	2,766,525	(2,187,125)	607,815
ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා	(6,795)	17,586	(10,232)	559
කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	7,413	2,078,221	(2,045,342)	40,292
වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ	-	389,417	(382,658)	6,759
එකතුව	29,033	5,251,749	(4,625,357)	655,425

11.2 ණය සඳහා අපහායනය (ප්‍රතිවර්තනය) සහ සෙසු අලාභ (විස්තරාත්මක බෙදීයාම) - සමූහය

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2023			
	බැහැර කිරීමේ අලාභය/ කපාහැරීම් (අයකර ගැනීමෙන් ශුද්ධව)	ගාස්තුව	(ප්‍රතිවර්තනය)	ශුද්ධ වටිනාකම
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා	46,181	1,280,342	(1,457,062)	(130,539)
ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා	(6,795)	7,441	(153,797)	(153,151)
කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	4,608	2,428,059	(1,401,255)	1,031,412
වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ	-	(43,760)	-	(43,760)
එකතුව	43,994	3,672,082	(3,012,114)	703,962

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2022			
	බැහැර කිරීමේ අලාභය/ කපාහැරීම් (අයකර ගැනීමෙන් ශුද්ධව)	ගාස්තුව	(ප්‍රතිවර්තනය)	ශුද්ධ වටිනාකම
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා	28,415	2,766,525	(2,187,125)	607,815
ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා	(6,795)	73,823	(10,232)	56,796
කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	5,603	2,332,507	(2,045,342)	292,768
වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ	-	377,035	(382,658)	(5,623)
එකතුව	27,223	5,549,890	(4,625,357)	951,756

11.3 ආදායම් ප්‍රකාශය වෙත අපහායන ගාස්තුව - සමාගම

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2023			
	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ				
- කේවල අපහායනය	-	-	490,044	490,044
- සාමූහික අපහායනය	(429,686)	(67,893)	529,221	31,642
එකතුව	(429,686)	(67,893)	1,019,265	521,686

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2022			
	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ				
- කේවල අපහායනය	-	-	487,288	487,288
- සාමූහික අපහායනය	506,739	(222,248)	(152,147)	132,344
එකතුව	506,739	(222,248)	335,141	619,632

11.4 ආදායම් ප්‍රකාශය වෙත අපහායන ගාස්තුව - සමූහය

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2023			
	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ				
- කේවල අපහායනය	-	-	490,044	490,044
- සාමූහික අපහායනය	(454,680)	117,728	550,636	213,684
එකතුව	(454,680)	117,728	1,040,680	703,728

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	2022			
	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ				
- කේවල අපහායනය	-	-	487,288	487,288
- සාමූහික අපහායනය	720,725	(226,076)	(51,781)	442,868
එකතුව	720,725	(226,076)	435,507	930,156

12. කාර්ය මණ්ඩල වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

කාර්ය මණ්ඩල වියදම් සඳහා වැටුප්, දිරිදීමනා, සේවය අවසන් කිරීමේ ප්‍රතිලාභ සහ සෙසු ආශ්‍රිත වියදම් අඩංගු වේ. බැඳීමක් පියවීම් සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ආශ්‍රිත සම්පත් ඉවතට ගලා යෑමක් සිදු කළ යුතු බවට සහ බැඳීමේ වටිනාකම පිළිබඳ විශ්වසනීය ඇස්තමේන්තුවක් සිදු කළ හැකි විටකදී දිරිදීමනා සඳහා ප්‍රතිපාදන හඳුනා ගැනේ.

අදාළ නීති සහ රෙගුලාසි අනුව සේවකයින්, සේවක අර්ථ අර්ථසාධක අරමුදල් (EPF) දායකත්වය සහ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදල් (ETF) දායකත්වය සඳහා සුදුසුකම් ලබයි.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති LKAS 19 - සේවක ප්‍රතිලාභ අනුව, පාරිතෝෂික වගකීම් සම්බන්ධයෙන් ආයුගණන තක්සේරුවක් මත පදනම්ව ආදායම් ප්‍රකාශයේදී විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම් හඳුනා ගැනේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
පාරිශ්‍රමික			4,071,654	3,675,122	5,221,557	4,536,777
සේවක ප්‍රතිලාභ - අර්ථ සාධක දායක සැලසුම් - EPF			208,985	195,504	270,711	247,093
සේවක ප්‍රතිලාභ - අර්ථ සාධක දායක සැලසුම් - ETF			52,237	48,895	65,149	60,674
සේවක ප්‍රතිලාභ - විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම - පාරිතෝෂිකය	43	307	155,670	82,893	174,517	102,203
එකතුව			4,488,546	4,002,414	5,731,934	4,946,747

13. ක්ෂය වීම් සහ ක්‍රමක්ෂය

ක්ෂයවීම්

දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල එක් එක් කොටසක ඇස්තමේන්තුගත සඵල ජීව කාලය පුරා ඒවායේ අවශේෂ වටිනාකම් වෙත සරල මාර්ගික පදනමකින් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේදී ක්ෂයවීම් හඳුනා ගැනේ. මෙම ක්‍රමය මගින් අදාළ වත්කම් ආශ්‍රිත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පරිභෝජනය කිරීමේ අපේක්ෂිත ක්‍රමය සමීපව පිළිබිඹු කෙරේ. ඉඩම් ක්ෂයවීමට ලක් නොවේ.

අපේක්ෂිත සඵල ජීවකාලයන් පහත දැක්වෙන පරිදි වේ;

වත්කම් කාණ්ඩය	% වසරකට	කාලසීමාව
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	2	අවුරුදු 50
බදු දේපළ වැඩිදියුණු කිරීම්	25	අවුරුදු 4
මෝටර් රථ	12.5 - 20	අවුරුදු 5 - 8
පරිගණක දෘඩාංග	20	අවුරුදු 5
කාර්යාල උපකරණ	10 - 20	අවුරුදු 5 -10
ගෘහභාණ්ඩ සහ සවිකිරීම්	20	අවුරුදු 5

ඉහත දැක්වෙන අනුපාතයන් සමූහයේ සියලුම සමාගම් මගින් සංගතව භාවිත කෙරේ. කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් කරන පරිදි භාවිතයට සුදුසු තත්ත්වයට පත්කිරීමෙන් අනතුරුව, පරිශ්‍රයේ පවතින විට දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල එක් එක් සැලකිය යුතු කොටස් සඳහා ක්ෂයවීමේ අනුපාතයන් වෙන වෙනම තීරණය කෙරේ. කිසියම් වත්කමක් විකිණීම සඳහා රඳවාගෙන ඇති බවට හෝ අදාළ වත්කම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීම යන දින දෙකෙන් කලින් එළැඹෙන දිනයේදී වත්කමක ක්ෂය වීම අවසන් වේ. එක් එක් වාර්තා කරන දිනයේ දී ක්ෂයවීමේ ක්‍රම, සඵල ජීව කාලයන් සහ අවශේෂ වටිනාකම් ප්‍රතිතක්සේරු ගතකොට සුදුසු පරිදි ගළපනු ලැබේ.

වසර ආරම්භයේ දී සහ වසර අවසානයේදී ධාරණ අගයන් සහ සමුච්චිත ක්ෂයවීම් ගැළපුම්ද ඇතුළත්ව සියලුම දේපළ පිරියත සහ උපකරණ කාණ්ඩයන් පිටු අංක 289 සටහන 32 හි දැක්වේ.

භාවිත හිමිකම් වත්කම් ක්‍රමක්ෂය

භාවිත හිමිකම් වත්කම් පසුව ක්ෂයවීමට ලක් වේ. වත්කමෙහි සඵල ජීවකාලය සහ කල්බදු කාලසීමාව යන දෙකෙන් කෙටි කාලසීමාව පුරා ක්ෂයවීම සිදු කෙරේ.

අස්පෘශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය

පහත දක්වෙන විශේෂිත අනුපාතයන් අනුව ඒවායේ ඇස්තමේන්තුගත සඵල ජීවකාලය පුරා අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල පිරිවැය ඒවායේ අවශේෂ වටිනාකම්වලට ලියා තැබීම සඳහා සරල මාර්ගික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් ක්‍රමක්ෂය ගණනය කෙරේ;

වත්කම් කාණ්ඩය	% වසරකට	කාලසීමාව
පරිගණක මෘදුකාංග	20	අවුරුදු 5

සීමිත ආයු කාලයක් සහිත අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල ක්‍රමක්ෂය නොකරන ලද ශේෂයන්, හානිකරණය සඳහා වාර්ෂිකව සමාලෝචනයට ලක් කරන අතර, හානිකරණය පිළිබඳ කවර හෝ දර්ශකයක් ඇත්නම් තවදුරටත් අපේක්ෂිත අනාගත ප්‍රතිලාභවලින් අයකර ගත නොහැකි තාක් දුරට ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගැනේ.

වසර ආරම්භයේ දී සහ වසර අවසානයේදී ධාරණ අගයන් සහ සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය ගැළපුම්ද ඇතුළත්ව සියලුම අස්පෘශ්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයන් පිටු අංක 294 සටහන 34 හි දැක්වේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා			සමාගම		සමූහය	
		පිටු	2023	2022	2023	2022
	සටහන	අංකය	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ ක්ෂයවීම	32	289	165,015	168,564	284,076	296,458
ක්‍රමක්ෂය - භාවිත හිමිකම් වත්කම්	33	293	523,101	518,284	361,012	325,327
ක්‍රමක්ෂය - අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	34	294	10,456	13,195	15,045	16,879
එකතුව			698,572	700,043	660,133	638,664

14. ප්‍රතිලාභ, හිමිකම් පෑම් සහ ප්‍රාරක්ෂණ වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

දළ හිමිකම්පෑම් හඳුනා ගැනීම

වාර්තා කළ හෝ නොකළ, වසර තුළ ඇති වූ සියලුම හිමිකම්, හිමිකම්පෑම් සැකසීම සහ පියවීම් සඳහා සෘජුව සම්බන්ධ ආශ්‍රිත බාහිර හිමිකම්පෑම් හි පරිහරණ පිරිවැය, සුන්බුන් සහ වෙනත් අයකරවා ගත හැකි අගයෙන් අඩු කිරීමක්, සහ පසුගිය වසරවලින් හිඟ හිමිකම්පෑම් සඳහා කවර හෝ ගැළපුමක් ආදියෙන් ජීවිත නොවන රක්ෂණ සඳහා දළ හිමිකම්පෑම් සමන්විත වේ. කේවල හිමිකම්පෑම් ලිපිගොනු යොදා ගනිමින් හිඟ හිමිකම් ඇගයුමට ලක් කෙරෙන අතර හිමිකම්පෑම් පියවීම සඳහා වන අවසන් පිරිවැය ඇස්තමේන්තුගත කෙරේ.

සෘජු රක්ෂණ ව්‍යාපාර කටයුතු සම්බන්ධයෙන් හිඟ හිමිකම්පෑම් සඳහා හිමිකම්පෑම් වියදම් සහ වගකීම් හඳුනා ගැනේ. වගකීම් මඟින් වාර්තා කරන ලද නමුත් නොපියවන ලද, දරන ලද නමුත් වාර්තා නොකළ (IBNR) හිමිකම්පෑම් සහ අදාළ හිමිකම්පෑම් පියවීමේදී අපේක්ෂිත සෘජු හා වක්‍ර පිරිවැය ආවරණය වේ. අතීත අත්දැකීම් සහ ප්‍රවණතා මත පදනම්ව අනාගත වගකීම් පිළිබඳ වඩාත් යථාර්ථවාදී ඇස්තමේන්තුවක් තහවුරු කරනු පිණිස IBNR ආශ්‍රිත ප්‍රතිපාදන කාර්තුමය පදනමක් මත ආයුගණක තක්සේරුවකට ලක් කෙරේ.

දැනට පවතින තොරතුරු මත පදනම්ව හිමිකම්පෑම් සඳහා වෙන් කිරීම සාධාරණව ප්‍රකාශිත බවට අධ්‍යක්ෂවරුන් සලකන අතර, පසුව උද්ගතවන තොරතුරු සහ සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අවසාන වගකීම වෙනස් විය හැකිය. මෙය දක්වා ඇති ප්‍රමාණයන් සඳහා ගැළපීමට හේතු විය හැකිය. එවැනි වටිනාකම් අදාළ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශවල දක්වනු ලැබේ. යොදාගනු ලබන ක්‍රමවේදයන් සහ සිදු කරනු ලබන ඇස්තමේන්තු නිරන්තරයෙන් සමාලෝචනයට ලක් කෙරේ.

ප්‍රතිරක්ෂණ හිමිකම්පෑම් හඳුනා ගැනීම්

අදාළ ගිවිසුමෙහි කොන්දේසි අනුව ආශ්‍රිත දළ රක්ෂණ හිමිකම් පෑම් හඳුනා ගැනීමේදී ප්‍රතිරක්ෂණ හිමිකම්පෑම් හඳුනා ගැනේ.

ප්‍රතිරක්ෂණ ව්‍යාපාර කටයුත්තේ සැලසුම් වර්ගීකරණය සැලකිල්ලට ගනිමින්, ප්‍රතිරක්ෂණ ව්‍යාපාර කටයුත්ත සෘජු රක්ෂණ ව්‍යාපාර කටයුත්තක් ලෙස සලකමින් සමාන ආකාරයෙන්ම උපකල්පිත ප්‍රතිරක්ෂණය සම්බන්ධ හිමිකම්පෑම් ආදායම් හෝ වියදම් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ සහ හිමිකම්පෑම්	-	-	2,790,316	2,704,556
ප්‍රාරක්ෂණ සහ ශුද්ධ අත්පත් කරගැනීමේ පිරිවැය	-	-	461,355	523,919
එකතුව	-	-	3,251,671	3,228,475

15. වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

දරන ලද පිරිවැය සහ නිශ්චිත ආදායම් අයිතම ඉපැයීම් අතර ඍජු සම්බන්ධය මත පදනම්ව වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම් ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ. වසර සඳහා ලාභය නිර්ණය කිරීමේදී ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමට සහ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ කාර්යක්ෂමව යොදා ගැනීම සඳහා දරන ලද සියලු වියදම් ආදායම් ප්‍රකාශය වෙත අය කෙරේ.

වගා රක්ෂණ බද්ද (CIL)

2013 අංක 12 දරන මුල්‍ය පනතේ වගන්ති 14 හි විධිවිධාන ප්‍රකාරව, 2013 අප්‍රේල් පළවෙනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වගා රක්ෂණ බද්ද හඳුන්වා දෙන ලද අතර, එය ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල වෙත ගෙවිය යුතු වේ. දැනට, වගා රක්ෂණ බද්ද බදු වලට පසු ලාභයෙන් 1% වශයෙන් ගෙවිය යුතු වේ.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වැටුප්

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වැටුප් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත ගෙවන ලද ගාස්තුවලින් සමන්විත වේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වැටුප්	5,726	4,939	14,794	12,711
විගණකවරුන්ගේ ගාස්තු	7,032	7,385	14,630	14,444
විගණකවරුන් වෙත විගණන නොවන ගාස්තු	1,406	1,317	1,406	1,317
වෘත්තීය ගාස්තු	37,658	23,689	41,813	34,112
ප්‍රචාරණ ගාස්තු	39,529	12,618	75,804	53,709
නීති ගාස්තු	7,529	8,702	15,492	12,829
තැන්පතු රක්ෂණ වාරිකය	147,584	148,678	147,584	148,678
වගා රක්ෂණ බද්ද	37,689	45,973	37,689	45,973
ආයෝජන දේපළ මගින් උද්ගත වන මෙහෙයුම් වියදම්	-	-	9,700	11,145
කාර්යාල පරිපාලන සහ ආයතනික වියදම්	1,798,385	1,881,196	2,181,848	2,272,562
එකතුව	2,082,538	2,134,497	2,540,760	2,607,480

16. මූල්‍ය සේවා මත බදු

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

මූල්‍ය සේවා මත වැට්

මූල්‍ය සේවා මත වැට් ගණනය කරනු ලබන්නේ 2002 අංක 14 දරන අගය එකතු කළ බදු (වැට්) පනත සහ ඊට පසුව සිදු කරන ලද සංශෝධන අනුවය. මූල්‍ය සේවා මත අගය එකතු කළ බදු ගණනය සඳහා අගය පදනම ගණනය කරනු ලබන්නේ, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නියම කරන ලද අනුපාත මත ගණනය කරන ලද ආර්ථික ක්ෂයවීම්, ආදායම් බදු සහ ගෙවිය යුතු වැටුප්වලට පෙර ගිණුම් ලාභයට ගැළපීමෙන්ය. වැටුප් ගෙවිය යුතු සඳහා මුදල් ප්‍රතිලාභ, මුදල් නොවන ප්‍රතිලාභ සහ සේවය අවසන් කිරීමේ ප්‍රතිලාභ ඇතුළත් වේ. වත්මන් මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා අදාළ මූල්‍ය සේවා අනුපාතය මත වැට් බද්ද 18% (2021/22 - 15% - 18%) වේ.

මූල්‍ය සේවා මත SSCL

2022 අංක 25 දරන සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පනතේ (SSCL පනත) දෙවන උපලේඛනයේ දක්වා ඇති වගකීම් පිරිවැටුම මත, 2022 ඔක්තෝම්බර් 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, 2.5% ක අනුපාතයකට, මූල්‍ය සේවා සැපයීමේදී ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යනු ලබන ඕනෑම පුද්ගලයෙකු විසින් සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද (SSCL) ගෙවිය යුතුය. මූල්‍ය සේවා වෙත ආරෝපණය කළ හැකි අගය එකතු කිරීමේ 100% මත SSCL ගෙවිය යුතුය. 2022 අංක 14 දරන අගය එකතු කළ බදු පනතේ III අ පරිච්ඡේදයේ දක්වා ඇති ආරෝපණය කළ හැකි ක්‍රමය යොදා ගනිමින් මූල්‍ය සේවා සැපයීමේ ව්‍යාපාරයේ SSCL ගෙවීම සඳහා මූල්‍ය සේවා සඳහා අදාළ කළ හැකි අගය එකතු කිරීම ගණනය කළ යුතුය.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මූල්‍ය සේවා මත වැට්	1,526,568	1,645,111	1,565,971	1,705,797
මූල්‍ය සේවා මත සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු	104,900	-	107,609	-
එකතුව	1,631,468	1,645,111	1,673,580	1,705,797

17. ආදායම් බදු වියදම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ආදායම් බදු වියදම, ජංගම බදු වියදම් සහ විලම්භිත බදු වියදම් /(ආපසු හැරවීම) වලින් සමන්විත වේ. ආදායම් බදු වියදම හිමිකම් හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි සෘජුවම පිළිගත් අයිතමවලට අදාළ වන ප්‍රමාණයට හැර, ආදායම් ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගෙන ඇත.

ජංගම බදු

වත්මන් වර්ෂය සහ පෙර වර්ෂ සඳහා ජංගම බදු වත්කම් සහ වගකීම්, බදුකරණ අධිකාරි වෙතින් ප්‍රතිසාධනයට හෝ වෙත ගෙවීමට අපේක්ෂිත අගයට මනිනු ලැබේ. ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන බදු අනුපාත සහ බදු නීති වාර්තා කරන දිනයට පනවනු ලබන හෝ මූලිකව පනවනු ලබන්නක් වේ.

ඒ අනුව, සමාගම විසින් 2022/2023 වරිපනම් වර්ෂයේ පළමු මාස හය සඳහා 24% ක ආදායම් බදු අනුපාතයක් ඔස්සේ ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කරන ලදී. 2022/2023 වරිපනම් වර්ෂයේ දෙවන මාස හය සඳහා සමාගමේ ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කිරීම සඳහා 2022 අංක 45 දරන දේශීය ආදායම් (සංශෝධන) පනතට අනුකූලව 30% ක සංශෝධිත ආදායම් බදු අනුපාතිකය සහ අනෙකුත් සංශෝධන යොදා ගන්නා ලදී.

අධිභාර බදු

2022 අංක 14 දරන අධිභාර බදු පනතට අනුව, 2020/21 වරිපනම් වර්ෂයට අදාළව රුපියල් මිලියන 7,788.66 ක බදු අය කළ හැකි ආදායමෙන් රුපියල් මිලියන 1,947.16 ක අධිභාර බද්දකට සමාගම යටත් වේ. ඉහත පනතට අනුව, අධිභාර බද්ද, 2020 ජනවාරි 01 වැනි දින පටන් මූල්‍ය ප්‍රකාශවල වියදමක් ලෙස සලකනු ලැබේ. පනතට වඩා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල අවශ්‍යතා බලපැවැත්වෙන බැවින්, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද අධිභාර බද්ද සඳහා ගිණුම්කරණය පිළිබඳ SoAT මගින් දක්වා ඇති පරිදි අධිභාර බදු වියදම් ගිණුම් කොට ඇත. ඒ අනුව, 2023 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර තුළදී, සමාගම විසින් අධිභාර බද්ද සඳහා වන සම්පූර්ණ වගකීම, 2022 අප්‍රේල් 01 දිනට ආරම්භක රඳවාගත් ඉපැයීම් සඳහා ගැළපීමක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත.

විලම්භිත බදුකරණය

2023 මාර්තු 31 දිනට සමාගමේ විලම්භිත බදු වත්කම්/වගකීම්, 30% සංශෝධිත ආදායම් බදු අනුපාතිකය භාවිතයෙන් ගණනය කරන ලදී. ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති සහ විලම්භිත බදු ඇස්තමේන්තුව පිළිබඳ විස්තරාත්මක හෙළිදරව් කිරීම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සටහන 44 හි දක්වා ඇත.

සමාගම		පිටු	ජංගම බදු අනුපාතය	
	සටහන	අංකය	2023	2022
පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී			24%-30%	24%
පීපල්ස් ලීසිං ෆ්ලීට් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ්			24%-30%	24%
පීපල්ස් මයික්‍රො - කොමර්ස් ලිමිටඩ්			24%-30%	24%
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	17.1	249	24%-30%	24%
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්	17.2	250	20%-30%	20%-24%
පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ්	17.3	250	10%	Exempt
ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	17.4	250	40.00%	40.00%

17.1 පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී

ජංගම බදු යනු, වාර්තාකරණ දිනට බලාත්මක කරන ලද හෝ පසුව බලාත්මක කරන ලද බදු අනුපාතය භාවිත කරමින්, බදුවලට යටත් යන ආදායම මත ගෙවිය යුතු බවට අපේක්ෂිත බදු සහ පෙර වසර සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු බදු වෙත කවර හෝ ගැළපුමක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු බදු වේ. බදුකරණය සඳහා වන ප්‍රතිපාදන, 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව බදුකරණ කාර්යයන් සඳහා සකස් කරන ලද වර්ෂය සඳහා වන ලාභය මත පදනම් වේ.

ජංගම ආදායම් බදු වත්කම් හා වගකීම් සඳහා, පෙර කාලපරිච්ඡේදය සම්බන්ධ ගෙවිය යුතු හෝ අයකරගත යුතු යැයි අපේක්ෂිත බදු සඳහා වන ගැළපීම් ඇතුළත් වේ. අදාළ බදු රෙගුලාසි අර්ථදැක්වීමට යටත් වන අවස්ථාවන්හිදී, ප්‍රතිපාදන වෙන් කරමින් අදාළ තත්ත්වයන් සම්බන්ධ බදු ආදායම් ආශ්‍රිතව ගනු ලැබූ පියවර කළමනාකාරිත්වය විසින්, අදාළ පරිදි කලින් කලට විමර්ශනය කරනු ලැබේ. 2022/2023 වරිපනම් වර්ෂයේ පළමු මාස හය සඳහා ආදායම් බදු අනුපාත ආදායම් බද්ද 24% ක් යෙදීමට සමාගම යටත් වේ. 2022/2023 වරිපනම් වර්ෂයේ දෙවන මාස හය සඳහා සමාගමේ ආදායම් බදු වගකීම ගණනය කිරීම සඳහා 2022 අංක 45 දරන දේශීය ආදායම් (සංශෝධන) පනතට අනුකූලව 30% ක සංශෝධිත ආදායම් බදු අනුපාතිකය සහ අනෙකුත් සංශෝධන යොදා ගන්නා ලදී.

17. ආදායම් බදු වියදම (සබැඳේ)

17.2 පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්

ආයෝජන මණ්ඩල පනතෙහි වගන්ති 17 ප්‍රකාරව, මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් ස්ථාපනය කිරීමේ සහ මෙහෙයවීමේ ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන්, පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ් 2008 දෙසැම්බර් 3 දිනැති ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමග එළඹි ගිවිසුම ප්‍රකාරව, පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ් මගින් ලාභ උපයන බවට හඳුනාගැනීමේ වසරේ සිට වසර පහක කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා හෝ සිය වාණිජ මෙහෙයුම් අරඹන ලද්දේ යයි හඳුනාගනු ලබන වසරේ සිට වසර දෙකක් පසු නොවූ කවර ඇගයුම් වසරක් හෝ යන දින දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනය තෙක් ආදායම් බදු පැනවීම, ගෙවීම සහ අයකිරීම සම්බන්ධ දේශීය ආදායම් පනත අදාළ නොවේ. සමාගම බදු විරාම කාලපරිච්ඡේදයේ අවසන් දිනය අවසන් වූ වහාම වසර 2 ක් සඳහා 10% ක සහන බදු අනුපාතිකයකට සහ 10% ක සහන බදු කාලපරිච්ඡේදය කල් ඉකුත්වීමෙන් පසුව 20% ක සහන බදු කාලසීමාවකටද සුදුසුකම් ලබයි. ආයෝජන මණ්ඩල නොවන ආදායම 30% ක සාමාන්‍ය අනුපාතයකට වගකිව යුතුය.

17.3 පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ්

මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් ස්ථාපනය කිරීමේ සහ මෙහෙයවීමේ ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ් ආයෝජන මණ්ඩල නීතියේ වගන්ති 17 අනුව, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමග 2010 දෙසැම්බර් 16 වැනි දින එළඹි ගිවිසුම ප්‍රකාරව, පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ් මගින් ලාභ උපයන බවට හඳුනාගැනීමේ වසරේ සිට වසර පහක කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා හෝ සිය වාණිජ මෙහෙයුම් අරඹන ලද්දේ යයි හඳුනාගනු ලබන වසරේ සිට වසර දෙකක් පසු නොවූ කවර ඇගයුම් වසරක් හෝ යන දින දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනය තෙක් ආදායම් බදු පැනවීම, ගෙවීම සහ අයකිරීම සම්බන්ධ දේශීය ආදායම් පනත අදාළ නොවේ. සමාගම බදු විරාම කාලපරිච්ඡේදයේ අවසන් දිනය අවසන් වූ වහාම වසර 2 ක් සඳහා 10% ක සහන බදු අනුපාතිකයකට සහ 10% ක සහන බදු කාලපරිච්ඡේදය කල් ඉකුත්වීමෙන් පසුව 20% ක සහන බදු කාලසීමාවකටද සුදුසුකම් ලබයි.

17.4 ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්

1984 බංග්ලාදේශ ආදායම් බදු පනත සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව, ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ් වෙත 40%ක බදු අනුපාතයක් අදාළ වේ.

17.5 ආදායම් බදු වියදම

			සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 අවසන් වූ වසර සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය						
ජංගම ආදායම් බදු ගාස්තුව	17.6	251	1,471,393	2,664,536	2,132,725	3,173,817
වසර සඳහා විලම්බිත බදු (ප්‍රතිවර්තනය)/ගාස්තුව	44	309	(147,275)	(673,452)	(244,223)	(766,656)
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගත් ආදායම් බදු වියදම			1,324,118	1,991,084	1,888,502	2,407,161
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය						
වසර සඳහා විලම්බිත බදු ගාස්තුව/ (ප්‍රතිවර්තනය)	44	309	(41,460)	(57,433)	(54,418)	(57,612)
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගත් ආදායම් බදු ගාස්තුව/(ප්‍රතිවර්තනය)			(41,460)	(57,433)	(54,418)	(57,612)
සඵල බදු අනුපාතය (විලම්භිත බදු හැර)			33.89%	40.07%	40.01%	43.93%
සඵල බදු අනුපාතය			30.50%	29.94%	35.43%	33.32%
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය						
වසර තුළ සංචලන මත ඇති වූ ගාස්තු/(ප්‍රතිවර්තන)			(78,471)	673,452	(176,951)	(766,656)
බදු අනුපාතිකවල වෙනස්කම් හේතුවෙන් ගාස්තු/(ප්‍රතිවර්තන)			(68,804)	-	(67,272)	-
			(147,275)	673,452	(244,223)	(766,656)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම						
වසර තුළ සංචලන මත ඇති වූ ගාස්තු/(ප්‍රතිවර්තන)			(33,168)	(57,433)	(43,536)	(57,612)
බදු අනුපාතිකවල වෙනස්කම් හේතුවෙන් ගාස්තු/(ප්‍රතිවර්තන)			(8,292)	-	(10,882)	-
			(41,460)	(57,433)	(54,418)	(57,612)

17.6 ගිණුම්ගත ලාභය සහ බදුවලට යටත් වන ආදායම අතර සැසඳුම

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය අනුව ලාභය			4,341,756	6,650,093	5,330,203	7,225,330
එකතු කිරීම: අනුමත නොකළ වියදම්			3,216,890	3,537,261	4,159,442	4,057,954
එකතු කිරීම: අයකරගත හැකි කල්බදු ප්‍රාග්ධනය			817,039	5,788,713	817,039	5,788,713
අඩු කිරීම: අනුමත කළ වියදම්			2,709,307	4,363,762	2,859,307	4,711,073
අඩු කිරීම: නිදහස් කරන ලද/අනුමත කළ ආදායම්			319,717	4,483	402,401	236,240
ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම			5,346,661	11,607,822	7,044,977	12,124,684
අඩු කිරීම: වසර තුළදී භාවිත කරන ලද බදු අලාභය	17.7	251	-	-	-	-
තක්සේරු කළ ආදායම			5,346,661	11,607,822	7,044,977	12,124,684
බදු වලට යටත් වන ආදායම			5,346,661	11,607,822	7,044,977	12,124,684
ව්‍යවස්ථාපිත ආදායමේදී ආදායම් බදු වියදම	17.8	251	1,471,393	2,712,280	2,132,725	3,221,561
(අධි)/අව ප්‍රතිපාදන - පෙර වසරවල			-	(47,744)	-	(47,744)
වසර සඳහා ලාභ මත ජංගම බදු			1,471,393	2,664,536	2,132,725	3,173,817
වසර සඳහා විලම්භිත බදු (ප්‍රතිවර්තනය)/ගාස්තුව	44.1	310	(147,275)	(673,452)	(244,223)	(766,656)
වසර සඳහා බදු වියදම			1,324,118	1,991,084	1,888,502	2,407,161

17.7 වර්ෂය තුළදී ඉදිරියට ගෙන එන ලද සහ භාවිත කළ බදු අලාභ

මාර්තු 31 අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
ඉදිරියට ගෙනා බදු අලාභ	-	-	67,971	67,971
වසර තුළදී භාවිත කළ බදු අලාභ	-	-	-	-
භාවිත නොකළ සහ ඉදිරියට ගෙනා බදු අලාභ	-	-	67,971	67,971

17.8 ව්‍යවස්ථාපිත ආදායමේදී ආදායම් බදු වියදම

මාර්තු 31 අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී	1,471,393	2,712,280	1,471,393	2,712,280
පීපල්ස් ලීසිං ෆ්ලීට් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ්	-	-	20,363	68,653
පීපල්ස් මයික්‍රො කොමර්ස් ලිමිටඩ්	-	-	28,333	93,247
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	-	-	458,219	219,958
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්	-	-	36,096	26,562
ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	-	-	118,321	100,861
සඵල අනුපාතිකය යටතේ මුළු ආදායම් බදු	1,471,393	2,712,280	2,132,725	3,221,561

17. ආදායම් බදු වියදම් (සැබැඳේ)

17.9 වසර තුළදී ගෙවන ලද බදු පිළිබඳ සාරාංශය

මාර්තු 31 අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
සෘජු බදු				
ආදායම් බදු	2,309,372	1,175,310	2,619,752	1,958,933
මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	1,629,017	1,568,235	1,668,229	1,597,458
මූල්‍ය සේවා මත සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු	77,808	-	79,857	-
වගා රක්ෂණ බදු	39,637	48,509	47,817	60,462
අධිභාර බදු	1,947,167	-	2,493,093	-
මුළු සෘජු බදු	6,003,001	2,792,054	6,908,748	3,616,853
වක්‍ර බදු (රැස් කළ සහ ගෙවූ)				
එකතු කළ අගය මත බදු	138,697	148,433	736,548	529,610
වෙනත් ආදායම් පදනම මත සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු	11,060	-	78,479	-
මුද්දර ගාස්තු	141,341	173,443	149,012	181,192
ලාභාංශ සහ පොලිය මත රඳවා ගැනීමේ බදු	100,781	-	105,142	-
උපයන විට ගෙවීමේ බදු /අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බදු	87,568	33,987	95,828	35,394
මුළු වක්‍ර බදු	479,447	355,863	1,165,009	746,196
මූල්‍ය වර්ෂය තුළ ගෙවන ලද මුළු බදු	6,482,448	3,147,917	8,073,757	4,363,049

18. සාමාන්‍ය කොටසකට මූලික/තනුක ඉපැයීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමාගමෙහි සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන් වෙත ආරෝපණය කළ හැකි ලාභය හෝ අලාභය අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාවෙන් බෙදීමෙන්, මූලික කොටසකට ඉපැයීම් ගණනය කෙරේ. කොටසකට තනුක ඉපැයීම් ගණනය කරනු ලබන්නේ සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ට අදාළ වන ලාභ හෝ අලාභ සහ සියලු තනුක විභවය සහිත සාමාන්‍ය කොටස්වල බලපෑම සඳහා හිගව පවතින සාමාන්‍ය කොටස්වල බර තැබූ සාමාන්‍යය මත පදනම්වය.

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
සමාගමේ හිමිකම් දරන්නන්ට අරෝපණය කළ හැකි ලාභය (රු.)	3,017,638,245	4,659,008,652	3,507,013,959	4,805,730,508
2023 මාර්තු 31 දිනට සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව (2022 - ප්‍රතිප්‍රකාශිත)	2,041,883,116	2,041,883,116	2,041,883,116	2,041,883,116
සාමාන්‍ය කොටසකට මූලික/තනුක ඉපැයුම් (රු.)	1.48	2.28	1.72	2.35

19. සාමාන්‍ය කොටසකට ලාභාංශය

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම 2023	සමාගම 2022
ගෙවන ලද කොටස් ලාභාංශය/මුදල් ලාභාංශය (රු.)	943,597,501	2,179,924,683
ගෙවන ලද මුළු ලාභාංශය (රු.)	943,597,501	2,179,924,683
සාමාන්‍ය කොටසකට ලාභාංශය (රු.)	0.50	1.25

20. මිනුම්කරණ පදනම අනුව මූල්‍ය සාධන පත්‍ර පිළිබඳ විශ්ලේෂණය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සාධාරණ අගය හෝ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය පදනමක් මත අඛණ්ඩව මිනුම්ගත කෙරේ. සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සාරාංශය මගින්, එක් එක් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර කාණ්ඩය මිනුම්කරණය කරන ලද ආකාරය සහ සාධාරණ අගය ලාභ සහ අලාභ ඇතුළුව ආදායම් සහ වියදම්, හඳුනා ගන්නා ලද ආකාරය විස්තර කෙරේ. පහත වගුව මගින්, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය යන මාතෘකාව යටතේ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - SLFRS 9 "මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ፡ හඳුනා ගැනීම සහ මිනුම්කරණය"මගින් නිර්වචනය කර ඇති පරිදි කාණ්ඩ වශයෙන් මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල ධාරණ අගයන් විශ්ලේෂණය කෙරේ.

20.1 සමාගම

2023 මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (FVTPL) රු. '000	ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (AC) රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනා ගන්නා ලද මූල්‍ය සාධනපත්‍ර (FVOCI) රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්						
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	22	262	-	5,844,798	-	5,844,798
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනයන්වල ශේෂයන්	23	263	-	29,839,914	-	29,839,914
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	24	263	203,975	-	-	203,975
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	25	265	-	114,277,945	-	114,277,945
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීරණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	27	282	-	-	944,653	944,653
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ණය සාධන පත්‍ර	28	283	-	10,903,577	-	10,903,577
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	31	288	-	100,306	-	100,306
මුළු මූල්‍ය වත්කම්			203,975	160,966,540	944,653	162,115,168
වගකීම්						
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	35	296	-	7,724,671	-	7,724,671
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	36	298	-	100,935,114	-	100,935,114
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්	37	299	-	16,706,049	-	16,706,049
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	38	301	-	1,457,388	-	1,457,388
කල්බදු වගකීම්	40	304	-	1,753,723	-	1,753,723
මුළු මූල්‍ය වගකීම්			-	128,576,945	-	128,576,945

20. මිනුම්කරණ පදනම අනුව මූල්‍ය සාධන පත්‍ර පිළිබඳ විශ්ලේෂණය (සබැඳේ)

20.2 සමාගම

2022 මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට ගන්නා ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (FVTPL) රු. '000	ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (AC) රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනා ගන්නා ලද මූල්‍ය සාධනපත්‍ර (FVOCI) රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්						
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	22	262	-	4,668,830	-	4,668,830
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්	23	263	-	5,117,866	-	5,117,866
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	24	263	25,140	-	-	25,140
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	25	265	-	151,274,454	-	151,274,454
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	27	282	-	-	1,333,278	1,333,278
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ණය සාධන පත්‍ර	28	283	-	9,827,221	-	9,827,221
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	31	288	-	108,493	-	108,493
මුළු මූල්‍ය වත්කම්			25,140	170,996,864	1,333,278	172,355,282
වගකීම්						
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	35	296	-	11,749,332	-	11,749,332
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	36	298	-	103,367,904	-	103,367,904
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	37	299	-	17,244,313	-	17,244,313
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	38	301	-	3,636,528	-	3,636,528
කල්බදු වගකීම්	40	304	-	2,059,050	-	2,059,050
මුළු මූල්‍ය වගකීම්			-	138,057,127	-	138,057,127

20.3 සමූහය

2022 මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට ගන්නා ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (FVTPL) රු. '000	ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (AC) රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනා ගන්නා ලද මූල්‍ය සාධනපත්‍ර (FVOCI) රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්						
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	22	262	-	6,316,003	-	6,316,003
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්	23	263	-	34,224,917	-	34,224,917
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	24	263	345,093	-	-	345,093
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව	25	265		125,377,904	-	125,377,904
ලැබිය යුතු රක්ෂණ හා ප්‍රතිරක්ෂණ	26	281	-	1,498,065	-	1,498,065
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	27	282	-	-	1,372,962	1,372,962
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ණය සාධන පත්‍ර	28	283	-	15,859,672	-	15,859,672
මුළු මූල්‍ය වත්කම්			345,093	183,276,561	1,372,962	184,994,616
වගකීම්						
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	35	296	-	11,068,522	-	11,068,522
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	36	298	-	107,979,956	-	107,979,956
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	37	299	-	16,564,956	-	16,564,956
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	38	301	-	1,709,574	-	1,709,574
රක්ෂණ වගකීම් හා ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	39	302	-	5,206,622	-	5,206,622
කල්බදු වගකීම්	40	304	-	1,477,875	-	1,477,875
මුළු මූල්‍ය වගකීම්			-	144,007,505	-	144,007,505

20.4 සමූහය

2022 මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට සාධන පත්‍ර හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (FVTPL) රු. '000	ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (AC) රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනා ගන්නා ලද මූල්‍ය සාධනපත්‍ර (FVOCI) රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්						
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	22	262	-	5,402,587	-	5,402,587
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්	23	263	-	9,529,518	-	9,529,518
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	24	263	849,298	-	-	849,298
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව	25	265	-	163,320,846	-	163,320,846
ලැබිය යුතු රක්ෂණ හා ප්‍රතිරක්ෂණ	26	282	-	1,322,528	-	1,322,528
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	27	282	-	-	1,632,941	1,632,941
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ණය සාධන පත්‍ර	28	283	-	16,013,525	-	16,013,525
මුළු මූල්‍ය වත්කම්			849,298	195,589,004	1,632,941	198,071,243
වගකීම්						
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	35	296	-	15,300,361	-	15,300,361
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	36	298	-	111,453,750	-	111,453,750
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	37	299	-	17,103,223	-	17,103,223
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	38	301	-	4,043,322	-	4,043,322
කල්බදු වගකීම්	40	304	-	1,588,115	-	1,588,115
රක්ෂණ වගකීම් හා ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	39	302	-	5,903,363	-	5,903,363
මුළු මූල්‍ය වගකීම්			-	155,392,134	-	155,392,134

21. වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

තක්සේරුකරණ ශිල්ප ක්‍රම භාවිත කරමින් සාධාරණ අගයට වාර්තාගත මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය නිර්ණය කරනු ලබන ආකාරය පහත විස්තර කෙරේ. වෙළඳපොළ සහභාගිවන්නෙකු සාධන පත්‍ර තක්සේරු කිරීමේදී කරන උපකල්පනවලට අදාළ සමූහයේ/සමාගමේ ඇස්තමේන්තු මේවාට ඇතුළත් වේ.

21.1 මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට

මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට ආදායම මනිනු ලබන්නේ මූලිකව ලැයිස්තුගත ආයෝජන සුරැකුම්පත්වලින් සමන්විත මිලකරණ ආකෘතීන් හෝ තක්සේරුකරණ ශිල්ප ක්‍රම භාවිත කරමිනි. මෙම ලැයිස්තුගත ආයොජන සුරැකුම්පත් එක් එක් සුරැකුම්වල ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොළ තුළ ප්‍රකාශ වෙළඳපොළ මිල භාවිත කරමින් තක්සේරු කෙරේ.

21.2 මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට

මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට තක්සේරු කරනු ලබන්නේ මූලිකව ලැයිස්තුගත ආයෝජනවලින් සමන්විත තක්සේරුකරණ ශිල්ප ක්‍රම භාවිත කරමිනි. මෙම ලැයිස්තුගත වත්කම් එක් එක් සුරැකුම්වල ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොළ තුළ ප්‍රකාශ වෙළඳපොළ මිල භාවිත කරමින් තක්සේරු කෙරේ.

21.3 ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ධාරණය කෙරෙන මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම්

ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ධාරණය කෙරෙන ස්ථාවර අනුපාත මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ අගය ඇස්තමේන්තු කෙරෙනුයේ වට්ටම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ එළඹුම් පදනම මතය. මෙම එළඹුම මගින් සාධාරණ අගය මැනීමේ සැලකිය යුතු නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුමක් වශයෙන් සමාන මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි ප්‍රවර්තන වෙළඳපොළ මිල භාවිත කෙරෙන අතර ඒ නිසාවෙන් එය සාධාරණ අගය ධූරාවලියෙහි 3 මට්ටම යටතේ වර්ග කෙරේ.

21. වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය (සබැඳේ)

21.4 සාධාරණ අගයට අනාවරණය කළ දේපළ, පිරියත හා උපකරණ

සින්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි ප්‍රත්‍යාගණන දිනයෙහි ඒවායේ සාධාරණ අගය වශයෙන් ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම අනුව හෙළිදරව් කෙරෙන අතර එහිදී පසුව සිදුවන කවර හෝ සමුච්චිත ක්ෂය හෝ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභයෙන් අඩු කෙරේ.

21.5 තක්සේරුකරණ ආකෘතිය

බාහිර වශයෙන් ප්‍රකාශ මිල හෝ ආකෘතීන් වෙත නිරීක්ෂණය කළ හැකි මිලකරණ යෙදවුම් ආශ්‍රයෙන් සාධාරණ අගය නිර්ණය කෙරෙන සියලුම මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන් සඳහා, ස්වාධීන මිල තීරණය කිරීමක් හෝ වලංගු කිරීමක් ලබා ගැනේ. අක්‍රිය වෙළඳපොළක් තුළ, වෙළඳ මිලක් සම්බන්ධ සෘජු නිරීක්ෂණය සිදු කළ නොහැකි විය හැක. මෙකී තත්ත්වයන්හිදී, සමාගම මඟින්, වඩාත් අදාළ සහ විශ්වසනීය තොරතුරු වෙත වැඩි සැලකිල්ලක් ලබාදෙමින්, මූල්‍ය සාධන පත්‍රයෙහි සාධාරණ අගය වලංගු කිරීම සඳහා විකල්ප වෙළඳපොළ තොරතුරු භාවිත කෙරේ.

තක්සේරුකරණ රාමුව

වෙළඳ හා ආයෝජන මෙහෙයුම් සහ සැලකිය යුතු සෙසු සියලු වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගය මැනීම සම්බන්ධයෙන් සමාගම මඟින් පාලන රාමුවක් ස්ථාපනය කරනු ලැබ ඇත. විශේෂිත පාලනයන් පහත දැක්වේ:

- නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ දත්තවලට සාපේක්ෂව ආවර්තිතව (දෛනිකව, මාසිකව හෝ කාර්තුමය වශයෙන්) සාධාරණ අගය මිනුම් සමාලෝචනය කිරීම
- වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්, සැලකිය යුතු විනිශ්චයන් සහ උපකල්පනයන්හි වෙනස්වීම්වලට සාපේක්ෂව ආවර්තිතව (අවම වශයෙන් වාර්ෂිකව) සාධාරණ අගය මිනුම් ආකෘතීන් සමාලෝචනය කිරීම

21.6 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයෙහි ධුරාවලිය නිර්ණය කිරීම

තක්සේරුකරණ ශිල්ප ක්‍රම මඟින් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම සහ අනාවරණය කිරීම සඳහා සමූහය මඟින් පහත දැක්වෙන ධුරාවලිය භාවිත කෙරේ.

මට්ටම 1: එක සමාන වත්කම් හෝ වගකීම්වල සක්‍රිය වෙළඳපොළ ලැයිස්තුගත (ගැළපුම් සිදු නොකරන ලද) මිල ගණන්

මට්ටම 2: සෘජුව හෝ වක්‍රව, වාර්තාගත සාධාරණ අගය වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි සියලු යෙදවුම් සහිත වෙනත් ශිල්ප ක්‍රම

මට්ටම 3: නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ දත්ත මත පදනම් නොවී වාර්තාගත සාධාරණ අගය වෙත සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු කළ හැකි යෙදවුම් සහිත ශිල්ප ක්‍රම

පහත දැක්වෙන වගුව මඟින් සාධාරණ අගය ධුරාවලියේ මට්ටම අනුව සාධාරණ අගයට වාර්තාකළ/අනාවරණය කළ වත්කම් සහ වගකීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් දැක්වේ.

2023 මාර්තු 31 දිනට සමාගම	සටහන	පිටු අංකය	තක්සේරුකරණ දිනය	මට්ටම 1 රු.000	මට්ටම 2 රු.000	මට්ටම 3 රු.000	එකතුව රු.000
මූල්‍ය වත්කම්							
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	27	282	31.03.2023	228,541	-	-	228,541
ණයකර			31.03.2023	-	-	716,112	716,112
උප එකතුව				228,541	-	716,112	944,653
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	24	263	31.03.2023	203,975	-	-	203,975
උප එකතුව				203,975	-	-	203,975
මූල්‍ය නොවන වත්කම් - ආයෝජන දේපළ							
ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි			31.03.2023	-	-	284,961	284,961
උප එකතුව				-	-	284,961	284,961
එකතුව				432,516	-	1,001,073	1,433,589
සාධාරණ අගයට අනාවරණය කරන ලද මූල්‍ය නොවන වත්කම්							
සින්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි (දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ යටතේ ඇතුළත්)	32.4	292		-	-	1,243,058	1,243,058
එකතුව				-	-	1,243,058	1,243,058

2022 මාර්තු 31 දිනට සමාගම	සටහන	පිටු අංකය	තක්සේරුකරණ දිනය	මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්							
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	27	282	31.03.2022	231,838	-	-	231,838
ණයකර	27	282	31.03.2022	-	-	1,101,440	1,101,440
උප එකතුව				231,838	-	1,101,440	1,333,278
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	24	263	31.03.2022	25,140	-	-	25,140
උප එකතුව				25,140	-	-	25,140
එකතුව				256,978	-	1,101,440	1,358,418
සාධාරණ අගයට අනාවරණය කරන ලද මූල්‍ය නොවන වත්කම්							
සින්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි (දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ යටතේ ඇතුළත්)	32.4	292		-	-	1,047,943	1,047,943
එකතුව				-	-	1,047,943	1,047,943

පහත දැක්වෙන වගුව මඟින් සාධාරණ අගය ධුරාවලියේ මට්ටම අනුව සාධාරණ අගයට වාර්තාගත/අනාවරණය කෙරුණු වත්කම් සහ වගකීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් දැක්වේ:

2023 මාර්තු 31 දිනට සමාගම	සටහන	පිටු අංකය	තක්සේරුකරණ දිනය	මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්							
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	27	282	31.03.2023	228,541	-	-	228,541
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	27	282	31.03.2023	-	428,309	-	428,309
ණයකර	27	282	31.03.2023	-	-	716,112	716,112
උප එකතුව				228,541	428,309	716,112	1,372,962
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	24	263	31.03.2023	345,093	-	-	345,093
උප එකතුව				345,093	-	-	345,093
මූල්‍ය නොවන වත්කම් - ආයෝජන දේපළ							
ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි	30	287	31.03.2023	-	-	1,200,317	1,200,317
උප එකතුව				-	-	1,200,317	1,200,317
එකතුව				573,634	428,309	1,916,429	2,918,372

21. වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය (සබැඳේ)

2022 මාර්තු 31 දිනට සමාගම	සටහන	පිටු අංකය	තක්සේරුකරණ දිනය	මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්							
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	27	282	31.03.2022	-	299,663	-	299,663
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	27	282	31.03.2022	231,838	-	-	231,838
ණයකර	27	280	31.03.2022	-	-	1,101,440	1,101,440
උප එකතුව				231,838	299,663	1,101,440	1,632,941
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට							
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	24	263	31.03.2022	174,801	-	-	174,801
ඒකක භාර තුළ ආයෝජන	24	263	31.03.2022	-	674,497	-	674,497
උප එකතුව				174,801	674,497	-	849,298
මූල්‍ය නොවන වත්කම් - ආයෝජන දේපළ							
ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි	30	287	31.03.2022	-	-	820,664	820,664
උප එකතුව				-	-	820,664	820,664
එකතුව				406,639	974,160	1,922,104	3,302,903
සාධාරණ අගයට අනාවරණය කරන ලද මූල්‍ය නොවන වත්කම්							
සින්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි (දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ යටතේ ඇතුළත්)	32.4	292		-	-	6,297,943	6,297,943
එකතුව				-	-	6,297,943	6,297,943

2022/2023 සහ 2021/2022 කාලය තුළ 1 මට්ටම සහ 2 මට්ටම අතර සැලකිය යුතු හුවමාරු කිරීමක් සිදු නොවිනි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය - SLFRS 13 - සාධාරණ අගය අනුව වෘත්තීය සුදුසුකම් ලත් ස්වාධීන තක්සේරුකරුවෙකු විසින් ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි සඳහා තක්සේරු කිරීම සිදු කරන ලදී.

අදාළ වර්ෂය අවසානයට වත්කම් සහ වගකීම්වලට අදාළව වර්ෂය තුළ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගෙන ඇති සම්පූර්ණ සාධාරණ වටිනාකම් ලාභ/අලාභයන් පහත වගුවේ දැක්වේ.

මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම 2023 රු. '000	 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	 2022 රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්				
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට				
ලැයිස්තුගත ආයෝජන	9,143	26,783	4,168	86,525
එකතුව	9,143	26,783	4,168	86,525

3 වන මට්ටම සාධාරණ අගය මිනුම්කරණය
සංසන්දනය

පහත සටහන මඟින් සාධාරණ අගය ධූරාවලියෙහි මට්ටම 3 තුළ සාධාරණ අගය මිනුම්වල ආරම්භක ශේෂයන් සහ අවසාන ශේෂයන් අතර සැසඳුමක් ඉදිරිපත් කෙරේ. සමාගම මඟින්, මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සාධාරණ අගය සඳහා ගිණුම්ගත කෙරෙන ආයෝජන දේපළ හැරුණු විට පහත දැක්වෙන මූල්‍ය නොවන වත්කම්වල සාධාරණ අගය අනාවරණය කොට ඇත.

	සමාගම			සමූහය		
	ආයෝජන දේපළ	සින්නක්කර ඉඩම් ගොඩනැගිලි	එකතුව	ආයෝජන දේපළ	සින්නක්කර ඉඩම් ගොඩනැගිලි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	-	864,058	864,058	820,664	5,143,394	5,964,058
එකතුකිරීම්	-	149,702	149,702	-	149,702	149,702
ගොඩනැගිලි ක්ෂය වීම්	-	-	-	-	(63,805)	(63,805)
වසර තුළ අනාවරණය කරන ලද සාධාරණ අගය	-	34,183	34,183	-	247,988	247,988
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	-	1,047,943	1,047,943	820,664	5,477,279	6,297,943
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	-	1,047,943	1,047,943	820,664	5,477,279	6,297,943
එකතුකිරීම්	284,961	-	284,961	284,961	-	284,961
වසර තුළ අනාවරණය කරන ලද සාධාරණ අගය	-	-	-	94,692	-	94,692
ගොඩනැගිලි ක්ෂය වීම්	-	-	-	-	(63,805)	(63,805)
වසර තුළ අනාවරණය කරන ලද සාධාරණ අගය	-	195,115	195,115	-	814,228	814,228
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	284,961	1,243,058	1,528,019	1,200,317	6,227,702	7,428,019

21. වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය (සබැඳේ)

සාධාරණ අගය මැනීමේදී යොදා ගන්නා ලද නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි ආදානයන්

පහත වගුව මගින් සාධාරණ අගය ධූරාවලියෙහි මට්ටම 3 වශයෙන් වර්ග කොට ඇති මූල්‍ය නොවන සාධන පත්‍ර මැනීමේදී 2023 මාර්තු 31 සහ 2022 මාර්තු 31 භාවිත කරන ලද සැලකිය යුතු නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම් පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කෙරේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සාධාරණ අගය සඳහා ගිණුම්ගත කෙරෙන ආයෝජන දේපළ හැරුණු විට පහත දැක්වෙන මූල්‍ය නොවන වත්කම්වල සාධාරණ අගය සමාගම විසින් අනාවරණය කොට ඇත.

සාධන පත්‍රයෙහි වර්ගය	තක්සේරු දිනය	සාධාරණ අගය රු.'000	තක්සේරු ශිල්ප ක්‍රමය	නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි සුවිශේෂී ආදානයන්	නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි ආදානයන් වෙනුවෙන් බර තබන ලද සාමාන්‍ය පරාසය	නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි ආදානයන් සඳහා සාධාරණ අගය මිනුමෙහි සංවේදීතාවය
සමාගම						
2023 මාර්තු 31 දිනට						
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ						
සින්නක්කර ඉඩම්	31.12.2022	1,167,058	MCM	පර්චසයක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 60,000 - 6,000,000	*
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	31.12.2022	76,000	MCM	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 1,000 - 4,000	*
			ආදායම් පදනම	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත කුලී වටිනාකම	රු. 20 - 60	*
2022 මාර්තු 31 දිනට						
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ						
සින්නක්කර ඉඩම්	31.12.2019	1,005,343	MCM	පර්චසයක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 60,000 - 6,000,000	*
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	31.12.2019	42,600	MCM	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 1,000 - 4,000	*
			ආදායම් පදනම	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත කුලී වටිනාකම	රු. 20 - 60	*
සමූහය						
2023 මාර්තු 31 දිනට						
ආයෝජන දේපළ						
සින්නක්කර ඉඩම්	31.12.2022	302,287	MCM	පර්චසයක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 600,000 - 13,000,000	*
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	31.12.2022	613,068	MCM	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 200 - 300	*
			ආදායම් පදනම	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත කුලී වටිනාකම	රු. 14,500	*
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ						
සින්නක්කර ඉඩම්	31.12.2022	3,704,771	MCM	පර්චසයක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 50,000 - 13,000,000	*
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	31.12.2022	2,522,932	MCM	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත මිල	Rරු. 500 - 11,000	*
			ආදායම් පදනම	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත කුලී වටිනාකම	රු. 5 - 250	*
2022 මාර්තු 31 දිනට						
ආයෝජන දේපළ						
සින්නක්කර ඉඩම්	31.12.2021	261,075	MCM	පර්චසයක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 600,000 - 13,000,000	*
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	31.12.2021	559,589	MCM	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 200 - 300	*
			ආදායම් පදනම	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත කුලී වටිනාකම	රු. 14,500	*
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ						
සින්නක්කර ඉඩම්	31.12.2021	3,209,268	MCM	පර්චසයක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 50,000 - 13,000,000	*
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	31.12.2021	2,268,011	MCM	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත මිල	රු. 500 - 11,000	*
			ආදායම් පදනම	වර්ග අඩියක ඇස්තමේන්තුගත කුලී වටිනාකම	රු. 15 - 250	*

MCM - වෙළඳපොළ සැසඳුම් ක්‍රමය

* තනිව මෙම යෙදවුම්හි කවර හෝ සැලකිය යුතු ඉහළයාමක් / (පහළයාමක්) සාධාරණ අගයෙහි සැලකිය යුතු ඉහළයාමක් / (පහළයාමක්) කෙරෙහි හේතු වේ.

21.1 සාධාරණ අගය අනුව ධාරණය නොකළ වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය

පහත වගුවෙහි දැක්වෙනුයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සාධාරණ අගය අනුව ධාරණය නොකළ සමූහයෙහි / සමාගමෙහි මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි, කාණ්ඩය අනුව, ධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගය අතර සැසඳුමකි. මූල්‍ය නොවන වත්කම්හි / මූල්‍ය නොවන වගකීම්හි සාධාරණ අගය මෙම වගුවෙහි ඇතුළත් නොවේ.

මාර්තු 31 දිනට	2023					2022				
සමාගම	මට්ටම 1	මට්ටම 2	මට්ටම 3	මුළු සාධාරණ අගය	ධාරණ අගය	මට්ටම 1	මට්ටම 2	මට්ටම 3	මුළු සාධාරණ අගය	ධාරණ අගය
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්										
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	-	5,844,798	-	5,844,798	5,844,798	-	4,668,830	-	4,668,830	4,668,830
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශේෂයන්	-	29,900,057	-	29,900,057	29,839,914	-	5,117,307	-	5,117,307	5,117,866
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ (දළ)	-	122,796,426	-	122,796,426	124,687,201	-	161,878,020		161,878,020	161,162,024
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	-	10,936,265	-	10,936,265	10,903,577	-	9,804,639	-	9,804,639	9,827,221
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	-	100,306	-	100,306	100,306	-	108,493	-	108,493	108,493
	-	169,577,852	-	169,577,852	171,375,796	-	181,577,289	-	181,577,289	180,884,434
මූල්‍ය වගකීම්										
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	-	7,450,914	-	7,450,914	7,724,671	-	11,750,052	-	11,750,052	11,749,332
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	-	101,524,558	-	101,524,558	100,935,114	-	102,854,237	-	102,854,237	103,367,904
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	-	13,139,340	-	13,139,340	16,706,049	-	16,266,084	-	16,266,084	17,244,313
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	1,457,388	-	1,457,388	1,457,388	-	3,636,528	-	3,636,528	3,636,528
කල්බදු වගකීම්	-	1,570,117	-	1,570,117	1,753,723	-	2,072,188	-	2,072,188	2,059,050
	-	125,142,317	-	125,142,317	128,576,945	-	136,579,089	-	136,579,089	138,057,127

මාර්තු 31 දිනට	2023					2022				
සමූහය	මට්ටම 1	මට්ටම 2	මට්ටම 3	මුළු සාධාරණ අගය	ධාරණ අගය	මට්ටම 1	මට්ටම 2	මට්ටම 3	මුළු සාධාරණ අගය	ධාරණ අගය
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මූල්‍ය වගකීම්										
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	-	6,316,003	-	6,316,003	6,316,003	-	5,402,587	-	5,402,587	5,402,587
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශේෂයන්	-	34,164,468	-	34,164,468	34,224,917	-	9,492,331	-	9,492,331	9,529,518
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ (දළ)	-	135,077,403	-	135,077,403	136,885,374	-	174,545,177	-	174,545,177	174,162,982
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	-	1,498,065	-	1,498,065	1,498,065	-	1,322,528	-	1,322,528	1,322,528
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	-	15,854,167	-	15,854,167	15,859,672	-	15,765,803	-	15,765,803	16,013,525
	-	192,910,106	-	192,910,106	194,784,031	-	206,528,426	-	206,528,426	206,431,140
මූල්‍ය වගකීම්										
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	-	10,340,197	-	10,340,197	11,068,522	-	15,389,574	-	15,389,574	15,300,361
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	-	108,431,346	-	108,431,346	107,979,956	-	110,876,896	-	110,876,896	111,453,750
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	-	12,998,247	-	12,998,247	16,564,956	-	16,124,318	-	16,124,318	17,103,223
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	1,709,574	-	1,709,574	1,709,574	-	4,043,322	-	4,043,322	4,043,322
ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	-	5,206,622	-	5,206,622	5,206,622	-	5,903,363	-	5,903,363	5,903,363
කල්බදු වගකීම්		1,328,797		1,328,797	1,477,875		1,587,902		1,587,902	1,588,115
	-	140,014,783	-	140,014,783	144,007,505	-	153,925,375	-	153,925,375	155,392,134

සාධාරණ අගයට ධාරණය නොකරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම්හි සාධාරණ අගය

සමූහයේ සාධාරණ අගයන් ස්ථාපනය කිරීම් සඳහා භාවිත කරන ලද තක්සේරුකරණ ශිල්ප ක්‍රම සාධාරණ අගයට ධාරණය කරන ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල සාධාරණ අගයන් ගණනය කිරීම් සඳහා යොදා ගන්නා ලද ශිල්ප ක්‍රම සමග සංගත වේ. ගණනය කරන ලද සාධාරණ අගයන් හෙළිදරව් කිරීමේ අරමුණු සඳහා පමණක් වන අතර එමඟින් සමූහයේ වාර්තා කරන ලද මූල්‍ය කාර්යසාධනය හෝ තත්ත්වය කෙරෙහි කිසිදු බලපෑමක් ඇති නොකරයි. සමූහය මඟින් ගණනය කරන ලද සාධාරණ අගයයන්, මූල්‍ය සාධන පත්‍රය පියවීමේදී හෝ කල් පිරීමේ දී ලැබෙන/ගෙවන සැබෑ වටිනාකම්වලින් වෙනස් විය හැක. ඇතැම් මූල්‍ය සාදන පත්‍ර කාණ්ඩයන් අලෙවි නොකරෙන බැවින්, සාධාරණ අගය ගණනය කිරීමේදී සැලකිය යුතු මට්ටමේ කළමනාකරණ විනිසුමක් යොදා ගැනිණි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දැනටමත් සාධාරණ අගයට වාර්තා නොකරන ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි සාධාරණ අගයන් නිර්ණය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද ක්‍රමවේදයන් සහ උපකල්පන පහත විස්තර කෙරේ.

21. වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය (සබැඳේ)

බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්

කෙටිකාලීන කල් පිරිමක් සහිත (මාස තුනකට අඩු) මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් සඳහා ඒවායේ ධාරණ අගය ඒවායේ සාධාරණ අගයට දළ වශයෙන් සමාන වන බවට උපකල්පනය කෙරේ. මෙම උපකල්පනය ඉල්ලුම් තැන්පතු සහ නිශ්චිත කල්පිරීමක් නොමැති ඉතුරුම් ගිණුම් සඳහාද අදාළ වේ.

ණය සහ ලැබිය යුතු

ණය පැතිරීම්වල කවර හෝ සැලකිය යුතු සංචලනයට යටත්ව, වසරකට අඩු කල් පිරිමක් සහිත ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ණය සහ අත්තිකාරම්වල සාධාරණ අගය සාමාන්‍යයෙන් දළ වශයෙන් ධාරණ අගයට සමාන වේ. වසරකට වැඩි කල් පිරිමක් සහ සහිත ණය හා අත්තිකාරම්වල ඇස්තමේන්තුගත සාධාරණ අගය මගින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවල වට්ටම් ගත වටිනාකම් නියෝජනය වේ. සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම සඳහා අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රවර්තන අනුපාත (පොලී අනුපාතය) අනුව වට්ටම් ගත කෙරේ.

ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු

කල්පිරීමේ කාලසීමාවක් නොමැති තැන්පතු (ඉතුරුම් තැන්පතු) වල ඇස්තමේන්තුගත සාධාරණ අගය ඉල්ලීම මත ගෙවිය යුතු මුදල වේ. ප්‍රකාශිත වෙළඳපොළ මිල රහිත ස්ථාවර පොලී දරන තැන්පතු (ස්ථාවර තැන්පතු) වල ඇස්තමේන්තුගත සාධාරණ අගය සමාන අවදානම් සහ අවශේෂ කල්පිරීම සහිත ණය සඳහා පවතින වෙළඳපොළ අනුපාතයන් භාවිත කරමින් මුදල් ප්‍රවාහ වට්ටම්ගත කිරීම මත පදනම් වේ.

බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු සහ නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්

විචල්‍ය අනුපාතය යනු වෙළඳපොළ සංචලනයන් පිළිබිඹු කරන සාධාරණ මිනුමකි. එමනිසා ධාරණ අගය මගින් විචල්‍ය අනුපාත සාධන පත්‍රයන්හි සාධාරණ අගය නියෝජනය වේ.

ණය පැතිරීමේ කවර හෝ සැලකිය සංචලනයකට යටත්ව, වසරකට අඩු කල්පිරීමක් සහිත ස්ථාවර අනුපාත ණයගැනීම්වල සාධාරණ අගය සාමාන්‍යයෙන් දළ වශයෙන් ධාරණ අගයට සමාන වේ. වසරකට වැඩි කල්පිරීමක් සහිත ස්ථාවර අනුපාත ණයගැනීම්වල සාධාරණ අගය ඇස්තමේන්තුගත සාධාරණ අගය මගින් ගෙවීමට අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්හි වට්ටම්ගත වටිනාකම නියෝජනය වේ. සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම සඳහා අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රවර්තන වෙළඳපොළ අනුපාතයන් අනුව වට්ටම්ගත කෙරේ.

කල්බදු වගකීම්

කල්බදු වගකීම්වල ඇස්මේන්තුගත සාධාරණ අගය, අනාගතයේදී ලැබීමට අපේක්ෂිත කල්බදු ගෙවීමේ වට්ටම්ගත වටිනාකම නියෝජනය කරයි. අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ වාර්තාකරණ දිනයේදී වාරිකමය අනුපාතය භාවිත කරමින් වට්ටම් කෙරේ.

22. මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ අතැති මුදල්, බැංකුවල තැන්පතු සහ ඒක්ෂණ සහ කෙටි කාලීන දැනුම් දීමෙන් ලැබෙන ණයවලින් සමන්විත වන අතර ඒවා ඒවායේ සාධාරණ අගය වෙනස් වීම සම්බන්ධ සැලකිය යුතු නොවන අවදානමකට යටත් වේ. ඒවා සමූහය මගින් සිය කෙටි කාලීන වගකීම් කළමනාකරණය සඳහා යොදා ගැනේ. ඒවා අදාළ අවස්ථාවන්හිදී, ඒවායේ ප්‍රකාශිත වටිනාකම හෝ දළ වටිනාකම අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ඇතුළත් කෙරේ. සමූහය මගින් භාවිතය සඳහා නොවන කිසිදු මුදලක් හෝ මුදලට සමාන දෙයක් සමූහයේ සමාගම් මගින් රඳවා ගැනීමක් සිදු නොකෙරිණි.

මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාවේ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ඉදිරිපත් කෙරේ.

ප්‍රතිවර්ත්‍ය ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්

නිශ්චිත අනාගත දිනයකදී නැවත විකිණීම සඳහා වන ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත් මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගැනේ. සමූහය මගින් ගනුදෙනුවෙහි ආර්ථික වැදගත්කම පිළිබිඹු කරමින් උපචිත පොලියද ඇතුළත්ව, ගෙවන ලද ප්‍රතිෂ්ඨාව මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි 'මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ' යටතේ වාර්තා කෙරේ. මිලදී ගැනීමේ සහ නැවත විකිණීමේ මිල අතර වෙනස පොලී ආදායමෙහි වාර්තා කෙරෙන අතර සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් ගිවිසුමෙහි කාලසීමාව පුරා උපචිත කෙරේ.

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අතැති මුදල්			1,004,152	1,135,991	1,018,947	1,157,668
බැංකුවල ශේෂයන්	22.1	262	1,748,726	1,693,626	2,097,659	2,202,565
බැංකුවල ඉතුරුම් ගිණුම්			231,172	1,339,182	338,649	1,367,071
විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වලින් ඉතුරුම් තැන්පතු			35	31	35	31
ඒක්ෂණ තැන්පතු			2,860,713	-	2,860,713	-
ප්‍රතිවර්ත්‍ය මිලදීගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ සුරැකුම්			-	500,000	-	675,252
එකතුව			5,844,798	4,668,830	6,316,003	5,402,587
සාධාරණ අගය			5,844,798	4,668,830	6,316,003	5,402,587

22.1 බැංකුවල ශේෂයන්

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
දේශීය බැංකු	1,748,726	1,693,626	2,097,659	2,202,565
එකතුව	1,748,726	1,693,626	2,097,659	2,202,565

23. බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්ට ස්ථාවර තැන්පතු සහ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් තැන්පතු ඇතුළත් වේ. බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන් මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව දැක්වේ.

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ස්ථාවර තැන්පතු				
දේශීය මුදල්	29,839,914	5,117,866	34,171,461	9,510,617
විදේශ මුදල්	-	-	53,456	18,901
එකතුව	29,839,914	5,117,866	34,224,917	9,529,518
සාධාරණ අගය	29,900,057	5,117,307	34,164,468	9,492,331

24. මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමූහය මගින් වෙළඳ ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ කෙටි කාලීනව ලාභ ඉපැයීම සඳහා මූලිකව මිලදී ගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනා හඳුනා ගැනේ. ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය, සාධාරණ අගය අනුව වාර්තා කොට මනිනු ලබන අතර සාධාරණ අගයෙහි වෙනස් වීම් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි මූල්‍ය වත්කම් මත ශුද්ධ ලාභ / (අලාභ) - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය යටතේ හඳුනා ගැනේ.

SLFRS 9 මගින් වත්කම් කළමනාකරණය සඳහා සමාගමෙහි ව්‍යාපාරික ආකෘතිය සහ සාධන පත්‍රයෙහි ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ ලක්ෂණවල සංයෝගයක් මත පදනම්ව මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන් වර්ගීකරණය අවශ්‍ය වේ. ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය වෙත මූලිකවම කෙටි කාලීන ලාභය සඳහා අත්පත් කරගත් ලැයිස්තුගත හිමිකම් සුරැකුම් ඇතුළත් වන අතර කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළ මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මිල ගණන් භාවිත කරමින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කෙරේ.

තවද SLFRS 9 අනුව, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් වෙත වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට සහ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව වර්ග කළ ඒවා හැර සියලු මූල්‍ය වත්කම් ඇතුළත් වේ.

ගිවිසුමෙහි කොන්දේසි අනුව හෝ ගෙවීම් ලබා ගැනීමේ අයිතිය ස්ථාපනය වූ පසු ලාභාංශ ආදායම හෝ වියදම 'ශුද්ධ වෙළඳ ආදායම්' තුළ වාර්තා කෙරේ.

නුදුරු අනාගතයේදී විකිණීම සම්බන්ධ අරමුණ තවදුරටත් යෝග්‍ය වන්නේද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා සමූහය මගින් සිය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට කලඹ ඇගයීමට ලක් කෙරේ. අක්‍රිය වෙළඳපොළ නිසා මෙකී මූල්‍ය වත්කම් විකිණීමට සමූහය අපොහොසත් වන්නේ නම් සහ ඒවා නුදුරු අනාගතයේ දී විකිණීම සඳහා වන කළමනාකාරිත්වයෙහි අදහස සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේ නම්, සමූහය මගින් මෙම මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කෙරේ. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම යටතේ සාධාරණ අගයට මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ අගය, කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළෙන් ලබාගත් මිල ගණන් යොදා ගනිමින් මනිනු ලැබේ.

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම		සමූහය	
			2023	2022	2023	2022
			රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැයිස්තුගත හිමිකම් සුරැකුම්	24.1	264	203,975	25,140	345,093	174,801
ඒකක භාරයන්හි ආයෝජන	24.3	265	-	-	-	674,497
එකතුව			203,975	25,140	345,093	849,298
සාධාරණ අගය			203,975	25,140	345,093	849,298

24. මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට (සබැඳේ)

24.1 ලැයිස්තුගත හිමිකම් සුරැකුම්

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	කොටස් සංඛ්‍යාව	මුළු පිරිවැය	වෙළඳපොළ වටිනාකම	කොටස් සංඛ්‍යාව	මුළු පිරිවැය	වෙළඳපොළ වටිනාකම
සමාගම		රු. '000	රු. '000		රු. '000	රු. '000
උපයෝගිතා අංශය						
වින්ඩ්ෆෝස් පීඑල්සී	-	-	-	1,000,000	18,489	15,900
උප එකතුව	-	-	-	-	18,489	15,900
ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ						
ජෝන් කීල්ස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	1,364,108	188,294	190,975	-	-	-
හේමාස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	200,000	14,157	13,000	200,000	14,157	9,240
උප එකතුව	-	202,451	203,975	-	14,157	9,240
එකතුව	-	202,451	203,975	-	32,646	25,140
වෙළඳපොළ ලාභ/(අලාභ) (Mark to market)	-	1,524	-	-	(7,506)	-
හිමිකම් සුරැකුම්වල වෙළඳපොළ වටිනාකම	-	203,975	-	-	25,140	-

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
සමූහය	කොටස් සංඛ්‍යාව	මුළු පිරිවැය	වෙළඳපොළ වටිනාකම	කොටස් සංඛ්‍යාව	මුළු පිරිවැය	වෙළඳපොළ වටිනාකම
ශ්‍රී ලංකාවේ ලැයිස්තුගත කොටස්		රු. '000	රු. '000		රු. '000	රු. '000
උපයෝගිතා අංශය						
වින්ඩ්ෆෝස් පීඑල්සී	-	-	-	1,000,000	18,489	15,900
උප එකතුව	-	-	-	-	18,489	15,900
ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ						
ජෝන් කීල්ස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	1,364,108	188,294	190,975	-	-	-
හේමාස් හෝල්ඩින්ග්ස් පීඑල්සී	200,000	14,157	13,000	200,000	14,157	9,240
උප එකතුව	-	202,451	203,975	-	14,157	9,240
බංග්ලාදේශයේ ලැයිස්තුගත කොටස්						
බංග්ලාදේශ බ්‍රිටිෂ් ඇමරිකන් ටොබැකෝ	10,000	19,990	15,829	10,000	22,716	20,269
සීමාසහිත බර්ගර් පේන්ට්ස් බංග්ලාදේශ සමාගම	999	5,470	5,284	1,000	6,241	6,081
බෙක්සිම්කෝ ෆාමා	12,000	7,182	5,354	12,000	8,162	7,332
සීමාසහිත BRAC (බ්‍රැක්) බැංකුව	30,000	4,552	3,525	25,000	4,761	4,309
සීමාසහිත සිටි බැංකුව	112,500	8,902	7,484	100,000	10,116	8,981
සීමාසහිත ඩච් බංග්ලා බැංකුව	55,000	12,543	10,507	50,000	14,253	12,912
සීමාසහිත ඊස්ටර්න් බැංකුව	35,000	3,666	3,396	25,000	3,399	3,329
සීමාසහිත ග්‍රාමීන්ෆෝන් සමාගම	28,000	29,386	24,488	17,300	22,696	19,731
සීමාසහිත මැරිකෝ බංග්ලාදේශ්	1,000	7,567	7,389	2,000	16,416	16,334
රෙකිට් බෙන්කිසර්	390	6,171	5,666	150	2,949	2,803
සීමාසහිත ග්ලෝබල් ඉස්ලාමී බැංකුව	413,291	12,612	11,351	-	-	-
සීමාසහිත රෙනාටා සමාගම	-	-	-	82	376	385
සීමාසහිත ස්ක්වෙයාර් ෆාමසූටිකල්ස් සමාගම	30,000	21,644	19,207	30,000	24,595	22,814
සමිට් පවර්	150,000	21,948	15,563	150,000	24,940	20,276
වොල්ටන් හයි ටෙක් ඉන්ඩස්ට්‍රීස්	1,900	6,398	6,075	1,100	4,350	4,105
උප එකතුව	-	168,031	141,118	-	165,970	149,661
එකතුව	-	370,481	345,093	-	198,616	174,801
වෙළඳපොළ ලාභ/(අලාභ) (Mark to market)	-	(25,388)	-	-	(23,815)	-
හිමිකම් සුරැකුම්වල වෙළඳපොළ වටිනාකම	-	345,093	-	-	174,801	-

24.2 හිමිකම් සුරැකුම්වල කර්මාන්ත/ක්ෂේත්‍ර සංයුතිය - සමාගම සහ සමූහය

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
සමාගම	මුළු පිරිවැය	වෙළඳපොළ වටිනාකම	සංයුතිය	මුළු පිරිවැය	වෙළඳපොළ වටිනාකම	සංයුතිය
කර්මාන්තය/ක්ෂේත්‍රය	රු. '000	රු. '000	%	රු. '000	රු. '000	%
උපයෝගිතා අංශය	-	-	0.00%	18,489	15,900	63.25%
ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ	202,451	203,975	100.00%	14,157	9,240	36.75%
උප එකතුව	202,451	203,975	100.00%	32,646	25,140	100.00%
වෙළඳපොළ ලාභ/(අලාභ) (Mark to market)	1,524			(7,506)		
හිමිකම් සුරැකුම්වල වෙළඳපොළ වටිනාකම	203,975			25,140		
සමූහය						
උපයෝගිතා අංශය	-	-	0.00%	18,489	15,900	63.25%
ඉදිකිරීම් සහ ඉංජිනේරු	-	-	0.00%	-	-	0.00%
ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ	202,451	203,975	59.11%	14,157	9,240	36.75%
බංග්ලාදේශයේ ලැයිස්තුගත කොටස්	168,030	141,118	40.89%	-	-	0.00%
උප එකතුව	370,481	345,093	100.00%	32,646	25,140	100.00%
වෙළඳපොළ ලාභ/(අලාභ) (Mark to market)	(25,388)			(7,506)		
හිමිකම් සුරැකුම්වල වෙළඳපොළ වටිනාකම	345,093			25,140		

මූල්‍ය වත්කම්වල සංවේදීතා විශ්ලේෂණය - FVTPL - හිමිකම් පිටු අංක 347 හි සටහන 56.4.3. හි දැක්වේ.

24.3 ඒකක භාරයන්හි ආයෝජන

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම			සමූහය		
		2023	2022		2023	2022
	ඒකක සංඛ්‍යාව	රු. '000	රු. '000	ඒකක සංඛ්‍යාව	රු. '000	රු. '000
එන්ඩීබී වෙල්ත් මනි මාර්කට් ප්ලස් ෆන්ඩ්	-	-	-	2,052	-	51,679
සීඒල් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්	-	-	-	16,805	-	362,795
ජේබී වැන්ටේජ් මනි මාර්කට් ෆන්ඩ්	-	-	-	8,693	-	260,023
		-	-		-	674,497

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දේ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

පහත දැක්වෙන දෑ හැරුණු විට, ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ වශයෙන් වර්ග කෙරෙන මූල්‍ය වත්කම් ක්‍රියාකාරී වෙළඳපොළක් තුළ ප්‍රකාශයට පත්නොකරන ලද ස්ථාවර හෝ නිර්ණය කළ හැකි ගෙවීම් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම්වලින් සමන්විත වේ.

- සමූහය සහ සමාගම වහාම හෝ නුදුරු කාලයකදී විකිණීමට අදහස් කරන මූල්‍ය වත්කම් සහ මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට නම් කෙරෙන මූල්‍ය වත්කම්
- සමූහය සහ සමාගම මගින් මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට වශයෙන් නම් කෙරෙන මූල්‍ය වත්කම්
- ණය පිරිහීම හේතුවෙන් හැරුණු කොට, සමූහය සහ සමාගම මගින් සිය මූලික ආයෝජනය ප්‍රමාණවත් ලෙස සම්පූර්ණයෙන් අයකර ගත නොහැකි මූල්‍ය වත්කම්

'ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ' හානිකරණය සඳහා වෙන් කිරීම් අඩු කොට, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ගණනය කරනු ලබන්නේ සඵල පොලී අනුපාතිකයෙහි වැදගත් කොටසක් වන අත්පත් කර ගැනීමේ ගාස්තු සහ පිරිවැය මත කවර හෝ වට්ටමක් හෝ වාරිකයක් සැලකිල්ලට ගනිමිනි. ක්‍රමක්ෂය, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි පොලී ආදායම් යටතේ ඇතුළත් කෙරේ. හානිකරණයෙන් උද්ගත වන අලාභයන් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ 'ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සහ වෙනත් අලාභ සඳහා වන හානිකරණ ගාස්තු' යටතේ හඳුනා ගැනේ.

කල්බදු

කිසියම් විධිවිධානයක් කල්බදු ක්‍රමයක්ද, නැතහොත් එහි කල්බදු ඇතුළත්ද යන්න තීරණය කිරීම, විධිවිධානයේ හරය මත පදනම් වන අතර, විධිවිධානය ඉටු කිරීම නිශ්චිත වත්කමක් හෝ වත්කමක් භාවිත කිරීම මත රඳා පවතීද යන්න තක්සේරු කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙම විධිවිධානය මගින් වත්කම භාවිත කිරීමේ අයිතිය පැවරේ.

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

සමූහය/සමාගම බදු ගැනුම්කරු ලෙස

කල්බදු අයිතමයන්හි හිමිකාරිත්වයට අනන්‍ය වූ සියලු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ සැලකිය යුතු ලෙස සමූහය/සමාගම වෙත පවරනු නොලබන කල්බදු මෙහෙයුම් කල්බදු ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. මෙහෙයුම් කල්බදු ගෙවීම් කල්බදු කාලසීමාව පුරා සරල මාර්ගික පදනමක් මත ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි වියදමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. ගෙවිය යුතු අසම්භාව්‍ය කුලිය ඒවා දරන ලද කාලපරිච්ඡේදයෙහිදී වියදමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ.

සමූහය/සමාගම බදු දීමනාකරු ලෙස

වත්කමෙහි හිමිකාරිත්වයට අනන්‍ය වූ සියලු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ සැලකිය යුතු ලෙස සමූහය/සමාගම විසින් පවරනු නොලබන කල්බදු මෙහෙයුම් කල්බදු ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. මෙහෙයුම් කල්බදු සාකච්ඡා කිරීමේදී ආරම්භක සෘජු පිරිවැය කල්බදු වත්කමෙහි ධාරණ අගයට එකතු කරනු ලබන අතර කුලී ආදායමට සමාන පදනමක් මත කල්බදු කාල සීමාව තුළ හඳුනා ගැනේ. ගෙවිය යුතු අසම්භාව්‍ය කුලිය ඒවා උපයන ලද කාලපරිච්ඡේදයෙහිදී ආදායමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ.

කල්බදු, කුලී පිට ගැණුම් සහ ඉස්ලාමීය මූල්‍ය මත ලැබිය යුතු දෑ

SLFRS 16 අනුව, පාදක වන වත්කමකට අදාළව සියලුම අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් පවරනු ලබන කල්බදු මූල්‍ය කල්බදු වශයෙන් වර්ග කෙරේ. ආරම්භක දිනයේදී, සමූහය මඟින් මූල්‍ය කල්බදු යටතේ රඳවා ගත් වත්කම් මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගනු ලබන අතර ඒවා ශුද්ධ ආයෝජනයෙහි වටිනාකමට සමානව ලැබිය යුතු කල්බදු වශයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. ශුද්ධ ආයෝජනය ගණනය කරනු ලබන්නේ කල්බදුවල අන්තර්ගත අනුපාතය අනුව ලැබිය යුතු කල්බදු ගෙවීම් වට්ටම් කිරීමෙනි. එනම්, පාදක වන වත්කමෙහි සාධාරණ අගය සහ මූලික සෘජු පිරිවැයට සමාන කල් බදු ගෙවීම්වල ප්‍රවර්තන වටිනාකමට හේතුවන අනුපාතය වේ. කල්බදුවල ශුද්ධ ආයෝජනය මත අඛණ්ඩ අනුපාතික අදායමක් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ලැබිය යුතු මූල්‍ය ආදායම කල්බදු කාල සීමාව පුරා ''පොලී ආදායමෙහි'' හඳුනා ගැනේ.

කාර්ය මණ්ඩල ණයවල පළමු දින වෙනස

වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතවලට වඩා අඩුවෙන් ලබා දෙන සියලුම කාර්ය මණ්ඩල ණය සාධාරණ වටිනාකමින් හඳුනාගනු ලැබිණි. සාධාරණ අගය සහ පිරිනමන ලද මුදල අතර වෙනස පළමු දින වෙනස වශයෙන් සැලකෙන අතර එය සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් ණය කාලසීමාව පුරා කාර්යමණ්ඩල පිරිවැය වශයෙන් ක්‍රමක්ෂය කෙරේ. කාර්ය මණ්ඩල ණය පසුව ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. පිටු අංක 289 හි සටහන 31.2 බලන්න.

නැවත සාකච්ඡා කරන ලද ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ

හැකි අවස්ථාවන්හිදී, සමූහය/සමාගම ඇපය රඳවා ගැනීමට වඩා ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට කටයුතු කරයි. මෙයට ගෙවීමේ කටයුතු දීර්ඝ කිරීම් සහ නව ලැබීමේ කොන්දේසි වෙත එකඟවීම ඇතුළත් වේ. කොන්දේසි නැවත සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, කවර හෝ හානිකරණයක් මුල් සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් මනිනු ලබන අතර, කොන්දේසි නවීකරණය කිරීමට පෙර ගණනය කර ලැබිය යුතු දෑ තව තවදුරටත් හිඟ වශයෙන් නොසැලකේ. සමස්ත ක්‍රියාපටිපාටිය සපුරාලන ලද බවට සහ අනාගත ගෙවීම් සිදුවිය හැකි බවට තහවුරු කරනු පිණිස කළමනාකාරිත්වය විසින් නැවත සාකච්ඡා කරන ලද ණය සහ ලැබිය යුතු දේ අඛණ්ඩව සමාලෝචනය කරයි. ලැබිය යුතු දෑ අඛණ්ඩවම කවර හෝ ක්‍රියාපටිපාටියකට යටත් වන අතර අනාගත ගෙවීම් සිදුවිය හැකි වේ. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ අඛණ්ඩවම ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලබන අතර එහිදී සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කෙරෙන අතර එය තේවල හෝ සාමූහික හානිකරණ තක්සේරුවකට යටත් වේ.

ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ වෙන්කිරීම

ගනුදෙනුකරුවන් වෙත වන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ වෙන්කිරීම පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 270 හි සටහන 25.7 හි දැක්වේ.

හානිකරණ ප්‍රතිවර්තනය

පසු කාලසීමාවකදී හානිකරණ අලාභ වටිනාකම පහළ යන්නේ නම්, සහ අදාළ පහළයාම හානිකරණය හඳුනා ගැනීමෙන් පසු සිදුවීමකට වාස්තවිකව සම්බන්ධ වන්නේ නම්, අදාළ පරිදි හානිකරණ වෙන්කිරීම අඩු කිරීම මඟින් අතිරික්තය ආපසු ලියා තබනු ලැබේ. අදාළ ආපසු ලියා තැබීම ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

කපා හරින ලද ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ

අයකර ගැනීමේ ප්‍රායෝගික මාර්ගයක් නොමැති වූ කළ ණය හා ලැබිය යුතු දෑ (කොටස් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන්) කපා හැරේ. මෙය සාමාන්‍යයෙන් සිදු වන්නේ ණයගැතියා හට කපාහැරීමට යටත් වන මුදල් ගෙවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් ප්‍රවාහ උපදවා ගැනීම සඳහා වත්කම් හෝ ආදායම් මූලයන් නොමැති බවට සමූහය නිර්ණය කිරීමෙන් පසුවය. කෙසේ වුවද, හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට සමූහයෙහි ක්‍රියාපටිපාටීන්ට අනුගත වීම සඳහා කපා හරින ලද මූල්‍ය වත්කම් වුවද නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතුවලට යටත් විය හැක.

			සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 දිනට		පිටු	2023	2022	2023	2022
	සටහන	අංකය	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	25.1.2	268	124,687,201	161,162,024	136,885,374	174,162,982
(අඩුකිරීම)						
තනි හානිකරණ ගාස්තු	25.7	277	2,145,506	1,655,462	2,145,506	1,655,462
සාමූහික හානිකරණ ගාස්තු	25.7	277	8,263,750	8,232,108	9,361,964	9,186,674
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ			114,277,945	151,274,454	125,377,904	163,320,846
සාධාරණ අගය			122,796,426	161,878,020	135,077,403	174,545,177

25.1 විශ්ලේෂණය

25.1.1 අදියර වශයෙන් විශ්ලේෂණය

සමාගම

2023 මාර්තු 31 දිනට	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	92,643,506	14,701,075	17,342,620	124,687,201
(අඩුකිරීම)				
තනි හානිකරණ ගාස්තු	-	-	2,145,506	2,145,506
සාමූහික හානිකරණ ගාස්තු	908,537	823,233	6,531,980	8,263,750
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	91,734,969	13,877,842	8,665,134	114,277,945

2022 මාර්තු 31 දිනට	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	124,054,490	16,207,503	20,900,031	161,162,024
(අඩුකිරීම)				
තනි හානිකරණ ගාස්තු	-	-	1,655,462	1,655,462
සාමූහික හානිකරණ ගාස්තු	1,338,223	891,126	6,002,759	8,232,108
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	122,716,267	15,316,377	13,241,810	151,274,454

සමූහය

2023 මාර්තු 31 දිනට	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	100,865,905	17,257,359	18,762,110	136,885,374
(අඩුකිරීම)				
තනි හානිකරණ ගාස්තු	-	-	2,145,506	2,145,506
සාමූහික හානිකරණ ගාස්තු	1,252,668	1,153,917	6,955,379	9,361,964
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	99,613,237	16,103,442	9,661,225	125,377,904

2022 මාර්තු 31 දිනට	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	134,631,929	17,272,072	22,258,981	174,162,982
(අඩුකිරීම)				
තනි හානිකරණ ගාස්තු	-	-	1,655,462	1,655,462
සාමූහික හානිකරණ ගාස්තු	1,745,742	1,036,189	6,404,743	9,186,674
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	132,886,187	16,235,883	14,198,776	163,320,846

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

25.1.2 නිෂ්පාදනය වශයෙන් විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
නිෂ්පාදනය අනුව						
ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා	25.4.1/25.5.1	271/273	55,764,729	76,836,170	55,759,186	76,827,955
ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා	25.4.2/25.5.2	271/273	196,060	204,339	2,918,779	3,532,661
කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	25.4.3/25.5.3	272/274	67,089,647	82,658,604	78,207,409	93,802,366
සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගෙන් ලැබිය යුතු දේ	25.2	269	1,636,765	1,462,911	-	-
දළ එකතුව			124,687,201	161,162,024	136,885,374	174,162,982

25.1.3 මුදල් ඒකකය අනුව විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	124,687,201	161,162,024	125,832,413	163,098,987
බංග්ලාදේශ ටකා	-	-	11,052,961	11,063,995
දළ එකතුව	124,687,201	161,162,024	136,885,374	174,162,982

25.1.4 කර්මාන්තය අනුව විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
කෘෂිකාර්මික, වන වගා සහ ධීවර	27,151,036	32,571,677	27,709,320	33,958,216
කලා, රසවින්දන සහ විනෝදාස්වාද	954,545	1,314,458	956,091	1,314,458
ඉදිකිරීම්, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	8,528,731	9,797,912	9,433,072	10,631,366
පරිභෝජන	8,013,864	8,618,671	8,781,028	10,188,492
අධ්‍යාපන	1,707,696	2,090,854	1,707,696	2,090,854
මූල්‍ය සේවා	8,776,851	10,787,171	12,776,951	10,719,757
සෞඛ්‍ය, සමාජ සේවා සහ සහායක සේවා	7,354,251	9,010,963	9,185,041	11,498,386
තොරතුරු තාක්ෂණ සහ සන්නිවේදන	1,304,974	1,726,877	1,399,371	1,968,838
නිෂ්පාදන	7,247,716	9,441,731	10,617,109	14,135,330
වෘත්තීය, විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික සේවා	10,064,883	13,558,688	10,069,976	14,364,143
සංචාරක	2,689,999	3,314,785	2,699,305	3,328,350
ප්‍රවාහන සහ ගබඩා	24,861,237	35,116,000	24,989,315	35,254,791
තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම	14,994,171	20,787,613	15,481,123	21,336,335
වෙනත්	1,037,247	3,024,624	1,079,976	3,373,666
දළ එකතුව	124,687,201	161,162,024	136,885,374	174,162,982

25.2 සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගෙන් ලැබිය යුතු දෑ

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවෙලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්	528,249	560,310	-	-
පීපල්ස් ලීසිං ෆ්ලීට් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ්	1,320	3,528	-	-
පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ්	1,043,582	835,187	-	-
පීපල්ස් මයික්‍රො කොමර්ස් ලිමිටඩ්	10,405	1,495	-	-
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	26,589	35,236	-	-
ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	26,620	27,155	-	-
එකතුව	1,636,765	1,462,911	-	-

25.3 වසර තුළ දළ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ හි වෙනස්වීම

2022/23 දළ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ හි වෙනස්වීම - සමාගම

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට දළ ධාරණ වටිනාකම	124,054,490	16,207,503	20,900,031	161,162,024
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	24,572,528	361,926	77,170	25,011,624
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපාහැරීම් හැර)	(47,358,272)	(7,465,019)	(6,656,062)	(61,479,353)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(14,813,857)	9,470,397	5,343,460	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	4,048,153	(5,547,139)	1,498,986	-
අදියර 2 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	2,140,464	1,673,407	(3,813,871)	-
කපා හරින ලද වටිනාකම්	-	-	(7,094)	(7,094)
2023 මාර්තු 31 දිනට දළ ධාරණ වටිනාකම	92,643,506	14,701,075	17,342,620	124,687,201

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

දළ ණය සහ ලැබීම්වල වෙනස්වීම 2021/22 - සමාගම

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට දළ ධාරණ අගය	91,721,453	30,256,132	28,678,260	150,655,845
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	65,130,966	1,874,077	1,211,963	68,217,006
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපාහැරීම් හැර)	(37,547,489)	(10,439,345)	(9,718,930)	(57,705,764)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(8,524,274)	6,540,158	1,984,116	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	9,306,431	(13,243,054)	3,936,623	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	3,967,403	1,219,535	(5,186,938)	-
කපාහැරි ප්‍රමාණය	-	-	(5,063)	(5,063)
2022 මාර්තු 31 දිනට දළ ධාරණ අගය	124,054,490	16,207,503	20,900,031	161,162,024

දළ ණය සහ ලැබීම්වල වෙනස්වීම 2022/23 - සමූහය

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට දළ ධාරණ අගය	134,631,929	17,272,072	22,258,981	174,162,982
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	31,727,096	1,085,962	82,391	32,895,449
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපාහැරීම් හැර)	(56,107,111)	(6,223,770)	(6,319,132)	(68,650,012)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(15,110,134)	9,659,805	5,450,329	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	4,452,968	(6,101,853)	1,648,885	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	2,354,510	1,840,748	(4,195,258)	-
කපාහැරි ප්‍රමාණය			(15,922)	(15,922)
විදේශ විනිමය ගැළපුම්	(1,083,353)	(275,605)	(148,164)	(1,507,122)
2023 මාර්තු 31 දිනට දළ ධාරණ අගය	100,865,905	17,257,359	18,762,110	136,885,374

ණය සහ ලැබීම්වල වෙනස්වීම 2021/22 - සමූහය

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට දළ ධාරණ අගය	92,517,093	35,084,515	31,622,920	159,224,528
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	74,010,141	2,035,752	1,377,459	77,423,352
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපාහැරීම් හැර)	(40,640,670)	(13,175,141)	(11,751,547)	(65,567,358)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(8,694,759)	6,690,802	2,003,957	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	10,237,076	(13,976,868)	3,739,792	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	4,364,143	563,448	(4,927,591)	-
කපාහැරි ප්‍රමාණය	-	-	(5,063)	(5,063)
විදේශ විනිමය ගැළපුම්	2,838,904	49,564	199,054	3,087,522
2022 මාර්තු 31 දිනට දළ ධාරණ අගය	134,631,929	17,272,072	22,258,981	174,162,982

25.4 ඉතිරි ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමාගම

25.4.1 ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා

මාර්තු 31 දිනට	2023				2022			
	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු දළ කුලී	34,877,887	33,566,958	35,300	68,480,145	40,144,122	55,166,643	143,004	95,453,768
අඩු කිරීම: නොඉපැයූ ආදායම	7,634,808	5,078,328	1,477	12,714,613	9,383,677	9,225,344	6,816	18,615,836
ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	27,243,079	28,488,630	33,823	55,765,532	30,760,445	45,941,299	136,189	76,837,932
අඩු කිරීම: කල්තබා ලද කුලී				803				1,762
හානිකරණ වෙන්කිරීමට පෙර ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා ලැබීම්				55,764,729				76,836,170
අඩු කිරීම: හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම								
කේවල හානිකරණය								
අදියර 1				-				-
අදියර 2				-				-
අදියර 3				-				-
මුළු කේවල හානිකරණය				-				-
සාමූහික හානිකරණය								
අදියර 1				622,874				831,062
අදියර 2				559,881				643,743
අදියර 3				2,438,367				2,323,037
මුළු සාමූහික හානිකරණය				3,621,122				3,797,842
මුළු ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	27,243,079	28,488,630	33,823	52,143,607	30,760,445	45,941,298	136,189	73,038,328

25.4.2 ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා

මාර්තු 31 දිනට	2023				2022			
	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු දළ කුලී	207,793	3,211	-	211,004	213,214	6,822	-	220,036
අඩු කිරීම: නොඉපැයූ ආදායම	14,705	65	-	14,770	15,345	178	-	15,523
ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	193,088	3,146	-	196,234	197,869	6,644	-	204,513
අඩු කිරීම: කල්තබා ලද කුලී				174				174
හානිකරණ වෙන්කිරීමට පෙර ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා ලැබීම්				196,060				204,339
අඩු කිරීම: හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම								
කේවල හානිකරණය								
අදියර 1				-				-
අදියර 2				-				-
අදියර 3				-				-
මුළු කේවල හානිකරණය				-				-
සාමූහික හානිකරණය								
අදියර 1				81				23
අදියර 2				-				223
අදියර 3				188,440				190,140
මුළු සාමූහික හානිකරණය				188,521				190,386
මුළු ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	193,088	3,146	-	7,539	197,869	6,644	-	13,953

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

25.4.3 කාලසීමා ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ

මාර්තු 31 දිනට	2023				2022			
	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මෝටර් වාහන ණය	12,132,928	18,250,910	41,723	30,425,561	15,038,440	31,941,065	187,072	47,166,577
කෙටි හා මධ්‍යම ණය	4,960,282	3,555,325	43,594	8,559,201	5,096,841	5,308,971	100,925	10,506,738
පැහැදිළි පදනම් ණය තොග	836,317	29,316	-	865,633	830,176	64,652	-	894,828
සෙල්ෆ් ර්කෑෂ් ණය	3,465,791	1,606,759	-	5,072,551	2,315,513	598,809	-	2,914,322
ෆාස්ට් ට්‍රැක් ණය	896,100	92,235	-	988,335	2,020,498	605,689	-	2,626,187
වෙළඳ මුරාබා	181,068	22,846	45,535	249,449	248,779	59,022	-	307,800
මුෂාරකා	1,136,527	1,435,060	8,052	2,579,639	1,491,411	2,744,510	27,526	4,263,447
රන් ණය	9,194,726	-	-	9,194,726	2,658,471	-	-	2,658,471
සාධකකරණ ලැබීම්	1,507,410	-	-	1,507,410	2,111,469	-	-	2,111,469
ආන්තික වෙළඳාම	6,632,491	-	-	6,632,491	8,387,793	-	-	8,387,793
කර්ය මණ්ඩල ණය	180,883	454,141	192,458	827,481	192,171	418,747	2,993	613,911
වෙනත් ණය	164,157	23,312	-	187,470	184,773	23,106	-	207,879
අඩු කිරීම: පෙරදයක කුලිය	(300)	-	-	(300)	(819)	-	-	(819)
හානිකරණ වෙන්කිරීමට පෙර ලැබිය යුතු ණය	41,288,381	25,469,904	331,362	67,089,647	40,575,517	41,764,571	318,517	82,658,604
අඩු කිරීම: හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම								
කේවල හානිකරණය								
අදියර 1				-				-
අදියර 2				-				-
අදියර 3				2,145,506				1,655,462
මුළු කේවල හානිකරණය				2,145,506				1,655,462
සාමූහික හානිකරණය								
අදියර 1				285,582				507,138
අදියර 2				263,352				247,160
අදියර 3				3,905,173				3,489,582
මුළු සාමූහික හානිකරණය				4,454,107				4,243,880
මුළු ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	41,288,381	25,469,904	331,362	60,490,034	40,575,517	41,764,571	318,517	76,759,262

25.5 අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය (සමූහය)

25.5.1 ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා

මාර්තු 31 දිනට	2023				2022			
	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු දළ කුලී	34,876,040	33,560,590	35,301	68,471,931	40,142,275	55,160,275	143,004	95,445,554
අඩු කිරීම: නොඉපැයූ ආදායම	7,635,488	5,077,648	1,477	12,714,613	9,384,357	9,224,664	6,816	18,615,837
ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	27,240,552	28,482,942	33,824	55,757,318	30,757,918	45,935,611	136,188	76,829,717
අඩු කිරීම: කල්තබා ලද කුලී				803				1,762
හානිකරණ වෙන්කිරීමට පෙර ලැබිය යුතු කල්බදු/ඉජාරා ලැබීම්				55,756,515				76,827,955
අඩු කිරීම: හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම								
කේවල හානිකරණය								
අදියර 1				-				-
අදියර 2				-				-
අදියර 3				-				-
මුළු කේවල හානිකරණය				-				-
සාමූහික හානිකරණය								
අදියර 1				622,874				831,062
අදියර 2				559,881				643,743
අදියර 3				2,438,367				2,323,037
මුළු සාමූහික හානිකරණය				3,621,122				3,797,842
මුළු ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	27,240,552	28,482,942	33,824	52,135,393	30,757,918	45,935,611	136,188	73,030,113

25.5.2 ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම් /මුරාබා

මාර්තු 31 දිනට	2023				2022			
	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැබිය යුතු දළ කුලී	1,779,431	2,177,218	-	3,956,649	1,958,654	2,911,695	-	4,870,349
අඩු කිරීම: නොඉපැයූ ආදායම	536,448	501,248	-	1,037,696	630,350	707,164	-	1,337,514
ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	1,242,983	1,675,970	-	2,918,953	1,328,304	2,204,531	-	3,532,835
අඩු කිරීම: කල්තබා ලද කුලී				174				174
හානිකරණ වෙන්කිරීමට පෙර ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/මුරාබා				2,918,779				3,532,661
අඩු කිරීම: හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම								
කේවල හානිකරණය								
අදියර 1				-				-
අදියර 2				-				-
අදියර 3				-				-
මුළු කේවල හානිකරණය				-				-
සාමූහික හානිකරණය								
අදියර 1				86,167				115,814
අදියර 2				92,156				121,038
අදියර 3				326,611				414,438
මුළු සාමූහික හානිකරණය				504,934				651,289
මුළු ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	1,242,983	1,675,970	-	2,413,845	1,328,304	2,204,531	-	2,881,372

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

25.5.3 කාලසීමා ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ

මාර්තු 31 දිනට	2023				2022			
	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව	එක් වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මෝටර් වාහන ණය	12,132,928	18,250,910	41,723	30,425,561	15,038,440	31,941,065	187,072	47,166,578
කෙටි හා මධ්‍යම ණය	9,664,686	9,326,044	639,014	19,629,744	11,284,774	9,631,763	733,961	21,650,499
පැහැදිළි පදනම් ණය තොග	836,317	29,316	-	865,633	830,176	64,652	-	894,828
සෙල්ෆ් ඊකැෂ් ණය	3,465,791	1,606,759	-	5,072,551	2,315,513	598,809	-	2,914,322
ෆාස්ට් ට්‍රැක් ණය	896,100	92,235	-	988,335	2,020,498	605,689	-	2,626,187
වෙළඳ මුරාබා	181,068	22,846	45,535	249,449	248,779	59,022	-	307,800
මුෂාරකා	1,136,527	1,435,060	8,052	2,579,639	1,491,411	2,744,510	27,526	4,263,447
රන් ණය	9,194,726	-	-	9,194,726	2,658,471	-	-	2,658,471
සාධකකරණ ලැබීම්	1,507,410	-	-	1,507,410	2,111,469	-	-	2,111,469
ආන්තික වෙළඳාම	6,632,491	-	-	6,632,491	8,387,793	-	-	8,387,793
කර්ය මණ්ඩල ණය	191,331	479,967	203,403	874,700	192,171	418,747	2,993	613,911
වෙනත් ණය	164,157	23,312	-	187,470	184,773	23,106	-	207,879
අඩු කිරීම: පෙරගෙවූ කුලිය	(300)	-	-	(300)	(819)	-	-	(819)
හානිකරණ වෙන්කිරීමට පෙර ලැබිය යුතු ණය	46,003,233	31,266,450	937,727	78,207,409	46,763,450	46,087,363	951,553	93,802,366
අඩු කිරීම: හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම								
කේවල හානිකරණය								
අදියර 1				-				-
අදියර 2				-				-
අදියර 3				2,145,506				1,655,462
මුළු කේවල හානිකරණය				2,145,506				1,655,462
සාමූහික හානිකරණය								
අදියර 1				543,627				798,866
අදියර 2				501,880				271,408
අදියර 3				4,190,401				3,667,268
මුළු සාමූහික හානිකරණය				5,235,908				4,737,542
මුළු ලැබිය යුතු ශුද්ධ කුලී	46,003,233	31,266,450	937,727	70,825,995	46,763,450	46,087,363	951,553	87,409,362

25.6 ගනුදෙනුකරුවන් වෙත වන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ වෙන්කිරීම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

SLFRS 9 අනුව, සමූහය මඟින් ණය සහ අත්තිකාරම් සඳහා අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා වෙන්කිරීමක් වාර්තා කෙරේ.

තනි තනිව හානිකරණය

සමූහය මඟින් හානිකරණය සම්බන්ධ කවර හෝ සලකුණක් පවතීද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ගනුදෙනුකාර නිරාවරණය වෙන වෙනම ඇගැයීමට ලක් කෙරේ. අලාභ සම්බන්ධ වාස්තවික සාක්ෂි සහිත ණය අදියර 3 යටතේ වර්ග කෙරෙයි. ආරම්භයේ සිට සැලකිය යුතු ණය පිරිහීමක් සිදුවීද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන විශේෂිත ක්‍රියාපටිපාටිය යටතේ තනි තනිව වශයෙන් සැලකිය යුතු වටිනාකමක් සහිත නමුත් හානිකරණය නොවූ ණය අදියර 1 හෝ අදියර 2 තුළ හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව ඇගයීමට ලක් කෙරේ.

සාමූහික හානිකරණය

පහත දැක්වෙන කරුණු හේතුවෙන් සාමූහික හානිකරණ වෙන්කිරීමක් ස්ථාපනය කොට ඇත.

- තනි තනිව වශයෙන් සැලකිය යුතු ලෙස නොසැලකෙන සමාන ආකාරයේ ණය සහ අත්තිකාරම් කාණ්ඩයන්; සහ
- තනි තනිව වශයෙන් සැලකිය යුතු ලෙස ගැනෙන නමුත් තනි තනිව වශයෙන් හානිකරණය වූ බවට හඳුනා නොගත් වත්කම් කාණ්ඩයන්

SLFRS 9 - අනුව, සමූහයේ අපේක්ෂිත ණය අලාභ (ECL) ගණනය කිරීම් යනු විචල්‍ය යෙදවුම් තේරීම සහ ඒවායේ අන්‍යෝන්‍යතාවන් සඳහා පාදක වූ උපකල්පන ගණනාවක් සහිත සංකීර්ණ ආකෘතිවල ප්‍රතිදානයන් වේ. ගිණුම්කරණ විනිසුම් සහ ඇස්තමේන්තු ලෙස සලකනු ලබන අපේක්ෂිත ණය අලාභයන්හි මූලිකාංගවලට ඇතුළත් වන්නේ:

- ණය අවදානම් හි සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක් පවතීද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා සමූහයට ගුණාත්මක ඇගයුම් ක්‍රියාවලියක් පවතින අතර එසේ අවදානමක් පවතී නම් මූල්‍ය වත්කම් සඳහා ජීව කාල ණය අලාභ (LTECL) පදනමක් මත වෙන්කිරීම් සිදු කෙරේ:
- ඒවායේ අපේක්ෂිත ණය අලාභ (ECL) සාමූහිකව ඇගයුමට ලක් කිරීමේදී මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩකරණය සිදු කෙරේ:
- විවිධ සංඛ්‍යාලේඛණමය ක්‍රමවේද සහ යෙදවුම් වරණයන් ඇතුළුව අපේක්ෂිත ණය අලාභ සැකසීම
- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, උද්ධමනය, පොලී අනුපාත, විනිමය අනුපාත සහ විරැකියාව වැනි සාර්ව ආර්ථික සාධක අතර සම්බන්ධය සහ පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව (PD), පැහැර හැරීම් කෙරෙහි නිරාවරණය (EAD) සහ අලාභ ගෙනදුන් පැහැර හැරීම (LGD) කෙරෙහි ඒවාහි බලපෑම නිර්ණය කිරීම;
- අපේක්ෂිත ණය අලාභ ආකෘතීන් වෙත ආර්ථික යෙදවුම් උකහා ගැනීමේදී ඉදිරි දැකුම් සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ ඒවායේ බර තැබීමේ සම්භාවිතාවන් තෝරා ගැනීම

සමූහය මඟින් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයෙහි අවශේෂ ජීව කාලය තුළ පැහැර හැරීමේ අවදානමක් සිදුවීමේ අවදානමෙහි වෙනස සැලකිල්ලට ගනිමින්, මූලික හඳුනා ගැනීමේ සිට මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක ණය අවදානම සැලකිය යුතු අයුරින් ඉහළ ගොස් ඇති දැයි පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපනය කොට ඇත. SLFRS 9 මඟින් මූලික හඳුනා ගැනීමේ සිට ණය ගුණාත්මකභාවයේ වෙනස්වීම් මත පදනම් වූ හානිකරණය සඳහා අදියර තුනකින් යුතු ආකෘතියක් ඉදිරිපත් කරේ.

අදියර 1

මූලික හඳුනා ගැනීමේදී මූලිකව ණය හානිකරණය නොවූ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ අදියර 1 වෙත වර්ග කෙරේ. අදියර 1 හි මූල්‍ය සාධන පත්‍රයෙන්, මීළඟ මාස 12 (12M ECL) තුළ සිදුවිය හැකි පැහැරහැරීමේ සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වන අපේක්ෂිත ණය අලාභවල ජීව කාලයේ කොටසට සමාන වටිනාකමක් අනුව මනිනු ලැබේ.

අදියර 2

ආරම්භයේ සිටම ණය අවදානමේ සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් හඳුනාගනු ලැබුවහොත්, එය අදියර 2 වෙත ගෙන යන අතර සමූහය විසින් LTECL සඳහා දීමනාවක් වාර්තා කෙරේ.

අදියර 3

හානිකරණ සම්භාවිතාව 100% ක් සමඟින්, ණය මුදල ණය හානිකරණයට ලක් වී ඇති නම්, එය අදියර 3 වෙත ඇතුළත් කොට සමූහය විසින් ඒ සඳහා දීමනාවක් වාර්තා කෙරේ.

ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු ඉහළ යාම

මූලික හඳුනා ගැනීමේ සිට මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක පැහැර හැරීමේ අවදානමක්ම සැලකිය යුතුයි ලෙස ඉහළ ගොස් ඇතිද යන්න නිර්ණය කිරීමේදී, සමූහය අතිරික්ත පිරිවැයක් හෝ ප්‍රයත්නයකින් තොරව අදාළ හා පවතින සාධාරණ හා සහායක තොරතුරු සැලකිල්ලට ගැනේ. මෙයට සමූහයේ ඓතිහාසික අත්දැකීම් සහ විශේෂඥ ණය ඇගයුම් සහ ඉදිරි දැකුම් තොරතුරු මත පදනම්ව සිදු කෙරෙන ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණයක් ඇතුළත් වේ.

SLFRS 9 උපකල්පනය මත පදනම්ව ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් දින තිහකට වඩා කල් පසු වේ නම් නිරාවරණය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය ණය අවදානමක් සහිත බවට සමූහය සලකයි.

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

25.6 ගනුදෙනුකරුවන් වෙත වන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ වෙන්කිරීම (සබැඳේ)

සමූහය මගින් එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී, කිසියම් නිරාවරණයක් පැහැර හැරීමට ලක්වීමට පෙර, ආරම්භයේ සිට ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති දැයි හඳුනා ගැනීම සඳහා පූර්ව නිර්වචනිත කඩඉමක් භාවිත කරමින් ණය සහ අත්තිකාරම් සමාලෝචනය කරනු ලැබේ.

පැහැර හැරීමට ලක්වූ සහ ණය හානිකරණය වූ වත්කම් පිළිබඳ නිර්වචනය

පහත දැක්වෙන අවස්ථාවන්හිදී සමූහය මගින් වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ණය සහ අත්තිකාරම් පැහැර හැරීමට ලක්වී ඇති බව සලකනු ලබයි.

1. සමූහය මගින් සුරැකුම (රඳවා ගෙන ඇත්නම්) උපලබ්ධි කිරීම් වැනි ක්‍රියා මාර්ගයන්ගෙන් තොරව, ණයගැතියා හට සමූහය වෙත සම්පූර්ණයෙන් සිය බැඳීම් ගෙවීමට නොහැකි බවක් හැඟවෙන අවස්ථාවකදී;

2. ණයගැතියා සිය ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් දින 90 කල් පසු වන අවස්ථාවකදී;

සමූහය මගින් ප්‍රධාන සංරචකයන් තුනක් භාවිත කරමින් අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කෙරේ. ඒවා නම් පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව (PD), පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය (LGD) සහ පැහැර හැරීමට ලක්වනු නිරාවරණය (EAD) වේ. මෙම සංරචක සාමාන්‍යයෙන් අභ්‍යන්තරව සකසන ලද සංඛ්‍යාලේඛනමය ආකෘතීන් සහ ඓතිහාසික දත්ත මගින් උකහා ගැනෙන අතර ඉන් අනතුරුව ඉදිරි දැකුම් තොරතුරු පිළිබිඹු වන පරිදි ගළපනු ලැබේ.

1. පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව (PD) - පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව මගින් මීළඟ මාස 12 (12mPD) තුළ හෝ බැඳීමේ ඉතිරි ජීව කාලය පුරා ණයගැතියා විසින් සිය මූල්‍ය බැඳීම් (ඉහත පැහැර හැරීමේ සහ ණය හානිකරණ නිර්වචනය අනුව) පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව නියෝජනය වේ.

අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කිරීම් සඳහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතා වර්ග දෙකක් භාවිත කෙරේ.

- මාස 12 පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව - මෙය මීලඟ මාස 12 ඇතුළත (හෝ මාස 12ට අඩු නම් මූල්‍ය සාදන පත්‍රයෙහි ඉතිරි ජීව කාලය පුරා) පැහැර හැරීමක් සිදු වීමේ සම්භාවිතාව පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුව වේ. මාස 12 අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කිරීම් සඳහා මෙය භාවිත කෙරේ.
- ජීව කාල පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව - මෙය මූල්‍ය සාධන පත්‍රයෙහි ඉතිරි ජීව කාලය පුරා පැහැර හැරීමක් සිදු කිරීම් පිළිබඳව සම්භාවිතාව ආශ්‍රිත ඇස්තමේන්තුව වෙයි. මෙය "අදියර 2" සහ "අදියර 3" නිරාවරණ සඳහා ජීව කාල අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කිරීම් සඳහා භාවිත කෙරේ.

2. පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය (LGD) - මෙය දෙන ලද යම් කාලයකදී පැහැර හැරීම සිදු වන අවස්ථාවක ඇති වන අලාභය පිළිබඳ තක්සේරුවකි. ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ සහ යම් ඇප මුදාහැරීම ඇතුළුව ණයකරු ලබාගැනීම අපේක්ෂා කරන ප්‍රමාණය අතර වෙනස මත එය පදනම් වේ. එය සාමාන්‍යයෙන් පැහැර හැරීමේදී නිරාවරණයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.

3. පැහැර හැරීමට ලක්වූ නිරාවරණය (EAD) - මෙය අනාගත පැහැර හැරීමේ දිනයක නිරාවරණය පිළිබඳ තක්සේරුවක් වන අතර වාර්තා කරන දිනට පසුව නිරාවරණයේ අපේක්ෂිත වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගනිමින්, මූලික සහ පොළී ආපසු ගෙවීම සහ බැඳුනු පහසුකම සඳහා අපේක්ෂිත අඩු කිරීම් ඇතුළත් වේ.

4. වට්ටම් අනුපාතය - මෙය මූලික හඳුනා ගැනීමේදී සඵල පොළී අනුපාතිකය යොදා ගනිමින් වාර්තාකරණ දිනයේදී ප්‍රවර්තන වටිනාකමක් වෙත අපේක්ෂිත අලාභයක් වට්ටම් කිරීම සඳහා යොදා ගැනේ.

5. ආර්ථික සාධක ගැළපුම (EFA) - ඉදිරි දැකුම් තොරතුරු යොදා ගැනීමේදී, සමාගමක් විසින් අපේක්ෂිත ණය අලාභ ඇගයුමට ලක් කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත සාර්ව ආර්ථික සාධක සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ තොරතුරු

සමූහය මගින්, එහි මූලික හඳුනා ගැනීමේ සිට කිසියම් සාධන පත්‍රයක් ණය අවදානම සැලකිය යුතු අයුරින් ඉහළ ගොස් ඇතිද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා වන සිය ඇගයුමේදී සහ සිය අපේක්ෂිත ණය අලාභ මිනුම්කරණය යන අවස්ථා දෙකෙහිදීම ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ තොරතුරු උපයෝගී කරගනු ලබයි. මූලික තත්ත්වයක් සහ අයහපත්ම තත්ත්වයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහාද සමූහය මගින් පළපුරුදු ණය විනිසුම ලබාගෙන ඇත. මූලික තත්ත්වය මගින් වඩාත් සිදුවිය හැකි ප්‍රතිඵලය නියෝජනය වන අතර එය ක්‍රමෝපායික සැලසුම්කරණයේදී සහ අයවැය සැකසීමේදී සමූහය මගින් යොදාගනු ලබන තොරතුරු සමඟ ගළපනු ලැබේ. සමූහය මගින් විවිධ කළඹ කාණ්ඩයන් සඳහා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක ප්‍රමුඛ ගාමකයන් හඳුනා ගෙන ලේඛනගත කොට ඇත. ප්‍රමාණාත්මක ආර්ථික සාධක ආර්ථික දත්ත සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල වැනි සංවිධානයන් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන පුරෝකථනයන් මත පදනම් වේ.

ණය අවදානමෙහි ප්‍රමාණාත්මක ගාමකයන්	ණය අවදානමෙහි ගුණාත්මක ගාමකයන්
පොළී අනුපාතය (AWPLR)	ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාපාරයන්හි තත්ත්වය
දළ දේශීය නිෂ්පාදිත වර්ධනය	නියාමනමය බැලපෑම
උද්ධමන අනුපාතය	රජයේ ප්‍රතිපත්ති
විරැකියා අනුපාතය	සාමාන්‍ය LTV
විනිමය අනුපාතය	

රට තුළ පවතින අවිනිශ්චිත සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් සමාගම මගින් බර තැබීමේ තත්ත්වයන් හි නරකම අවස්ථාව 70%, හොඳම අවස්ථාව 0% සහ පදනම් අවස්ථාව 30% ක් වශයෙන් සංශෝධනය කරන ලදි.

චක්‍රීය පහසුකම් (Revolving Facilities)

සමූහය මගින් ෆාස්ට් ට්‍රැක් වැනි චක්‍රීය පහසුකම් සලසනු ලබන අතර, එකී පහසුකම් මත මාස 12 අපේක්ෂිත ණය අලාභ දීමනාව පමණක් ගණනය කෙරේ. එහිදී පැහැර හැරීමේ නිරාවරණය - EAD ගණනය කරනු ලබන්නේ ණය පරිවර්තන සාධකය (CCF) සඳහා ගළපන ලද දණ්ඩන සීමාව සහ ණය මුදලෙහි ධාරණ වටිනාකම යන දෙකෙන් උපරිමය ලබා ගැනීමෙනි. සමූහය මගින් අදාළ ගිවිසුම්වල සීමාවන් භාවිත කරන ලද වටිනාකකමින් නවතනු ලබන බැවින් අදියර 3 ගිවිසුම් දළ ධාරණ වටිනාකමට සීමා වන අතර එය භාවිත කරන ලද වටිනාකමද වේ. පැහැර හැරීමේ නිරාවරණය - EAD වෙත අපේක්ෂිත මාස 12 පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවන් ආදේශනය කොට අපේක්ෂිතවලින් ගුණ කෙරෙන අතර මුල් සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි වැටයුමක් අනුව වට්ටම්ගත කෙරේ.

25.7 වසර තුළ කේවල සහ සාමූහික හානිකරණ ගාස්තුවලට අදාළ වෙනස්වීම

කාණ්ඩය අනුව, ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන්කිරීම සම්බන්ධ සසැඳුමක් පහත දැක්වේ.

සමාගම	කල්බදු	කුලී පිට ගැණුම්	ඉජාරා	කාලසීමා ණය	ප්‍රතිමූල්‍ය ණය	මුරාබා	වෙළඳ මුරාබා	සාධකකරණය	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට	3,029,790	174,687	188,652	4,581,573	20,147	8,345	140,383	1,124,361	9,267,938
වසර සඳහා ගාස්තුව/ (ප්‍රතිවර්තනය)	656,967	8,184	(77,567)	(157,665)	3,300	(830)	58,672	128,571	619,632
2022 මාර්තු 31 දිනට	3,686,757	182,871	111,085	4,423,908	23,447	7,515	199,055	1,252,932	9,887,570
කේවල හානිකරණය									
අදියර 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 3	-	-	-	771,042	2,406	-	3,456	878,558	1,655,462
මුළු කේවල හානිකරණය	-	-	-	771,042	2,406	-	3,456	878,558	1,655,462
සාමූහික හානිකරණය									
අදියර 1	804,513	15	26,549	486,203	-	8	4,311	16,624	1,338,223
අදියර 2	628,642	214	15,101	207,247	-	9	263	39,650	891,126
අදියර 3	2,253,602	182,642	69,435	2,959,416	21,041	7,498	191,025	318,100	6,002,759
මුළු සාමූහික හානිකරණය	3,686,757	182,871	111,085	3,652,866	21,041	7,515	195,599	374,374	8,232,108
එකතුව	3,686,757	182,871	111,085	4,423,908	23,447	7,515	199,055	1,252,932	9,887,570

සමාගම	කල්බදු	කුලී පිට ගැණුම්	ඉජාරා	කාලසීමා ණය	ප්‍රතිමූල්‍ය ණය	මුරාබා	වෙළඳ මුරාබා	සාධකකරණය	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට	3,686,757	182,871	111,085	4,423,908	23,447	7,515	199,055	1,252,932	9,887,570
වසර සඳහා ගාස්තුව/ (ආපසු හැරවීම)	(157,838)	1,422	(18,882)	518,903	26,050	(3,287)	(2,077)	157,395	521,686
කපාහරින ලද අගය	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2023 මාර්තු 31 දිනට	3,528,919	184,293	92,203	4,942,811	49,497	4,228	196,978	1,410,327	10,409,256
කේවල හානිකරණය									
අදියර 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 3	-	-	-	717,122	16,886		1,171	1,410,327	2,145,506
මුළු කේවල හානිකරණය	-	-	-	717,122	16,886	-	1,171	1,410,327	2,145,506
සාමූහික හානිකරණය									
අදියර 1	602,883	78	19,991	284,319		3	1,263	-	908,537
අදියර 2	545,564	-	14,317	261,332	-	-	2,020	-	823,233
අදියර 3	2,380,472	184,215	57,895	3,680,038	32,611	4,225	192,524	-	6,531,980
මුළු සාමූහික හානිකරණය	3,528,919	184,293	92,203	4,225,689	32,611	4,228	195,807	-	8,263,750
එකතුව	3,528,919	184,293	92,203	4,942,811	49,497	4,228	196,978	1,410,327	10,409,256

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

25.7 වසර තුළ කේවල සහ සාමූහික හානිකරණ ගාස්තුවලට අදාළ වෙනස්වීම (සබැඳේ)

සමූහය	කල්බදු	කුලී පිට ගැණුම්	ඉජාරා	කාලසීමා ණය	ප්‍රතිමූල්‍ය ණය	මුරාබා	වෙළඳ මුරාබා	සාධකකරණය	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට	3,029,790	579,354	188,652	4,791,164	20,147	8,345	140,383	1,124,361	9,882,196
වසර සඳහා ගාස්තුව/ (ප්‍රතිවර්තනය)	656,967	64,421	(77,567)	96,622	3,300	(830)	58,672	128,571	930,156
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	-	29,784	-	-	-	-	29,784
2022 මාර්තු 31 දිනට	3,686,757	643,775	111,085	4,917,570	23,447	7,515	199,055	1,252,932	10,842,136
කේවල හානිකරණය									
අදියර 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 3	-	-	-	735,534	2,406		38,964	878,558	1,655,462
මුළු කේවල හානිකරණය	-	-	-	735,534	2,406	-	38,964	878,558	1,655,462
සාමූහික හානිකරණය									
අදියර 1	804,513	115,806	26,549	745,704	-	8	36,538	16,624	1,745,742
අදියර 2	628,642	121,029	15,101	189,072	-	9	42,686	39,650	1,036,189
අදියර 3	2,253,602	406,940	69,435	3,119,998	21,041	7,498	208,129	318,100	6,404,743
මුළු සාමූහික හානිකරණය	3,686,757	643,775	111,085	4,182,036	21,041	7,515	160,091	374,374	9,186,674
එකතුව	3,686,757	643,775	111,085	4,917,570	23,447	7,515	199,055	1,252,932	10,842,136

සමූහය	කල්බදු	කුලී පිට ගැණුම්	ඉජාරා	කාලසීමා ණය	ප්‍රතිමූල්‍ය ණය	මුරාබා	වෙළඳ මුරාබා	සාධකකරණය	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට	3,686,757	643,775	111,085	4,790,308	23,447	7,515	326,317	1,252,932	10,842,136
වසර සඳහා ගාස්තුව/ (ප්‍රතිවර්තනය)	(157,838)	(143,069)	(18,882)	972,698	26,050	(3,287)	(129,339)	157,395	703,728
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	-	(38,394)	-	-	-	-	(38,394)
2023 මාර්තු 31 දිනට	3,528,919	500,706	92,203	5,724,612	49,497	4,228	196,978	1,410,327	11,507,470
කේවල හානිකරණය									
අදියර 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
අදියර 3	-	-	-	717,122	16,886	-	1,171	1,410,327	2,145,506
මුළු කේවල හානිකරණය	-	-	-	717,122	16,886	-	1,171	1,410,327	2,145,506
සාමූහික හානිකරණය									
අදියර 1	602,883	86,164	19,991	542,364	-	3	1,263	-	1,252,668
අදියර 2	545,564	92,156	14,317	499,860	-	-	2,020	-	1,153,917
අදියර 3	2,380,472	322,386	57,895	3,965,266	32,611	4,225	192,524	-	6,955,379
මුළු සාමූහික හානිකරණය	3,528,919	500,706	92,203	5,007,490	32,611	4,228	195,807	-	9,361,964
එකතුව	3,528,919	500,706	92,203	5,724,612	49,497	4,228	196,978	1,410,327	11,507,470

25.8 වසර තුළ හානිකරණය සඳහා වෙන්කිරීමෙහි වෙනස්වීම

2022/23 හානිකරණයෙහි වෙනස්වීම - සමාගම

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට අපේක්ෂිත ණය අලාභ වෙන්කිරීම	1,338,223	891,126	7,658,221	9,887,570
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	54,520	18,525	29,519	102,564
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපා හැරීම් හැර)	(111,628)	(687,814)	(201,356)	(1,000,798)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(1,415,730)	421,383	994,347	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	80,509	(289,082)	208,573	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	76,260	103,778	(180,038)	-
වසර තුළ අදියර අතර මාරුකරන ලද නිරාවරණයන්හි වසර අවසාන අපේක්ෂිත ණය අලාභ කෙරෙහි බලපෑම	477,074	(160,731)	(143,386)	172,957
අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය සඳහා භාවිත කරන ලද ආකෘතීන් සහ යෙදවුම් වෙත කළ වෙනස්කම්	409,309	526,048	318,700	1,254,057
කපා හරින ලද අගයන්	-	-	(7,094)	(7,094)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	908,537	823,233	8,677,486	10,409,256

2021/22 හානිකරණයෙහි වෙනස්වීම - සමාගම

	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට අපේක්ෂිත ණය අලාභ වෙන්කිරීම	831,484	1,113,374	7,323,080	9,267,938
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	556,956	76,426	442,180	1,075,562
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපා හැරීම් හැර)	(12,530)	(362,278)	(439,651)	(814,459)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(203,085)	100,684	102,401	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(9,270)	(105,960)	115,230	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	81,009	27,966	(108,975)	-
වසර තුළ අදියර අතර මාරුකරන ලද නිරාවරණයන්හි වසර අවසාන අපේක්ෂිත ණය අලාභ කෙරෙහි බලපෑම	(231,669)	(24,428)	28,790	(227,307)
අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය සඳහා භාවිත කරන ලද ආකෘතීන් සහ යෙදවුම් වෙත කළ වෙනස්කම්	306,788	65,342	200,229	572,359
කපා හරින ලද අගයන්	-	-	(5,063)	(5,063)
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	1,338,223	891,126	7,658,221	9,887,570

25. ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

2022/23 හානිකරණයෙහි වෙනස්වීම - සමූහය

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට අපේක්ෂිත ණය අලාභ වෙන්කිරීම	1,745,742	1,036,189	8,060,205	10,842,136
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	262,396	105,963	31,453	399,812
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපා හැරීම් හැර)	(169,818)	(708,045)	(213,595)	(1,091,458)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(1,654,045)	639,811	1,014,234	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	88,560	(377,990)	289,430	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	83,886	114,156	(198,042)	-
වසර තුළ අදියර අතර මාරුකරන ලද නිරාවරණයන්හි වසර අවසාන අපේක්ෂිත ණය අලාභ කෙරෙහි බලපෑම	500,928	(165,553)	(149,346)	186,028
අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය සඳහා භාවිත කරන ලද ආකෘතීන් සහ යෙදවුම් වෙත කළ වෙනස්කම්	429,774	541,829	312,326	1,283,930
කපා හරින ලද අගයන්	-	-	(7,094)	(7,094)
විදේශ විනිමය ගැළපීම්	(34,756)	(32,442)	(38,686)	(105,884)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	1,252,668	1,153,917	9,100,885	11,507,470

2021/22 හානිකරණයෙහි වෙනස්වීම - සමූහය

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	අදියර 1 රු. '000	අදියර 2 රු. '000	අදියර 3 රු. '000	අදියර 4 රු. '000
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට අපේක්ෂිත ණය අලාභ වෙන්කිරීම	995,233	1,262,265	7,624,698	9,882,196
උත්පාදිත හෝ මිලට ගත් නව වත්කම්	838,601	111,603	488,498	1,438,702
හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කළ හෝ නැවත ගෙවන ලද වත්කම් (කපා හැරීම් හැර)	(137,607)	(384,216)	(437,025)	(958,848)
අදියර 2 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	(207,147)	103,722	103,425	-
අදියර 1 සහ 3 වෙත මාරුකිරීම්	10,197	(119,666)	109,469	-
අදියර 1 සහ 2 වෙත මාරුකිරීම්	89,110	14,417	(103,526)	-
වසර තුළ අදියර අතර මාරුකරන ලද නිරාවරණයන්හි වසර අවසාන අපේක්ෂිත ණය අලාභ කෙරෙහි බලපෑම	(236,302)	(24,672)	29,079	(231,896)
අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය සඳහා භාවිත කරන ලද ආකෘතීන් සහ යෙදවුම් වෙත කළ වෙනස්කම්	312,924	65,995	202,231	581,150
කපා හරින ලද අගයන්	-	-	(5,063)	(5,063)
විදේශ විනිමය ගැළපීම්	80,733	6,740	48,420	135,894
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	1,745,742	1,036,188	8,060,205	10,842,136

26. රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

රක්ෂණ - සැලසුම් වර්ගීකරණය

රක්ෂණ ගිවිසුම් යනු සමූහය (රක්ෂකයා) මගින් තවත් පාර්ශ්වයක් වෙතින් (රක්ෂණවර හිමියන්) සැලකිය යුතු රක්ෂණ අවදානමක් භාර ගනිමින්, රක්ෂණවර හිමියන් වෙත අහිතකර ලෙස බලපාන විශේෂිත අවිනිශ්චිත සිදුවීමකදී (රක්ෂිත සිදුවීම) රක්ෂණවර හිමියන් වෙත වන්දි ලබාදීමට එකඟ වීමයි. පොදු මාර්ගෝපදේශයක් වශයෙන්, සමූහය මගින් සැලකිය යුතු රක්ෂණ අවදානමක් ඇතිද යන්න නිර්ණය කරනු ලබන්නේ අදාළ සිදුවීම් සිදු නොවූයේ නම් ගෙවන ලද ප්‍රතිලාභ සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිලාභ සංසන්දනය කිරීමෙනි. රක්ෂණ ගිවිසුම් මගින් මූල්‍ය අවදානමද හුවමාරු කළ හැකිය.

කොන්ත්‍රාත්තුවක්, රක්ෂණ කොන්ත්‍රාත්තුවක් වශයෙන් වර්ගීකරණය කළ පසු, මෙම කාල සීමාව තුළ රක්ෂණ අවදානම සැලකිය යුතු අයුරින් සංකෝචනය වුවද, සියලුම හිමිකම් සහ බැඳීම් ඉවත්වීම හෝ කල් ඉකුත් වීම සිදු නොවුණේ නම්, එය එහි ජීව කාලය පුරා රක්ෂණ ගිවිසුමක් වශයෙන් පවතී.

රක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ

ලැබිය යුතු දෑ ප්‍රාග්ධනය හා පොලිය පමණක් නියෝජනය කරන බැවින් රක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ මගින් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ ලක්ෂණ පරීක්ෂණය (SPPI test) සම්පූර්ණ කරයි. රක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ සම්බන්ධයෙන් පොලී ගාස්තුවක් නොමැති වුවද, ඒවා කෙටි කාලීන සහ පොලියක් අය කිරීම සඳහා ණය අවදානමක් රහිත වන බැවින් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ පරීක්ෂාව (SPPI) සමත් වේ. ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් අනතුරුව, මේවා ස්වභාවයෙන් කෙටි කාලීන වන බැවින් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ එක්රැස් කරගැනීම සඳහා වන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් සඳහා සහ සාධන පත්‍රය ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මිනුම්ගත කිරීම සඳහා කළමනාකරණය විසින් සිය අභිමතය පළ කරනු ලැබුණි. මේවා මූල්‍යමය සංරචකයක් රහිත කෙටි කාලීන ශේෂයන් වන බැවින්, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ධාරණ අගයට සමාන වේ. සක්‍රීය (1 අදියර), අවක්‍රීය (2 අදියර) සහ අක්‍රීය (3 අදියර) යන අදියර තුනක් මත පදනම්ව, සමාගම මගින් තත්ත්වයන් කිහිපයක් යටතේ මාස 12 අපේක්ෂිත ණය අලාභ සහ ජීව කාල ණය අලාභ වශයෙන් අපේක්ෂිත ණය අලාභ සපයනු ලැබේ.

නීතිරීති හා කොන්දේසිවල කැපී පෙනෙන සංශෝධන හේතුවෙන් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැරකිරීම

සැලකිය යුතු ආකාරයෙන්, එය නව රක්ෂණ ගිවිසුමක් බවට පත්වන තාක් දුරට නැවත සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, සමාගම මගින් ලැබිය යුතු වාරික හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරෙන අතර, අදාළ වෙනස වෙනම වත්කමක් හෝ වගකීමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. අලුතින් හඳුනාගත් රක්ෂණ ගිවිසුම්, අපේක්ෂිත ණය අලාභ කාර්යයන් උදෙසා අදියර 1 වශයෙන් වර්ගීකරණය කෙරේ.

ලැබිය යුතු රක්ෂණ වාරික හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කරන්නේද නොකරන්නේද යන්න තක්සේරු කිරීමේදී සමූහය විසින් පහත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

- රක්ෂණය කළ හැකි අවදානම අහිමි වීම
- ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වෙනස්වීම

රක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ සම්බන්ධ හානිකරණ තක්සේරුකරණය

අපේක්ෂිත ණය අලාභ ක්‍රමවේදය මත පදනම්ව සමූහය මගින් හානිකරණ ප්‍රතිපාදන තක්සේරු කරනු ලබයි.

ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ

සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතුවලදී සමාගම මගින් ප්‍රතිරක්ෂකයින් වෙත රක්ෂණ අවදානම පවරනු ලැබේ. ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ මගින් ප්‍රතිරක්ෂණ සමාගම් වෙතින් ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂයන් නියෝජනය වේ. ප්‍රතිරක්ෂකයින්ගෙන් පියවා ගත යුතු වටිනාකම්, හිඟ හිමිකම්පෑම් වෙන්කිරීමට ගැළපෙන පරිදි හෝ ප්‍රතිරක්ෂකයාගේ රක්ෂණවරයන් ආශ්‍රිත පියවන ලද හිමිකම්පෑම් ආකාරයෙන් සහ ආශ්‍රිත ප්‍රතිරක්ෂණ ගිවිසුම අනුව ඇස්තමේන්තුගත කෙරේ.

පවරන ලද ප්‍රතිරක්ෂණ කටයුතු මගින් සමූහය ස්වකීය රක්ෂණවරහිමියන් කෙරෙහි වන බැඳීම්වලින් නිදහස් නොකෙරේ.

ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ සම්බන්ධ ගතිලක්ෂණ අනුව, ලැබිය යුතු දෑ ප්‍රාග්ධනය හා පොලිය පමණක් නියෝජනය කරන බැවින් සාධන පත්‍ර මගින් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ ලක්ෂණ පරීක්ෂණය (SPPI test) සම්පූර්ණ කරයි. ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ සම්බන්ධයෙන් පොලී ගාස්තුවක් නොමැති වුවද, ඒවා කෙටි කාලීන හා සහ පොලියක් අය කිරීම සඳහා ණය අවදානමක් රහිත වන බැවින් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ පරීක්ෂාව සමත් වේ. ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් අනතුරුව, මේවා ස්වභාවයෙන් කෙටි කාලීන වන බැවින් ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ එක්රැස් කරගැනීම සඳහා වන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් සඳහා සහ සාධන පත්‍රය ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මිනුම්ගත කිරීම සඳහා කළමනාකරණය විසින් සිය අභිමතය පළ කරනු ලැබුණි. මේවා මූල්‍යමය සංරචකයක් රහිත කෙටි කාලීන ශේෂයන් වන බැවින්, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ධාරණ අගයට සමාන වේ.

ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ සම්බන්ධ හානිකරණ තක්සේරුකරණය

SLFRS 4 - රක්ෂණ ගිවිසුම්, ඡේදය 20 මත පදනම්ව සමාගමෙහි ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ අපේක්ෂිත ණය අලාභ ආකෘතිය සඳහා සුදුසුකම් නොලබයි. ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ ආශ්‍රිත අපහායන අලාභ හඳුනා ගැනෙනුයේ ප්‍රතිරක්ෂණ වත්කමෙහි මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් පසු සිදුවීමක් හේතුවෙන් ගිවිසුමෙහි කොන්දේසි අනුව සමාගම වෙත සියලු හිඟ මුදල් නොලැබී යා හැකි අන්දමේ වාස්තවික සාක්ෂි පවතින විට සහ අදාළ සිදුවීම සමාගම වෙත ප්‍රතිරක්ෂකයාගෙන් ලැබිය යුතු වටිනාකම කෙරෙහි මැනිය හැකි බලපෑමක් සහිත වූවක් වූ විටකදීය.

26. රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ (සබැඳේ)

විලම්භිත වියදම්

විලම්භිත අත්පත් කර ගැනීමේ පිරිවැය (DAC)

කොමිස්, ප්‍රාරක්ෂණය, අලෙවිකරණය සහ රක්ෂණවර නිකුත් කිරීමේ වියදම් ඇතුළුව ව්‍යාපාර අත්පත්කර ගැනීමේ පිරිවැය වැනි නව ව්‍යාපාර සැකසුම් සඳහා සෘජුව සම්බන්ධ සහ විචලනය වන වියදම්, අනාගත වාරික මගින් මෙකී පිරිවැය අයකර ගැනීමට හැකිතාක් දුරට විලම්භනය කරනු ලැබේ. සෙසු සියලු අත්පත්කර ගැනීමේ පිරිවැය ඒවා දරන ලද අවස්ථාවේදී වියදමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, විලම්භිත අත්පත් කරගැනීමේ පිරිවැය (DAC), උපයන නොලද වාරික ක්‍රමක්ෂය කරන ලද පදනම මත අදාළ කාලසීමාව පුරා ක්‍රමක්ෂය කෙරේ.

සඵල ජීව කාලයෙහි හෝ වත්කම සමග බැඳුණු අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පරිභෝජන මාදිලිවල වෙනස්කම් ක්‍රමක්ෂය කාලසීමාව වෙනස් කරමින් ගිණුම්ගත කෙරෙන අතර එය ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවක වෙනසක් වශයෙන් සලකනු ලැබේ.

ආශ්‍රිත ගිවිසුම් කල් ඉකුත් වූ විට හෝ අවලංගු වූ පසු විලම්භිත අත්පත් කර ගැනීමේ පිරිවැය හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ.

කිසියම් හානිකරණ දර්ශකයක් උද්ගත වූ පසු විලම්භිත අත්පත් කර ගැනීමේ පිරිවැය සම්බන්ධ අපහායන සමාලෝචනයක් එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී හෝ නිරන්තරව සිදු කෙරේ. අයකර ගත හැකි මුදල ධාරණ වටිනාකමට වඩා අඩු නම්, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හානිකරණ අලාභයක් හඳුනා ගැනේ. එක් එක් වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයේදී වගකීම් ප්‍රමාණවත් පරීක්ෂාව තුළද විලම්භිත අත්පත් කර ගැනීමේ පිරිවැය සැලකිල්ලට ගැනේ.

ප්‍රතිරක්ෂණ කොමිස්

බාහිර පැතිර ප්‍රතිරක්ෂණ ගිවිසුම් සම්බන්ධ ලැබිය යුතු කොමිස් විලම්භනය කොට අපේක්ෂිත ගෙවිය යුතු වාරික කාලසීමාව පුරා සරල මාර්ග පදනමකින් ක්‍රමක්ෂය කෙරේ.

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබීම්*	-	-	521,091	606,386
රක්ෂණ ලැබීම්*	-	-	976,974	716,142
එකතුව	-	-	1,498,065	1,322,528
සාධාරණ අගය	-	-	1,498,065	1,322,528

27. මූල්‍ය වත්කම්- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, සමාගම මගින්, ඒවා විකිණීම සඳහා රඳවා නොගත් අවස්ථාවකදී ක්‍රමෝපායක අරමුණක් උදෙසා රඳවා ගන්නා ලද ඇතැම් හිමිකම් ආයෝජන, සාමාන්‍යයෙන් අවලංගු කළ නොහැකි පරිදි ඒවා SLFRS 9 - "මූල්‍ය සාධන පත්‍ර" යටතේ හිමිකම් පිළිබඳ නිර්වචනය සපුරාලන අවස්ථාවකදී, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හිමිකම් සාධන පත්‍ර වශයෙන් වර්ගීකරණය කරනු ලබයි. එබඳු වර්ගීකරණයක් තීරණය කෙරෙනුයේ සාධන පත්‍රයෙන් සාධන පත්‍රයට පදනම මතය.

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ හා අලාභ, "සාධාරණ අගය සංචිතය" තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ හිමිකම් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. මෙකී මූල්‍ය ආයෝජන බැහැර කරන ලද විටකදී, පෙර සාධාරණ අගය සංචිතයෙහි හඳුනාගත්, සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ රඳවාගත් ඉපැයුම් වෙත මාරු කෙරේ. වත්කම රඳවා තබා ගැනුණු විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට උපයන ලද ලාභාංශ, අදාළ ගෙවීම් හිමිකර ගැනීමේ අයිතිය ස්ථාපනය වූ පසු ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි "මෙහෙයුම් ආදායම" වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට හිමිකම් සාධන පත්‍ර, හානිකරණ තක්සේරුව සඳහා යටත් නොවේ.

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම		සමූහය	
			2023	2022	2023	2022
			රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
හිමිකම් සුරැකුම්	27.1	283	228,541	231,838	228,541	231,838
භාණ්ඩාගාර බිල්පත			-	-	428,309	299,663
ණයකර	27.1	283	716,112	1,101,440	716,112	1,101,440
එකතුව			944,653	1,333,278	1,372,962	1,632,941
සාධාරණ අගය			944,653	1,333,278	1,372,962	1,632,941

27.1 හිමිකම් ආයෝජන සහ ණයකර ආයෝජන - සමාගම

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	2023 කොටස් සංඛ්‍යාව	2023 ආයෝජන පිරිවැය රු.'000	2023 වෙළඳපොළ වටිනාකම රු.'000	2022 කොටස් සංඛ්‍යාව	2022 ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	2022 වෙළඳපොළ වටිනාකම රු. '000
හිමිකම් ආයෝජන								
පීපල්ස් මර්චන්ට් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී			25,014,002	237,633	130,073	25,014,002	237,633	135,076
ආසිරි හොස්පිට්ල් හෝල්ඩිංග්ස් පීඑල්සී			500,000	20,730	12,450	500,000	20,730	18,750
වින්ඩ්ෆෝර්ස් පීඑල්සී			1,000,000	18,489	16,500	-	-	-
ලංකා ක්‍රෙඩිට් ඇන්ඩ් බිස්නස් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී			5,000,000	50,000	12,500	5,000,000	50,000	11,000
සණස සංවර්ධන බැංකුව පීඑල්සී			2,271,260	213,853	57,008	2,271,260	213,853	67,002
				540,705	228,531		522,216	231,828
මිල ගණන් ප්‍රකාශ නොකළ ආයෝජන								
ශ්‍රී ලංකා ණය තොරතුරු කාර්යාංශය	27.2.1	283	100	10	10	100	10	10
උප එකතුව					228,541			231,838
ණයකර ආයෝජන								
ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය			9,180,900	1,000,086	716,112	9,180,900	1,000,086	891,470
සම්පත් බැංකුව						2,025,000	211,149	209,970
එකතුව				1,590,801	944,653		1,733,461	1,333,278

27.2 මට්ටම 3 ධුරාවලිය යටතේ වන අප්‍රකාශිත ස්කන්ධ සුරැකුම් සඳහා සාධාරණ අගය මිනුමෙහි සැසඳුම

27.2.1 ශ්‍රී ලංකා ණය තොරතුරු කාර්යාංශය

	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	10	10	10	10
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගත් ප්‍රතිමිනුම	-	-	-	-
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	10	10	10	10

28. ණය සාධන පත්‍ර- ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

SLFRS 9 අනුව, "මූල්‍ය ආයෝජන", ලාභ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට නම් කොට නොමැති නම් සහ පහත දැක්වෙන කොන්දේසි දෙකම සපුරාලන්නේ නම් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ.

- ගිවිසුම්ගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ එක්රැස් කිරීමේ අරමුණින් යුතුව වත්කම් රඳවා ගනු ලබන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් තුළ වත්කම් රඳවා ගැනීම; සහ
- මූල්‍ය වත්කමෙහි ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි මඟින් හිඟ මුල් මුදලෙහි මූලික මුදල සහ පොලිය ගෙවීම් සඳහා පමණක් වන මුදල් ප්‍රවාහ සඳහා නිශ්චිත දිනයන් උද්ගත වන්නේ නම්.

මූලික මිනුමින් අනතුරුව, මේවා ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව පසුව මනිනු ලැබේ (හානිකරණ වෙන්කිරීම අඩුකොට සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් දළ ධාරණ අගයට). ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ගණනය කරනු ලබන්නේ සඵල පොලී අනුපාතිකයෙහි වැදගත් කොටසක් වන අත්පත් කර ගැනීම සම්බන්ධ කවර හෝ වට්ටම් හෝ වාරික සහ ගාස්තු සහ පිරිවැය සැලකිල්ලට ගනිමිනි. ක්‍රමක්ෂය "පොලී ආදායම" තුළ ඇතුළත් කරනු ලබන අතර, හානිකරණයෙන් උද්ගතවන අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි - "ණය සහ වෙනත් අලාභ සඳහා හානිකරණ ගාස්තු" යටතේ හඳුනා ගැනේ.

28. ණය සාධන පත්‍ර- ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය (සබැඳේ)

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	10,903,577	9,827,221	10,903,577	9,827,221
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	-	-	2,242,156	2,750,582
අප්‍රකාශිත වරණීය කොටස්	-	-	630,330	918,504
වාණිජ පත්‍රිකා	-	-	-	152,475
ණයකර	-	-	2,083,609	2,364,743
එකතුව	10,903,577	9,827,221	15,859,672	16,013,525
සාධාරණ අගය	10,936,265	9,804,639	15,854,167	15,765,803

28. ණය සාධන පත්‍ර- ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය
28.1 ණයකර

මාර්තු 31 දිනට	අනුපාතය	කල්පිරීමේ දිනය	සමූහය 2023 ණයකර සංඛ්‍යාව	සමූහය 2023 ධාරණ අගය රු. '000	සමූහය 2022 ණයකර සංඛ්‍යාව	සමූහය 2022 ධාරණ අගය රු. '000
සම්පත් බැන්ක් පීඑල්සී	12.50%	23-මාර්තු-20	1,000,000	-	1,000,000	100,366
	13.90%	24-පෙබ-24	1,000,000	101,152	1,000,000	101,152
සියපත ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී	13.33%	24-අගෝ-8	1,500,000	162,605	1,500,000	162,630
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	11.00%	22-සැප්-10	1,000,000	-	1,000,000	105,940
නැෂනල් ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	13.95%	24-මාර්තු-30	2,000,000	200,149	2,000,000	200,149
ඩීඑෆ්සීසී බැන්ක් පීඑල්සී	12.75%	23-නොවැ-9	1,000,000	104,925	1,000,000	104,925
	13.00%	25-මාර්තු-29	844,500	84,538	844,500	84,538
	13.50%	24-මාර්තු-28	1,000,000	100,143	1,000,000	100,143
	11.00%	25-ජුනි-12	1,190,000	129,407	1,190,000	129,415
සෙලාන් බැන්ක් පීඑල්සී	12.85%	23- මාර්තු-29	750,000	-	750,000	75,026
එම්ටීඩී වෝකර්ස් පීඑල්සී	11.75%	19-සැප්-30	254,784	26,954	254,784	26,954
කොමර්ෂල් බැන්ක් පීඑල්සී	12.00%	23-ජුලි-22	881,700	90,106	881,700	90,106
හැටන් නැෂනල් බැන්ක් පීඑල්සී	13.00%	23-නොවැ-1	193,300	20,332	193,300	20,332
	12.30%	24-සැප්-22	413,300	43,894	413,300	43,900
නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් පීඑල්සී	12.80%	24-දෙසැ-23	2,000,000	206,566	2,000,000	206,553
හේලීස් පීඑල්සී	12.50%	23-ජුලි-31	1,000,000	101,972	1,000,000	101,978
ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	9.35%	26-අප්‍රේල්-15	4,000,000	435,688	4,000,000	435,694
එල්ඕඑල්සී පීඑල්සී	10.25%	26-පෙබ-24	3,000,000	302,819	3,000,000	302,819
උප එකතුව				2,111,250		2,392,620
අඩු කිරීම:අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා ප්‍රතිපාදන				(27,641)		(27,877)
එකතුව				2,083,609		2,364,743

මෙම කාණ්ඩය යටතේ වන සියලුම ආයෝජන, ආයෝජන ශ්‍රේණියේ සාධන පත්‍ර වන බැවින්, අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා වන සමස්ත ප්‍රතිපාදන මාස 12 අපේක්ෂිත ණය අලාභවලින් උකහා ගන්නා ලදී.

29. පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

'ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශ' සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති LKAS 27 අනුව, පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය වෙත කවර හෝ හානිකරණ අලාභවලින් ශුද්ධව අය කෙරෙන අතර පිරිවැය අනුව ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.

පරිපාලිතයන් යනු සමූහය/සමාගම මගින් පාලනය කරනු ලබන ආයතන වේ. සමාගම මගින් පරිපාලිතයින් පාලනය අත්පත් කර ගත් දිනයේ සිට පරිපාලිතයන් ඒකාබද්ධකරණය කෙරෙන අතර, එම පාලනය අහිමිවන තෙක් අඛණ්ඩව ඒකාබද්ධකරණය කෙරේ. සමාගම මගින් එය නිරාවරණය වූ පසු හෝ ආයෝජිතයා සමඟ සිය ආයෝජනයෙන් විචල්‍ය ආදායම් ලබා ගැනීමේ අයිතිය හිමි වූ පසු, ආයෝජිතයා පාලනය කරනු ලබන අතර, ආයෝජිතයා මත පවතින සිය බලය ඔස්සේ අදාළ ආදායම්වලට බලපෑම් කිරීමේ හැකියාව සමාගමට හිමි වෙයි.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සැකසීමේදී, අභ්‍යන්තර සමූහ ශේෂයන් සහ ගනුදෙනු, ආදායම්, වියදම් සහ කවර හෝ අභ්‍යන්තර සමූහ ගනුදෙනුවලින් වන උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ඉවත් කෙරේ.

පාලනය නොවන හිමිකම් මගින් සමාගම වෙත සෘජුව හෝ වක්‍රව හිමිකමක් නොමැති, පරිපාලිතයන්ගේ ලාභ හෝ අලාභ සහ ශුද්ධ වත්කම් කොටස නියෝජනය වේ.

පාලනය නොවන හිමිකම්, ලාභ හෝ අලාභ පිළිබඳ ඒකාබද්ධ ප්‍රකාශයේ වෙන් වශයෙන් දක්වා ඇත. එසේම මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ඒකාබද්ධ ප්‍රකාශයෙහි හිමිකම් හි දක්වා ඇති නමුත්, මවු සමාගමෙහි කොටස් හිමිකරුවන්ගේ හිමිකම්වලින් වෙනම ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. පාලනය නොවන හිමිකම්වලට අදාළ වන කවර හෝ අලාභයක්, සෘණාත්මක ශේෂයක් කෙරෙහි හේතු වුවද, හිමිකමට සාපේක්ෂව පාලනය නොවන හිමිකමකට වෙන් කරනු ලැබේ. පාලනය නොවන හිමිකම් මගින් අත්පත් කරගැනීම්, මවු සමාගම් ව්‍යාප්ති ක්‍රමවේදය යොදා ගනිමින් ගිණුම් ගත කෙරෙන අතර, එමගින් ප්‍රතිශ්ඨාවෙහි සහ අත්පත්කොට ගත් ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ අගය අතර වෙනස හිමිකම් ලෙස හඳුනා ගනු ලබයි.

බංග්ලාදේශයෙහි සංස්ථාපිත ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ් හැරුණු විට, සමාගමේ සියලුම පරිපාලිතයන් ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්ථාපිතය. පරිපාලිතයන් පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සහ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පිටු අංක 231 සටහන 1.2 හි දැක්වේ.

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	හිමිකාරිත්වය	පිරිවැය	අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ / වෙළඳපොළ තක්සේරුව	හිමිකාරිත්වය	පිරිවැය	අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ / වෙළඳපොළ තක්සේරුව
සමාගම	%	රු.'000	රු.'000	%	රු.'000	රු.'000
පීපල්ස් ලීසිං ෆ්ලීට් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ්	100.00	175,000	353,841	100.00	175,000	332,983
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්	100.00	550,000	919,221	100.00	550,000	1,013,914
පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ්	100.00	600,000	596,214	100.00	600,000	626,158
පීපල්ස් මයික්‍රො කොමර්ස් ලිමිටඩ්	100.00	150,000	479,547	100.00	150,000	367,437
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	75.00	600,000	3,255,000	75.00	600,000	2,955,000
ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	51.00	1,216,604	1,920,742	51.00	1,138,788	1,482,658
එකතුව		3,291,604	7,524,565		3,213,788	6,778,150

පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී හැරුණු විට පරිපාලිතයන් කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළෙහි ප්‍රකාශිත නොවේ. පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ තක්සේරුව, ශුද්ධ වත්කම් පදනමක් මත ධාරණය කොට ඇත. පීපල්ස් ඉන්ෂ්වරන්ස් පීඑල්සී වෙළඳපොළ වටිනාකම් පදනමක් මත තක්සේරු කොට ඇත.

29. පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන (සබැඳේ)

ප්‍රමාණාත්මක පාලනය නොවන හිමිකම් (NCI) සහිත සමූහයේ පරිපාලිතයන්ට අදාළ තොරතුරු පහත වගුවෙන් සාරාංශගත කෙරේ.

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා	2023			2022		
	පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	එකතුව	පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	5,505,104	557,249	6,062,353	4,562,288	449,753	5,012,041
අඩු කිරීම: මෙහෙයුම් වියදම්	4,395,453	734,304	5,129,757	4,254,559	478,043	4,732,602
ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය	1,109,651	(177,055)	932,596	307,729	(28,290)	279,439
අඩු කිරීම: ආදායම් බදු වියදම්	442,306	296,718	739,024	217,338	(7,556)	209,782
බදුවලට පසු ලාභය	667,345	(473,773)	193,572	90,391	(20,734)	69,657
සුළු කොටස් හිමි අයිතිය (NCI) වෙත වෙන්කරන ලද ලාභය	166,836	(232,149)	(65,313)	22,598	(10,160)	12,438

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	එකතුව	පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් සහ මුදලට සමාන දෑ	259,422	126,354	385,776	642,756	124,218	766,974
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්	3,665,082	1,390,392	5,055,474	2,561,413	1,997,930	4,559,343
ණය සහ ලැබීම්	42,539	10,949,870	10,992,409	51,575	10,964,065	11,015,640
රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු	2,111,871	-	2,111,871	1,931,657	-	1,931,657
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	428,309	-	428,309	299,663	-	299,663
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව ණය සාධන පත්‍ර	4,466,859	630,330	5,097,189	5,408,890	918,504	6,327,394
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ හා අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	367,958	165,712	533,670	106,954	183,036	289,990
වෙනත් වත්කම්	386,208	381,610	767,816	1,099,636	356,326	1,455,962
මුළු වත්කම්	11,728,248	13,644,268	25,372,514	12,102,544	14,544,079	26,646,623
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	192,027	1,047,214	1,239,241	184,738	796,993	981,731
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	-	8,109,008	8,109,008	-	8,665,037	8,665,037
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	871,770	624,228	1,495,998	969,610	528,323	1,497,933
වෙනත් වගකීම්	493,820	97,658	591,478	216,896	97,658	314,554
රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	5,296,908	-	5,296,906	5,982,246	-	5,982,246
මුළු වගකීම්	6,854,525	9,878,108	16,732,631	7,353,490	10,088,011	17,441,501
ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම	4,873,723	3,766,160	8,639,883	4,749,052	4,456,068	9,205,120

30. ආයෝජන දේපළ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ආයෝජන දේපළ යනු භාණ්ඩ හෝ සේවා සේවා සැපයීම් හෝ පරිපාලන අවස්ථා වෙනුවෙන් භාවිත කෙරෙන, නමුත් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතුවලදී විකිණීම සඳහා නොපවතින, කුලී ආදායම් උපයා ගැනීම සඳහා හෝ ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා හෝ මෙම අරමුණු දෙකම සඳහා රඳවාගත් දේපළ වේ.

ආයෝජන දේපළ මූලිකව පිරිවැය අනුව හඳුනා ගැනේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශ දිනයට වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් පිළිබිඹු වන පරිදි, අයෝජන දේපළ සාධාරණ අගය අනුව ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. සාධාරණ අගය වෙනස් වීම හේතුවෙන් උද්ගතවන ලාභ හෝ අලාභ, ඒවා උද්ගත වන වසරේ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි ඇතුළත් කෙරේ.

එක් සමූහ සමාගමක් මගින් පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන දේපළවලින් සැලකිය යුතු කොටසක් අත්පත් කොටගෙන ඇති නම්, එවැනි ආයෝජන දේපළ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වශයෙන් සැලකෙන අතර, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත - LKAS 16 - "දේපළ, පිරියත හා උපකරණ" අනුව ගිණුම්ගත කෙරේ.

හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීම්

ආයෝජන දේපළ, බැහැර කිරීමේදී හෝ ආයෝජන දේපළ භාවිතයෙන් ස්ථිරවම ඉවත් වූ විට සහ එහි බැහැර කිරීමෙන් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට නොහැකි අවස්ථාවකදී හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ. ආයෝජන දේපළ විශ්‍රාම ගැන්වීමෙන් හෝ බැහැර කිරීමෙන් උද්ගත වන කවර හෝ ලාභ හෝ අලාභ අදාළ විශ්‍රාම ගැන්වීම හෝ බැහැර කිරීම සිදු කළ වසරේ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

ආයෝජන දේපළ වෙත/ ආයෝජන දේපළ වෙතින් පසුකාලීන මාරුකිරීම්

ආයෝජන දේපළ වෙත මාරු කිරීම් සිදු කෙරෙනුයේ, අවසන් හිමිකරුගේ හිමිකාරීත්වය සහිතව භාවිතය වෙනසක් පවතින විට, වෙනත් පාර්ශ්වයක් ලෙස මෙහෙයුම් කල්බදු අරඹන විට හෝ ඉදිකිරීම් හෝ සංවර්ධනයක් සම්පූර්ණ කිරීමේදී පමණි.

ආයෝජන දේපළ වෙතින් මාරු කිරීමක් සිදු කරනුයේ, හිමිකරුගේ හිමිකාරීත්වය ආරම්භ කිරීමෙන් හෝ විකිණීමේ අදහසක් සහිතව සංවර්ධන ආරම්භ කළ අවස්ථාවකදී භාවිතයේ වෙනසක් වූ විට පමණි.

හිමිකරුගේ හිමිකාරීත්වය සහිත දේපළ හෝ තොග වෙත ආයෝජන දේපළවලින් මාරු කිරීමක් සඳහා, පසුකාලීන ගිණුම්ගත කිරීම් සඳහා දේපළවල උපකල්පිත පිරිවැය යනු භාවිතය වෙනස් වූ දිනයේදී සාධාරණ අගය වේ. හිමිකරු සතු දේපළක් වශයෙන් සමාගම සතු දේපළ, ආයෝජන දෙපළක් ආයෝජනයක් බවට පත් පත්වන්නේ නම්, සමාගම මගින් භාවිතයේ වෙනස සිදු වූ දිනය දක්වා දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ යටතේ දක්වා ඇති ප්‍රතිපත්තිය අනුව එවැනි දේපළ ගිණුම්ගත කෙරේ.

තොගවලින් ආයෝජන දේපළ වෙත මාරු කිරීමක් සඳහා, අදාළ දිනයේදී දේපළෙහි සාධාරණ අගය සහ එහි පෙර ධාරණ අගය අතර ඕනෑම වෙනසක් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ. සමාගම මගින් ස්වයං ඉදිකිරීම් ආයෝජන දේපළක් ඉදිකිරීම හෝ සංවර්ධනය සම්පූර්ණ කළ පසු, අදාළ දිනයෙහි දේපළවල සාධාරණ අගය සහ එහි පෙර ධාරණ අගය අතර කවර හෝ වෙනසක්, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

ආයෝජන දේපළවල සාධාරණ අගය

සමාගමේ සහ සමූහයේ ආයෝජන දේපළ සාධාරණ අගයෙන් නිරූපණය කෙරේ. සමාන ආකාරයේ වත්කම්වල වර්තමාන වෙළඳපොළ මිල පවත්නා විට, එවැනි සාක්ෂි මෙකී වත්කම්වල සාධාරණ අගයන් ඇස්තමේන්තුගත කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගැනේ. එබඳු තොරතුරු නොමැති විටකදී, සමූහය සහ සමාගම මගින් සාධාරණ අගයන් වශයෙන් ආරෝපණය කළ හැකි වටිනාකම්, සාධාරණ පරිදි සාධාරණ අගයේ ඇස්තමේන්තු ආශ්‍රයෙන් නිර්ණය කරනු ලබයි. මෙහිදී සමාන දේපළ සඳහා වෙළඳපොළ කුලී සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහයේ ප්‍රමාණයේ සහ කාලයේ අවිනිශ්චිතතාවය පෙන්නුම් කරනු ලබන වට්ටම් අනුපාතික භාවිත කරමින් සාක්ෂි මත පදනම් වූ තක්සේරු යොදා ගනිමින් වට්ටම් කළ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රක්ෂේපණ පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනු ලබයි.

සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීම

සෑම වසරකදීම තක්සේරුකරණයට ලක් වන දේපළවල පරිශ්‍රය සහ කාණ්ඩය පිළිබඳ මෑත කාලීන අත්දැකීම් සහිත පිළිගත් වෘත්තීමය සුදුසුකම් සහිත බාහිර හා ස්වාධීන තක්සේරුකරුවන් විසින් ආයෝජන දේපළ කළඹ තක්සේරු කරනු ලබයි. අදාළ කාලසීමාව තුළ වන මූල්‍ය කාල පරිච්ඡේදයන් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සාධාරණ අගය නිර්ණය කෙරේ.

මිනුම්කරණ දිනයේදී වෙළඳපොළ සහභාගිකයින් අතර සාමාන්‍ය ගනුදෙනුවකදී, අදාළ දේපළ විකිණිය හැකි වටිනාකම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් වීම හේතුවෙන් වෙළඳපොළ වටිනාකම මත පදනම්ව සාධාරණ අගය තීරණය කරනු ලැබේ.

සමූහය තුළ කල්බදු පදනමට දෙන ලද ආයෝජන දේපළ

මව් සමාගමට හෝ පරිපාලිතයක් වෙත කල්බදු පදනමට දෙන ලද දේපළක් සමූහය පාර්ශ්වයෙන් හිමිකරුගේ හිමිකාරීත්වය සහිත යැයි සලකනු ලබන අතර සාමෝධානික අරමුණු උදෙසා ගැළපුම් සිදු කෙරේ.

හිමිකරුගේ පදිංචිය සහිත දේපළ සහ ආයෝජන දේපළ:

දේපළ, ආයෝජන දේපළක් ලෙස සුදුසුකම් සපුරාලන්නේද යන්න හඳුනා ගැනීමේදී, දේපළ සඳහා පමණක් නොව වෙනත් වත්කම් වෙත ආරෝපණය කළ හැකි මූල්‍ය ප්‍රවාහවලට වඩා ස්වාධීන මූල්‍ය ප්‍රවාහ දේපළ මගින් උත්පාදනය කරන්නේදැයි විනිශ්චයක් සිදු කරයි. අනුශාංගික සේවා සැලකිය යුතු මට්ටමක පවතීද යන්න නිර්ණය කිරීමේදීද විනිශ්චයන් සිදු කරනු ලබන අතර එවිට ආයෝජන දේපළක් වශයෙන් දේපළ සුදුසුකම් නොලබයි.

30. ආයෝජන දේපළ (සබැදේ)

	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	-	-	820,664	820,664
වසර තුළ එක් කිරීම්	284,961	-	284,961	-
සාධාරණ අගය ගැළපීමෙන් ප්‍රතිලාභ	-	-	94,692	-
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	284,961	-	1,200,317	820,664

වසර තුළ පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් ලිමිටඩ් විසින් අංක 7 සහ 9, හැව්ලොක් පාර, කොළඹ 5 දරන ස්ථානයේ පිහිටි ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි මහජන බැංකුව, පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී සහ පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී වෙත කුලියට දෙන ලදී. සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි, එබඳු දේපළ වෙන් කොට ඇති අතර, මහජන බැංකුව වෙත කුලියට දෙන ලද කොටස සමූහයේ ආයෝජන දේපළ වශයෙන් වර්ග කොට ඇත. වර්ග කිරීමෙහි පදනම වශයෙන් කුලියට දෙන ලද වර්ග අඩි සංඛ්‍යාව පදනම් කරගෙන ඇත.

වෙළඳපොළ වටිනාකම මත සමාගම විසින් දේපළ ආයෝජන සිදු කරනු ලබයි. 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉහත ආයෝජන දේපළ ආයෝජනහි වෙළඳපොළ වටිනාකම සිදු කරන ලද්දේ සමාගම සමඟ සම්බන්ධ නොවූ ස්වාධීන තක්සේරුකරුවකු වන කේ.ටී.ඩී. තිසේරා මහතා FRICS (Eng) විසින් සිදු කරන ලදී.

ඉහත ආයෝජන දේපළ සම්බන්ධ හඳුනා ගත් කුලී ආදායම්, පිටු අංක 242 හි සටහන 10 හි අනාවරණය කොට ඇත.

ඉහත ආයෝජන දේපළ සම්බන්ධව හඳුනා ගත් සෘජු මෙහෙයුම් වියදම් පිටු අංක 248 හි සටහන 15 හි අනාවරණය කොට ඇත.

31. වෙනත් වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමාගම සහ සමූහය මගින් ඔවුන්ගේ සියලුම වෙනත් වත්කම්, වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් සහ වෙනත් මූල්‍ය නොවන වත්කම් වශයෙන් වර්ග කරනු ලැබේ. වෙනත් මූල්‍ය නොවන වත්කම් ප්‍රධාන වශයෙන් අත්තිකාරම් ගෙවීම්, අයකර ගත හැකි එකතු කළ අගය මත බදු, තොග සහ වෙනත් අයකර ගත හැකි දේවලින් සමන්විත වේ. අත්තිකාරම් ගෙවීම් ඓතිහාසික පිරිවැය අනුව ධාරණය කරනු ලැබේ.

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් - රක්ෂණ කොමිස්			100,306	108,493	-	-
මූල්‍ය නොවන වත්කම්	31.1	288	929,832	640,662	1,281,022	831,825
එකතුව			1,030,138	749,155	1,281,022	831,825

31.1 මූල්‍ය නොවන වත්කම්

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අත්තිකාරම් ගෙවීම්			118,813	111,524	91,853	81,928
ලැබිය යුතු ලාභාංශ			110,768	225,000	-	-
තොග			47,018	33,015	67,150	40,815
පෙරදා ගෙවූ වියදම්			127,533	94,605	135,472	100,814
සේවක ණය මත ක්‍රමක්ෂය නොකළ පිරිවැය (1 වැනි දින වෙනස)	31.2	289	370,151	54,211	370,235	54,360
විලම්භිත වියදම්			-	-	91,926	151,388
වෙනත් ලැබීම්			155,549	122,307	524,386	402,520
එකතුව			929,832	640,662	1,281,022	831,825

31.2 සේවක ණය මත ක්‍රමක්ෂය නොකළ පිරිවැය (1 වැනි දින වෙනස)

	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	54,211	123,264	54,360	123,264
වසර සඳහා අයකිරීම	315,940	(69,053)	315,875	(68,904)
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	370,151	54,211	370,235	54,360

32. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

හඳුනා ගැනීමේ පදනම

දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ යනු සේවා හෝ පරිපාලන කාර්යයන් සඳහා රඳවා තබා ගනු ලබන ස්පෘශ්‍ය අයිතමයන් වන අතර, ඒවා වසරකට වැඩි කලක් භාවිතයට අපේක්ෂිතය.

වත්කමක් ආශ්‍රිත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සමාගම වෙත ගලා ඒමේ සම්භාවිතාවක් ඇති නම් සහ අදාළ වත්කමෙහි පිරිවැය සාධාරණ අයුරින් මැනිය හැකි නම් දේපළ, පිරියත හා උපකරණ හඳුනා ගැනේ.

මිනුම්කරණ පදනම

වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය වන දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අයිතමයක් එහි පිරිවැය අනුව මූලිකව හඳුනා ගැනේ. පිරිවැය අදාළ වත්කම අත්පත් කරගැනීම සඳහා සෘජුව ආරෝපණය කළ හැකි දරන ලද වියදම සහ පසුව එයට කොටස් එක් කිරීමට හෝ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට යොදන ලද පිරිවැයෙන් සමන්විත වේ. අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය හා සෘජු ශ්‍රමය, එය ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයට ගෙන ඒම සඳහා දරන ලද කවර හෝ පිරිවැය, සහ අයිතමයන් ගැලවීමේ සහ ඉවත් කිරීමේ පිරිවැය සහ අදාළ පරිශ්‍රයේ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ පිරිවැය සහ ප්‍රාග්ධනගත ණය ගැනීමේ පිරිවැය ආදියෙන් ස්වයං නිර්මිත වත්කමක පිරිවැය සමන්විත වේ. ආශ්‍රිත උපකරණයෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා වැදගත් වන මිලදී ගත් මෘදුකාංග, පරිගණක උපකරණයෙහි කොටසක් වශයෙන් ප්‍රාග්ධනීකරණය කෙරේ.

දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අයිතමයක කොටස් විවිධ සඵල ජීව කාල සහිත වන විට, ඒවා දේපළ, පිරියත හා උපකරණවල වෙනම අයිතමයන් (ප්‍රධාන සංරචක) වශයෙන් ගිණුම්ගත කෙරේ.

සමාගම සහ සමූහය මඟින් පිරියත හා උපකරණ සඳහා පිරිවැය ආකෘතියක් යොදවමින් කවර හෝ අවස්ථාමය පිරිවැය සමඟින් මිලදී ගැනීමේ හෝ ඉදිකිරීමේ පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්ෂය හා කවර හෝ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභයන් අඩු කොට වාර්තා කෙරේ.

පසුකාලීන පිරිවැය

දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමයක් ප්‍රතිස්ථාපනය සම්බන්ධ පිරිවැය, අයිතමයක රැගෙන යාමේ අගයෙන් හඳුනා ගැනෙනුයේ එම කොටස මඟින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සමූහය වෙත ගලාඒමක් සිදු වනුයේ නම් සහ එහි අගය සාධාරණ ලෙස මැනිය හැකි නම්ය. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණයන් හි එදිනෙදා කටයුතුවලදී පිරිවැය ලාභ හො අලාභ ප්‍රකාශය වෙත අය කෙරේ.

අලුත්වැඩියාව සහ නඩත්තුව

අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු පිරිවැය ඒවා දරන ලද මූල්‍යමය කාලපරිච්ඡේදය තුළ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයට අය කෙරේ. පවතින වත්කම්වල ආසන්නතම තක්සේරු කරන ලද සම්මත කාර්යසාධනයට වැඩි අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සමාගම සහ සමූහය වෙත ගලාඒමක් සිදුවිය හැකි අවස්ථාවේදී සහ අලුත්වැඩියාවේදී අදාළ වත්කමෙහි හඳුනාගත හැකි කොටසක් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේදී, මූලික අලුත්වැඩියාවන් සම්බන්ධ පිරිවැය, වත්කම්හි ධාරණ අගයේ දක්වා ඇත. ආශ්‍රිත වත්කමෙහි අවශේෂ සඵල ජීව කාලය තුළ මූලික අලුත්වැඩියාවන් ක්ෂය කෙරේ.

හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීම

දේපළ, පිරියත හා උපකරණ ඒවා ඉවත් කිරීමේදී හෝ එමගින් කිසිදු අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් අපේක්ෂා කළ නොහැකි විටකදී හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ. වත්කම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීමෙන් ඇති වන ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ (ශුද්ධ බැහැර කිරීමෙන් ලද මුදල සහ වත්කම්වල ධාරණ අගයේ වෙනස අනුව ගණනය කෙරේ.) වසර තුළ 'වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායමෙ' හි ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ හඳුනා ගැනේ.

ක්ෂයවීම්

වත්කම තුළ අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභවල අපේක්ෂිත පරිභෝජන රටාව පැහැදිලිව දක්වෙන බැවින්, දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල එක් එක් අයතමයන්හි ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය පුරා සරල මාර්ග ක්‍රමයක් භාවිත කරමින් ලාභ හා අලාභ ප්‍රකාශයෙහි ක්ෂය වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. ඉඩම් ක්ෂයවීමට භාජනය නොවේ.

32. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ (සබැඳේ)

ඇස්තමේන්තුගත සඵල ජීව කාලයන් පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

වත්කම් කාණ්ඩය	වසරකට %	කාලසීමාව
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	2	වසර 50
බදු දේපළවල වැඩිදියුණු කිරීම්	25	වසර 4
මෝටර් රථ	12.5 - 20	වසර 5 - 8
පරිගණක දෘඩාංග	20	වසර 5
කාර්යාල උපකරණ	10 - 20	වසර 5 -10
ගෘහභාණ්ඩ සහ උපාංග	20	වසර 5

ඉහත අනුපාතයන් සමූහයේ සියලුම සමාගම් මගින් සංගතව භාවිත කෙරේ. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල එක් එක් සැලකිය යුතු කොටස් සඳහා ක්ෂයවීමේ අනුපාතයන් වෙන වෙනම නිර්ණය කෙරෙන අතර, ඒවා කළමනාකාරිත්වය අදහස් කරන පරිදි මෙහෙයවීම් සඳහා අවශ්‍ය පරිශ්‍රය සහ තත්ත්වය තුළ භාවිතයට සුදුසු බවට පත්වූ පසු ක්ෂයවීම ආරම්භ කෙරේ. වත්කමක ක්ෂයවීම, අදාළ වත්කම විකිණීම සඳහා රඳවාගත් වශයෙන් වර්ග කරන ලද දිනය සහ වත්කම හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කරන ලද දිනය යන දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනයේදී අවසන් වේ. ක්ෂයවීමේ ක්‍රමවේදයන්, සඵල ජීව කාල සහ අවශේෂ වටිනාකම් එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී නැවත සමාලෝචනය කර අවශ්‍ය නම් ගැළපුම් සිදු කෙරේ.

දේපළ, පිරියත හා උපකරණවල සඵල ජීව කාලය

සමූහය සහ සමාගම මගින් ඒවායේ ඇස්තමේන්තු ගත අවශේෂ වටිනාකම් සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව ඒවායේ ඇස්තමේන්තුගත සඵල ජීව කාලය පුරා සරල මාර්ගික ක්‍රමවේදය භාවිත කරමින් දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ ක්ෂය කරනු ලැබේ. සඵල ජීව කාලය මගින් සමූහයේ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ භාවිතයෙන් සමාගම සහ සමූහය අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට අදහස් කරන කාලසීමාව සම්බන්ධ කළමනාකාරිත්වයෙහි ඇස්තමේන්තුව නියෝජනය වේ. අවශේෂ වටිනාකම මගින් වත්කමක් දැනටමත් එහි ජීව කාලයේ අවසානයට ළඟා වූ බවට සහ එහි සඵල ජීව කාලයේ අවසානයේදී අපේක්ෂිත තත්ත්වයට පත්ව ඇති බවට සලකමින්, බැහැර කිරීමේ ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු, අදාළ වත්කම විකිණීමෙන් සමූහය/ සමාගම් වර්තමානයේදී ලබාගත හැකි කළමනාකාරිත්වයේ ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකම් නියෝජනය වේ. අපේක්ෂිත භාවිත මට්ටමෙහි සහ තාක්ෂණික වර්ධනයන්වල වෙනස්කම් මෙකී වත්කම්වල ආර්ථික තත්ත්වය, සඵල ජීව කාලය සහ අවශේෂ වටිනාකම් කෙරෙහි බලපෑ හැකි අතර එවිට එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අනාගත ක්ෂය අයකිරීම වෙත බලපෑම් ඇති වෙයි.

32.1 දේපළ, පිරියත හා උපකරණ - සමාගම

	සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	බදු දේපළවල වැඩිදියුණු කිරීම්	මෝටර් රථ	පරිගණක දෘඩාංග	කාර්යාල උපකරණ	ගෘහභාණ්ඩ සහ උපාංග	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පිරිවැය							
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	723,542	56,872	438,804	874,947	666,126	440,498	3,200,789
එකතුකිරීම්	-	-	182,800	14,113	49,359	6,981	253,253
බැහැරකිරීම්	-	-	(29,081)	(55,955)	(15,990)	(4,673)	(105,699)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	723,542	56,872	592,523	833,105	699,495	442,805	3,348,343
අඩු කිරීම: සමුච්චිත ක්ෂය							
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	3,705	56,872	97,669	675,663	547,092	406,012	1,787,013
වසර සඳහා අයකිරීම	471	-	32,151	68,915	47,712	15,765	165,015
බැහැරකිරීම්	-	-	(8,898)	(55,955)	(15,286)	(4,551)	(84,690)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	4,176	56,872	120,922	688,623	579,519	417,227	1,867,338
2023 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	719,366	-	471,601	144,482	119,977	25,579	1,481,005

	සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	බදු දේපළවල වැඩිදියුණු කිරීම්	මෝටර් රථ	පරිගණක දෘඩාංග	කාර්යාල උපකරණ	ගෘහභාණ්ඩ සහ උපාංග	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පිරිවැය							
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	573,840	56,872	225,723	760,265	683,850	459,981	2,760,531
එකතුකිරීම්	149,702	-	215,101	122,169	39,451	8,993	535,416
බැහැරකිරීම්	-	-	(2,020)	(7,327)	(57,335)	(28,476)	(95,158)
මාරුකිරීම්/ගැළපුම්				(160)	160		-
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	723,542	56,872	438,804	874,947	666,126	440,498	3,200,789
අඩු කිරීම: සමුච්චිත ක්ෂය							
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	3,234	56,872	75,255	612,873	547,487	415,560	1,711,281
වසර සඳහා අයකිරීම	471	-	23,466	69,806	55,899	18,922	168,564
බැහැරකිරීම්	-	-	(1,052)	(7,016)	(56,294)	(28,470)	(92,832)
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	3,705	56,872	97,669	675,663	547,092	406,012	1,787,013
2022 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	719,837	-	341,135	199,284	119,034	34,486	1,413,776

32.2 දේපළ, පිරියත හා උපකරණ - සමූහය

	සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	බදු දේපළවල වැඩිදියුණු කිරීම්	මෝටර් රථ	පරිගණක දෘඩාංග	කාර්යාල උපකරණ	ගෘහභාණ්ඩ සහ උපාංග	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පිරිවැය							
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	3,687,089	58,583	432,006	1,019,057	998,494	544,638	6,739,867
එකතුකිරීම්	-	-	124,531	26,691	64,575	18,629	234,426
බැහැරකිරීම්	-	-	(104,490)	(55,955)	(15,990)	(4,673)	(181,108)
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	(2,310)	(5,450)	(2,310)	(4,951)	(15,021)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	3,687,089	58,583	449,737	984,343	1,044,769	553,643	6,778,164
අඩු කිරීම: සමුච්චිත ක්ෂය							
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	445,522	57,349	148,561	783,400	735,591	478,762	2,649,185
වසර සඳහා අයකිරීම	63,805	-	44,007	86,924	64,179	25,161	284,076
බැහැරකිරීම්	-	-	(41,374)	(55,955)	(15,286)	(4,551)	(117,166)
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	(672)	(3,662)	(3,321)	(1,495)	(9,150)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	509,327	57,349	150,522	810,707	781,163	497,877	2,806,945
2023 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	3,177,762	1,234	299,215	173,636	263,606	55,766	3,971,219

	සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	බදු දේපළවල වැඩිදියුණු කිරීම්	මෝටර් රථ	පරිගණක දෘඩාංග	කාර්යාල උපකරණ	ගෘහභාණ්ඩ සහ උපාංග	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පිරිවැය							
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	3,537,387	58,583	510,821	879,870	1,006,726	531,985	6,525,372
එකතුකිරීම්	149,702	-	92,205	137,696	45,225	32,330	457,158
බැහැරකිරීම්	-	-	(177,260)	(7,712)	(57,795)	(29,786)	(272,553)
මාරුකිරීම්/ගැළපුම්	-	-	-	(160)	160	-	-
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	6,240	9,363	4,178	10,109	29,890
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	3,687,089	58,583	432,006	1,019,057	998,494	544,638	6,739,867
අඩු කිරීම: සමුච්චිත ක්ෂය							
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	381,717	57,349	175,372	700,009	709,051	467,609	2,491,107
වසර සඳහා අයකිරීම	63,805	-	43,592	84,197	72,835	32,029	296,458
බැහැරකිරීම්	-	-	(71,508)	(7,016)	(56,294)	(28,470)	(163,288)
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	1,105	6,210	9,999	7,594	24,908
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	445,522	57,349	148,561	783,400	735,591	478,762	2,649,185
2022 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	3,241,567	1,234	283,445	235,657	262,903	65,876	4,090,682

32.3 සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වූ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

වාර්තාකරණ දිනට තවමත් භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වූ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල මූලික පිරිවැය පහත දැක්වෙන පරිදි වේ:

	සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 දිනට	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
කල්බදු දේපළවල වැඩිදියුණු කිරීම්	56,872	56,872	56,872	56,872
මෝටර් රථ	18,860	33,013	36,864	33,013
පරිගණක දෘඩාංග	526,546	489,153	596,593	548,306
කාර්යාල උපකරණ	457,782	359,878	513,045	395,812
ගෘහභාණ්ඩ සහ උපාංග	382,967	357,188	433,490	369,416
එකතුව	1,443,027	1,296,104	1,636,864	1,403,419

32. දේපළ, පිරියත හා උපකරණ (සබැඳේ)

32.4 සමූහයේ සින්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි

ස්ථානය	ලිපිනය	තක්සේරු දිනය (පර්චස්)	තක්සේරු ක්‍රමය	ඉඩම් ප්‍රමාණය (වර්ග අඩි)	ගොඩනැගිලි අංකය රු. '000	ගොඩනැගිලි ක්ෂේත්‍රය රු. '000	2023 පිරිවැය රු. '000	2023 ප්‍රත්‍යාගණනය රු. '000	2022 ප්‍රත්‍යාගණනය රු. '000
පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී									
මෝටර් රථ අංගණ									
මාකොල	අංක 496, මාකොල උතුර, මාකොල	31.12.2022	MCM	90	1	11,600	7,632	53,000	49,000
මාබිම	අංක 225/ඩී, නයාගලපාර, හෙයියන්තුඩුව, මාබිම	31.12.2022	MCM	330.75	1	820	22,532	88,000	75,000
මීගහමුල්ල	කන්දෙපල්ල, බෙලිගමුව, ගලේවෙල	31.12.2022	MCM	260	1	1,836	27,558	31,000	24,000
මොණරාගල	අංක 10, පොතුවිල් පාර, මොණරාගල	31.12.2022	MCM	125.9	1	1,376	46,905	100,000	50,000
පරිපාලන කාර්යය									
බණ්ඩාරවෙල	අංක 35/2 ඩී, වැලිමඩ පාර, බණ්ඩාරවෙල	31.12.2022	MCM	8.3	1	5,194	31,257	50,000	45,000
යාපනය	අංක 10, මහත්මා ගාන්ධි පාර, යාපනය	31.12.2022	MCM	44.72	-	-	45,764	155,063	155,063
මාතර	අංක 367, අනගාරික ධර්මපාල මාවත, මාතර	31.12.2022	MCM	40	-	-	93,599	120,000	100,000
මහනුවර	අංක 296, සේනානායක පාර, මහනුවර	31.12.2022	MCM	47.1	-	-	142,711	203,700	183,700
අනුරාධපුර	අංක 50, මෛත්‍රිපාල සේනානායක පාර, අනුරාධපුර	31.12.2022	MCM	40.51	-	-	155,882	182,295	182,295
කොළඹ	අංක 10 ඩී/8, කඩුවෙල	31.12.2022	MCM	94.3	-		149,702	260,000	183,885
උප එකතුව					5		723,542	1,243,058	1,047,943
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් ලිමිටඩ්									
බොරැල්ල	අංක 1161, මරදාන පාර, කොළඹ	31.12.2022	MCM	104.9	2	127,621	1,532,414	3,000,000	2,650,000
උප එකතුව					2		1,532,414	3,000,000	2,650,000
පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටිස් ලිමිටඩ්									
කොළඹ 05*	අංක 7, හැව්ලොක් පාර, කොළඹ 5	31.12.2022	MCM	111.45	1	84,024	2,059,690	2,900,000	2,600,000
උප එකතුව					1		2,059,690	2,900,000	2,600,000
එකතුව					8		4,315,646	7,143,058	6,297,943

MCM : වෙළෙඳපොළ සැසඳුම් ක්‍රමය

* සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි රුපියල් 628,556,600 ක ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි පිරිවැයක් ආයෝජන දේපළ වශයෙන් වර්ග කරන ලද අතර, රුපියල් 1,431.133,056 ක් දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ වශයෙන් වර්ග කරන ලදී.

ඉහත ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල තක්සේරුව සිදු කරන ලද්දේ සමාගම සමඟ සම්බන්ධයක් නොමැති ස්වාධීන තක්සේරුකරුවකු වන කේ. ටී. ඩී. තිසේරා FRICS (Eng) මහතා විසිනි. තක්සේරුව සඳහා ආයෝජන ක්‍රමවේදය, කොන්ත්‍රාත්කාර පරික්ෂා ක්‍රමවේදය සහ සැසඳුම් ක්‍රමවේදය භාවිත කෙරිණි. සමාගමෙහි සින්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි සාධාරණ අගය ධූරාවලියේ මට්ටම 3 යටතේ සැලකිල්ලට ගැනේ.

තාවකාලිකව භාවිතයට නොගැනෙන දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

2023 මාර්තු 31 සහ 2022 මාර්තු 31 දිනට සමූහයේ/ සමාගමේ කිසිදු භාවිතයට නොගැනෙන දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ නොපැවතිණි.

සක්‍රීය භාවිතයෙන් විශ්‍රාම ගන්වන ලද දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

2023 මාර්තු 31 දිනට සහ 2022 මාර්තු 31 දිනට සමූහයේ/ සමාගමේ කිසිදු සක්‍රීය භාවිතයෙන් විශ්‍රාම ගන්වන ලද දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ නොපැවතිණි.

දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ මත ඔප්පු සීමාව

2023 මාර්තු 31 දිනට සහ 2022 මාර්තු 31 දිනට සමූහයේ/ සමාගමේ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ සම්බන්ධ කිසිදු ඔප්පු සීමාවක් නොපැවතිණි.

වගකීම් සඳහා සුරැකුම් වශයෙන් ඇපයට තබන ලද දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි පිටු අංක 320 සටහන 54 හි (ඇපයට තබන ලද වත්කම්) හෙළිදරව් කර ඇති කරුණු හැර සමූහය/ සමාගම මගින් කිසිදු දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අයිතමයක් වගකීම් සඳහා සුරැකුම් වශයෙන් ඇපයට තබා නොමැත.

දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අයිතම සඳහා වන තෙවන පාර්ශ්වයන්ගෙන් වන්දි

සමූහයේ/සමාගමෙහි හානිකරණයට ලක් වූ, අහිමි වූ හෝ අත්හැර දමන ලද දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ සඳහා වසර තුළ තෙවන පාර්ශ්වයන්ගෙන් කිසිදු වන්දියක් නොලැබුණි. (2021: ශුන්‍ය)

සාධාරණ අගය මැනීමේදී භාවිත කෙරෙන නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම්

සාධාරණ අගය ධුරාවලියේ තෙවන මට්ටම වශයෙන් වර්ග කොට ඇති මූල්‍ය නොවන වත්කම් මැනීමේදී භාවිත කරන ලද සැලකිය යුතු නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම් පිටු අංක 256 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ සටහන 21.6 යටතේ දක්වා ඇත.

33. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

SLFRS 16 – කල්බදු

නැවත අලුත් කිරීමේ සහ අවසන් කිරීමේ වරණයන් සහිත කල්බදු ගිවිසුම් සඳහා කල්බදු කාල සීමාව නිර්ණය කිරීම (සමූහය බදු ගැනුම්කරු වශයෙන්)

සමූහය මගින්, සිදු කළ හැකි බව සාධාරණව නිශ්චිතව නම් කල්බදු දීර්ඝ කිරීමෙන් වරණයක් මගින් ආවරණය වන කවර හෝ කාලසීමාවක් හෝ, එය සිදුකළ නොහැකි බව සාධාරණව නිශ්චිත නම් කල්බදු අවසන් කිරීමේ වරණයක් මගින් ආවරණය වන කවර හෝ කාල සීමාවන්ද සමගින්, කල්බදු කාල සීමාව අවලංගු කළ නොහැකි කල්බදු කොන්දේසියක් වශයෙන් නිර්ණය කරයි. ශාඛාවන්/ ප්‍රධාන කාර්ය කාර්යාලය සඳහා දීර්ඝ කිරීමේ සහ අවසන් කිරීමේ වරණයන් සහිත කල්බදු ගිවිසුම් කිහිපයක් සමූහය සතු වේ. කල්බදු නැවත අලුත් කිරීම හෝ අවසන් කිරීම සම්බන්ධ වරණය භාවිත කිරීම හෝ නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් සාධාරණව නිශ්චිතද යන්න නිර්ණය කිරීමේදී සමූහය මගින් විනිශ්චයන් යොදා ගැනේ. එනම්, එමගින් නැවත අලුත් කිරීම හෝ අවසන් කිරීමේ වරණය භාවිත කිරීම සඳහා ආර්ථික දිරිගැන්වීමක් නිර්මාණය කරනු ලබන සියලුම අදාළ සාධක සැලකිල්ලට ගැනේ. සමූහය විසින් ආරම්භක දිනයෙන් පසු, නැවත අලුත් කිරීමේ හෝ අවසන් කිරීමේ වරණය භාවිත කිරීම හෝ නොකිරීම සඳහා සිය හැකියාව කෙරෙහි බලපාන, සිය පාලනය යටතේ පවතින සැලකිය යුතු සිදුවීමක් හෝ තත්ත්වයන්ගේ වෙනස් වීමක් පවතීද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා කල්බදු කාලසීමාව ප්‍රතිඇගයුමට ලක් කරයි (උදාහරණ - සැලකිය යුතු බදු පදනමට ගත් වැඩි දියුණු කිරීම් ඉදිකිරීම හෝ කල්බදු වත්කමෙහි සැලකිය යුතු නවීකරණය).

ඉඩම් භාවිත කිරීමේ අයිතිය අත්පත් කර ගැනීම සඳහා පෙර දායක වූ කල් බදු කුලී, සපයනු ලබන ප්‍රතිලාභ මාදිලිය අනුව කල්බදු කාල සීමාව පුරා ක්‍රමක්ෂය කෙරේ. ඉඩම් භාවිත කිරීමේ අයිතිය ඇතුළත් බදු දේපළ ඉතිරි කල්බදු සීමාව පුරා සරල මාර්ගික ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් ක්‍රමක්ෂය කෙරේ.

	සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 දිනට	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පිරිවැය				
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	3,502,568	3,349,114	2,469,636	2,290,888
වෙනත් වත්කමකින් මාරුකිරීම (ගෙවූ කුලී)	54,279	52,790	54,279	52,790
උප එකතුකිරීම්	3,556,847	3,401,904	2,523,915	2,343,678
එකතුකිරීම්	161,309	239,437	191,169	238,105
බැහැරකිරීම්	(78,638)	(138,773)	(78,638)	(112,147)
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	(30,202)	-
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	3,639,518	3,502,568	2,606,244	2,469,636
අඩු කිරීම: සමුච්චිත ක්ෂය				
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	1,530,188	1,106,670	930,152	699,591
ක්‍රමක්ෂය	523,101	518,284	361,012	325,327
බැහැරකිරීම්	(29,710)	(94,766)	(29,710)	(94,766)
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	(27,633)	-
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	2,023,579	1,530,188	1,233,821	930,152
මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	1,615,939	1,972,380	1,372,423	1,539,484

34. කීර්තිනාමය සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමූහයෙහි අස්පෘශ්‍ය වත්කම් අතරට කීර්තිනාමය සහ ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී අත්පත් කරගන්නා ලද ගනුදෙනුකාර ලැයිස්තුව සහ මෘදුකාංගවල වටිනාකම ඇතුළත් වේ.

හඳුනා ගැනීමේ පදනම

කිසියම් වත්කමක් වෙත ආරෝපණය කළ හැකි අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සමූහය/ සමාගම වෙත ගලා ඒම සිදුවේ නම් සහ අදාළ වත්කමෙහි පිරිවැය විශ්වසනීය අයුරින් මිනුම්ගත කළ හැකි නම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 38 - 'අස්පෘශ්‍ය වත්කම්' යටතේ එය අස්පෘශ්‍ය වත්කමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනේ.

වෙන වෙනම අත්පත් කරගන්නා ලද අස්පෘශ්‍ය වත්කම් මූලික හඳුනා ගැනීමේදී පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, කවර හෝ සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය හෝ කවර හෝ සමුච්චිත හානිකරණයක් ඇත්නම් අඩු කොට, පිරිවැය අනුව මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

පසුකාලීන වියදම්

අස්පෘශ්‍ය වත්කම් වෙත පසුකාලීනව සිදු කරනු ලබන වියදම් ප්‍රාග්ධනීකරණය කරනු ලබන්නේ එමගින් එය ආශ්‍රිත විශේෂිත වත්කමෙහි අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ඉහළ නංවන ලද විට පමණි. සියලු සෙසු වියදම් දරන ලද විට වියදමක් වශයෙන් සැලකේ.

සඵල ජීවකාල, ක්‍රමක්ෂය සහ අපහායනය

පරිමිත හෝ අපරිමිත වශයෙන් අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල ප්‍රයෝජ්‍ය ජීව කාල ඇගයුමට ලක් කෙරේ.

පරිමිත ජීව කාලයක් සහිත අස්පෘශ්‍ය වත්කම් සඵල ආර්ථික ජීව කාලය පුරා ක්‍රමක්ෂය කෙරේ. පරිමිත සඵල ජීව කාලයක් සහිත අස්පෘශ්‍ය වත්කමක් සම්බන්ධ ක්‍රමක්ෂය කාලසීමාව සහ ක්‍රමක්ෂය ක්‍රමවේදය අවම වශයෙන් එක් එක් මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේ සමාලෝචනයට ලක් කෙරේ. අපේක්ෂිත ප්‍රයෝජ්‍ය ජීව කාලය හෝ වත්කමෙහි අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පරිභෝජනය කිරීමේ අපේක්ෂිත විලාසය, සුදුසු පරිදි, ක්‍රමක්ෂය කාලසීමාව හෝ ක්‍රමවේදය වෙනස් කිරීමෙන් ගිණුම්ගත කෙරෙන අතර, ඒවා LKAS 8 අනුව ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු තුළ වෙනස්වීම් වශයෙන් සලකනු ලැබේ. පරිමිත ජීව කාලයක් සහිත අස්පෘශ්‍ය වත්කම් මත ක්‍රමක්ෂය වියදම අදාළ අස්පෘශ්‍ය වත්කමෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය හා සමගාමීව ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි වියදම් කාණ්ඩය තුළ හඳුනා ගැනේ.

පහත විශේෂිතව දක්වන ලද අනුපාතයන් අනුව ඒවායේ ඇස්තමේන්තුගත සඵල ජීව කාලය පුරා ඒවායේ අවශේෂ වටිනාකම්වලට අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල පිරිවැය ලියා තැබීම සඳහා සරල මාර්ගික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් ක්‍රමක්ෂය ගණනය කෙරේ.

වත්කම් කාණ්ඩය	වසරකට %	කාලසීමාව
පරිගණක මෘදුකාංග	20	අවුරුදු 5

පරිමිත ජීව කාලයක් සහිත අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල ක්‍රමක්ෂය නොකරන ලද ශේෂයන් වාර්ෂිකව අපහායනය සඳහා සමාලෝචනය කෙරෙන අතර අපහායනය පිළිබඳ දර්ශකයක් පවතින අවස්ථාවකදී අපේක්ෂිත අනාගත ප්‍රතිලාභවලින් තවදුරටත් ඒවා අයකර ගත නොහැකි තාක් දුරට ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

පරිපාලිතයන් අත්පත්කර ගැනීමේදී උද්ගතවන කීර්තිනාමය අස්පෘශ්‍ය වත්කම්වල ඇතුළත් කෙරේ. කීර්තිනාමය මූලිකව පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව, කීර්තිනාමය සමුච්චිත අපහායන අලාභ අඩු කොට පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. හිමිකම් ගිණුම්ගත ආයෝජිතයන් සම්බන්ධයෙන්, කීර්තිනාමයෙහි ධාරණ වටිනාකම් ආයෝජනයෙහි ධාරණ වටිනාකම තුළ ඇතුළත් කෙරෙන අතර, කීර්තිනාමයද ඇතුළුව, එවැනි ආයෝජනවල හානිකරණ අලාභය කිසිදු වත්කමක් වෙත ආරෝපණය නොකෙරේ. මෙකී අපහායන අලාභය හිමිකම් ගිණුම්ගත ආයෝජිතයන්ගේ ධාරණ වටිනාකමෙහි කොටසක් වේ.

අපරිමිත ජීව කාලයන් සහිත කීර්තිනාමය වාර්ෂිකව හානිකරණය සඳහා ඇගයීමට ලක් කෙරේ. අපරිමිත ජීව කාලය අඛණ්ඩවම උපකාරී වන්නේද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා අපරිමිත ජීව කාලයෙහි ඇගයුම වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කෙරේ.

හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීම

අස්පෘශ්‍ය වත්කමක් ඉවත් කිරීමේදී හෝ එමගින් කිසිදු අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් අපේක්ෂා නොකරනු ලබන අවස්ථාවකදී එය හඳුනා ගැනීමෙන් ඉවත් කෙරේ. එබඳු අස්පෘශ්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීම මගින් උද්ගත වන ලාභය හෝ අලාභය, (ශුද්ධ බැහැර කිරීමේ ආදායම සහ වත්කමෙහි ධාරණ අගය අතර වෙනස වශයෙන් ගණනය කෙරෙන) අදාළ අයිතමය හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කරන ලද අවස්ථාවේදී ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි ඇතුළත් කෙරේ.

	සමාගම			සමූහය		
	පරිගණක මෘදුකාංග	කීර්තිනාමය	එකතුව	පරිගණක මෘදුකාංග	කීර්තිනාමය	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පිරිවැය						
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	210,178	308,545	518,723	247,069	417,099	664,168
එකතුකිරීම්	7,684	-	7,684	12,781	-	12,781
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	-	(560)	-	(560)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	217,862	308,545	526,407	259,290	417,099	676,389
(අඩු කිරීම)ඃ සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය						
2022 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	188,213	308,545	496,758	216,020	308,545	524,565
ක්‍රමක්ෂය	10,456	-	10,456	15,045	-	15,045
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	-	(657)	-	(657)
2023 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	198,669	308,545	507,214	230,408	308,545	538,953
2023 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	19,193	-	19,193	28,882	108,554	137,436
පිරිවැය						
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	199,853	308,545	508,398	233,461	417,099	650,560
එකතුකිරීම්	10,325	-	10,325	12,835	-	12,835
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	-	773	-	773
2021 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	210,178	308,545	518,723	247,069	417,099	664,168
(අඩු කිරීම)ඃ සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය						
2021 අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	175,018	186,934	361,952	198,120	186,934	385,054
ක්‍රමක්ෂය	13,195	-	13,195	16,879	-	16,879
හානිකරණය	-	121,611	121,611	-	121,611	121,611
විනිමය අනුපාත විචල්‍යතාව	-	-	-	1,021	-	1,021
2022 මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	188,213	308,545	496,758	216,020	308,545	524,565
2022 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	21,965	-	21,965	31,049	108,554	139,603

2023 මාර්තු 31 දිනට, වාර්තා කරන දිනට තවමත් භාවිතයේ පවතින, අස්පෘශ්‍ය වත්කම් සමාගම සඳහා රු. 177,147,838 වටිනාකමින් යුතු සහ සමූහය සඳහා රු.178,049,338 වටිනාකමින් යුතු පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රමක්ෂය කරන ලද මෘදුකාංගවලින් සමන්විත වේ. (2022 මාර්තු 31 දිනට සමාගම සඳහා රු.147,975,983 සහ සමූහය සඳහා 148,877,483)

35. බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු දෑ බැංකු අයිරා සහ බැංකු වෙතින් ලබා ගත් දිගු කාලීන සහ කෙටි කාලීන ණයවලින් සමන්විත වේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව, මේවා සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමය භාවිත කරමින් ඒවායේ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. සඵල පොලී අනුපාතිකය මනිනු ලබන්නේ සඵල පොලී අනුපාතිකයෙහි වැදගත් කොටසක් වන නිකුතු හෝ පිරිවැය මත කවර හෝ වට්ටම් හෝ වාරික සැලකිල්ලට ගනිමිනි. සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමක්ෂය ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි 'පොලී වියදම්' යටතේ හඳුනා ගැනේ. සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමක්ෂය ක්‍රියාවලිය ඔස්සේ මෙන්ම වගකීම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීමේදී ලාභ හෝ අලාභ, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

2022/23 හෝ 2021/22 දී සමාගම, බැංකුවලට ගෙවිය යුතු දෑ සම්බන්ධයෙන් මූලික මුදල, පොලිය හෝ වෙනත් පැහැර හැරීම් කිසිවක් සිදු කොට නැත.

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
බැංකු අයිරා	52,720	69,690	1,143,364	1,325,500
කෙටි කාලීන ණය	-	-	1,047,214	796,993
දිගු කාලීන ණය	4,089,382	6,432,218	5,295,375	7,930,444
වත්කම් පිටුබලය සහිත සුරැකුම්පත්	3,582,569	5,247,424	3,582,569	5,247,424
එකතුව	7,724,671	11,749,332	11,068,522	15,300,361
සාධාරණ අගය	7,450,914	11,750,052	10,340,197	15,389,574

35.1 බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු දෑ හි වෙනස්වීම

	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	11,679,642	5,722,936	13,974,861	8,111,994
වසර තුළ ණයට ලබාගත් ප්‍රමාණය	2,000,000	7,000,000	2,799,279	7,250,000
වසර තුළ ආපසු ගෙවීම්	(7,618,773)	(1,946,889)	(9,082,471)	(2,504,664)
වසර තුළ පොලී වියදම්	1,611,082	903,595	2,233,489	1,117,531
උප එකතුව	7,671,951	11,679,642	9,925,158	13,974,861
අයිරා	52,720	69,690	1,143,364	1,325,500
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	7,724,671	11,749,332	11,068,522	15,300,361

35.2 දිගු කාලීන ණය තොරතුරු

ණයකරුගේ නම	පිරිනමන ලද දිනය	පහසුකමෙහි වටිනාකම රු.'000	කාලසීමාව	පොලී අනුපාතය	ඇප තත්ත්වය
කොමර්ෂල් බැන්ක් ඔෆ් සිලෝන් පීඑල්සී	11.11.2021	3,000,000	03 years	9.25%	Secured
හැටන් නැෂනල් බැංකුව පීඑල්සී	16.11.2021	4,000,000	03 years	AWPLR + 0.5%	Secured

වත්කම් පිටුබලැති සුරැකුම්

ණයකරුගේ නම	පිරිනමන ලද දිනය	පහසුකමෙහි වටිනාකම රු.'000	කාලසීමාව	පොලී අනුපාතය	ඇප තත්ත්වය
හැටන් නැෂනල් බැංකුව පීඑල්සී	29.06.2018	2,000,000	05 years	12.27%	Secured
හැටන් නැෂනල් බැංකුව පීඑල්සී	13.03.2019	2,000,000	05 years	13.08%	Secured

* එක් එක් සුරක්ෂිතකරණයෙහි පොලී අනුපාතය බර තබන ලද සාමාන්‍යය පොලී අනුපාතය වශයෙන් දක්වා ඇත.

සුරැකුම් පිළිබඳ විස්තර සටහන 54 පිටු අංක 320 - මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි 'ඇපයට තබන ලද වත්කම්' යටතේ ඉදිරිපත් කෙරේ.

35.3 ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය

35.3.1 බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමාගම

මාර්තු 31 දිනට	2023			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අයිරා	52,720	-	-	52,720
දිගු කාලීන ණය	2,340,573	1,748,809	-	4,089,382
වත්කම් පිටුබලැති සුරැකුම්	3,582,569	-	-	3,582,569
එකතුව	5,975,862	1,748,809	-	7,724,671

මාර්තු 31 දිනට	2022			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අයිරා	69,690	-	-	69,690
දිගු කාලීන ණය	2,353,092	4,079,126	-	6,432,218
වත්කම් පිටුබලැති සුරැකුම්	3,111,337	2,136,087	-	5,247,424
එකතුව	5,534,119	6,215,213	-	11,749,332

35.3.2 බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමූහය

මාර්තු 31 දිනට	2023			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අයිරා	1,143,364	-	-	1,143,364
කෙටි කාලීන ණය	1,047,214	-	-	1,047,214
දිගු කාලීන ණය	2,926,926	2,368,449	-	5,295,375
වත්කම් පිටුබලැති සුරැකුම්	3,582,569	-	-	3,582,569
එකතුව	8,700,073	2,368,449	-	11,068,522

මාර්තු 31 දිනට	2022			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අයිරා	1,325,500	-	-	1,325,500
කෙටි කාලීන ණය	796,993	-	-	796,993
දිගු කාලීන ණය	3,113,993	4,816,451	-	7,930,444
වත්කම් පිටුබලැති සුරැකුම්	3,111,337	2,136,087	-	5,247,424
එකතුව	8,347,823	6,952,538	-	15,300,361

36. ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු දෑ අතරට ස්ථාවර තැන්පතු සහ ඉතුරුම් තැන්පතු ඇතුළත් වේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් පසු, මේවා සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් ඒවායේ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. සඵල පොලී අනුපාතිකය මනිනු ලබන්නේ සඵල පොලී අනුපාතිකයෙහි වැදගත් කොටසක් වන නිකුතු හෝ පිරිවැය මත කවර හෝ වට්ටමක් හෝ වාරිකයක් සැලකිල්ලට ගනිමිනි. සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමක්ෂය ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි 'පොලී වියදම්' යටතේ ඇතුළත් කෙරේ. වගකීම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීමේදී ලාභ සහ අලාභ, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු දෑ වෙත තැන්පතුවලට එරෙහිව ඇප වශයෙන් රඳවාගත් රුපියල් බිලියන 11.5 ක් ඇතුළත් වේ. (2021/22 - රුපියල් බිලියන 8.0)

2010 මූල්‍ය සමාගම් (තැන්පතු වගකීම් රක්ෂණය කිරීම්) නියෝග අංක 2 ප්‍රකාරව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අයිතිය සහ විශ්වාසය සුරක්ෂිත කිරීමේ ආරක්ෂණ ශුද්ධ පියවරක් වශයෙන් සියලුම සුදුසුකම්ලත් තැන්පතු වගකීම් ශ්‍රී ලංකා තැන්පතු රක්ෂණ සහ ද්‍රවශීලතා සහායක සැලසුම යටතේ රක්ෂණය කොට ඇත. වසර තුළ සමාගම මඟින් ඉහත රක්ෂණ සැලසුමෙහි වාරිකය වශයෙන් රුපියල් මිලියන 147.58 ගෙවා ඇත. (2021/22 - රුපියල් මිලියන 148.67)

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
ස්ථාවර තැන්පතු	96,761,645	95,145,802	103,843,184	103,375,767
ඉතුරුම් තැන්පතු	4,173,469	8,222,102	4,136,772	8,077,983
එකතුව	100,935,114	103,367,904	107,979,956	111,453,750
සාධාරණ අගය	101,524,558	102,854,237	108,431,346	110,876,896

36.1 ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමාගම

මාර්තු 31 දිනට	2023			
	වසරක් තුළ රු. '000	වසර 1 - 5 රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
ස්ථාවර තැන්පතු	71,191,079	25,570,566	-	96,761,645
ඉතුරුම් තැන්පතු	3,904,347	83,300	185,822	4,173,469
එකතුව	75,095,426	25,653,866	185,822	100,935,114

36.1 ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමාගම

මාර්තු 31 දිනට	2022			
	වසරක් තුළ රු. '000	වසර 1 - 5 රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
ස්ථාවර තැන්පතු	78,112,290	17,033,512	-	95,145,802
ඉතුරුම් තැන්පතු	7,973,377	75,044	173,681	8,222,102
එකතුව	86,085,667	17,108,556	173,681	103,367,904

36.2 ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමූහය

මාර්තු 31 දිනට	2023			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ස්ථාවර තැන්පතු	78,092,707	25,727,174	-	103,843,184
ඉතුරුම් තැන්පතු	3,862,675	83,300	190,797	4,136,772
එකතුව	81,955,382	25,810,474	190.797	107,979,956

මාර්තු 31 දිනට	2022			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ස්ථාවර තැන්පතු	86,149,370	17,226,397	-	103,375,767
ඉතුරුම් තැන්පතු	7,829,258	75,044	173,681	8,077,983
එකතුව	93,978,628	17,301,441	173,681	111,453,750

37. නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ණය සුරැකුම් මගින් සමාගම හා සමූහය විසින් කෙටි කාලීන ද්‍රවශීලතා අරමුදල් අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ණයට ගනු ලබන අරමුදල් නියෝජනය වේ. මූලික හඳුනා ගැනීමෙන් පසු, මේවා සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කරමින් ඒවායේ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ. සඵල පොලී අනුපාතිකය මනිනු ලබන්නේ සඵල පොලී අනුපාතිකයෙහි වැදගත් කොටසක් වන නිකුතු හෝ පිරිවැය මත කවර හෝ වට්ටමක් හෝ වාරිකයක් සැලකිල්ලට ගනිමිනි. සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමක්ෂය, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි 'පොලී වියදම්' යටතේ ඇතුළත් කෙරේ. වගකීම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීමේදී ලාභ සහ අලාභ, ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
ලැයිස්තුගත ණයකර	37.2	300	16,706,049	17,244,313	16,564,956	17,103,223
එකතුව			16,706,049	17,244,313	16,564,956	17,103,223
සාධාරණ අගය			13,139,340	16,266,084	12,998,247	16,124,318

37.1 නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්වල වෙනස්වීම

	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	17,244,313	13,825,553	17,103,223	13,684,516
වසර තුළ ණයට ගත් මුදල	-	10,000,000	-	10,000,000
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්වල මුදාහැරීම	(704,600)	(6,798,610)	(704,600)	(6,798,610)
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම් මත පොලී වියදම්	1,555,403	1,875,532	1,539,300	1,859,429
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම් මත ගෙවන ලද පොලිය	(1,389,067)	(1,658,162)	(1,372,967)	(1,642,112)
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	16,706,049	17,244,313	16,564,956	17,103,223

37. නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත් (සබැඳේ)

37.2 ලැයිස්තුගත ණයකර

මාර්තු 31 දිනට		ප්‍රකාශිත අගය	පොලී	ආපසු ගෙවීමේ	වර්ගය	සමාගම		සමූහය	
						2023	2022	2023	2022
නිකුත් කරන ලද දිනය	කල්පිරීමේ දිනය	රු. '000	අනුපාතය	කාලසීමාව		රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ජ්‍යෙෂ්ඨ, සුරැකුම් නොකළ, නිදහස් කළ හැකි, AA(-) ශ්‍රේණිගත									
2018-අප්‍රේ-18	2022-අප්‍රේ-18	704,600	12.40%	වාර්ෂිකව	වර්ගය A	-	785,163	-	785,163
2018-අප්‍රේ-18	2023-අප්‍රේ-18	5,295,400	12.80%	වාර්ෂිකව	වර්ගය B	5,943,391	5,941,109	5,802,298	5,800,019
2021-අගෝ-5	2024-අගෝ-5	2,942,940	8.00%	වාර්ෂිකව	වර්ගය A	3,089,465	3,087,136	3,089,465	3,087,136
2021-අගෝ-5	2024-අගෝ-5	2,419,929	8.00%	කල්පිරීමේදී	වර්ගය B	2,743,781	2,538,385	2,743,781	2,538,385
2021-අගෝ-5	2026-අගෝ-5	4,272,360	9.00%	වාර්ෂිකව	වර්ගය C	4,509,198	4,507,686	4,509,198	4,507,686
2021-අගෝ-5	2026-අගෝ-5	364,766	9.00%	කල්පිරීමේදී	වර්ගය D	420,214	384,834	420,214	384,834

37.2.1 ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ ඔස්සේ උපයන ලද අරමුදල් භාවිතය

සංස්ථා ප්‍රකාශය අනුව අරමුණ	සංස්ථා ප්‍රකාශය අනුව වෙන්කරන ලද වටිනාකම රු. '000	සංස්ථා ප්‍රකාශය අනුව භාවිත කිරීමට යෝජිත දිනය	ආදායමෙන් වෙන්කරන ලද වටිනාකම රු. '000	සම්පූර්ණ ආදායමෙහි % (B)	භාවිත කරන ලද වටිනාකම් රු. '000 වලින්	වෙන්කිරීමට සාපේක්ෂව භාවිත කරන ලද% (B/A)	අරමුදල් අයෝජනය කල ස්ථානය ඇතුලුව සම්පූර්ණයෙන් භාවිත නොකලේ නම් පැහැදිලි කිරීම
වසර 2018/2019 දී ලැයිස්තුගත, ජ්‍යෙෂ්ඨ, සුරැකුම් නොලත්, නිදහස් කළ හැකි, ශ්‍රේණිගත ණයකර නිකුතුව							
මෙම ණයකර නිකුතුව ඔස්සේ උපයාගත් අරමුදල් 2018 මාර්තු 26 වැනි දින කල්පිරුණු ණයකර පියවීම සඳහා ලබාගත් කෙටි කාලීන ණය පහසුකම් ආපසු ගෙවීම් සහ සමාගමෙහි කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා යොදා ගනු ඇත.	6,000,000	වෙන්කරන ලද දිනයේ සිට එළඹෙන මාස 12 ඇතුළත	6,000,000	100	6,000,000	100	N/A
වසර 2021/2022 දී ලැයිස්තුගත, ජ්‍යෙෂ්ඨ, සුරැකුම් නොලත්, නිදහස් කළ හැකි, ශ්‍රේණිගත ණයකර නිකුතුව							
මෙම ණයකර නිකුතුව ඔස්සේ උපයාගත් අරමුදල් සමාගමෙහි ණය ලබාදීමේ කළඹ ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා යොදා ගනු ඇත.	10,000,000	වෙන්කරන ලද දිනයේ සිට එළඹෙන මාස 06 ඇතුළත	10,000,000	100	10,000,000	100	N/A

ණය සුරැකුම්වල අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමාගම

මාර්තු 31 දිනට	2023			
	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැයිස්තුගත ණයකර	6,718,166	9,987,883	-	16,706,049
එකතුව	6,718,166	9,987,883	-	16,706,049

	2022			
මාර්තු 31 දිනට	වසරක් තුළ	වසර 1 - 5	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ලැයිස්තුගත ණයකර	1,977,853	15,266,460	-	17,244,313
එකතුව	1,977,853	15,266,460	-	17,244,313

ණය සුරැකුම්වල අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය - සමූහය

මාර්තු 31 දිනට	2023			
	වසරක් තුළ රු. '000	වසර 1 - 5 රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
ලැයිස්තුගත ණයකර	6,577,073	9,987,883	-	16,564,956
එකතුව	6,577,073	9,987,883	-	16,564,956

මාර්තු 31 දිනට	2022			
	වසරක් තුළ රු. '000	වසර 1 - 5 රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
ලැයිස්තුගත ණයකර	1,962,543	15,140,680	-	17,103,223
එකතුව	1,962,543	15,140,680	-	17,103,223

38. වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

වෙනත් මූල්‍ය වගකීම් සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු දෑ, ගෙවිය යුතු රක්ෂණ, ගෙවිය යුතු ලාභාංශ සහ වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑවලින් සමන්විත වේ. මෙකී වගකීම් පොලී නොදරන අතර වාර්තා කරන දිනයේදී ගෙවිය යුතු යැයි අපේක්ෂිත වටිනාකම් අනුව වාර්තා කෙරේ.

සියලුම වෙනත් මූල්‍ය වගකීම් මූලිකව සාධාරණ අගය අනුව හඳුනා ගැනෙන අතර ඉන් අනතුරුව ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලැබේ.

සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු වටිනාකම්

සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු වටිනාකම් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතුවලදී රථවාහන සපයනු ලබන්නන් වෙත ගෙවීමට ඇති බැඳීමෙන් සමන්විත වේ.

ගෙවිය යුතු රක්ෂණ

ගෙවිය යුතු රක්ෂණ රථවාහන සම්බන්ධයෙන් රක්ෂණ සමාගම් වෙත ගෙවිය යුතු වාරික වටිනාකමින් සමන්විත වේ.

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු වටිනාකම	204,319	2,181,519	243,157	2,243,619
ගෙවිය යුතු රක්ෂණ	613,806	609,130	-	-
වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ	639,263	845,879	1,466,417	1,799,703
එකතුව	1,457,388	3,636,528	1,709,574	4,043,322

39. රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

ශුද්ධ නොඉපැයූ වාරිකය සඳහා වෙන්කිරීම

ශුද්ධ නොඉපැයූ වාරිකය සඳහා වෙන්කිරීම මගින් තවමත් කල් ඉකුත් නොවූ අවදානම් සඳහා ලද වාරික නියෝජනය වේ. සාමාන්‍යයෙන්, මෙම සංචිතය ගිවිසුම් කාලසීමාව පුරා උපලබ්ධි කෙරෙන අතර වාරික ආදායම වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී, සමූහය මගින් ස්වකීය කල් ඉකුත් නොවූ අවදානම විමර්ශනයට ලක් කරනු ලබන අතර අපේක්ෂිත හිමිකම්පෑම්වල කවර හෝ සමස්ත අතිරික්තයක් ඇතිද සහ නොඉපැයූ වාරික මත විලම්භිත අත්පත් කරගැනීමේ පිරිවැය පවතීද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා වගකීම්හි ප්‍රමාණවත්භාව පරීක්ෂාවක් සිදු කෙරේ. සාමාන්‍ය රක්ෂණ තාක්ෂණික වෙන්කිරීම්වලට සම්බන්ධ, වත්කම් මත උද්ගත වේ යැයි අපේක්ෂිත ආයෝජන ආදායමක් ගණන් ගැනීමෙන් අනතුරුව අනාගත ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහයන්හි ප්‍රවර්තන ඇස්තමේන්තු යොදා ගනිමින් මෙම ගණනය සිදු කෙරේ. මෙම ඇස්තමේන්තු මගින් නොඉපැයූ වාරිකවල ධාරණ අගය ප්‍රමාණවත් නොවන බව දැක්වුණහොත්, වගකීම්හි ප්‍රමාණවත්භාවය සඳහා වෙන්කිරීමක් සකසමින් ඌනතාව ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

SLFRS 4 - රක්ෂණ ගිවිසුම්හි අවශ්‍යතාවය පරිදි, බාහිර ආයුගණකවරයාගේ සහයෝගයෙන් යුතුව සමූහය මගින් සාමාන්‍ය ගිවිසුම් වගකීම් සම්බන්ධයෙන් වගකීම්හි ප්‍රමාණවත්භාව පරීක්ෂාවක් (LAT) සිදුකෙරේ.

දළ හිඟ හිමිකම්පෑම් සඳහා වෙන්කිරීම්

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම්ගත වගකීම්, අදාළ ගිවිසුමට එළඹුණු විට සහ වාරික අය කරගත් විට හඳුනා ගැනේ. මෙම වගකීම්, ආශ්‍රිත හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේ පිරිවැය සහ අවශේෂයන් හා වෙනත් පියවීම්වල අපේක්ෂිත වටිනාකම අඩුකිරීමෙන් පසු, වාර්තාගත කරනු ලැබුවද නොලැබුවද, වාර්තාකරණ දිනයේදී දරන ලද නමුත් නොපියවන ලද සියලු හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධ ඇස්තමේන්තුගත අවසාන පිරිවැය මත පදනම් වූ, හිඟ හිමිකම්පෑම් වෙන්කිරීම වශයෙන් හැඳින්වේ.

වගකීම මුදලෙහි කාල වටිනාකමට වට්ටම් නොකෙරේ. මෙහිදී කිසිදු සමකරණය සඳහා වෙන්කිරීමක් හෝ ආපදා සංචිත හඳුනා නොගැනේ. ගිවිසුම කල් ඉකුත් වූ විට, ඉටුකරන ලද විට හෝ අවලංගු කරන ලද විට වගකීම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ.

දරන ලද නමුත් වාර්තා නොකළ දළ හිමිකම්පෑම් සඳහා වෙන්කිරීම්

ඇතැම් හිමිකම්පෑම් කාණ්ඩයන් දැනුම්දීමේදී හා පියවීමේදී ප්‍රමාදවීම් සිදුවිය හැකි අතර, එමනිසා මේවායේ අවසන් පිරිවැය ස්ථිර වශයෙන් වාර්තා කරන දිනයේදී දැනගත නොහැකි වේ. හානිකර අපගමනය සඳහා වන තීරුවක්ද ඇතුළත් විය හැකි වර්තමාන උපකල්පන සහ ආනුභූතික දත්ත මත පදනම්ව, සම්මත ආයු ගණන හිමිකම්පෑම් අනාවැකි ශිල්ප ක්‍රම රැසක් යොදා ගනිමින් වාර්තා කරන දිනයේදී වගකීම ගණනය කෙරේ.

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම් සඳහා වාර්තා කරන දිනයේදී වාර්තාවූ හිමිකම්පෑම්වල අපේක්ෂිත අවසාන පිරිවැය සඳහා සහ වාර්තාකරණ දිනට දරන ලද නමුත් වාර්තා නොකළ (IBNR) හිමිකම්පෑම්වල අපේක්ෂිත අවසාන පිරිවැය යන කරුණු ද්විත්වය සම්බන්ධයෙන්ම ඇස්තමේන්තු සකස් කළ යුතු වේ. නිශ්චිතව අවසාන හිමිකම්පෑම් පිරිවැය ස්ථාපනය කිරීමට පෙර සැලකිය යුතු කාල පරිච්ඡේදයක් ගතවිය හැකි අතර, ඇතැම් කාණ්ඩවල රක්ෂණවරයන් සඳහා, IBNR හිමිකම්පෑම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි දැක්වෙන වගකීමෙහි බහුතර කොටස සකසනු ලබයි.

හිඟ හිමිකම්පෑම්වල අවසාන පිරිවැය, "චේන් ලැඩර්" ක්‍රමය, "බෝන්හූටර්-ෆර්ගියුසන්" ක්‍රමය සහ සංඛ්‍යාතය/ප්‍රබලත්වය ක්‍රමවේදය වැනි, සම්මත ආයුගණන හිමිකම්පෑම් ප්‍රක්ෂේපණ ශිල්ප ක්‍රම රැසක් යොදා ගනිමින් ඇස්තමේන්තුගත කෙරේ.

මෙම ශිල්ප ක්‍රම කෙරෙහි පාදක වන ප්‍රධාන උපකල්පනය වනුයේ සමාගමක අතීත හිමිකම්පෑම් වර්ධන අත්දැකීම අනාගත හිමිකම්පෑම් වර්ධනය ප්‍රක්ෂේපණය කිරීම සඳහා සහ එමගින් අවසාන හිමිකම්පෑම් පිරිවැය හඳුනා ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි බවය. ඒ අයුරින්, මෙම ක්‍රමවේදයන් මගින් ගෙවන ලද සහ දරන ලද අලාභ වර්ධනයන්, පසුගිය වසරවල නිරීක්ෂණය කරන ලද වර්ධනයන් සහ අපේක්ෂිත අලාභ අනුපාතිකයන් මත පදනම්ව හිමිකමක් සහ හිමිකම් සංඛ්‍යාවක් සඳහා සාමාන්‍යය පිරිවැය තක්සේරු කෙරේ. ඓතිහාසික හිමිකම්පෑම් වර්ධනයන් ප්‍රධාන වශයෙන් අහඹු වසර ආශ්‍රයෙන් විශ්ලේෂණය කෙරෙන නමුත් භූගෝලීය ප්‍රදේශය විශ්ලේෂණය කරමින් මෙන්ම සැලකිය යුතු ව්‍යාපාර කාණ්ඩයන් සහ හිමිකම්පෑම් කාණ්ඩයන් ඔස්සේද විශ්ලේෂණය කළ හැකි වේ. බොහෝ අවස්ථාවන්වලදී හිමිකම්පෑම් උද්ධමනය හෝ අලාභ අනුපාතිකයන්හි අනාගත අනුපාතිකයන් සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි උපකල්පන සිදු නොකෙරේ. ඒ වෙනුවට, භාවිත කරනු ලබන උපකල්පනයන්, ප්‍රක්ෂේපනයන් පදනම් වන ඓතිහාසික හිමිකම්පෑම් වර්ධන දත්තයන් තුළ පවතින ඒවා වේ.

පවතින සියලුම අවිනිශ්චිතතාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ප්‍රතිඵල පරාසයක් තුළ නොවනු ඇති තාක් දුරට තක්සේරු කිරීම සඳහා (උදාහරණයක් වශයෙන් එක්වරක් සිදුවන සිදුවීම්, හිමිකම්පෑම කෙරෙහි ජනතා ආකල්පය වැනි බාහිර සහ වෙළඳපොළ සාධකයන්හි වෙනස්වීම්, ආර්ථික තත්ත්වයන්, හිමිකම්පෑම් උද්ධමන මට්ටම්, අධිකරණ තීන්දු හා ව්‍යවස්ථා, මෙන්ම කළඹ මිශ්‍රය වැනි රක්ෂණ සැකසුම් විශේෂාංග සහ හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේ ක්‍රියාදාමයන් ආදිය පිළිබිඹු වන පරිදි) අතිරේක ගුණාත්මක විනිසුම යොදා ගැනේ.

නොඉපැයූ වාරික සඳහා වෙන්කිරීම්වල ප්‍රමාණාවත්භාවය තක්සේරුකරණයේදී සමාන ආකාරයේ විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනයන් යොදා ගැනේ.

රක්ෂණ ගිවිසුම් වගකීම්

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම් වගකීම්

ගිවිසුම් වෙත එළඹීමේදී සහ වාරික අයකිරීමේදී සාමාන්‍ය රක්ෂණ වගකීම් හඳුනා ගැනේ. මෙකී වගකීම් හිඟ හිමිකම්පෑම් ප්‍රතිපාදන වශයෙන් දැක්වෙන අතර, ඒවා ආශ්‍රිත හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේ පිරිවැය සහ අබලි ද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් පියවාගැනීම්වල අපේක්ෂිත පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් අනතුරුව, වාර්තාගත වුවද නොවුවද, වාර්තාකරණ දිනට දරන ලද නමුත් නොපියවන ලද සියලු හිමිකම්පෑම්වල ඇස්තමේන්තුගත අවසාන පිරිවැය මත පදනම් වේ. ඇතැම් කාණ්ඩයන්හි හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධ දැනුම්දීමේ සහ පියවීමේ ප්‍රමාදයන් සිදුවිය හැකි අතර, එමනිසා මේවායේ අවසාන පිරිවැය වාර්තාකරණ දිනට නිශ්චිතව දැනගත නොහැකි වේ. වාර්තාකරණ දිනට වගකීම, පුළුල් පරාසයක පැතිරුණු සම්මත ආයුගණන පුරෝකථන ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයෙන් ගණනය කෙරේ. වගකීම, මුදලෙහි කාල වටිනාකම සඳහා වට්ටම්ගත නොකෙරේ. සමතාකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන හෝ ආපදා සංචිත හඳුනා නොගැනේ. ගිවිසුම කල් ඉකුත් වූවිට, ඉටුකරන ලද විට හෝ අවලංගු කරන ලද විට වගකීම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ.

නොඉපැයූ වාරිකය සඳහා වන ප්‍රතිපාදනය මඟින් තවමත් කල් ඉකුත් නොවූ අවදානම් සඳහා ලද වාරික නියෝජනය වේ. සාමාන්‍යයෙන්, ගිවිසුම් කාලසීමාව පුරා සංචිතය මුදාහැරෙන අතර එය වාරික ආදායම වශයෙන් හඳුනා ගැනේ. එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී, සමූහය මඟින් සිය කල් ඉකුත් නොවූ අවදානම සමාලෝචනය කෙරෙන අතර, නොඉපැයූ වාරිකය සම්බන්ධ විලම්භිත අත්පත් කරගැනීමේ පිරිවැය සහ අපේක්ෂිත හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධ කිසියම් සමස්ත අතිරික්තයක් පවතීද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා වගකීම් ප්‍රමාණවත්භාවය පිළිබඳ පරීක්ෂාවක් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ගණනය කිරීම සඳහා, අදාළ සාමාන්‍ය රක්ෂණ තාක්ෂණික ප්‍රතිපාදන සම්බන්ධ වත්කම් මත උද්ගත වේයැයි අපේක්ෂිත ආයෝජන ආදායම සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව, අනාගත ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහවල වර්තමාන ඇස්තමේන්තු යොදා ගැනේ. මෙකී ඇස්තමේන්තු මඟින් නොඉපැයූ වාරිකයේ ධාරණ අගය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරූපණය වුවහොත්, අදාළ හිඟය වගකීම් ප්‍රමාණවත්භාව ප්‍රතිපාදනයක් සකසමින් ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනේ.

ගෙවිය යුතු රක්ෂණ හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කිරීම

වගකීම ඉටු කිරීමෙන්, අවලංගු වීමෙන් හෝ කල් ඉකුත් වීමෙන් අනතුරුව ගෙවිය යුතු රක්ෂණ හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ.

කල් ඉකුත් නොවූ අවදානම් සංචිතය

වාරික වගකීම ගණනය කිරීම සඳහා, සැලකිය යුතු කළමනාකාරිත්ව විනිසුමක් මත පදනම්ව විලම්භිත අත්පත් කරගැනීමේ පිරිවැය අඩු කොට සමාගම මඟින් රඳවාගන්නා ලද නොඉපැයූ වාරිකය සම්බන්ධ සැසඳුමක් අවශ්‍ය වේ. කල් ඉකුත් නොවූ අවදානම් වගකීම ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී, මෙකී රක්ෂණවරයන් හිමිකම්පෑම් සඳහා තවමත් නිරාවරණය වන පසුබිමක් තුළ, එක් එක් ව්‍යාපාරය සඳහා අපේක්ෂිත ශුද්ධ හිමිකම්පෑම් අනුපාතය සහ දරන ලද හිමිකම්පෑම් කළමනාකරණ වියදම් මත පදනම්ව උපකල්පන සිදු කෙරේ.

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම් වගකීම්

සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම් වගකීම් සඳහා, වාර්තාකරණ දිනයේදී වාර්තාගත හිමිකම්පෑම්වල අපේක්ෂිත අවසාන පිරිවැය සහ වාර්තාකරණ දිනට දරන ලද නමුත් තවමත් වාර්තා නොවූ (IBNR) හිමිකම්පෑම්වල අපේක්ෂිත අවසාන පිරිවැය යන ද්විත්වයටම ඇස්තමේන්තු සකස් කළ යුතු වේ. ඇතැම් රක්ෂණවර සම්බන්ධයෙන් අවසාන හිමිකම්පෑම් පිරිවැය නිර්ණය කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු කාලසීමාවක් ගත විය හැකිය.

"චේන් ලැඩර්" ක්‍රමය, "බෝන්හුටර්-ෆර්ගියුසන්" ක්‍රමය සහ සංඛ්‍යාතය/ප්‍රබලත්වය පිළිබඳ ක්‍රමවේදය වැනි සම්මත ආයුගණන හිමිකම්පෑම් ප්‍රක්ෂේපණ ශිල්ප ක්‍රම රැසක් යොදා ගනිමින් හිඟ හිමිකම්පෑම්වල අවසාන පිරිවැය ඇස්තමේන්තු ගත කෙරේ.

මෙකී ශිල්පක්‍රම සඳහා පාදක වන ප්‍රධාන උපකල්පනය වනුයේ, අනාගත හිමිකම්පෑම් වර්ධනයන් සහ අවසාන හිමිකම්පෑම් පිරිවැය පුරෝකථනය කිරීම සඳහා සමාගමෙහි අතීත හිමිකම්පෑම් වර්ධන අත්දැකීම් යොදා ගැනීමයි. එනයින් බලන කළ, මෙකී ක්‍රමවේදයන් මඟින් පෙර වසරවල නිරීක්ෂණය කරන ලද වර්ධනයන් සහ අපේක්ෂිත අලාභ අනුපාතයන් මත පදනම්ව, ගෙවන ලද සහ දරන ලද අලාභ, හිමිකම්පෑමකට සාමාන්‍යය පිරිවැය සහ හිමිකම්පෑම් සංඛ්‍යාව විග්‍රහ කෙරේ. ඓතිහාසික හිමිකම්පෑම් වර්ධනයන් ප්‍රධාන වශයෙන් අහඹු කාලසීමාවන් සහ සැලකිය යුතු ව්‍යාපාර ධාරාවන් ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කෙරෙන අතර, එනමුත් භූගෝලීය කලාපය සහ හිමිකම්පෑම් කාණ්ඩය අනුව තවදුරටත් විශ්ලේෂණය කළ හැකි වේ. විශාල හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධයෙන් වෙනම කටයුතු කෙරෙන අතර, එහිදී අලාභ ගැළපුම් ඇස්තමේන්තුවල ප්‍රකාශිත අගය සංචිතකරණය හෝ ඒවායේ අනාගත වර්ධනය පිළිබිඹු වන පරිදි වෙනම පුරෝකථනය කිරීමක් සිදු කෙරේ. බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී, හිමිකම්පෑම් උද්ධමනයන්හි අනාගත අනුපාතයන් හෝ අලාභ අනුපාතයන් සම්බන්ධ නිශ්චිත උපකල්පනයන් සිදු නොකෙරේ. ඒ වෙනුවට, පුරෝකථනයන් පදනම් වන ඓතිහාසික හිමිකම්පෑම් දත්ත සම්බන්ධ අනුමානිත උපකල්පන භාවිත කෙරේ.

අදාළ සියලුම අවිනිශ්චිතතා සැලකිල්ලට ගෙන, ප්‍රතිඵල පරාසයක් අතුරින් සිදුවිය හැකි ප්‍රතිඵලය නියෝජනය කරන්නා වූ හිමිකම්පෑම්වල ඇස්තමේන්තුගත අවසාන පිරිවැය නිශ්චය කිරීම සඳහා, අතීත ප්‍රවණතා අනාගතය සඳහා අදාළ නොවන තාක් දුරට තක්සේරු කිරීම සඳහා අමතර ගුණාත්මක විනිසුම භාවිත කෙරේ (උදාහරණයක් වශයෙන් එක් වරක් සිදුවන සිදුවීම්, හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධ ජනතා ආකල්ප, ආර්ථික තත්ත්වයන්, හිමිකම්පෑම් උද්ධමන මට්ටම, අධිකරණ තීරණ සහ ව්‍යවස්ථා වැනි බාහිර හෝ වෙළඳ සාධක මෙන්ම කළඹ මිශ්‍රය, රක්ෂණවර විශේෂතා සහ හිමිකම්පෑම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම වැනි අභ්‍යන්තර සාධක පිළිබිඹු කිරීම).

නොඉපැයූ වාරිකය සඳහා වන ප්‍රතිපාදනවල ප්‍රමාණවත්භාව තක්සේරු කිරීමේදී සමාන ආකාරයේ විනිසුම්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන භාවිත කෙරේ. කාල වෙන්කිරීම හැර පදනමකින් නොඉපැයූ වාරිකය ක්‍රමක්ෂය කිරීම අවශ්‍ය ආකාරයේ ගිවිසුම් මඟන් සපයනු ලබන රක්ෂණ සේවා වර්ගය නිර්ණය කිරීමේදී විනිසුම අවශ්‍ය වේ.

සියලුම සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාව පරීක්ෂාවන්ට (LAT) යටත් වේ. මෙම පරීක්ෂාව එන්එම්ජී ෆිනෑන්ෂල් සර්විසස් කන්සල්ටින්ග් පෞද්ගලික සමාගම, සිංගප්පූරුව මඟින් සිදු කරන ලදී.

ප්‍රතිරක්ෂණ වගකීම් මඟින්, රක්ෂණ සමාගම් වෙත ගෙවිය යුතු ශේෂයන් නියෝජනය වේ. ගිවිසුම්ගත හිමිකම් අවසන් වූ හෝ කල් ඉකුත් වූ හෝ ගිවිසුම වෙනත් පාර්ශ්වයක් වෙත පවරන ලද අවස්ථාවකදී, ප්‍රතිරක්ෂණ වත්කම් හෝ වගකීම් හඳුනා ගැනීමෙන් බැහැර කෙරේ.

39. රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ (සබැඳේ)

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
රක්ෂණ වගකීම්	39.1	304	-	-	4,800,973	5,314,549
ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ			-	-	405,649	588,814
එකතුව			-	-	5,206,622	5,903,363

39.1 රක්ෂණ වගකීම්

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
හිඟ හිමිකම් ප්‍රතිපාදන	-	-	1,288,755	1,652,891
උපයා නොගත් වාරික සඳහා ප්‍රතිපාදන (ශුද්ධ)	-	-	3,512,218	3,661,658
එකතුව	-	-	4,800,973	5,314,549

40. කල්බදු වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමාගම මගින් කල්බදු ආරම්භ වන දිනයේදී, කල්බදු කාලසීමාව පුරා ගෙවීම්වල ප්‍රවර්තන වටිනාකම අනුව මැනීමෙන්, කල්බදු වගකීම් හඳුනා ගනී. කල්බදු ගෙවීම්වල ප්‍රවර්තන වටිනාකම ගණනය කිරීමේදී, කල්බදුවල ඇතුළත් පොලී අනුපාතය පැහැදිලිව තීරණය කළ නොහැකි බැවින්, සමාගම මගින් කල්බදු ආරම්භක දිනයේ සිය වාරිකමය ණය ලබාගැනීමේ අනුපාතය භාවිත කෙරේ. ආරම්භක දිනයෙන් පසු, පොලියෙහි වර්ධනය පිළිබිඹු වන පරිදි කල්බදු වගකීම් වගකීම්වල වටිනාකම ඉහළ නැංවෙන අතර, සිදු කරන ලද කල්බදු ගෙවීම් සඳහා අඩු කෙරේ. එයට අමතරව, නවීකරණයක්, කල්බදු කාලසීමාවෙහි වෙනසක්, කල්බදු ගෙවීම්වල වෙනසක් පැවතියහොත් කල්බදු වගකීම්වල ධාරණ අගය ප්‍රතිමිනුම්ගත කෙරේ.

සමූහය මගින් ප්‍රමිතීන් ආදේශ කරගැනීමේදී SLFRS 16 ප්‍රමිතිය අනුව නවීකරණය කරන ලද ප්‍රත්‍යාවලෝකන ක්‍රියාවලියක් යොදා ගන්නා අතර, භාවිත හිමිකම් වත්කම් සහ කල්බදු වගකීම් වාර්තා කිරීම සඳහා බර තබන ලද සාමාන්‍යය වාරිකමය ණය ලබා ගැනීමේ අනුපාතය වශයෙන් 19.68% භාවිත කරන ලදී. (2022 - 12.62%)

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	2,059,050	2,286,386	1,588,115	1,614,660
වසර තුළ මෙහෙයුම් කල් බදු ගිවිසුම්හි එක් කිරීම්/ අලුත්කිරීම්	161,309	239,437	191,169	238,105
පොලියේ වැඩි වීම	236,983	250,137	191,784	170,465
කල්බදු ණයහිමියන් වෙත ගෙවීම්	(651,359)	(667,068)	(438,364)	(385,273)
වසර තුළදී මෙහෙයුම් කල්බදු ගිවිසුම් අවසන් වීම	(52,260)	(49,842)	(54,829)	(49,842)
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	1,753,723	2,059,050	1,477,875	1,588,115

කල්බදු වගකීමෙහි සංවේදීතා විශ්ලේෂණය

කල්බදු වගකීම්හි වාරික ණය ගැනීම් අනුපාතයේ ඇති විය හැකි වෙනස්කම් බලපෑම් 342 පිටුවේ අවදානම් කළමනාකරණ අනාවරණය සටහන 56.4.1 හි දක්වා ඇත.

කල්බදු වගකීම සම්බන්ධ අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31 දිනට සමාගම	2023 වසරක් තුළ රු. '000	 වසර 1 - 5 රු. '000	 වසර 5 ට වැඩි රු. '000	 එකතුව රු. '000
කල්බදු වගකීම	461,803	1,127,460	164,460	1,753,723
එකතුව	461,803	1,127,460	164,460	1,753,723

මාර්තු 31 දිනට සමූහය	2022 වසරක් තුළ රු. '000	 වසර 1 - 5 රු. '000	 වසර 5 ට වැඩි රු. '000	 එකතුව රු. '000
කල්බදු වගකීම	265,413	1,048,002	164,460	1,477,875
එකතුව	265,413	1,048,002	164,460	1,477,875

මාර්තු 31 දිනට සමාගම	2023 වසරක් තුළ රු. '000	 වසර 1 - 5 රු. '000	 වසර 5 ට වැඩි රු. '000	 එකතුව රු. '000
කල්බදු වගකීම	440,316	1,407,356	211,378	2,059,050
එකතුව	440,316	1,407,356	211,378	2,059,050

මාර්තු 31 දිනට සමූහය	2022 වසරක් තුළ රු. '000	 වසර 1 - 5 රු. '000	 වසර 5 ට වැඩි රු. '000	 එකතුව රු. '000
කල්බදු වගකීම	117,807	1,267,240	203,068	1,588,115
එකතුව	117,807	1,267,240	203,068	1,588,115

41 ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමූහය සහ සමාගම මූල්‍ය සේවා හි අගය එකතු කළ බදු සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ඇතුළු ආදායම් බදු සහ වෙනත් බදුවලට යටත් වේ. ප්‍රවර්තන, විලම්භිත සහ අනෙකුත් බදු සඳහා වූ සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදන තීරණය කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු නිර්ණය කිරීමක් අවශ්‍ය වේ. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරන අවස්ථාවේදී බදු නීතිවල අදාළ වීම අර්ථ නිරූපණය සම්බන්ධයෙන් අවිනිශ්චිතතාවයන් පැවතියේය.

අතිරේක බදු ගෙවිය යුතුද යන ඇස්තමේන්තුව මත පදනම්ව සමූහය සහ සමාගම විසින් ප්‍රවර්තන, විලම්භිත සහ අනෙකුත් බදු සඳහා වත්කම් හා වගකීම් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම කාරණාවල අවසාන බදු ප්‍රතිඵලය, මුලින් සටහන් වූ ප්‍රමාණයට වඩා වෙනස් වූ විට, එවැනි වෙනස්කම් ආදායමට මෙන්ම තීරණය කළ කාල සීමාව තුළ විලම්භිත බදු ප්‍රමාණයට බලපායි.

මාර්තු 31 දිනට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	41.1	306	1,013,703	1,851,676	1,406,648	2,098,784
එකතුව			1,013,703	1,851,676	1,406,648	2,098,784

41 ප්‍රවර්තන බදු වගකීම් (සබැඳේ)

41.1 ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	1,851,676	1,803,309	2,098,784	2,077,418
වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන	1,471,393	2,712,280	2,132,725	3,221,561
පසුගිය වසරට අදාළව අඩු/ (වැඩි) ප්‍රතිපාදන	-	(47,744)	-	(47,744)
ආදායම් බදු ගෙවීම	(4,256,539)	(1,175,248)	(5,317,964)	(1,958,933)
බදු බැර (*)	1,947,173	(1,440,921)	2,493,103	(1,193,518)
මාර්තු 31 වන විට ශේෂය	1,013,703	1,851,676	1,406,648	2,098,784

41.2 රඳවා ගැනීමේ බද්ද (WHT) සහ අත්තිකාරම් ආදායම් බදු (AIT)

2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 84 වන සහ 85 වන වගන්ති සහ එහි සංශෝධන (2021 අංක 10 සහ 2022 අංක 22) ප්‍රකාරව රඳවා ගැනීමේ බද්ද පුනස්ථාපනය කර ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, රුපියල් 100,000 ඉක්මවන පුද්ගල සේවා ගාස්තු සඳහා 5%ක්, රුපියල් 100,000 ඉක්මවන ඕනෑම අයෙකු සඳහා 10%ක්, පොලියේ ඕනෑම අගයක් සඳහා 5%ක්, සහ ලාභාංශ සඳහා 15%ක් අදාළ වනු ඇත. ආදායම් බදු ගෙවීම් හි මෙම රඳවා ගැනීමේ බද්ද අඩුකිරීම බදු බැරක් ලෙස යොදා ගත හැකිය.

42. වෙනත් වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

වෙනත් වගකීම් අතරට ගෙවීමට නියමිතව ඇති මූල්‍ය සේවා සඳහා වන වැට් බදු, සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු, ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු (VAT), වෙනත් ගෙවිය යුතු බදු සහ ගෙවිය යුතු වෙනත් දෑ ඇතුළත් වේ. මෙම මූල්‍ය නොවන වගකීම් මැනිය යුත්තේ වර්තමාන වගකීම් හෝ ශේෂ පත්‍ර දිනයේදී ගෙවීම් සඳහා තුන්වන පාර්ශ්වයකට පවරා තිබීම සඳහා වූ තාර්කික මුදලෙනි.

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
ගෙවිය යුතු මූල්‍ය සේවා සඳහා වැට් බද්ද	308,716	428,150	317,732	441,687
ගෙවිය යුතු SSCL	31,195	-	32,322	-
ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බද්ද (වැට්)	13,235	6,985	116,449	51,216
ගෙවිය යුතු වගා රක්ෂණ බද්ද	11,647	13,595	11,647	13,595
පාරිභෝගිකයින්ට ගෙවිය යුතු මුදල	272,956	498,011	273,303	498,650
ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු	34,365	62,106	36,971	64,546
වෙනත් ගෙවිය යුතු ගාස්තු	344,676	360,207	392,847	329,364
එකතුව	1,016,790	1,369,054	1,202,218	1,399,030

GRI 201-2

43. විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම

සේවක ප්‍රතිලාභ

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම - පාරිතෝෂිකය

සමූහය/සමාගම විසින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය වන LKAS 19 - 'සේවක ප්‍රතිලාභ' වෙත අනුකූල වන පරිදි 'ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ණය ක්‍රමය' (PUC) යොදා ගනිමින් ස්වාධීන වෘත්තීය සංඛ්‍යා ලේඛනඥයෙකුගේ උපදෙස් පරිදි පාරිතෝෂික සඳහා පොරොන්දු වූ විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභවල වර්තමාන වටිනාකම මනිනු ලබන අතර, එය ඉහත කී කොන්දේසි අනුව සකස් කරන ලද විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලැස්මකි.

2021 අංක 28 දරන අවම විශ්‍රාම ගැන්වීමේ කම්කරු පනත අනුව බලාත්මක කරන ලද විශ්‍රාම ලැබීමේ වයස ඉහළ නැංවීම හේතුවෙන් සමාගමෙහි විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස සංශෝධනය කරන ලදී.

ආයුගණක ලාභ හා අලාභ හඳුනා ගැනීම

සමාලෝචනය සිදු වන කාල සීමාව තුළදී විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ සැලැස්ම අනුව, සමාගමේ වගකීම ගණනය කිරීමේදී පැන නගින සමස්ත ආයුගණක ලාභ සහ අලාභ, සමූහය/සමාගම හඳුනාගනු ලබයි.

අරමුදල් සම්පාදනය

පාරිතෝෂික වගකීම සඳහා බාහිරව අරමුදල් සැපයෙන්නේ නැත.

නිර්වචනය කරන ලද දායකත්ව සැලසුම් - සේවකයින්ගේ අර්ථසාධක අරමුදල සහ නිර්වචනය කරන ලද දායකත්ව සැලසුම් - සේවක භාරකාර අරමුදල

නිර්වචනය කරන ලද දායක සැලැස්මක් යනු පශ්චාත් රැකියා ප්‍රතිලාභ සැලැස්මක් වන අතර, එමගින් යම් ආයතනයක් වෙනම දායක ආයතනයකට (අරමුදලකට) ස්ථාවර දායක මුදල් ගෙවන අතර, සියලුම සේවකයින්ට ගෙවීමට අරමුදලේ ප්‍රමාණවත් වත්කම් නොමැති නම්, තවදුරටත් දායක මුදල් ගෙවීමට නීත්‍යානුකූල හෝ සම්ප්‍රයුක්ත බැඳීමක් එහි දී නොමැත. මෙය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 19 (සේවක ප්‍රතිලාභ) හි දක්වා ඇති පරිදි වර්තමාන සහ පෙර කාලපරිච්ඡේදයන්හි සේවාවන්ට අදාළ ප්‍රතිලාභ සඳහා අදාළ වේ.

සේවකයින් විසින් සමාගම තුළ ඉටු කරන ලද සේවාවන්ට සමානුපාතිකව දායක සැලැස්මකට ගෙවිය යුතු දායක මුදල ගෙවීම සිදු වන අතර, ගෙවීම සාර්ථක ලෙසින් සිදු නොවූ විට නොගෙවූ දායක මුදල් වගකීමක් ලෙස සටහන් වේ.

සෑම සේවකයෙකුගේම දළ වැටුප මත සමූහය/සමාගම සහ සේවකයින් පිළිවෙළින් 12% ක් සහ 8% ක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට දායක මුදල් ගෙවනු ලැබේ.

සෑම සේවකයෙකුගේම දළ වැටුපෙන් 3% ක ප්‍රතිශතයක් සමූහය/සමාගම විසින් සේවක භාරකාර අරමුදලට දායක කරයි.

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීමෙහි පිරිවැය ආයුගණක තක්සේරුවක් භාවිත කරමින් නිර්ණය කෙරේ. වට්ටම් අනුපාතයන්, වත්කම් මත ආදායම සම්බන්ධ අපේක්ෂිත අනුපාතයන්, අනාගත වැටුප් වර්ධක, මර්තාතා අනුපාත සහ අනාගත පාරිතෝෂික වර්ධක සම්බන්ධ උපකල්පනයන්ගෙන් එකී ආයුගණන තක්සේරුව සමන්විත වේ.

මෙවැනි බැඳීම්වල දිගු කාලීන ස්වභාවය හේතුවෙන්, මෙකී ඇස්තමේන්තු සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතභාවයකින් යුක්ත වේ. සියලු උපකල්පනයන් එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී සමාලෝචනය කෙරේ.

	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 වන විට ශේෂය			668,411	587,257	748,944	657,778
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගත් මුදල	43.1	308	155,670	82,893	174,517	102,203
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ දී හඳුනාගත් මුදල	43.2	308	(57,764)	31,732	(67,120)	28,272
වර්ෂය තුළ ගෙවූ ප්‍රතිලාභ			(92,658)	(33,471)	(100,021)	(39,309)
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය			673,659	668,411	756,320	748,944

43. විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම (සබැඳේ)

43.1 ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගත් මුදල

මාර්තු 31 දිනට අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පූර්ව සේවා පිරිවැය	-	(20,736)	-	(23,,590)
වර්තමාන සේවා පිරිවැය	55,362	57,412	65,812	74,008
ශුද්ධ පදනමින් අර්ථ දැක්වූ ප්‍රතිලාභ වගකීම අනුව ශුද්ධ පොලී අනුපාත	100,308	46,217	108,705	51,785
ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගත් මුළු මුදල	155,670	82,893	174,517	102,203

43.2 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගත් මුදල

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
උපකල්පනවල වෙනස්කම් හේතුවෙන් සිදු වූ අලාභ/(ලාභ)	(45,364)	9,555	(56,903)	22
වසර තුළ ඇති වූ අලාභ/(ලාභ) අත්දැකීම්	(12,400)	22,177	(10,217)	28,250
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගත් සම්පූර්ණ ආයුගණක (අලාභ)/ලාභ	(57,764)	31,732	(67,120)	28,272

විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ වගකීම සම්බන්ධ ආයුගණක තක්සේරු කිරීම 2023 මාර්තු 31 දින වන විට ඇක්චූරියල් ඇන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කන්සල්ටන්ට්ස් (පෞද්ගලික) සමාගම විසින් සිදු කරන ලද අතර, එම සමාගම ආයුගණක සම්බන්ධ වෘත්තීය සමාගමක් වේ (2022 මාර්තු 31 සඳහා ඇක්චූරියල් ඇන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කන්සල්ටන්ට්ස් (පෞද්ගලික) සමාගම). වගකීම් අගය කිරීම සඳහා ඔවුන් විසින් භාවිත කරන ලද තක්සේරු ක්‍රමය වූයේ 'ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ණය (PUC)' ක්‍රමය වන අතර, එය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය වන, LKAS 19 - 'සේවක ප්‍රතිලාභ' මගින් නිර්දේශ කරන ලද ක්‍රමයකි.

මාර්තු 31 දිනට සමාගම /සමූහය	2023	2022
ආයුගණන උපකල්පන		
වට්ටම් අනුපාතය	18.00%	15.00%
අනාගත වැටුප් ඉහළ නැංවීමේ අනුපාතය	15.00%	13.00%
මර්ත්‍යතාව	A1967/70 උපරිම මරණ අනුපාතය	A1967/70 උපරිම මරණ අනුපාතය
අබාධ සිදු වීම	සම්මත RI අනුපාත	සම්මත RI අනුපාත
විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස	60 අවුරුදු	60 අවුරුදු

මෙම නියැදියේ ක්‍රියාකාරී සහභාගීකරුවන්ගේ අපේක්ෂිත සාමාන්‍ය සේවා කාලය 2023 මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා වසර 7.9 කි. (8.58 - 2022)

43.3 ආයුගණක තක්සේරුවේ භාවිත කළ උපකල්පනවල සංවේදීතාව

රැකියා ප්‍රතිලාභ වගකීම් මැනීමේදී නියතව පවතින අනෙකුත් විචල්‍යයන් සමඟ භාවිත කෙරෙන ප්‍රධාන උපකල්පනවල සාධාරණ ලෙස වෙනස් විය හැකි සංවේදීතාව පහත වගුවෙන් පෙන්නුම් කෙරේ.

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ සංවේදීතාව යනු වසරේ රැකියා ප්‍රතිලාභ වගකීම මත වට්ටම් අනුපාතය සහ වැටුප් වර්ධන අනුපාතයේ උපකල්පිත වෙනස්කම්වල බලපෑමයි.

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා		2023		2022	
		වර්ෂය සඳහා වූ ප්‍රතිඵලවල වර්ධන/(ඌනනය) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි බලපෑම රු. '000	වගකීම්වල වර්ධනය/(ඌනනය) සේවක ප්‍රතිලාභ වගකීම් කෙරෙහි බලපෑම රු. '000	වර්ෂය සඳහා වූ ප්‍රතිඵලවල වර්ධන/(ඌනන) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි බලපෑම රු. '000	වගකීම්වල වර්ධනය/(ඌනනය) සේවක ප්‍රතිලාභ වගකීම් කෙරෙහි බලපෑම රු. '000
වට්ටම් අනුපාතයේ ඉහළයාම/ (පහළයාම)					
	1%	35,475	(35,475)	46,958	(46,958)
	-1%	(39,307)	39,307	(53,552)	53,552
වැටුප් වර්ධකවල ඉහළයාම/(පහළයාම)					
	1%	39,800	(39,800)	(53,830)	53,830
	-1%	(36,451)	36,451	47,935	(47,935)

43.4 කල් පිරීමේ සවිස්තරය අනුව විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම විශ්ලේෂණය කිරීම

පහත සඳහන් සටහන මඟින් එක් එක් සේවකයාගේ අපේක්ෂිත අනාගත සේවා කාලය අනුව අර්ථ දක්වා ඇති ප්‍රතිලාභ වගකීම විශ්ලේෂණය කර ඇත. අපේක්ෂිත අනාගත වැඩ කරන කාලය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ දිනයට පෙර සේවයෙන් ඉවත් වීම, මරණය හෝ අකර්මණ්‍යතාවය වැනි කරුණු මත සලකා බැලේ.

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
ඉදිරි මාස 12 තුළ	85,296	54,921	95,970	62,636
අවුරුදු 1-5 අතර	288,778	246,811	322,789	275,960
වසර 5 කට වැඩි	299,585	366,679	337,561	410,348

GRI 207-1,207-2,207-3,207-4,3-3

44. විලම්භිත බදු වගකීම්/(වත්කම්)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

වත්කම් හා වගකීම්වල බදු පදනම් සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණ කටයුතු සඳහා ඒවායේ ධාරණ වටිනාකම් අතර වාර්තාකරණ දිනය තුළ තාවකාලික වෙනස්කම් මත විලම්භිත බදු නිර්මාණය වේ.

- ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් නොවන ගනුදෙනුවක කීර්තිනාමය හෝ වත්කම් හෝ වගකීම් මූලික වශයෙන් හඳුනා ගැනීමෙන් සහ ගිණුම්කරණ ලාභයට හෝ බදු අය කළ හැකි ලාභයට හෝ අලාභයට බලපෑමක් නොමැති ආකාරයෙන් විලම්භිත බදු වගකීම පැන නැගෙන්නේ නම්; හා
- තාවකාලික වෙනස්කම්වල ආපසු හැරවීමේ කාලය පාලනය කළ හැකි සහ අනාගතයේදී තාවකාලික වෙනස්කම් ආපසු නොහැර වීමට ඉඩ ඇති බවට ඒත්තු යන විටදී, අනුබද්ධිත සමාගම්වල ආයෝජනය සමගින් සම්බන්ධ වන තාවකාලික වෙනස්කම්වලට අදාළ අවස්ථාවන්

හැර බදු අය කළ හැකි සියලුම තාවකාලික වෙනස්කම් සඳහා විලම්භිත බදු වගකීම් හඳුනාගනු ලැබේ.

සියලුම අඩු කළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම්, භාවිතයට නොගත් බදු අලාභ සහ බදු අලාභයන් හි ඉදිරියට රැගෙන යාම සඳහා විලම්භිත බදු වත්කම් හඳුනා ගැනෙන අතර, එසේ සිදු කරනුයේ,

- අඩු කළ හැකි තාවකාලික වෙනසට අදාළව විලම්භිත බදු වත්කම්, ව්‍යාපාර සංකලනයක් නොවන ගනුදෙනුවක වත්කම් හෝ වගකීම් වශයෙන් හඳුනා ගැනීමෙන් පැන නගින අවස්ථාවලදී සහ ගනුදෙනුවේදී ගිණුම්කරණ ලාභයට හෝ බදු අය කළ හැකි ලාභයට හෝ අලාභයට බලපාන්නේ නැති විට; හා
- අනුබද්ධ සමාගම්වල ආයෝජනවලට සම්බන්ධ අඩු කළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් සම්බන්ධයෙන්, විලම්භිත බදු වත්කම් හඳුනාගනු ලබන්නේ තාවකාලික වෙනස්කම් පූර්ව දෘශ්‍ය අනාගතයේ වෙනස් වීමට සම්භාවිතාවක් ඇති විටදී පමණක් වන අතර, තාවකාලික වෙනස්කම් භාවිත කළ හැකි තත්ත්වයකට සාපේක්ෂව බදු අය කළ හැකි ලාභයක් ලැබීමට ඉඩ ඇති අවස්ථාවල දී

හැර අඩු කළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම් සහ භාවිත නොකළ බදු බැර කිරීම් සහ භාවිත නොකළ බදු අලාභ ඉදිරියට ගෙන යාම භාවිත කිරීමට එදිරිව බදු අය කළ හැකි ලාභයක් ලැබීමට ඉඩ පවතින යන අවස්ථාවලදී වේ.

විලම්භිත බදු වත්කම්වල ධාරණ වටිනාකම් එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී සමාලෝචනය කෙරෙන අතර, විලම්භිත බදු වත්කම් සියල්ල හෝ ප්‍රමාණයක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට ඉඩ සැලසෙන පරිදි, ප්‍රමාණවත් බදු අය කළ හැකි ලාභයක් ලැබීමට නොහැකි වන ආකාරයට ඌනනය කෙරේ. හඳුනා නොගත් විලම්භිත බදු වත්කම් වාර්තාකරණ දිනයේදී නැවත තක්සේරු කරනු ලබන අතර, අනාගත බදු අය කළ හැකි ලාභය විලම්භිත බදු වත්කම් නැවත අය කර ගැනීමට ඉඩ සැලසෙන සම්භාවිතාව දක්වා හඳුනා ගැනේ.

වාර්තාකරණ දිනයේදී බලාත්මක කර ඇති හෝ සැලකිය යුතු ලෙස බලාත්මක කර ඇති බදු අනුපාත (සහ බදු නීති) මත පදනම්ව, වත්කම් සම්පූර්ණ වූ විට හෝ වගකීම් පියවන විට බලපැවැත්වෙන පරිදි වර්ෂය තුළදී බදු අනුපාතයන් මත විලම්භිත බදු වත්කම් හා වගකීම් මනිනු ලැබේ.

හිමිකම්හි සෘජුවම හඳුනා ගැනෙන අයිතමවලට අදාළ ප්‍රවර්තන බදු සහ විලම්භිත බදු හිමිකම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා ගැනෙන අතර ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනා නොගැනේ.

ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්වලට හා විලම්භිත බදු එකම ආයතනයකට සහ එකම බදු අධිකාරියට අයත් වීමට සාපේක්ෂව ප්‍රවර්තන බදු වත්කම් අහෝසි කිරීමට නීත්‍යානුකූලව බලාත්මක කළ හැකි අයිතියක් තිබේ නම්, විලම්භිත බදු වත්කම් සහ විලම්භිත බදු වගකීම් පියවනු ඇත.

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
වත්කම් යටතේ හඳුනාගත්	(1,335,460)	(1,146,726)	(1,477,554)	(1,276,649)
වගකීම් යටතේ හඳුනාගත්	-	-	57,718	155,457
විලම්භිත බදු වගකීම/(වත්කම)	(1,335,460)	(1,146,726)	(1,419,836)	(1,121,192)

44. විලම්භිත බදු වගකීම් / (වත්කම්) (සබැඳේ)

එක් ආයතනයක ශුද්ධ විලම්භිත බදු වත්කම්/ වගකීම්, තවත් ආයතනයක වත්කම්/ වගකීම්වලට එරෙහිව හිලවු කළ නොහැකිය. මන්ද යත් හිලවු කිරීම සඳහා නෛතික බලාත්මක කළ හැකි අයිතියක් නොමැති බැවිනි. එබැවින් විවිධ ආයතනවල ශුද්ධ විලම්භිත බදු වත්කම් සහ වගකීම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ වෙනම හඳුනා ගැනේ.

44.1 විලම්භිත බදුවල වෙනස්වීම

	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අප්‍රේල් 01 දිනට ශේෂය	(1,146,726)	(415,841)	(1,121,196)	(296,924)
වර්ෂය සඳහා අය කිරීම	(147,275)	(673,452)	(244,222)	(766,656)
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ සංරචකවලට අදාළ විලම්භිත බදු අය කිරීම	(41,460)	(57,433)	(54,418)	(57,612)
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	(1,335,460)	(1,146,726)	(1,419,836)	(1,121,196)

	සමාගම					සමූහය				
	විලම්භිත බදු වත්කම්	විලම්භිත බදු වගකීම්	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය	විස්තීර්ණ ආදයම් ප්‍රකාශය	ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය	විලම්භිත බදු වත්කම්	විලම්භිත බදු වගකීම්	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය	විස්තීර්ණ ආදයම් ප්‍රකාශය	ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු.'000	රු.'000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු.'000	රු. '000
2023 මාර්තු 31 දිනට										
විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ වගකීම	219,433	-	(92,311)	17,329	17,329	334,546	-	(112,446)	20,136	20,136
ඉදිරියට ගෙන ආ බදු අලාභ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ණය ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	2,577,454	1,522,025	94,267	-	-	2,575,291	1,304,309	69,200	-	-
සංක්‍රාන්ති ගැළපීම් සඳහා වූ විලම්භිත බදු	268,638	-	(53,728)	-	-	268,638	-	(53,727)		-
බදු අරමුණ සඳහා කඩිනම් ක්ෂය වීමේ දීමනාව (කල්බදු)	-	234,255	(106,329)	-	-	-	234,255	(147,839)	-	-
බදු අරමුණ සඳහා කඩිනම් ක්ෂය වීමේ දීමනාව (PPE)	-	83,348	57,026	-	-	-	258,965	57,026	-	-
SLFRS 16 මත විලම්භිත බදු	95,947	45,173	(37,235)	-	-	67,227	45,173	(8,515)	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට විලම්භිත බදු	58,789	-	(8,965)	(58,789)	(58,789)	74,554	-	49,817	(74,554)	(74,554)
සාධාරණ අගය මත ලාභ/අලාභ - ආයෝජන දේපළ	-	-	-	-	-	-	57,718	(97,739)	-	-
	3,220,261	1,884,801	(147,275)	(41,460)	(41,460)	3,320,256	1,900,420	(244,223)	(54,418)	(54,418)
වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය හෝ අලාභය සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මත විලම්භිත බදු බලපෑම			(147,275)	(41,460)				(244,223)	(54,418)	
හිමිකම් පදනම යටතේ හඳුනාගන්නා					(41,460)					(54,418)
වත්කම් යටතේ හඳුනාගන්නා		(1,335,460)					(1,477,554)			
වගකීම් යටතේ හඳුනාගන්නා		-					57,718			
2023 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ විලම්භිත බදු වගකීම්/(වත්කම්)		(1,335,460)					(1,419,836)			

	සමාගම					සමූහය				
	විලම්භිත බදු වත්කම්	විලම්භිත බදු වගකීම්	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය	විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය	විලම්භිත බදු වත්කම්	විලම්භිත බදු වගකීම්	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය	විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු.'000	රු.'000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු.'000	රු. '000
2022 මාර්තු 31 වන විට										
විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ වගකීම	127,122	-	39,501	(7,616)	(7,616)	242,236	-	(234,413)	(7,795)	(7,795)
ඉදිරියට ගෙන ආ බදු අලාභ	-	-	-	-	-	-	-	171,164	-	-
ණය ලැබිය යුතු දෑ සඳහා හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	1,936,823	787,070	178,514	-	-	2,127,250	787,071	306,055	-	-
සංක්‍රාන්ති ගැළපීම් සඳහා වූ විලම්භිත බදු	214,911	-	-	-	-	214,911	-	13,512		-
බදු අරමුණ සඳහා කඩිනම් ක්ෂය වීමේ දීමනාව (කල්බදු)	-	382,094	(862,128)	-	-	-	382,094	(862,128)	-	-
බදු අරමුණ සඳහා කඩිනම් ක්ෂය වීමේ දීමනාව (PPE)	-	26,322	(6,363)	-	-	-	201,939	(22,111)	-	-
SLFRS 16 මත විලම්භිත බදු	49,677	36,138	(22,976)	-	-	49,677	36,138	(59,114)	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට විලම්භිත බදු	49,817	-	-	(49,817)	(49,817)	49,817	-	-	(49,817)	(49,817)
සාධාරණ අගය මත ලාභ/අලාභ - ආයෝජන දේපළ	-	-	-	-	-	-	155,457	(79,621)	-	-
	2,378,350	1,231,624	(673,452)	(57,433)	(57,433)	2,683,891	1,562,699	(766,656)	(57,612)	(57,612)
වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය හෝ අලාභය සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මත විලම්භිත බදු බලපෑම			(673,452)	(57,433)				(766,656)	(57,612)	
හිමිකම් පදනම යටතේ හඳුනාගන්නා					(57,433)					(57,612)
වත්කම් යටතේ හඳුනාගන්නා		(1,146,726)					(1,276,649)			
වගකීම් යටතේ හඳුනාගන්නා		-					155,457			
2022 මාර්තු 31 දිනට ශුද්ධ විලම්භිත බදු වගකීම්		(1,146,726)					(1,121,192)			

45. ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රාග්ධනය

ව්‍යාපාරයේ ආවේණික අවදානම් ආවරණය කිරීම සඳහා සමාගම සක්‍රීයව කළමනාකරණය කරන ලද ප්‍රාග්ධන පදනමක් පවත්වාගෙන යන අතර, එය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් නියම කර ඇති ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය පිළිබඳ අවශ්‍යතා සපුරාලයි. සමාගමේ ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණවත්භාවය අධීක්ෂණය කිරීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ස්ථාපිත කරන ලද නීති රීති සහ අනුපාතයන් හා වෙනත් ක්‍රමවේදයන් උපයෝගී කර ගනිමින් සිදු කෙරේ.

වාර්තාකරණ කාලසීමාව තුළ සමාගම බාහිරව පනවා ඇති සියලුම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවලට සම්පූර්ණයෙන් අනුකූල වී ඇත.

ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

සමාගමේ ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තියේ මූලික අරමුණු වනුයේ සමාගම විසින් ව්‍යාපාර සඳහා සහයෝගය දැක්වීම සඳහා සහ කොටස් හිමියන්ගේ වටිනාකම උපරිම කිරීම සඳහා බාහිරව පනවා ඇති ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වීම සහ ශක්තිමත් ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් සහ මනා ප්‍රාග්ධන අනුපාතයන් පවත්වා ගැනීම සහතික කිරීමයි.

සමාගම මගින්, ආර්ථික තත්ත්වයන්ගේ වෙනස්වීම් සහ සිය ක්‍රියාකාරකම්වල අවදානම් ගතිලක්ෂණ අනුව සිය ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය කළමනාකරණය කරමින් අවශ්‍ය පරිදි වෙනස්කම් සිදු කරනු ලබයි. ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පවත්වාගෙන යාම හෝ ගැළපුම් සිදුකිරීම උදෙසා, සමාගම මගින් කොටස් හිමිකරුවන් වෙත ලාභාංශ වටිනාකම කොටස් හිමිකරුවන් වෙත ප්‍රාග්ධන ආදායම ගෙවීම හෝ ප්‍රාග්ධන සුරැකුම් නිකුතුව සිදු කෙරේ.

	සමාගම/සමූහය		සමාගම/සමූහය	
	2023	2023	2022	2022
	ප්‍රමාණය	රු. '000	ප්‍රමාණය	රු. '000
අප්‍රේල් 1 දිනට ශේෂය	1,887,195,002	17,071,961	1,704,602,760	14,892,036
කොටස්කර ලාභාංශ	154,688,114	943,598	182,592,242	2,179,925
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	2,041,883,116	18,015,559	1,887,195,002	17,071,961

45. ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය (සබැඳේ)

ප්‍රාග්ධන පන්තිවල අයිතිවාසිකම්, වරණයන් සහ සීමා කිරීම්

සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස්, කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළේ ලැයිස්තුගත කර ඇත. වරින් වර ප්‍රකාශ කරන පරිදි සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ට ලාභාංශ ලබා ගැනීමේ අයිතියක් ඇති අතර, සමාගමේ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේදී එක් කොටසකට එක් ඡන්දයක් හිමි වේ.

මාර්තු 31 වන විට ශේෂය	2023		2022	
	තථ්‍ය	අවශ්‍ය වන	තථ්‍ය	අවශ්‍ය වන
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ස්ථර 1 ප්‍රාග්ධනය / මූලික ප්‍රාග්ධනය	36,238,022	2,000,000	36,445,056	2,000,000
ස්ථර 1 ප්‍රාග්ධන අනුපාතය/මූලික ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	25.76%	10.00%	18.76%	8.00%
මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය/සමස්ත අවදානම් බරතබන ලද ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	26.61%	14.00%	19.67%	12.00%

2018 අංක 3 දරන මුදල් ව්‍යාපාර පනතේ නියෝගයන්ට අනුව නියාමන ප්‍රාග්ධනය, 1 වන ස්ථරයේ ප්‍රාග්ධනයෙන් සමන්විත වේ. ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය, ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල, වත්මන් වර්ෂයේ ලාභය ඇතුළු රඳවා ගත් ආදායම්, සාමාන්‍ය සහ අනෙකුත් සංචිත වලින් කීර්ති නාමය, වෙනත් අස්පෘශ්‍ය වත්කම්, අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්, සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදන සඳහා සමුච්චිත හානිකරණ හිඟය සහ අවිනිශ්චිත පොලී සහ බැංකු සහ මූල්‍ය සමාගම් වල ආයෝජනයෙන් 50% ක් අඩු කිරීමෙන් ලබා ගනී.

46. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල

	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අප්‍රේල් 1 වන විට ශේෂය	2,639,946	2,406,995	2,729,351	2,464,951
වර්ෂය තුළ මාරු කිරීම	150,882	232,951	176,309	264,400
මාර්තු 31 වන විට ශේෂය	2,790,828	2,639,946	2,905,660	2,729,351

පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී

2003 හි අංක 1 දරන මූල්‍ය සමාගම් (ප්‍රාග්ධන අරමුදල්) 3 (අ) ඡේදය අනුව, සෑම මූල්‍ය සමාගමක්ම සංචිත අරමුදල් පවත්වා ගත යුතු අතර, එම උපදෙස්වල 3 (ආ) (ස) ඡේදය අනුව, ප්‍රාග්ධන අරමුදල මුළු තැන්පතු වගකීම් වලින් සියයට විසිපහකට (25)වඩා නොඅඩු විය යුතු වන අතර, සෑම වසරකම ශුද්ධ ලාභයෙන් සියයට පහකට (5) නොඅඩු මුදලක් සංචිත අරමුදලට මාරු කළ යුතුය.

ප්‍රාග්ධන අරමුදල් සමස්ත තැන්පතු වගකීම් වලින් සියයට විසිපහකට (25) නොඅඩු වූ බැවින්, සමාගම ශුද්ධ ලාභයෙන් සියයට පහක් (5) සංචිත අරමුදලට මාරු කර ඇත.

ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ්

1994 මූල්‍ය රෙගුලාසි වලට අනුව, සෑම බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතනයක්ම එහි ගෙවූ කොටස් ප්‍රාග්ධනය හා සමාන වාරිකයක් (අදාළ වන්නේ නම්) දක්වා සමාන සංචිත අරමුදල ලැබෙන තෙක්, එහි වර්තමාන වාර්ෂික ලාභයෙන් අවම වශයෙන් 20%ක් වත් අරමුදලට මාරු කළ යුතුය. ඉහත අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව, ලාභාංශය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර සමාගම මඟින් ශුද්ධ ලාභයෙන් 20% ක් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිතයට මාරු කර ඇත.

47. රඳවාගත් ඉපැයීම්

	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අප්‍රේල් 1 වන විට ශේෂය	19,481,612	17,159,777	23,122,851	20,682,106
වර්ෂය සඳහා ලාභය	3,017,638	4,659,009	3,507,014	4,805,731
විස්තීර්ණ ආදායම	99,224	25,701	121,538	29,340
සංචිත වෙත මාරු කිරීම	(150,882)	(182,950)	(176,310)	(214,401)
ගෙවූ ලාභාංශ	(943,598)	(2,179,925)	(943,598)	(2,179,925)
සංචිත වලින් මාරු කිරීම	(1,947,167)	-	(2,382,947)	-
අධිභාර බදු	19,556,826	19,481,612	23,248,550	23,122,851
මාර්තු 31 වන විට ශේෂය				

48. වෙනත් සංචිත

කොටස් සංචිත

මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ කොටස්හි සටහන් කර ඇති සංචිතවලට (විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය) ඇතුළත් වන්නේ;

- සාධාරණ අගයේ සංචිතය සඳහා, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයකින් මනිනු ලබන, මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම්වල සමුච්චිත ශුද්ධ වෙනස් වීම ද ඇතුළත් වේ. (313 පිටුවේ සටහන 48.3 බලන්න).
- 'පොදු සංචිතය' මගින් අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් පොදු යෙදවුම් සඳහා රඳවා ගනු ලබන වටිනාකම් නියෝජනය වේ. පොදු සංචිතය ස්ථාපනය කිරීමේ අරමුණ වනුයේ, අනාගතයේහිදී උද්ගත විය හැකි අනපේක්ෂිත වගකීම් සපුරාලීමයි.
- අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අනාගතයෙහි උද්ගත විය හැකි කවර හෝ බදු වගකීමක් සපුරාලීම සඳහා වෙන්කොට ඇති වටිනාකම් වලින් 'බදු සමතාකරණ සංචිතය' සමන්විත වේ.
- 'ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය', දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ වලින් මාරුකරන ලද ආයෝජන දේපළ වල ප්‍රත්‍යාගණන ගැළපුම් හා සම්බන්ධ වේ.

විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය

වාර්තාකරණ දිනය වන විට, සමාගමේ අනුබද්ධ ආයතනයක් වන ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ් හි වත්කම් හා හිමිකම් වාර්තාකරණ දිනයේ, විනිමය අනුපාතිකය යටතේ ඉදිරිපත් කරන මුදලට (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්) පරිවර්තනය කරන ලද අතර, එම කාලය තුළ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශනය සහ අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතයට අනුව පරිවර්තනය කෙරිණි. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශය පරිවර්තනය කිරීමේදී මතුවන හුවමාරු වෙනස්කම්, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය තුළින් විදේශ මුදල් පරිවර්තන සංචිතයට ගෙන යනු ලැබේ (314 පිටුවේ සටහන 48.4 බලන්න).

48.1 ප්‍රවර්තන වර්ෂය 2023

	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2022-04-01 වන විට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංචලනයන්/ සම්ප්‍රේෂණයන් රු. '000	2023-03-31 වන විට අවසාන ශේෂය රු. '000	සමූහය 2022-04-01 වන විට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංචලනයන්/ සම්ප්‍රේෂණයන් රු. '000	2023-03-31 වන විට ආරම්භක ශේෂය රු. '000
සාධාරණ අගය සංචිතය	48.3	313	(375,208)	(195,940)	(571,148)	(379,348)	(248,491)	(627,839)
විදේශ මුදල් පරිවර්තන සංචිතය	48.4	314	-	-	-	1,276,459	(299,240)	977,219
එකතුව			(375,208)	(195,940)	(571,148)	897,111	(547,731)	349,380

48.2 පෙර වසර 2022

	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2022-04-01 වන විට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංචලනයන්/ සම්ප්‍රේෂණයන් රු. '000	2023-03-31 වන විට අවසාන ශේෂය රු. '000	සමූහය 2022-04-01 වන විට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංචලනයන්/ සම්ප්‍රේෂණයන් රු. '000	2023-03-31 වන විට ආරම්භක ශේෂය රු. '000
සාධාරණ අගය සංචිතය	48.3	313	(117,377)	(257,831)	(375,208)	(121,517)	(257,831)	(379,348)
විදේශ මුදල් පරිවර්තන සංචිතය	48.4	314	-	-	-	542,836	733,623	1,276,459
එකතුව			(117,377)	(257,831)	(375,208)	421,319	475,792	897,111

48.3 සාධාරණ අගය සංචිතය

එවැනි ආයෝජන හඳුනාගැනීමෙන් බැහැර කෙරෙන තුරු හෝ අපහායනය වන තුරු, වෙනත් විස්තීරණ ආදායම තුළින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම්වල සමුච්චිත ශුද්ධ වෙනස් වීම, සාධාරණ අගය සංචිතයට ඇතුළත් වේ.

	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
අප්‍රේල් 1 වන විට ශේෂය	(375,208)	(117,377)	(379,348)	(121,517)
රඳවාගත් ඉපැයුම් වලින් මාරු කිරීම්	-	(50,000)	-	(50,000)
මූල්‍ය ආයෝජන නැවත තක්සේරු කිරීමේදී ශුද්ධ සාධාරණ අගයේ ලාභ/(අලාභ)	(195,940)	(207,831)	(248,491)	(207,831)
මාර්තු 31 වන විට ශේෂය	(571,148)	(375,208)	(627,839)	(379,348)

48. වෙනත් සංචිත (සබැඳේ)

48.4 විදේශ මුදල් පරිවර්තන සංචිතය

විදේශ මුදල් පරිවර්තන සංචිතය සමන්විත වන්නේ විදේශ පරිපාලිතයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිවර්තනය කිරීමේදී පැන නගින සියලුම විදේශ මුදල් වෙනස්කම් වලිනි.

	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අප්‍රේල් 1 වන විට ශේෂය	-	-	1,276,459	542,836
මූල්‍ය ප්‍රකාශ පරිවර්තනයේදී ඇති වන ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	(594,615)	1,439,171
පාලනය නොවන හිමිකම් වෙත මාරුකිරීම	-	-	295,375	(705,548)
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	-	-	977,219	1,276,459

49. පාලනය නොවන හිමිකම්

අත්පත් කර ගත් දිනයේදී අත්පත් කර ගනු ලැබීමට ලක්වන්නාගේ හඳුනාගත හැකි ශුද්ධ වත්කම් වල සාධාරණ වටිනාකමේ සමානුපාතික කොටස අනුව පාලනය නොවන හිමිකම් මනිනු ලැබේ. පරිපාලිතයක පාලනය ගිලිහීමක් සිදු නොවුනු පාලනයක් ඇති විට, සමූහයේ හිමිකම් පිළිබඳ වෙනස්කම් ගණනය කෙරෙන්නේ සම කොටස් ගනුදෙනු වශයෙනි. පාලනය නොවන හිමිකම්, ශුද්ධ වත්කම් වලින් 25% ක් අනුබද්ධිත සමාගමක් වන පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් මඟින් සහ ශුද්ධ වත්කම් වලින් 49% ක් අනුබද්ධිත සමාගමක් වන ලංකන් එලායන්ස් ෆිනෑන්ස් ලිමිටඩ් මඟින් නිරූපණය කරනු ලබයි.

	සමූහය	
	2023	2022
	රු. '000	රු. '000
අප්‍රේල් 1 වන විට ශේෂය	3,154,527	2,661,541
පාලනය නොවන හිමිකම් සමඟ අනුබද්ධිතයක් අත්කර ගැනීම	74,764	-
වසරේ ලාභය	(65,313)	12,438
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම	(295,375)	705,548
වසර සඳහා ගෙවූ ලාභාංශ	(273,428)	(225,000)
අධිභාර බදු	(110,146)	
මාර්තු 31 දිනට ශේෂය	2,485,029	3,154,527

50. අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්

බැඳීම් සහ අනිශ්චිතතාවයන්

අසම්භාව්‍ය වගකීම් යනු, පැවැත්ම තහවුරු කළ හැකි අවිනිශ්චිත අනාගත සිදුවීම් හෝ වර්තමාන බැඳීම්වලින් පමණක් තහවුරු විය හැකි, ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පැවරීම සිදු විය නොහැකි හෝ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - බණී 37 - 'ප්‍රතිපාදන, අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ අසම්භාව්‍ය වත්කම්' මඟින් අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි වහා මැනීමට නොහැකි වගකීම් වේ. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ අසම්භාව්‍ය වගකීම් හඳුනා නොගන්නා නමුත් ඒවා සිදුවීම දුරස්ථ නොවේ නම් සාමාන්‍යයෙන් හෙළිදරව් කරනු ලැබේ.

මාර්තු 31 වන විට		පිටු	සමාගම		සමූහය	
			2023	2022	2023	2022
	සටහන	අංකය	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
අසම්භාව්‍ය වගකීම්	50.1	315	338,408	469,000	462,212	515,989
බැඳීම්	50.2	315	5,288,366	6,383,234	5,288,366	6,383,234
එකතුව			5,626,774	6,852,234	5,750,578	6,899,223

50.1 අසම්භාව්‍ය වගකීම්

සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර තත්ත්වයන් යටතේ සමූහය සහ සමාගම විවිධාකාර අය කරගත නොහැකි බැඳීම් ඇති කර ගන්නා අතර, සිය ගනුදෙනුකරුවන්ට නෛතික පිළිසරණ ලබා දීමෙන් යම් යම් අවිනිශ්චිත වගකීම් දරන අතර, එහි මෙහෙයුම් හේතුවෙන් නඩු පැවරීමේ පාර්ශවයක් වන අවස්ථා ද ඇත. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේදී මෙම බැඳීම් පිළිගැනීම සිදු නොවූවද, ඒවායේ මෙහෙයුම් අවදානම පවතින අතර, එම නිසා සමූහයේ සහ සමාගමේ සමස්ත අවදානම් ස්වරූපයෙහි කොටසක් බවට එය පත් වේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම ගනුදෙනු හේතුවෙන් ප්‍රාමාණික අලාභයක් අපේක්ෂා නොකෙරේ.

මාර්තු 31 වන විට	සටහන	පිටු අංකය	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
සමාගමට එරෙහිව නඩු කටයුතු	50.1.1	315	252,572	242,797	252,572	242,797
ඇපකර - වෙනත්	50.1.2	315	58,825	175,250	58,825	175,250
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබුණු තක්සේරුව	50.1.3	315	27,011	50,953	150,815	97,942
එකතුව			338,408	469,000	462,212	515,989

50.1.1 සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරීම

පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය හේතුවෙන් මූල්‍ය කර්මාන්තය තුළ නඩු පැවරීම සාමාන්‍ය දෙයකි. නෛතික හිමිකම් කළමනාකරණය සඳහා සමාගමට විධිමත් පාලනයන් සහ ප්‍රතිපත්ති ඇත. සමාගම විසින් සිය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් සිදුවිය හැකි අලාභ සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත්නම් හෝ හානි පියවීම සඳහා සැලකිය යුතු ආරක්ෂාවක් තිබේ නම්, අපේක්ෂිත නීති හිමිකම්පෑම් පහතින් ඇතුළත් නොකෙරෙන්නේ සමාගම එවැනි හිමිකම් වලින් මුදල් ලැබේ යැයි බලාපොරොත්තු නොවන බැවිනි.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කළ දිනය වන විට, සේවාදායකයින් පනහක් (50) සමාගමට එරෙහිව නඩු පවරා තිබේ. සමාගමේ නීති උපදේශකගේ අදහස වන්නේ දැනට විභාග වෙමින් පවතින නඩු මගින් වාර්තා වන මූල්‍ය ප්‍රතිඵල හෝ සමාගමේ අනාගත මෙහෙයුම් කටයුතු කෙරෙහි කිසිදු ප්‍රාමාණික බලපෑමක් සිදු නොවන බවයි.

50.1.2 ඇපකර - වෙනත්

ස්ථාවර තැන්පතු පාරිභෝගිකයින්ගෙන් තෙවන පාර්ශවයක් සඳහා කරන ලද ඉල්ලීමක් මත සමාගම විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකයකට අනුව පාරිභෝගිකයාට ගෙවීම් පියවීමට නොහැකි වූ විට පාරිභෝගිකයා වෙනුවෙන් අදාළ වගකීම් පියවීමට කටයුතු කෙරේ.

50.1.3 දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබුණු තක්සේරුව

සමාගම විසින් ගොනු කරන ලද තක්සේරු අභියාචනයේදී, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මගින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්ථාවරය (VATFS/BFSU/2014/579 සහ 580) තහවුරු කරන ලදී. බදු ආරවුලේ සමස්ත ගෙවීම් මත රුපියල් මිලියන 27ක මුළු දඬ මුදල අත්හරින ලෙස සමාගම විසින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉල්ලා සිටින ලදී.

50.2 බැඳීම්

මාර්තු 31 දින වන විට පහත සඳහන් පරිදි සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලියට අදාළ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ, අස්පෘශ්‍ය වත්කම් සහ ප්‍රයෝජනයට නොගත් පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා සමූහය/සමාගම කැපවී සිටී:

මාර්තු 31 වන විට	සමාගම 2023 රු. '000	සමාගම 2022 රු. '000	සමූහය 2023 රු. '000	සමූහය 2022 රු. '000
ප්‍රාග්ධන බැඳීම්				
අනුමත කළ නමුත් ගිවිසුම් ගත නොකළ	1,001,417	1,093,909	1,001,417	1,093,909
අනු එකතුව	1,001,417	1,093,909	1,001,417	1,093,909
ප්‍රයෝජනයට නොගත් පහසුකම්				
ආන්තික වෙළඳාම	4,130,745	4,263,065	4,130,745	4,263,065
ෆාස්ට් ට්‍රැක්	105,270	577,652	105,270	577,652
සාධකකරණය	-	448,608	-	448,608
රන් ණය - ඉස්ලාමීය	50,934	-	50,934	-
අනු එකතුව	4,286,949	5,289,325	4,286,949	5,289,325
එකතුව	5,288,366	6,383,234	5,288,366	6,383,234

අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කිරීමේදී, භාවිත නොකරන ලද වක්‍රීය පහසුකම් වටිනාකම පිළිබඳ සලකා බලන ලදී. එබැවින් ප්‍රයෝජනයට නොගත් පහසුකම් සඳහා දීමනාව 277 පිටුවේ සටහන 25.7 හි ඇතුළත් කර ඇත.

51. සාමාන්‍ය කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය

මාර්තු 31 දිනට	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
සමාගමේ හිමිකම් දරන්නන්හට ආරෝපණය කළ යුතු සමස්ත හිමිකම (රුපියල් '000)	39,792,065	38,818,311	44,519,149	43,821,274
මුළු කොටස් ගණන	2,041,883,116	1,887,195,002	2,041,883,116	1,887,195,002
සාමාන්‍ය කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම (රු.)	19.49	20.57	21.80	23.22

52. ජංගම/ජංගම නොවන විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	මාස 12ක් ඇතුළත	මාස 12කින් පසු	එකතුව	මාස 12ක් ඇතුළත	මාස 12කින් පසු	එකතුව
සමාගම	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වත්කම්						
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	5,844,798	-	5,844,798	4,668,830	-	4,668,830
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්	29,839,914	-	29,839,914	5,117,866	-	5,117,866
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	203,975	-	203,975	25,140	-	25,140
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	58,456,983	55,820,962	114,277,945	59,713,721	91,560,733	151,274,454
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	944,643	10	944,653	1,333,268	10	1,333,278
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	-	10,903,577	9,827,221	-	9,827,221
පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන	-	3,291,604	3,291,604	-	3,213,788	3,213,788
ආයෝජන දේපළ	-	284,961	284,961	-	-	-
වෙනත් වත්කම්	872,589	157,549	1,030,138	589,939	159,216	749,155
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ	-	1,481,005	1,481,005	-	1,413,776	1,413,776
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	-	1,615,939	1,615,939	-	1,972,380	1,972,380
විලම්භිත බදු වත්කම්	-	1,335,460	1,335,460	-	1,146,726	1,146,726
කීර්තිනාමය සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	-	19,193	19,193	-	21,965	21,965
මුළු වත්කම්	107,066,479	64,006,683	171,073,162	81,275,985	99,488,594	180,764,579
වගකීම්						
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	5,975,862	1,748,809	7,724,671	5,534,119	6,215,213	11,749,332
පාරිභෝගිකයින් වෙත ගෙවිය යුතු	75,095,424	25,839,690	100,935,114	86,085,667	17,282,237	103,367,904
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	6,718,166	9,987,883	16,706,049	1,977,853	15,266,460	17,244,313
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	1,457,388	-	1,457,388	3,636,528	-	3,636,528
කල්බදු වගකීම්	461,803	1,291,920	1,753,723	440,316	1,618,734	2,059,050
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	1,013,703	-	1,013,703	1,851,676	-	1,851,676
වෙනත් වගකීම්	1,016,790	-	1,016,790	1,369,054	-	1,369,054
විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	85,296	588,363	673,659	54,921	613,490	668,411
මුළු වගකීම්	91,824,433	39,456,664	131,281,097	100,950,134	40,996,134	141,946,268
ශුද්ධ වත්කම්	15,242,046	24,550,019	39,792,065	(19,674,149)	58,492,460	38,818,311

52. ජංගම/ජංගම නොවන විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	මාස 12ක් ඇතුළත	මාස 12කින් පසු	එකතුව	මාස 12ක් ඇතුළත	මාස 12කින් පසු	එකතුව
සමාගම	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වත්කම්						
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	6,316,003	-	6,316,003	5,402,587	-	5,402,587
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්	34,224,917	-	34,224,917	9,529,518	-	9,529,518
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	345,093	-	345,093	849,298	-	849,298
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	66,298,700	59,079,204	125,377,904	69,526,174	93,794,672	163,320,846
රක්ෂණ හා ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දෑ	1,498,065	-	1,498,065	1,322,528	-	1,322,528
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	1,372,952	10	1,372,962	1,632,931	10	1,632,941
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	12,810,585	3,049,087	15,859,672	12,964,438	3,049,087	16,013,525
ආයෝජන දේපළ	-	1,200,317	1,200,317	-	820,664	820,664
වෙනත් වත්කම්	1,123,473	157,549	1,281,022	672,609	159,216	831,825
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ	-	3,971,219	3,971,219	-	4,090,682	4,090,682
භාවිත හිමිකම් වත්කම්	-	1,372,423	1,372,423	-	1,539,484	1,539,484
විලම්භිත බදු වත්කම්	-	1,419,836	1,419,836	-	1,121,192	1,121,192
කීර්තිනාමය සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	-	137,436	137,436	-	139,603	139,603
මුළු වත්කම්	123,989,788	70,387,081	194,376,869	101,900,083	104,714,610	206,614,693
වගකීම්						
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	8,700,073	2,368,449	11,068,522	8,347,823	6,952,538	15,300,361
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	81,955,382	26,024,574	107,979,956	93,978,628	17,475,122	111,453,750
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	6,577,073	9,987,883	16,564,956	1,962,543	15,140,680	17,103,223
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	1,709,574	-	1,709,574	4,043,322	-	4,043,322
ගෙවිය යුතු රක්ෂණ හා ප්‍රතිරක්ෂණ	-	5,206,622	5,206,622	-	5,903,363	5,903,363
කල්බදු වගකීම්	265,413	1,212,462	1,477,875	117,807	1,470,308	1,588,115
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	1,406,648	-	1,406,648	2,098,784	-	2,098,784
වෙනත් වගකීම්	1,202,218	-	1,202,218	1,399,030	-	1,399,030
විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	95,970	660,350	756,320	62,636	686,308	748,944
මුළු වගකීම්	101,912,351	45,460,340	147,372,691	112,010,573	47,628,319	159,638,892
ශුද්ධ වත්කම්	22,077,437	24,926,741	47,004,178	(10,110,490)	57,086,291	46,975,801

53. කාණ්ඩ යටතේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය

සමූහයේ කාණ්ඩගත වාර්තාකරණය පදනම් වී ඇත්තේ ව්‍යාපාරික අංශය මත ය.

කාණ්ඩයක් යනු නිෂ්පාදන හා සේවා සැපයීමේ යෙදී සිටින සමූහයේ කැපී පෙනෙන අංශයකි. (ව්‍යාපාර අංශය ගත් විට අනෙකුත් අංශවලට වඩා වෙනස් අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ ලබයි).

කාණ්ඩයේ ප්‍රතිඵල, වත්කම් සහ වගකීම්වලට සෘජුවම ආරෝපණය කළ හැකි මෙන්ම සාධාරණ පදනමකින් වෙන් කළ හැකි අයිතමයන් ඇතුළත් වේ.

සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය, කාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් වාර්තාකරණය සඳහා අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වේ.

අන්තර් කාණ්ඩ ගනුදෙනුවලදී වෙනත් සමාගම්වලින් අය කරන ආකාරයටම තරගකාරී සාධාරණ වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් යටතේ අය කිරීම් සිදු කෙරිණ. ගිණුම් ඒකාබද්ධ කිරීමේදී එවැනි සේවාවන් ඉවත් කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකා වාර්තාකරණ ප්‍රමිති - ˆබඣඝී - 8 හි විධිවිධානයට අනුව, කණ්ඩායමේ මෙහෙයුම් අංශය හඳුනා ගැනීමට ලක්ව ඇත්තේ වෙනස් ආකාරයකින් වන අතර අවදානම් සහ වරප්‍රසාද මට්ටම අනෙක් කාණ්ඩයන්ගෙන් සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වේ. එහිදී නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් පදනම් කර ගැනේ.

සමූහයේ ඉහළ කළමනාකාරිත්වය එහි තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී සහ කාර්යසාධන ඇගයීමේදී එහි ව්‍යාපාරික අංශවල මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල සහ තත්ත්වය සලකා බලයි. සෑම මෙහෙයුම් අංශයක්ම එහි ආදායම ලබන නිෂ්පාදන සහ සේවා වර්ග පහත පරිදි විස්තර කර ඇත;

කල්බදු සහ කුලී පිට ගැණුම්

ගනුදෙනුකරුවන්ට පිරිනමන කල්බදු සහ කුලී පිට ගැණුම් සැලසුම් මෙම අංශයට ඇතුළත් ය.

ණය

පාරිභෝගිකයින්ට පිරිනමන ණය සැලසුම් මෙම අංශයට ඇතුළත් වේ.

ඉස්ලාමීය

පාරිභෝගිකයින්ට පිරිනමන ඉජාරා, මුරාබා, මුෂාරකා සහ වෙළඳ මුරාබා සැලසුම් මෙම අංශයට ඇතුළත් වේ.

රක්ෂණ ව්‍යාපාර

රක්ෂණ ව්‍යාපාර අංශයට සාමාන්‍ය රක්ෂණ ව්‍යාපාරය අයත් වේ.

වෙනත් ව්‍යාපාර

ඉහත අංශ හැර සමූහය නියැළී සිටි අනෙකුත් සියලු ව්‍යාපාරික කටයුතු මෙම කොටසට ඇතුළත් වේ.

මාර්තු 31 අවසන් වූ වසර සඳහා	කල්බදු සහ කුලී පිට ගැනුම්		ණය		ඉස්ලාමීය		රක්ෂණ		වෙනත්		ඉවත් කිරීම්		සමූහය	
	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පොලී ආදායම	11,413,366	12,462,608	13,140,899	10,530,761	948,386	1,035,736	1,452,100	701,136	6,911,484	1,415,774	(459,317)	(219,223)	33,406,918	25,926,792
ශුද්ධ ඉපයුම් වාරික	-	-	-	-	-	-	4,873,871	5,123,003	-	-	(200,019)	(183,932)	4,673,852	4,939,071
ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	669,324	1,081,235	770,633	913,631	55,617	89,859	-	-	282,204	277,835	(1,086,582)	(1,041,047)	691,196	1,321,513
ශුද්ධ වෙළඳාම් ආදායම	-	-	-	-	-	-	2,249	71,272	1,919	15,253	-	-	4,168	86,525
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම	101,678	185,292	117,068	156,569	8,449	15,399	84,546	58,022	634,727	1,049,168	(559,957)	(1,107,365)	386,511	357,085
දළ ආදායම	12,184,368	13,729,135	14,028,600	11,600,962	1,012,452	1,140,994	6,412,766	5,953,433	7,830,334	2,758,029	(2,305,875)	(2,551,567)	39,162,645	32,630,986
පොලී වියදම්	6,857,480	5,366,101	7,895,432	4,534,295	569,818	445,963	-	-	4,406,988	1,077,990	(459,316)	(219,223)	19,270,402	11,205,126
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම	5,326,888	8,363,034	6,133,168	7,066,667	442,634	695,031	6,412,766	5,953,433	3,423,346	1,680,039	(1,846,559)	(2,332,344)	19,892,243	21,425,860
ණය අලාභ වියදම්	(227,806)	785,927	1,128,996	194,519	(153,467)	(23,067)	-	-	(43,760)	(5,623)	-	-	703,963	951,756
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	5,554,694	7,577,107	5,004,172	6,872,148	596,101	718,098	6,412,766	5,953,433	3,467,106	1,685,662	(1,846,559)	(2,332,344)	19,188,280	20,474,104
ක්ෂය වීම	228,090	282,547	294,633	324,649	21,830	29,548	103,645	102,316	181,774	69,411	(169,840)	(169,807)	660,132	638,664
කාණ්ඩ ප්‍රතිඵලය	2,111,289	4,252,022	2,430,855	3,592,909	175,436	353,375	1,246,908	995,844	1,356,827	854,183	(317,532)	(1,117,206)	7,003,783	8,931,127
අඩු කිරීම: මූල්‍ය සේවා සඳහා බදු													1,673,580	1,705,797
ආදායම් බදු වියදම													1,888,502	2,407,161
කොටස් හිමිකරුවන් වෙත ආරෝපණය කළ හැකි ලාභය													3,441,701	4,818,169
මාර්තු 31 දිනට														
කාණ්ඩ වත්කම්	59,409,781	81,759,467	76,742,103	91,065,698	5,686,111	8,524,799	11,728,248	12,102,543	47,346,146	19,708,581	(6,535,519)	(6,546,394)	194,376,870	206,614,693
මුළු වත්කම්	59,409,781	81,759,467	76,742,103	91,065,698	5,686,111	8,524,799	11,728,248	12,102,543	47,346,146	19,708,581	(6,535,519)	(6,546,394)	194,376,870	206,614,693
													-	
කාණ්ඩ වගකීම්	45,552,968	63,645,543	58,842,679	70,889,964	4,359,875	6,636,118	6,854,524	7,353,491	36,303,070	15,270,418	(4,540,425)	(4,156,642)	147,372,691	159,638,892
මුළු වගකීම්	45,552,968	63,645,543	58,842,679	70,889,964	4,359,875	6,636,118	6,854,524	7,353,491	36,303,070	15,270,418	(4,540,425)	(4,156,642)	147,372,691	159,638,892

54. ඇපයට තබන ලද වත්කම්

වගකීම් වෙනුවෙන් පහත සඳහන් වත්කම් ඇප වශයෙන් තබා ඇත.

		ඇපයට තබන ලද වත්කම්				
		සමාගම		සමූහය		
		මාර්තු 31 2023	මාර්තු 31 2022	මාර්තු 31 2023	මාර්තු 31 2022	
වත්කම්වල ස්වභාවය	වගකීම්වල ස්වභාවය	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	යටතේ ඇතුළත් කරන ලද
කල්බදු මත ලැබිය යුතු කුලී	සුරක්ෂිතකරණය	5,042,359	7,472,455	5,042,359	7,472,455	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
	කාලසීමා ණය	4,845,020	7,611,638	4,845,020	7,611,638	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
	කෙටි කාලීන ණය	14,911,377	16,307,463	14,911,377	16,307,463	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
කුලී පිට ගැණුම් මත ලැබිය යුතු කුලී	කාලසීමා ණය	-	-	1,037,255	1,037,255	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
	කෙටි කාලීන ණය	-	-	46,705	46,705	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
ණය මත ලැබිය යුතු කුලී	සුරක්ෂිතකරණය	-	413,373	-	413,373	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
	කෙටි කාලීන ණය	8,697,471	9,195,305	8,697,471	9,195,305	ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ
ස්ථාවර තැන්පතු	තක්සේරුව සඳහා බැංකු ඇපකරය	-	-	21,500	14,553	අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්
ස්ථාවර තැන්පතු	අයිරා	-	-	75,000	75,000	බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතනවල ශේෂයන්
සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	කාලසීමා ණය	-	-	3,818,007	3,818,007	දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ, ආයෝජන දේපළ

55. සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් හෙළිදරව් කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති - LKAS 24 (සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරවු කිරීම) අනුව සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති පාර්ශ්වයන් සමඟ සමාගම සහ සමූහ ව්‍යාපාර සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලියේදී ගනුදෙනු සිදු කරන අතර, ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත දක්වා ඇත.

55.1. මව් සමාගම සහ පරම පාලක පාර්ශව

සමාගමේ සමීපතම මව් සමාගම මහජන බැංකුව වන අතර එය රජයට අයත් ආයතනයකි.

55.2. ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් (KMP) සහ ඔවුන්ගේ පවුලේ සාමාජිකයින් සමඟ සිදු කරන ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය - LKAS -24) - "සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව්" කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව, ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස්වලට සමාගමේ ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා බලතල සහ වගකීම් පවතී. ඒ අනුව, සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, සමීපතම මව් සමාගම සහ සමාගමේ ආයතනික කළමනාකරණ සාමාජිකයින් සමාගමේ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත.

සමාගම සැලකිය යුතු දුරස්ථභාවයක් පවත්වා ගෙන යෑමේ පදනම යටතේ වාණිජමය මිල ගණන් මත ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සහ ඔවුන්ගේ සමීපතම පවුලේ සාමාජිකයින් සමඟ ගනුදෙනු සිදු කරයි.

ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස්හි සමීපතම පවුලේ සාමාජිකයින් නම්, ආයතනය සමඟ කටයුතු කිරීමේදී ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස්වලට බලපෑම් කිරීමට හෝ බලපෑම් කිරීම සිදු කිරීමේ විභවයක් ඇති පවුලේ සාමාජිකයන්ය.

55.2.1 ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සහ ඔවුන්ගේ සමීපතම පවුලේ සාමාජිකයින් සමඟ සිදු කරන ගනුදෙනු ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා වන පාරිතෝෂික

(අ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා පාරිතෝෂික

මාර්තු 31න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
සේවකයින් සඳහා වන කෙටි කාලීන ප්‍රතිලාභ	5,726	4,939	14,794	12,711
එකතුව	5,726	4,939	14,794	12,711

(ආ) ආයතනික කළමනාකාරිත්වය සඳහා පාරිතෝෂික

මාර්තු 31න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
සේවකයින් සඳහා වන කෙටි කාලීන ප්‍රතිලාභ	197,483	163,457	282,087	227,342
පශ්චාත් සේවා නියුක්ති ප්‍රතිලාභ	47,426	15,529	50,499	17,605
එකතුව	244,909	178,986	332,586	244,947

ඉහත සඳහන් කරුණුවලට අමතරව, සමාගමේ අනුමත සේවා කොන්දේසිවලට අනුකූලව සමාගම විසින් නඩත්තු කරන ලද වාහන වැනි මුදල් නොවන ප්‍රතිලාභද ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වෙත ලබා දී ඇත.

55.2.2 ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සමඟ කොටස් ගනුදෙනු සිදු කිරීම

මාර්තු 31න් අවසන් වූ වසර සඳහා	සමාගම		සමූහය	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
සතු වූ සාමාන්‍ය කොටස් ගණන	747,831	673,685	929,331	855,185
කොටස්කර ලාභාංශය (කොටස් ගණන)	73,165	64,892	77,665	69,392

55.2.3 ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස්, ඔවුන්ගේ සමීප පවුල් සාමාජිකයින් සහ අනෙකුත් අදාළ ආයතන සම්බන්ධ ගනුදෙනු, විධිවිධාන සහ ගිවිසුම්

(අ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි අයිතම

මාර්තු 31න් අවසන් වූ වසර සඳහා	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය		ආයතනික කළමනාකරණය		එකතුව	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පොලී ආදායම	316	26	3,176	312	3,492	338
පොලී වියදම	3,223	4,495	54,770	21,702	57,993	26,197

(අ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි අයිතම

මාර්තු 31 දිනට	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය		ආයතනික කළමනාකරණය		එකතුව	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වත්කම්						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	1,612	-	10,547	8,921	12,159	8,921
එකතුව	1,612	-	10,547	8,921	12,159	8,921
වගකීම්						
පාරිභෝගිකයින් වෙත ගෙවිය යුතු	19,936	63,263	316,155	286,951	336,091	350,214
එකතුව	19,936	63,263	316,155	286,951	336,091	350,214

55. සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් හෙළිදරව් කිරීම (සබැඳේ)

55.3 ශුද්ධ පහසුකම් සහ ප්‍රාග්ධන අරමුදල්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ශුද්ධ පහසුකම්

මාර්තු 31 දිනට	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
මහජන බැංකුව				
පීපල්ස් ලීසිං ප්‍රොපර්ටි ඩිවලොප්මන්ට් සමාගම	528,249	560,310	1.33	1.44
පීපල්ස් ලීසිං ෆ්ලීට් මැනේජ්මන්ට් සමාගම	1,320	3,528	-	0.01
පීපල්ස් ලීසිං හැව්ලොක් ප්‍රොපර්ටීස් සමාගම	1,043,582	835,187	2.62	2.15
පීපල්ස් මයික්‍රො කොමර්ස් සමාගම	10,405	1,495	-	-
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	26,589	35,236	0.07	0.09
ලංකන් එලායන්සි ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී	26,620	27,155	0.07	0.07
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය	1,612	-	0.00	-
ආයතනික කළමනාකරණය	10,547	8,921	0.03	0.02
මුළු ශුද්ධ පහසුකම්	1,648,924	1,471,832	4.11	3.78

55.4 අදාළ ආයතන සමඟ ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා රජය සහ රජයට සම්බන්ධ ආයතන සමඟ ගනුදෙනු

සමාගමේ සමීපතම මවු සමාගම වන්නේ, රජයට අයත් ආයතනයක් වන මහජන බැංකුවයි. සමාගම ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ඒ හා අදාළ ආයතන සමඟ ගනුදෙනු, විධිවිධාන හා ගිවිසුම්වලට එළඹේ. වසර තුළ සිදු කරන ලද සැලකිය යුතු මූල්‍යමය ගනුදෙනු මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශ දිනට පහත දැක්වෙන පරිදි වේ:

අ. ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ දැක්වෙන අයිතම

	සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පොලී ආදායම	7,663	7,663	7,663	7,663
පොලී වියදම්	375,363	746,204	375,363	746,204

ආ. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ දැක්වෙන අයිතම

	සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 දිනට	2023 රු. '000	2022 රු. '000	2023 රු. '000	2022 රු. '000
වත්කම්				
ණය සහ ලැබිය යුතු දේ	10,429	49,571	10,429	49,571
එකතුව	10,429	49,571	10,429	49,571
වගකීම්				
බැංකු වෙත ඇති ණය	-	263,602	-	263,602
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ඇති ණය	2,167,874	6,424,954	2,167,874	6,424,954
එකතුව	2,167,874	6,688,556	2,167,874	6,688,556

තවද, සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර ක්‍රමයට අදාළ, පහත විස්තර කර ඇති ගනුදෙනු ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ඊට අදාළ ආයතන සමඟ සිදු කර තිබේ.

- භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල ආයෝජන
- ව්‍යවස්ථාපිත ගාස්තු සහ බදු ගෙවීම්
- ප්‍රධාන වශයෙන් දුරකතන, විදුලිය සහ ජල ආදී උපයෝගිතා සඳහා ගෙවීම්
- රැකියා විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ සඳහා ගෙවීම් - සේවක භාර අරමුදල ETF
- සම්මත ගාස්තු මත පදනම්ව ගෙවන මෝටර් රථ රෙජිස්ට්‍රාර් සහ ශ්‍රී ලංකා ණය තොරතුරු කාර්යාංශ ගාස්තු

ඇ) කේවල වශයෙන් වැදගත් ගනුදෙනු

දෛනික ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් හැරුණු විට, ශ්‍රී ලංකා රජය හෝ රජයට සම්බන්ධ ආයතන සමග කේවල වශයෙන් වැදගත් ගනුදෙනු සිදු නොවිය.

55.4.1 සමාගම

සමාගම විසින් මූල්‍ය වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් අදාළ ආයතන සමඟ මතු දැක්වෙන මූල්‍ය ගනුදෙනු සිදු කර ඇත.

(අ) ලාභ හො අලාභ ප්‍රකාශනයේ දැක්වෙන අයිතම

මාර්තු 31 දිනට	මවු සමාගම		පරිපාලිතයන්	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
පොලී ආදායම	6,432,847	1,142,425	312,463	153,122
පොලී වියදම්	129,395	1 03,669	217,166	162,077
ගාස්තු සහ කොමිෂන් ආදායම්	-	-	678,554	655,763
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	-	-	531,930	945,670
ප්‍රතිලාභ, හිමිකම්පෑම් සහ ප්‍රාරක්ෂණ වියදම්	-	-	189,231	167,402
ක්ෂය වීම සහ ක්‍රමක්ෂය වීම	4,567	13,719	215,824	215,791
වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්	-	-	16,067	20,561

(ආ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ අයිතම

මාර්තු 31 දිනට	මවු සමාගම		පරිපාලිතයන්	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වත්කම්				
මුදල් සහ මුදලට සමාන දෑ	4,701,513	3,500,703	-	-
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	26,680,324	5,117,866	-	-
ණය සහ ලැබිය යුතු දේ	-	-	1,642,309	1,471,124
මූල්‍ය වත්කම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	9,827,221	-	-
පරිපාලිතයේ ආයෝජන	-	-	3,291,604	3,213,788
වෙනත් වත්කම්	-	-	253,877	376,555
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	19,878	21,753	368,349	584,173
එකතුව	42,305,292	18,467,543	5,556,139	5,645,640
වගකීම්				
බැංකු වෙත ඇති ණය	43,736	333,018	-	-
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ඇති ණය	554,386	1,031,702	1,062,879	564,298
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්	-	-	141,093	141,090
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	700,811	682,454
වෙනත් වගකීම්	-	1,118	9,460	8,769
කල්බදු වගකීම්	23,962	24,424	432,635	647,548
එකතුව	622,084	1,390,262	2,346,878	2,044,159

55. සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම (සබැඳේ)

ඇ) ගනුදෙනු

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	මවු සමාගම		පරිපාලිතයන්	
	2023	2022	2023	2022
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
ණයකර නිකුතුව සහ සුරක්ෂිතකරණය සම්බන්ධ ගනුදෙනු පිරිවැය	-	178	-	-
මෝටර් රථ මිලදී ගැනීම	-	-	103,550	215,100
ගෙවූ ගොඩනැගිලි කුලී	6,516	27,435	284,342	284,352
ලද ගොඩනැගිලි කුලී	-	-	13,637	8,992
මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ - නැවත මිළ දී ගැනීමේ ආයෝජන	6,150,000	48,312,210	-	-
මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ- නැවත මිළ දී ගැනීමේ පියවීම්	6,665,168	47,856,467	-	-
මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ - මුදල් වෙළඳපොළ ආයෝජන	24,451,334	-	-	-
මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ - මුදල් වෙළඳපොළ - ආපසු ගැනීම	25,620,116	-	-	-
මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ - කැඳවුම් තැම්පතු ආයෝජන	22,255,000	-	-	-
මුදල් සහ මුදල් සමාන දේ - කැඳවුම් තැම්පතු ආපසු ගැනීම	20,178,665	-	-	-
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන් - ස්ථාවර තැන්පතු ආයෝජන	93,389,656	30,785,830	-	-
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන් - ස්ථාවර තැන්පතු ආපසු ගැනීම්	71,514,078	31,510,851	-	-
ණය සහ ලැබිය යුතු දේ - ප්‍රදාන	-	-	347,337	326,170
ණය සහ ලැබිය යුතු දේ - ආපසු ගෙවීම්	-	-	338,514	348,048
ණය සාධනපත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය - ආයෝජන	40,967,052	31,590,690	-	-
ණය සාධනපත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය - පියවීම්	43,255,119	28,631,105	-	-
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු - ණය ලබාගැනීම්	-	-	-	-
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු - ආපසු ගෙවීම්	295,487	472,626	-	-
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු - ආයෝජන	3,141,782	389,246	1,063,578	1,063,578
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු - පියවීම්	3,619,098	292,930	945,304	945,304
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම් - ලබාගත් සේවාවන්	-	-	10,203	9,306
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම් - ආපසු ගෙවීම්	-	-	10,910	9,270
ගෙවන ලද ලාභාංශ	707,698	1,634,944	-	-
ලද ලාභාංශ	-	-	513,828	930,625
පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීඑල්සී විසින් හඳුන්වා දුන් පාරිභෝගිකයින් වෙනුවෙන් ගෙවන ලද රක්ෂණ වාරික	-	-	2,581,127	2,959,667
එකතුව	362,216,769	221,504,512	6,212,330	7,100,412

55.4.2 සමූහය

මූල්‍ය වර්ෂය තුළ සමූහය විසින් පහත සඳහන් අදාළ ආයතන සමග මතු දැක්වෙන මූල්‍ය ගනුදෙනු සිදු කර ඇත.

(අ) ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ දැක්වෙන අයිතම

	සම්පතම මවු සමාගම	
මාර්තු 31 දිනට	2023	2022
	රු. '000	රු. '000
පොලී ආදායම	6,710,304	1,218,355
පොලී වියදම්	147,035	112,817
ශුද්ධ උපයන වාරික	359,945	253,839
ගාස්තු සහ කොමිෂන් ආදායම්	28,061	32,987
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	115,746	111,796
ප්‍රතිලාභ, හිමිකම්පෑම් සහ ප්‍රාරක්ෂණ වියදම්	56,650	25,650
ක්ෂය වීම සහ ක්‍රමක්ෂය වීම	4,567	13,719

(ආ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ දැක්වෙන අයිතම

	සම්පතම මවු සමාගම	
මාර්තු 31 දිනට	2023	2022
	රු. '000	රු. '000
වත්කම්		
මුදල් සහ මුදලට සමාන දෑ	4,902,129	3,907,522
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශේෂයන්	28,366,010	5,722,035
රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු දේ	291,717	190,536
මූල්‍ය වත්කම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	9,827,221
වෙනත් වත්කම්	4,592	7,432
භාවිත අයිතිය ඇති වත්කම්	19,878	21,753
එකතුව	44,487,903	19,676,499
වගකීම්		
බැංකු වෙත ඇති ණය	295,763	607,755
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්පත්	554,386	1,031,702
වෙනත් වගකීම්	8,369	10,126
කල්බදු වගකීම්	23,962	24,424
එකතුව	882,480	1,674,007

55. සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම (සබැඳේ)

55.5 සමාගමේ දළ ආදායමෙන් 10% ඉක්මවන ගනුදෙනු

මාර්තු 31 දිනට සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයේ නම	සම්බන්ධතාව	ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය	ගනුදෙනුවල වටිනාකම 2023 රු. '000	ගනුදෙනුවල වටිනාකම 2022 රු. '000	ගනුදෙනු වටිනාකම දළ ආදායමෙන් % ක් ලෙස 2023 රු. '000	ගනුදෙනු වටිනාකම දළ ආදායමෙන් % ක් ලෙස 2022 රු. '000	නියමයන් හා කොන්දේසි
මහජන බැංකුව	ආසන්නතම මව් සමාගම	ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ ආයෝජන	6,150,000	48,312,210	19.21%	180.66%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
		ප්‍රතිමිලදීගැනීමේ පියවීම්	6,665,168	47,856,467	20.82%	178.96%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
		ස්ථාවර තැන්පතු ආපසු ගැනීම්	71,514,078	31,510,851	223.35%	117.84%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
		භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ආයෝජන	40,967,052	31,590,690	127.95%	118.13%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
		භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පියවීම	43,255,119	28,631,105	135.09%	107.07%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
		කැඳවීම් තැන්පතු ආයෝජන	22,255,000	-	69.51%	0.00%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
		කැඳවීම් තැන්පතු ආපසු ගැනීම	20,178,665	-	63.02%	0.00%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී	පරිපාලිතය	රක්ෂණ වාරිකය	2,581,127	2,959,667	8.06%	11.07%	සාමාන්‍ය කොන්දේසි

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සමාගම/සමූහය)

56.1 හැඳින්වීම

අවදානම්, සමූහයේ ක්‍රියාකාරකම්වලදී සුලභ කරුණක් වුවද, අවදානම් සීමාවන් සහ අනෙකුත් පාලනයන්ට යටත්ව එම අවදානම් අඛණ්ඩව හඳුනා ගැනීම, ඇගයීම සහ අධීක්ෂණය යන ක්‍රියාවලිය ඔස්සේ කළමනාකරණය කරනු ලබයි. සමාගමේ අඛණ්ඩ ලාභදායිතාව, තිරසාරභාවය සඳහා මෙම අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය වැදගත් වන අතර, සමාගමේ සෑම පුද්ගලයෙකුම ඔහුගේ හෝ ඇයගේ වගකීම්වලට අදාළ අවදානම් හෙළිදරව් කිරීමට වගකීමෙන් බැඳේ. සමාගම මූලික වශයෙන් ණය අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම සහ වෙළඳපොළ අවදානම සඳහා නිරාවරණය වනු ලබයි. සමාගම විවිධ මෙහෙයුම් අවදානම්වලටද යටත් වේ. අවදානම් විශ්ලේෂණය සම්බන්ධයෙන් විස්තරාත්මකව කරුණු, අවදානම් කළමනාකරණ කොටසෙහි දක්වා ඇත.

අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය

සමස්ත අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය සහ අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ග සහ මූලධර්ම අනුමත කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකීමෙන් බැඳේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (IRM) නමින් අනුකමිටුවක් පත් කර ඇත. එමඟින් සමාගම තුළ සමස්ත අවදානම් ක්‍රියාවලිය නිරීක්ෂණය කිරීමේ වගකීම දරයි.

අවදානම් උපායමාර්ග සංවර්ධනය සහ මූලධර්ම, රාමු, ප්‍රතිපත්ති සහ සීමාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සමස්ත වගකීම් ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත පැවරේ. අවදානම් සම්බන්ධ තීරණ කළමනාකරණය සහ අවදානම් මට්ටම් නිරීක්ෂණය කිරීම සහ වරින් වර මණ්ඩලයට වාර්තා කිරීම සඳහා එම කමිටුවේ වගකීම වේ.

සමාගම පුරා අවදානම් මූලධර්ම, ප්‍රතිපත්ති සහ සීමාවන්වලට අනුකූල වීම නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණය සහ පාලන ඒකකය වගකීමෙන් බැඳේ.

වත්කම් හා වගකීම් කමිටුව (ALCO)

වත්කම් හා වගකීම් කමිටුවෙහි මූලසුන ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා විසින් දරනු ලබයි. කමිටුවෙහි අනෙකුත් ස්ථිර සාමාජිකයින් ලෙස, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී-මෙහෙයුම්, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී-අවදානම් සහ පාලන, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී- ප්‍රතිසාධන සහ පරිපාලන, තැන්පතු අංශයේ ප්‍රධානී, මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රධානී, භාණ්ඩාගාර ප්‍රධානී සහ කමිටු ලේකම් වේ. නියාමන අවශ්‍යතා සපුරාලන අතරම, සමාගමේ වත්කම් හා වගකීම් අධීක්ෂණය සහ කළමනාකරණය මෙන්ම, සමාගමේ ද්‍රවශීලතාවය යහපත් මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා සමස්ත ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය පිළිබඳව කමිටු රැස්වීම් අවම වශයෙන් මසකට වරක්වත් පැවැත්විය යුතුය. ඊළඟ නිතිපතා රැස්වීම පවත්වන තෙක් කල්ගත නොහැකි ගැටලුවක් මතු වූ විට, ඕනෑම නිත්‍ය සාමාජිකයෙකුගේ ඉල්ලීමක් මත කමිටුවෙහි සභාපතිවරයාට කාරක සභා විශේෂ රැස්වීමක් කැඳවිය හැකිය.

ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුව (IRMOC)

ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුව (මින් මතු "IRMOC" හෝ "කමිටුව") කළමනාකරණ මට්ටමේ කමිටුවක් ලෙස පිහිටුවා ඇති අතර, එමඟින් සමාගමේ අවදානම් පාලන ව්‍යුහය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, මණ්ඩල අනුකමිටු සහ ආයතන කළමනාකරණය සඳහා අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා සහය වීම උදෙසා සමාගමේ ව්‍යාපාර කටයුතු සමඟ ඒකාබද්ධව කටයුතු කරයි.

කමිටුවේ යොමු නිර්දේශ මඟින් පැහැදිලිවම එහි අධිකාරිය, ව්‍යවස්ථාව, රැස්වීමේ වාර ගණන, වගවීම සහ වගකීම්, ගණපූරණය, වාර්තාකරණය ආදී අනෙකුත් ක්‍රියා පටිපාටි දක්වා ඇත.

IRMOC හි ප්‍රධානත්වය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රධාන නිලධාරියා විසින් දරනු ලබයි. මෙම කමිටුවේ සාමාජිකයින් අතරට ආයතනික කළමනාකරණ සාමාජිකයින්, ප්‍රධාන මෙහෙයුම් කළමනාකරුවන් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන් ඇතුළත් වේ (ශාඛා සඳහා අදාළ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන් හැර). අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමත අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අවදානම් දරා ගැනීමේ සීමාවන් තුළ සිටිමින්, පවතින ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ අවදානම් නිරාවරණය උපකල්පනය උදෙසා සම්බන්ධ වන බැවින් සමාගමේ මෙහෙයුම්වලට සම්බන්ධ සියලුම ව්‍යාපාර කළමනාකරුවන් "අවදානම් හිමියන්" ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ඒ අනුව ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වලට සම්බන්ධ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ සාමාජිකයින්, ජ්‍යෙෂ්ඨ අවදානම් හිමිකරුවන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. එබැවින්, කමිටුව තුළ දී, සමාග මේ ජ්‍යෙෂ්ඨ අවදානම් හිමියන් විසින් ඉහළ මට්ටමක සහභාගීත්වයක් සිදු කිරීම අනිවාර්ය වේ.

ණය අවදානම්, මෙහෙයුම් අවදානම සහ අනුකූලවීමේ අවදානම කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින්, කමිටුව මඟින් මූලික උපකල්පිත අවදානම් සමාලෝචනය සඳහා අවධානය යොමු කරනු ඇත.

කමිටුව මාස තුනකට වරක් හෝ අවශ්‍ය වූ පරිදි සහ අවශ්‍ය වූ විට නිරන්තරයෙන් රැස්විය යුතුය. සමාලෝචිත වසර තුළදී කමිටුව කාර්තුමය වශයෙන් හතර වරක් (04) රැස්වන ලදී. ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවට, ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුව වෙත වගකිව යුතුය. කමිටුවේ අදහස්, ඒකඟතාවය සහ නිශ්චිත උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා කමිටුව විසින් ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුවේ රැස්වීම් විශේෂ සටහන්වල කරුණු ඒකාබද්ධ අවදානම් කමිටුවට වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මෙහෙයුම් අවදානම

අප්‍රමාණවත් හෝ අසාර්ථක අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලිය, පුද්ගල දෝෂ, තොරතුරු තාක්ෂණයේ බිඳ වැටීම් සහ බාහිර සාධක හේතුවෙන් ඇති වන අවදානම්, මෙහෙයුම් අවදානම වශයෙන් අර්ථ දක්වනු ලබයි. සමාගමේ මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති යටතේ අර්ථ දක්වා ඇත. අවස්ථා වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය, ශාඛා මෙහෙයුම් අවදානම් තක්සේරුකරණ පද්ධතිය, ක්‍රමවත් අවදානම් පිරික්සුම් ක්‍රියාවලිය ආදි ඇතුළත් සුදුසු අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් පිහිටුවාලමින්, අඛණ්ඩ ව්‍යාපාර සැලසුමක් පිහිටුවාලමින් සහ මෙහෙයුම් අවදානම් අවස්ථා මත පදනම් වූ දත්ත පවත්වා ගනිමින් මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය කරනු ලබයි.

56.2 ණය අවදානම

ණය අවදානම යනු, සමාගමේ ගනුදෙනුකරුවන් හෝ ප්‍රතිපාර්ශ්ව විසින් ගිවිසුම්ගත බැඳීම් පැහැර හැරීම නිසා සමාගමට පාඩු සිදු වීමේ අවදානම යි. සමාගම විසින් ණය අවදානම කළමනාකරණය සහ පාලනය සිදු කරනු ලබන්නේ එමඟින් පිළිගනු ලබන අවදානම් ප්‍රමාණය කෙරෙහි කේවල ප්‍රතිපාර්ශ්වයන් සහ කණ්ඩායම් සඳහා සීමා පැනවීම සහ එවැනි සීමාවන්ට අදාළ නිරාවරණයන් අධීක්ෂණය කිරීම මඟිනි.

ණය අවදානම -මූල්‍ය වත්කම් සඳහා අපේක්ෂිත ණය හානි අනුව අපහායනය හඳුනා ගැනීම

බොහෝ සමාගම්වලට වත්මන් ආර්ථික සාධක අහිතකර ලෙස බලපානු ඇති අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදන සැපයුම් දාම, දේශීය පරිභෝජනය, සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ අපනයනවල ඇති විය හැකි බිඳ වැටීම්, ඔවුන්ගේ ඉපැයීම් අපේක්ෂාවන්ට අවාසිදායක අවදානම් ඇති කරයි. මෙය එබඳු සමාගම්වල ගිවිසුම්ගත බැඳීම් සපුරාලීමට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපානු ඇති අතර, එය අක්‍රීය ණය වැඩි වීමට හේතු වේ.

2023 මාර්තු 31 දිනට අපේක්ෂිත ණය අලාභ තක්සේරු කරන ලද්දේ එම කාලයේ පැවති ආර්ථික පුරෝකථන තත්ත්ව මත පදනම්ව වේ. තත්ත්වය වෙනස් වන්නට ආරම්භ වීමත්, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සාමාන්‍ය තත්වයට පත්වන කාලය අවිනිශ්චිත වීමත් හේතුවෙන්, අපගේ ප්‍රධාන වෙළඳපොළ වෙත සහ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සාධාරණ ලෙස තක්සේරු කිරීමට හෝ වර්තමාන පසුබිම තුළ පවතින සාධාරණ සහ යොදාගත හැකි තොරතුරු මත පදනම්ව විශ්වසනීය ලෙස මැනීම සිදු කළ නොහැක.

රටේ පවතින වර්තමාන ආර්ථික තත්ත්වය අනුව, 2023 මාර්තු 31 වර්ෂය තුළ අපහායනය ප්‍රතිපාදනවලට අදාළව පහත දැක්වෙන වෙනස්කම් සිදු කරන ලදී.

රටේ වෙනස්වන වර්තමාන සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් සමාගම මඟින් සිදුවීම්වල ප්‍රමාණයන් මැනීම වෙනස් කරන ලදී; නරකම අවස්ථාව 70%, හොඳම අවස්ථාව 0%, පදනම 30% ලෙස ඉදිරි වසර තුනටත්, ඉන් පසු නරකම අවස්ථාව 60%, හොඳම අවස්ථාව 10%, පදනම 30% ලෙස වේ.

අපහායන තක්සේරුව

ගිණුම්කරණ කටයුතු සඳහා, අපහායනය වූ මූල්‍ය වත්කම්වල අලාභ හඳුනා ගැනීමට සමාගම සාමූහික හා කේවල මාදිලියක් භාවිත කරයි.

කේවල වශයෙන් තක්සේරු කළ දීමනා

හිඟ පොලී ගෙවීම් හෝ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පහත දැමීම ඇතුළුව, ස්වාධීනව වැදගත් වන කල්බදු, කුලී මිලදී ගැනීම් සහ ණය සඳහා සුදුසු දීමනා සමාගම විසින් වෙන් වෙන් වශයෙන් තීරණය කරයි. දීමනා ප්‍රමාණයන් නිර්ණය කිරීමේදී සලකා බලනු ලබන කරුණුවලට අදාළ ප්‍රතිපාර්ශ්වයේ ව්‍යාපාර සැලැස්මේ තිරසාරභාවය, මූල්‍ය දුෂ්කරතාවයකදී හිමි වූ ලැබීම් සහ වෙනත් මූල්‍ය ආධාර ලබා ගත හැකි වීම, ඇපකරයේ සාක්ෂාත්‍ය වටිනාකම සහ අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහයේ කාලය ඇතුළත් වේ. එක් එක් වාර්තාකරණ දිනයේදී අපහායන දීමනා ඇගයීමට ලක් කෙරේ.

සාමූහිකව තක්සේරු කළ දීමනා

කල්බදු, කුලී පිට ගැණුම් සහ ණය සඳහා වූ අලාභ සම්බන්ධයෙන් සහ තනි තනිව සැලකිය යුතු නොවන ණය සම්බන්ධයෙන් කල්පිරීමේ ණය ආයෝජන සඳහා සහ තනි තනිව තක්සේරු කර ඇති සහ අපහායන නොමැති අත්තිකාරම් සඳහා දීමනා සාමූහිකව තක්සේරු කෙරේ. අපහායන ක්‍රමය පිළිබඳ සවිස්තර 251 වන පිටුවේ 25 වන සටහනෙහි දක්වා ඇත.

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.2.1. ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණය වීම

මූල්‍ය වත්කම් පන්තිය අනුව ණය ගුණාත්මකභාවය

අභ්‍යන්තර ණය තක්සේරු ක්‍රමය භාවිත කරමින් සමාගම මූල්‍ය වත්කම්වල ණය ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය කරයි. පහත දැක්වෙන වගු මඟින් සමාගමේ අභ්‍යන්තර ණය ඇගයීම් ක්‍රමය මත පදනම්ව ණය අවදානමට නිරාවරණය වන සියලුම මූල්‍ය වත්කම් සඳහා වත්කම් කාණ්ඩයේ ණය ගුණාත්මකභාවය පවතින මට්ටම පෙන්නුම් කරයි. ඉදිරිපත් කර ඇති ප්‍රමාණයන් අපහායන දීමනාවල දළ අගයන් වේ.

අතීත ගෙවිය යුතු ණය පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීම

කොන්ත්‍රාත් කාලය අවසන් වූ දිනට හෝ ඊට වැඩි දිනකට පසු එකතු නොකළ ඕනෑම මුදලක් 'අතීත ගෙවිය යුතු ණය' ලෙස සමාගම සලකනු ලබයි.

සමාගම 2023 මාර්තු 31 දිනට	අතීත ණය සහ හීන වීම් නොමැත	අතීත ණය ඇති නමුත් හීනවීම් නොවීම්				කේවල වශයෙන් හීන වීම්	එකතුව
		දින 1-30	දින 31-60	දින 61-90	දින 90ට වැඩි		
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ (අතැති මුදල් හැර)	4,840,646	-	-	-	-	-	4,840,646
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	29,839,914	-	-	-	-	-	29,839,914
මූල්‍ය වත්කම් - සාධාරණ වටිනාකම ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ	203,975	-	-	-	-	-	203,975
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	76,024,330	16,619,175	10,000,432	4,700,643	14,733,157	2,609,464	124,687,201
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය	944,653	-	-	-	-	-	944,653
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	-	-	-	-	-	10,903,577
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	100,306	-	-	-	-	-	100,306
එකතුව	122,857,401	16,619,175	10,000,432	4,700,643	14,733,157	2,609,464	171,520,272

සමාගම 2022 මාර්තු 31 දිනට	අතීත ණය සහ හීන වීම් නොමැත	අතීත ණය ඇති නමුත් හින වීම් නොවීම්				කේවල වශයෙන් හීන වීම්	එකතුව
		දින 1-30	දින 31-60	දින 61-90	දින 90ට වැඩි		
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ (අතැති මුදල් හැර)	3,532,839	-	-	-	-	-	3,532,839
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	5,117,866	-	-	-	-	-	5,117,866
මූල්‍ය වත්කම් - සාධාරණ වටිනාකම ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ	25,140	-	-	-	-	-	25,140
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	102,300,917	21,753,573	11,454,830	4,752,674	18,437,021	2,463,009	161,162,024
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය	1,333,278	-	-	-	-	-	1,333,278
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	9,827,221	-	-	-	-	-	9,827,221
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	108,493	-	-	-	-	-	108,493
එකතුව	122,245,754	21,753,573	11,454,830	4,752,674	18,437,021	2,463,009	181,106,861

සමූහය 2023 මාර්තු 31 දිනට	අතීත ණය සහ හීන වීම් නොමැත	අතීත ණය ඇති නමුත් හීන වීම් නොවීම්				කේවල වශයෙන් හීන වීම්	එකතුව
		දින 1-30	දින 31-60	දින 61-90	දින 90ට වැඩි		
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ (අතැති මුදල් හැර)	5,297,056	-	-	-	-	-	5,297,056
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	34,224,917	-	-	-	-	-	34,224,917
මූල්‍ය වත්කම් - සාධාරණ වටිනාකම ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ	345,093	-	-	-	-	-	345,093
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	83,670,420	17,195,506	11,679,224	5,578,135	16,152,645	2,609,464	136,885,374
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය	1,498,065	-	-	-	-	-	1,498,065
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	1,372,962	-	-	-	-	-	1,372,962
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	15,859,672	-	-	-	-	-	15,859,672
එකතුව	142,268,165	17,195,506	11,679,224	5,578,135	16,152,645	2,609,464	195,483,139

සමූහය 2022 මාර්තු 31 දිනට	අතීත ණය සහ හීන වීම් නොමැත	අතීත ණය ඇති නමුත් හීන වීම් නොවීම්				කේවල වශයෙන් හීන වීම්	එකතුව
		දින 1-30	දින 31-60	දින 61-90	දින 90ට වැඩි		
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ (අතැති මුදල් හැර)	4,244,919	-	-	-	-	-	4,244,919
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	9,529,518	-	-	-	-	-	9,529,518
මූල්‍ය වත්කම් - සාධාරණ වටිනාකම ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ	849,298	-	-	-	-	-	849,298
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	112,406,372	22,225,556	12,232,422	5,039,650	19,795,973	2,463,009	174,162,982
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය	1,322,528	-	-	-	-	-	1,322,528
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	1,632,941	-	-	-	-	-	1,632,941
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	16,013,525	-	-	-	-	-	16,013,525
එකතුව	145,991,772	22,232,885	12,232,422	5,039,650	19,795,973	2,463,009	207,755,711

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

පහත වගුවෙන් දැක්වෙන්නේ මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශයේ සංරචක සඳහා ක්ෂේත්‍රය මඟින් දරා ඇති අවදානම් සම්පිණ්ඩනයයි.

ක්ෂේත්‍ර විශ්ලේෂණය

සමාගම

2023 මාර්තු 31 දිනට	මූල්‍ය සේවා*	කෘෂිකර්ම	නිෂ්පාදන	සංචාරක	ප්‍රවාහන	ඉදිකිරීම්	වෙළඳ	සේවා	කර්මාන්ත	වෙනත්	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	5,844,798	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,844,798
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂ	29,839,914	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29,839,914
මූල්‍ය වත්කම් -ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම	-	-	-	-	-	-	-	203,975	-	-	203,975
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	8,776,851	27,151,036	7,247,716	2,689,999	24,861,237	8,528,731	14,994,171	19,126,829	2,259,519	9,051,111	124,687,201
අඩුකිරීම - අපහායන ගාස්තු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,409,256
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114,277,945
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	199,582	-	-	-	-	-	-	745,071	-	-	944,653
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,903,577
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	100,306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,306

සමාගම

2022 මාර්තු 31 දිනට	මූල්‍ය සේවා*	කෘෂිකර්ම	නිෂ්පාදන	සංචාරක	ප්‍රවාහන	ඉදිකිරීම්	වෙළඳ	සේවා	කර්මාන්ත	වෙනත්	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	4,668,830	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,668,830
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	5,117,866	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,117,866
මූල්‍ය වත්කම් -ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය	-	-	-	-	-	-	-	25,140	-	-	25,140
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,787,171	32,571,677	9,441,731	3,314,785	35,116,000	9,797,912	20,787,613	24,660,505	3,041,335	11,643,295	161,162,024
අඩුකිරීම - අපහායන ගාස්තු	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,887,570
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	151,274,454
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	423,048	-	-	-	-	-	-	910,230	-	-	1,333,278
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	9,827,221	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,827,221
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	108,493	-	-	-	-	-	-	-	-	-	108,493

* මූල්‍ය සේවාවන්ට බැංකු, මූල්‍ය ආයතන, රක්ෂණ සමාගම්, කොටස් තැරැව්කාර සමාගම් සහ අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම්, ව්‍යාපාර ප්‍රාග්ධන සමාගම් සහ ආයෝජන උපදේශන සේවා සමාගම් ඇතුළත් වේ.

ක්ෂේත්‍ර විශ්ලේෂණය

සමූහය

2023 මාර්තු 31 දිනට	මූල්‍ය සේවා*	කෘෂිකර්ම	නිෂ්පාදන	සංචාරක	ප්‍රවාහන	ඉදිකිරීම්	වෙළඳ	සේවා	කර්මාන්ත	වෙනත්	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	6,316,003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,316,003
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	34,224,917	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,224,917
මූල්‍ය වත්කම් -ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම	36,263	-	-	-	-	-	-	308,830	-	-	345,093
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	12,777,112	27,709,320	10,617,109	2,699,305	24,989,315	9,433,072	15,481,123	20,962,712	2,355,462	9,860,843	136,885,374
අඩුකිරීම -අපහායන ගාස්තු											11,507,470
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ											125,377,904
ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,498,065	1,498,065
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	627,891	-	-	-	-	-	-	745,071	-	-	1,372,962
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	15,859,672	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,859,672

2022 මාර්තු 31 දිනට	මූල්‍ය සේවා*	කෘෂිකර්ම	නිෂ්පාදන	සංචාරක	ප්‍රවාහන	ඉදිකිරීම්	වෙළඳ	සේවා	කර්මාන්ත	වෙනත්	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	5,402,587	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,402,587
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	9,529,518	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,529,518
මූල්‍ය වත්කම් -ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගය	704,415	-	-	-	-	-	-	144,883	-	-	849,298
ණය සහ ලැබීම් - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,719,757	33,958,216	14,135,330	3,328,350	35,254,791	10,631,366	21,336,335	27,953,383	3,283,296	13,562,158	174,162,982
අඩුකිරීම - අපහායන ගාස්තු											10,842,136
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ											163,320,846
ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,024,461	1,024,461
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	1,632,931	-	-	-	-	-	-	10	-	-	1,632,941
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	16,013,525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,013,525

* මූල්‍ය සේවාවන්ට බැංකු, මූල්‍ය ආයතන, රක්ෂණ සමාගම්, කොටස් තැරැව්කාර සමාගම් සහ අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම්, ව්‍යාපාර ප්‍රාග්ධන සමාගම් සහ ආයෝජන උපදේශන සේවා සමාගම් ඇතුළත් වේ.

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ භූගෝලීය වශයෙන් බෙදීයාම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ණය හා ලැබිය යුතු දෑ පළාත් මට්ටමින් බෙදී යාම පහත පරිදි වේ.

සමාගම	ලැබිය යුතු කල්බදු/ ඉජාරා රු. '000	ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/ මුරාබා රු. '000	කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ රු. '000	සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් වෙතින් ලැබිය යුතු දෑ රු. '000	එකතුව රු. '000
2023 මාර්තු 31 දිනට					
මධ්‍යම	6,820,293	16,804	3,476,303	-	10,313,400
නැගෙනහිර	2,823,384	8,616	2,282,945	-	5,114,945
උතුරු මැද	3,311,761	8,906	2,050,647	-	5,371,314
උතුරු	1,870,740	2,265	2,775,154	-	4,648,159
වයඹ	5,484,869	13,948	3,707,618	-	9,206,435
සබරගමුව	4,250,399	8,719	2,083,365	-	6,342,483
දකුණ	8,394,590	19,845	6,648,866	-	15,063,301
ඌව	3,887,879	11,368	2,418,103	-	6,317,349
බස්නාහිර	18,920,814	105,589	41,646,648	1,636,765	62,309,815
එකතුව	55,764,729	196,060	67,089,647	1,636,765	124,687,201
2022 මාර්තු 31 දිනට					
මධ්‍යම	9,549,639	17,421	5,647,598	-	15,214,658
නැගෙනහිර	3,718,288	8,610	2,534,747	-	6,261,645
උතුරු මැද	4,681,387	9,832	2,653,600	-	7,344,819
උතුරු	2,443,490	2,672	2,352,399	-	4,798,561
වයඹ	7,775,486	15,733	4,677,244	-	12,468,463
සබරගමුව	5,828,809	9,720	2,637,285	-	8,475,814
දකුණ	11,054,270	20,203	7,952,428	-	19,026,901
ඌව	5,389,008	12,211	2,587,964	-	7,989,183
බස්නාහිර	26,395,793	107,937	51,615,339	1,462,911	79,581,980
එකතුව	76,836,170	204,339	82,658,604	1,462,911	161,162,024

ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ භූගෝලීය වශයෙන් බෙදීයාම

සමූහය	ලැබිය යුතු කල්බදු/ ඉජාරා රු. '000	ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැණුම්/ මුරාබා රු. '000	කාලීන ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ රු. '000	එකතුව රු. '000
2023 මාර්තු 31 දිනට				
මධ්‍යම	6,820,293	451,109	3,479,437	10,750,839
නැගෙනහිර	2,823,384	397,963	2,285,755	5,507,102
උතුරු මැද	3,311,761	323,994	2,052,921	5,688,676
උතුරු	1,870,740	2,265	2,775,153	4,648,159
වයඹ	5,484,869	150,930	3,708,607	9,344,406
සබරගමුව	4,250,399	229,935	2,084,961	6,565,295
දකුණ	8,394,590	280,546	6,650,747	15,325,883
ඌව	3,887,879	582,481	2,422,225	6,892,585
බස්නාහිර	18,915,271	499,556	41,694,643	61,109,469
බංග්ලාදේශය	-	-	11,052,961	11,052,961
එකතුව	55,759,186	2,918,779	78,207,409	136,885,374
2022 මාර්තු 31 දිනට				
මධ්‍යම	9,549,639	714,101	5,649,973	15,913,713
නැගෙනහිර	3,718,288	453,915	2,537,929	6,710,132
උතුරු මැද	4,681,387	222,938	2,653,966	7,558,291
උතුරු	2,443,490	2,672	2,352,399	4,798,561
වයඹ	7,775,486	193,126	4,678,347	12,646,959
සබරගමුව	5,828,809	253,047	2,639,164	8,721,020
දකුණ	11,054,270	335,304	7,952,940	19,342,514
ඌව	5,389,008	650,187	2,593,942	8,633,137
බස්නාහිර	26,387,578	707,371	51,679,711	78,774,660
බංග්ලාදේශය	-	-	11,063,995	11,063,995
එකතුව	76,827,955	3,532,661	93,802,366	174,162,982

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.2.3 ඇපකර සහ ණය වැඩි දියුණු කිරීම් සාධාරණ වටිනාකම

සාමාන්‍ය මූලධර්මයක් ලෙස, සමාගම සිය ණය කළඹ සුරක්ෂිත කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ඇපයක් ලබා ගැනීමට උත්සාහ කරයි. ඇති විය හැකි ණය පාඩු අවම කිරීම සඳහා සමාගම එවැනි ඇපකරයන්හි ගුණාත්මකභාවය සහ වගකීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. කළමනාකාරිත්වය විසින් ඇපකරයේ වෙළඳපොළ වටිනාකම නිරීක්ෂණය කරන අතර එයට පාදක වූ ගිවිසුමට අනුකූලව අතිරේක ඇපයක් ඉල්ලා සිටී. ඇපකර අගයන් තුළ සාධාරණ ආරක්ෂිත ආන්තිකයක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.

ලබා ගත් ප්‍රධාන ඇපකර වර්ග පහත පරිදි වේ:

- වාණිජමය ණය ලබාදීම් සඳහා, නිශ්චල දේපළ, තොග සහ වෙළඳ ලැබීම් සහ වාහන අයිතිය පැවරීම
- සිල්ලර ණය සඳහා, නේවාසික දේපළ උකස් කිරීම සහ වාහන අයිතිය පැවරීම

සැලකිය යුතු ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සාමාන්‍ය ණය යෝග්‍යතාව, එකී පාර්ශ්වයන් වෙත ලබා දී ඇති පහසුකමක ණය ගුණාත්මකභාවයට වඩාත් අදාළ දර්ශකය වේ. කෙසේ වෙතත්, ඇපකරය මගින් ණය සඳහා අතිරේක ආරක්ෂාවක් සැපයෙන අතර සමාගම විසින් විශාල මට්ටමින් ණය ලබා ගන්නන්ගෙන්ද එවැනිම ඇපකර ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් කෙරේ. සමාගම ඇපකර ලබා ගැනීමේදී දේපළ වෙළඳාම් පළමු ගාස්තුව වශයෙන් සලකනු ලබන අතර සියලුම ආයතනික වත්කම් සහ ඇපකර පාවෙන ගාස්තු වශයෙන් සලකයි. ආයතනික ගනුදෙනුකරුවන් කෙරෙහි සමාගමේ අවධානය ප්‍රධාන වශයෙන් පදනම් වී ඇත්තේ ඔවුන්ගේ ණය යෝග්‍යතාව, ව්‍යාපාරික තත්ත්වය සහ කීර්තිනාමය මත බැවින්, සමාගම් සේවාදායකයින්ගේ ඇපකර යාවත්කාලීන තක්සේරුවක් වශයෙන් ලබා දෙන ලෙසට සමාගම අවධාරණය නොකරයි. එවැනි තත්ත්වයක් කැඳවනු ලබන්නේ අපේක්ෂා කළ හැකි ණය තත්ත්වයේ පිරිහීමක් හෝ ණය අවදානමක් පිළිබඳ සාක්ෂි අදාළ ආයතනික සේවාදායකයින් වෙතින් දැක ගැනීමට තිබේ නම් පමණි. ඒ අනුව, සැලකිය යුතු ගනුදෙනුකරුවන් සම්බන්ධයෙන් ඇපකර තක්සේරුව සමාගම නිතිපතා යාවත්කාලීන නොකරයි. අපහායනය වූ ණය පහසුකම් සම්බන්ධයෙන් පමණක්, සමාගම සාමාන්‍යයෙන් ඇපකරයේ වර්තමාන වෙළඳපොළ වටිනාකම ලබා ගන්නේ එය අපහායනයන් මැනීම සඳහා යෙදවුමක් වශයෙන් භාවිත කළ හැකි බැවිනි.

සමාගම සහ සමූහය විසින් දරන ඇප සහ ණය වැඩි දියුණු කිරීමේ සාධාරණ අගය පහත වගුවේ දැක්වේ.

	2023 මාර්තු 31 දිනට		2022 මාර්තු 31 දිනට	
	ණය අවදානමට ඇති උපරිම නිරාවරණය	ශුද්ධ නිරාවරණය	ණය අවදානමට ඇති උපරිම නිරාවරණය	ශුද්ධ නිරාවරණය
සමාගම	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් සහ මුදලට සමාන දෑ (අතැති මුදල් හැර)	4,840,646	4,840,646	3,532,839	3,532,839
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ශේෂයන්	29,839,914	29,839,914	5,117,866	5,117,866
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම	203,975	203,975	25,140	25,140
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	114,277,945	306,052	151,274,454	371,104
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	944,653	944,653	1,333,278	1,333,278
ණය සාධන පත්‍රය - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	10,903,577	9,827,221	9,827,221
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	100,306	100,306	108,493	108,493
එකතුව	161,111,016	47,139,123	171,219,291	20,315,941

	2023 මාර්තු 31 දිනට		2022 මාර්තු 31 දිනට	
	ණය අවදානමට ඇති උපරිම නිරාවරණය	ශුද්ධ නිරාවරණය	ණය අවදානමට ඇති උපරිම නිරාවරණය	ශුද්ධ නිරාවරණය
සමූහය	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මුදල් සහ මුදලට සමාන දෑ (අතැති මුදල් හැර)	5,297,056	5,297,056	4,244,919	4,244,919
බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන සමඟ ශේෂයන්	34,224,917	34,224,917	9,529,518	9,529,518
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම	345,093	345,093	849,298	849,298
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	125,377,904	306,052	163,320,846	371,104
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	1,498,065	1,498,065	1,322,528	1,322,528
ණය සාධන පත්‍රය - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	1,372,962	1,372,962	1,632,941	1,632,941
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	15,859,672	15,859,672	16,013,525	16,013,525
එකතුව	183,975,669	58,903,817	196,913,575	33,963,833

3 වන අදියරේ වත්කම් සඳහා වන ඇපකරවල වර්තමාන සාධාරණ අගයන් සහ ණය වැඩි දියුණු කිරීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් පහත වගුවෙන් දැක්වේ. ඇපකර මට්ටම මත පදනම්ව, ඇතැම් ආර්ථික අවදානම්වලට වඩා අපේක්ෂිත වටිනාකම වැඩි වූ විට, ආර්ථික අවස්ථා කිහිපයක් උපයෝගී කරගනිමින් අනාගත වටිනාකම පුරෝකථනය කළද අදියර 3 හි නිරාවරණයන් සඳහා තනි අපේක්ෂිත ණය අලාභ අගයක් නොතිබිය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, බහු ආර්ථික අවස්ථා උපයෝගී කරගනිමින් ඇපකරයේ අනාගත වටිනාකම පහත වැටෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන විට පහත දැක්වෙන ශුද්ධ නිරාවරණයට වඩා 3 වන අදියරේ අපේක්ෂිත ණය අලාභ වැඩි විය හැකිය.

ඇපකර වර්ගය හෝ ණය වැඩි කිරීම	මූලික තත්ත්වය යටතේ ඇති ඇප සහ ණය වැඩි කිරීම්වල සාධාරණ අගය					
රු.'000	ණය අවදානම සඳහා ඇති උපරිම නිරාවරණය	චංචල ඇපකර	නිශ්චල ඇපකර	සමස්ත ඇපකර	ශුද්ධ නිරාවරණය	ආශ්‍රිත අපේක්ෂිත ණය අලාභය
සමාගම						
2023 මාර්තු 31 දිනට						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	17,342,620	11,958,881	13,685,174	25,644,055	(8,301,435)	8,677,486
2022 මාර්තු 31 දිනට						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	20,900,031	25,317,181	17,686,396	43,003,577	(22,103,546)	7,658,221
සමූහය						
2023 මාර්තු 31 දිනට						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	18,762,110	12,294,149	13,800,662	26,094,811	(7,332,701)	9,100,885
2022 මාර්තු 31 දිනට						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	22,258,981	26,020,062	17,701,476	43,721,538	(21,462,557)	8,060,205

56.2.5 මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් හිලව් කිරීම

මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් හිලව් කොට ඇති අතර හඳුනාගත් මුදල් පියවීමට සමූහයට නීත්‍යානුකූල අයිතියක් ඇති විට ශුද්ධ මුදල මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ශුද්ධ පදනමක් මත පියවා ගැනීමට හෝ වත්කම් සාක්ෂාත් කර වගකීම පියවීමට එමඟින් අපේක්ෂා කෙරේ.

56.2.6 හිලව් කිරීමට යටත් නොවන මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම්

හිලව් කිරීම සඳහා සුදුසුකම් නොලබන මුදලක් ඇති වූ විට පාර්ශ්වකරු සමඟ ඇති කැපී පෙනෙන ගනුදෙනු පමණක් පැහැර හැරීමක් හෝ වෙනත් පූර්ව නිශ්චිත සිද්ධීන් සිදු වුවහොත් ඒවා හිලව් කිරීමට ඉඩ සලසන ණය සැකසුම් මෙහිදී ඇතුළත් වේ. එවැනි ණය සැකසීමේදී නැවත මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් සහ ඒ හා සමාන වෙනත් ආරක්ෂිත ණය දීම සහ ණය ගැනීම් සැකසීම් ඇතුළත් වේ.

ණය සැකසීම්වලට යටත්ව ලැබුණු හෝ පොරොන්දු වූ නමුත් හිලව් කිරීම සඳහා සුදුසුකම් නොලබන මූල්‍ය ඇපකරයේ ප්‍රමාණය පහත දැක්වේ.

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	දළ අගය	සමථය සඳහා ප්‍රමාණවත් නමුත් හිලව් කිරීමට ප්‍රමාණවත් නැති මුදල් ප්‍රමාණය	ශුද්ධ අගය	දළ අගය	සමථය සඳහා ප්‍රමාණවත් නමුත් හිලව් කිරීමට ප්‍රමාණවත් නැති මුදල් ප්‍රමාණය	ශුද්ධ අගය
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්						
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	11,521,174	5,161,420	6,359,754	7,984,520	2,990,159	4,994,361

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.2.7 ණය හා ලැබිය යුතු දෑවලට අදාළ හානිකරණ ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ සංවේදීතාව

	මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය කෙරෙහි අපේක්ෂිත ණය අලාභ සංවේදීතාවයේ බලපෑම පිළිබඳ සංවේදීතාව [හානිකරණ ප්‍රතිපාදනයන්හි වැඩිවීම/(අඩුවීම)]				ආදායම මත සංවේදීතා බලපෑම
	අදියර 1 (රු. '000)	අදියර 2 (රු. '000)	අදියර 3 (රු. '000)	එකතුව (රු. '000)	(රු. '000)
සමාගම - 2023 මාර්තු 31 දිනට					
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් වැඩි වීම	8,786	8,044	-	16,830	16,830
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් අඩු වීම	(8,786)	(8,044)	-	(16,830)	(16,830)
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් වැඩි වීම	43,932	41,088	175,012	260,032	260,032
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් අඩු වීම	(43,932)	(41,088)	(175,012)	(260,032)	(260,032)
සම්භාවිතා බර තබන ලද ආර්ථික තත්ත්වයන්					
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් ඉහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම	(5,683)	(4,376)	-	(10,059)	(10,059)
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් පහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම	5,683	4,376	-	10,059	10,059

	මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය කෙරෙහි අපේක්ෂිත ණය අලාභ සංවේදීතාවයේ බලපෑම පිළිබඳ සංවේදීතාව [හානිකරණ ප්‍රතිපාදනයන්හි වැඩිවීම/(අඩුවීම)]				ආදායම මත සංවේදීතා බලපෑම
	අදියර 1 (රු. '000)	අදියර 2 (රු. '000)	අදියර 3 (රු. '000)	එකතුව (රු. '000)	(රු. '000)
සමූහය - 2023 මාර්තු 31 දිනට					
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් වැඩි වීම	9,292	8,507	-	17,799	17,799
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් අඩු වීම	(9,292)	(8,507)	-	(17,799)	(17,799)
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් වැඩි වීම	47,447	44,375	189,013	280,835	280,835
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් අඩු වීම	(47,447)	(44,375)	(189,013)	(280,835)	(280,835)
සම්භාවිතා බර තබන ලද ආර්ථික තත්ත්වයන්					
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් ඉහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම	(5,768)	(4,442)	-	(10,210)	(10,210)
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් පහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම	5,768	4,442	-	10,210	10,210

	මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය කෙරෙහි අපේක්ෂිත ණය අලාභ සංවේදීතාවයේ බලපෑම පිළිබඳ සංවේදීතාව [හානිකරණ ප්‍රතිපාදනයන්හි වැඩිවීම/(අඩුවීම)]				ආදායම මත සංවේදීතා බලපෑම
	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	එකතුව	
	(රු. '000)	(රු. '000)	(රු. '000)	(රු. '000)	(රු. '000)
සමාගම - 2022 මාර්තු 31 දිනට					
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් වැඩි වීම	12,602	8,450	-	21,052	21,052
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් අඩු වීම	(12,602)	(8,450)	-	(21,052)	(21,052)
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් වැඩි වීම	63,010	42,654	180,114	285,778	285,778
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් අඩු වීම	(63,010)	(42,654)	(180,114)	(285,778)	(285,778)
සම්භාවිතා බර තබන ලද ආර්ථික තත්ත්වයන්					
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් ඉහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම	(4,740)	(2,183)	-	(6,923)	(6,923)
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් පහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම	4,740	2,183	-	6,923	6,923

	මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය කෙරෙහි අපේක්ෂිත ණය අලාභ සංවේදීතාවයේ බලපෑම පිළිබඳ සංවේදීතාව [හානිකරණ ප්‍රතිපාදනයන්හි වැඩිවීම/(අඩුවීම)]				ආදායම මත සංවේදීතා බලපෑම
	අදියර 1	අදියර 2	අදියර 3	එකතුව	
	(රු. '000)	(රු. '000)	(රු. '000)	(රු. '000)	(රු. '000)
සමූහය - 2022 මාර්තු 31 දිනට					
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් වැඩි වීම	13,328	8,937	-	22,265	22,265
සියලු වයස් මට්ටම් හරහා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය 1% කින් අඩු වීම	(13,328)	(8,937)	-	(22,265)	(22,265)
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් වැඩි වීම	68,051	46,066	194,523	308,640	308,640
පැහැර හැරීම නිසා සිදුවූ අලාභය 5% කින් අඩු වීම	(68,051)	(46,066)	(194,523)	(308,640)	(308,640)
සම්භාවිතා බර තබන ලද ආර්ථික තත්ත්වයන්				-	-
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් ඉහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් පහළයාම	(4,811)	(2,216)	-	(7,027)	(7,027)
-පදනම් තත්ත්වය 10% කින් පහළයාම, නරකම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම සහ හොඳම තත්ත්වය 5% කින් ඉහළයාම	4,811	2,216	-	7,027	7,027

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.3 ද්‍රවශීලතා අවදානම සහ අරමුදල් කළමනාකරණය

ද්‍රවශීලතා අවදානම අර්ථ දැක්වෙන්නේ මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් ලබා දීමෙන් පියවන මූල්‍ය වගකීම් හා බැඳීම් ඉටු කිරීමේදී සමාගමට දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දීමට සිදු වීමට අදාළ වූ අවදානම ලෙසය. ද්‍රවශීලතා අවදානම පැන නගින්නේ සාමාන්‍ය හා ආතති තත්ත්වයන් යටතේ සමාගම් ගෙවීමේ වගකීම් ඉටු කිරීමට නොහැකි වීම නිසා ය. මෙම අවදානම සීමා කිරීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය සිය තැන්පතු පදනමට අමතරව විවිධ වූ අරමුදල් ප්‍රභවයන් සකසා ඇති අතර, කාල්පනික ද්‍රවශීලතා වත්කම් කළමනාකරණය කිරීමේ සහ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ සහ ද්‍රවශීලතාව දිනපතා නිරීක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කෙරේ.

මූල්‍ය සම්මුතියට සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වීම සඳහා හදිසි ද්‍රවශීලතා කම්පනයන් අවශෝෂණය කර ගැනීම වෙනුවෙන් කොවිඩ් -19 සහ ආර්ථික පසුබෑම හේතුවෙන් සමාගමේ ක්‍රියාකාරිත්වයට ඇති විය හැකි බලපෑම තක්සේරු කිරීම සහ මුදල් ප්‍රවාහය ගැන පුරෝකථනය කිරීම සඳහා විවිධ අංශ යටතේ අත්හදා බැලීම් සිදු කර තිබේ. එනම්, ප්‍රමාණවත් මුදල් සහ භාවිත නොකළ ණය අංශ, තැන්පතු අලුත් කිරීමේ අනුපාත, ගනුදෙනුකරුවන් එකතු කිරීමේ අනුපාත, කෙටි කාලීන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සම්මුති ණය පහසුකම් ලබා ගැනීම, මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩු කිරීම සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් කල් දැමීම සඳහා වූ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම් මෙහිදී සලකා බලා තිබේ.

අනපේක්ෂිත ලෙස මූල්‍ය ප්‍රවාහයට බාධා ඇති වුවහොත් පහසුවෙන් ද්‍රවශීලත්වයට පත් කළ හැකි යැයි උපකල්පනය කෙරෙන ඉහළ අලෙවි කළ හැකි සහ විවිධ වත්කම් සමූහයක් සමාගම පවත්වාගෙන යයි. ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සමාගම සතු විශේෂිත ණය මාර්ග පවතී.

2013 අංක 4 දරන මූල්‍ය සමාගම් (ද්‍රවශීල වත්කම්) නියෝගයට අනුකූලව කිසිදු දිනක ව්‍යාපාරය අවසන් වන විට මුළු එකතුවට වඩා පහත දැක්වෙන පරිදි අඩු නොවිය යුතුය.

(අ) එම දිනයේදී ව්‍යාපාර කටයුතු අවසන් වන විට ගෙවිය යුතු කාල තැන්පතුවල හිඟ අගය සහ උපචිත පොලියෙන් 10% ක් සහ

(ආ) එම දිනයේදී ව්‍යාපාරය අවසන් වන විට ගෙවිය යුතු ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතුවෙහි හිඟ වටිනාකම සහ උපචිත පොලියෙන් 15% ක් සහ

(ඇ) මුළු හිඟ ණයවලින් 10%ක්

තවද, සමාගම විසින් ශ්‍රී ලංකා රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වශයෙන් සහ රජයේ සුරැකුම්පත් වශයෙන් ද්‍රවශීල වත්කම් පවත්වා ගෙන යා යුතු අතර ඒ එහි සාමාන්‍ය මාසික තැන්පතු වගකීම්වලින් සහ මූල්‍ය වර්ෂයට පෙර මාස 12 ක මුළු ණය ගැනීම්වලින් 7.5% කට සමාන වන පරිදි වේ.

ගනුදෙනුකරුවන්ට ණය ලබා දීම සඳහා අරමුදල් මූලාශ්‍ර ලෙස ඉතුරුම් ගිණුම්වල වැදගත්කම සමාගම විසින් අවධාරණය කෙරේ. අත්තිකාරම් තැන්පතු අනුපාතය උපයෝගී කරගනිමින් ඒවා නිරීක්ෂණය කරනු ලබන අතර එමගින් ණය සහ අත්තිකාරම් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතුරුම් ගිණුම් හා ස්ථාවර තැන්පතුවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැසඳේ.

වර්ෂය අවසානයේ අනුපාත පහත දැක්වෙන පරිදි විය:

	සමාගම		සමූහය	
මාර්තු 31 දිනට	2023	2022	2023	2022
ද්‍රවශීලතා අනුපාත	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
තැන්පතු අනුපාතයන්ට අත්තිකාරම් (වාර ගණන)	1.13	1.46	1.16	1.47
තැන්පතුවලට ද්‍රවශීල වත්කම් (%)	45	18	45	20

56.3.1 අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම් අනුව මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් විශ්ලේෂණය

පහත දැක්වෙන වගුවේ දැක්වෙන්නේ 2023 මාර්තු 31 දින වන විට සමාගමේ මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම්වල වට්ටම්ගත නොකළ මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ගේ කල් පිරීමේ ස්වරූපයයි.

නැවත ගෙවීම් සඳහා යොමු කරනු ලබන දැන්වීම් සලකනු ලබන්නේ වහාම දැන්වීම යොමු කරන්නේය යන පදනම මතය. කෙසේ වෙතත්, සමාගම අපේක්ෂා කළ පරිදි මුල් දිනට බොහෝ ගනුදෙනුකරුවන් ආපසු ගෙවීමක් සිදු නොකරන අතර සමාගමේ තැන්පතු රඳවාගැනීමේ ඉතිහාසය මගින් පෙන්නුම් කෙරෙන අපේක්ෂිත මූල්‍ය ප්‍රවාහය වගුවෙන් පිළිබිඹු නොවේ.

56.3.2' මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම්වල වට්ටම්ගත නොකළ මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම්

සමාගම 2023 මාර්තු 31 දිනට	ඉල්ලුම මත රු .000	මාස 3 කට අඩු රු .000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු .000	වසර 1-3 දක්වා රු .000	වසර 3-5 දක්වා රු .000	වසර 5 ට වැඩි රු .000	එකතුව රු .000
මූල්‍ය වත්කම්							
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	2,984,085	2,860,713		-	-	-	5,844,798
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශේෂයන්	-	30,160,220	-	-	7,478	-	30,167,698
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	203,975	-	-	-	-	203,975
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	14,866,751	30,620,220	37,234,467	55,520,225	9,655,890	436,428	148,333,981
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	1,372,962	-	-	-	10	1,372,972
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	-	10,017,190	1,357,841	-	-	-	11,375,031
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	-	100,306	-	-	-	-	100,306
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්	17,850,836	75,335,586	38,592,308	55,520,225	9,663,368	436,438	197,398,761
මූල්‍ය වගකීම්							
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	52,720	2,113,653	4,174,310	1,778,223	-	-	8,118,906
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	3,949,686	54,318,028	45,926,481	19,604,178	17,464,082	185,824	141,448,279
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	5,973,211	619,948	6,995,938	5,218,138	-	18,807,234
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	1,457,388	-	-	-	-	1,457,388
කල්බදු වගකීම්	-	165,085	504,249	948,757	544,241	191,776	2,354,109
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වගකීම්	4,002,406	64,027,365	51,224,988	29,327,096	23,226,460	377,600	172,185,916
ශුද්ධ වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්/(වගකීම්)	13,848,430	11,308,221	(12,632,680)	26,193,129	(13,563,092)	58,838	25,212,844

සමාගම 2022 මාර්තු 31 දිනට	ඉල්ලුම මත රු .000	මාස 3 කට අඩු රු .000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු .000	වසර 1-3 දක්වා රු .000	වසර 3-5 දක්වා රු .000	වසර 5 ට වැඩි රු .000	එකතුව රු .000
මූල්‍ය වත්කම්							
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	4,168,741	500,089		-	-	-	4,668,830
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශේෂයන්	-	5,182,401	-	-	-	-	5,182,401
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	25,140	-	-	-	-	25,140
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	8,586,901	29,437,982	48,629,443	81,866,129	24,636,554	2,176,820	195,333,830
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	1,632,941	-	-	-	10	1,632,951
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	-	9,902,159	-	-	-	-	9,902,159
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	-	108,493	-	-	-	-	108,493
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්	12,755,642	46,789,205	48,629,443	81,866,129	24,636,554	2,176,830	216,853,804
මූල්‍ය වගකීම්							
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	69,689	1,300,790	3,774,480	8,215,683	-	-	13,360,641
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	8,044,009	25,125,453	60,217,662	16,911,741	2,139,728	173,681	112,612,274
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	1,469,782	619,948	13,204,584	5,602,650	-	20,896,963
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	3,636,528	-	-	-	-	3,636,528
කල්බදු වගකීම්	-	163,229	493,662	1,138,126	640,089	246,521	2,681,627
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වගකීම්	8,113,698	31,695,781	65,105,751	39,470,134	8,382,467	420,202	153,188,033
ශුද්ධ වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්/(වගකීම්)	4,641,944	15,093,424	(16,476,308)	42,395,995	16,254,087	1,756,628	63,665,771

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.3.2 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම්වල වට්ටම්ගත නොකළ මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි අවශේෂ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම්

සමූහය 2023 මාර්තු 31 දිනට	ඉල්ලුම මත	මාස 3 කට අඩු	මාස 3 සිට 12	වසර 1-3 දක්වා	වසර 3-5 දක්වා	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්							
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	3,455,290	2,860,713	-	-	-	-	6,316,003
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	56,100	30,995,463	3,159,507	111,868	925,403	-	35,248,341
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	345,093	-	-	-	-	345,093
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	15,544,489	32,063,196	39,929,713	60,570,598	12,374,078	3,341,594	163,823,668
ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	-	1,268,209	572,030	-	-	-	1,840,239
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	1,372,952	-	-	-	10	1,372,962
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	26,954	11,865,448	3,149,189	1,372,618	503,434	-	16,917,643
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්	19,082,833	80,771,074	46,810,439	62,055,084	13,802,915	3,341,604	225,863,949
මූල්‍ය වගකීම්							
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	251,727	2,257,413	5,479,984	2,397,863	16,570	-	10,403,557
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	3,954,226	58,072,352	50,796,418	19,866,333	17,510,069	194,627	150,394,025
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	5,831,331	619,948	6,995,938	5,218,138	-	18,665,355
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	1,709,574	-	-	-	-	1,709,574
ගෙවිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	5,167,905	38,717	-	-	-	-	5,206,622
කල්බදු වගකීම්	-	109,137	336,403	910,141	485,158	191,776	2,032,615
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වගකීම්	9,373,858	68,018,523	57,232,753	30,170,276	23,229,935	386,403	188,411,748
ශුද්ධ වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්/(වගකීම්)	9,708,975	12,752,551	(10,422,313)	31,884,808	(9,427,020)	2,955,201	37,452,201

සමූහය 2023 මාර්තු 31 දිනට	ඉල්ලුම මත	මාස 3 කට අඩු	මාස 3 සිට 12	වසර 1-3 දක්වා	වසර 3-5 දක්වා	වසර 5 ට වැඩි	එකතුව
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්							
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	4,902,498	500,089	-	-	-	-	5,402,587
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	-	6,253,870	3,223,189	78,302	-	-	9,555,361
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	849,298	-	-	-	-	849,298
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	8,599,309	31,937,318	52,833,034	85,716,401	26,708,214	2,810,238	208,604,513
ලැබිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	-	1,268,209	572,030	-	-	-	1,840,239
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	-	1,632,931	-	-	-	10	1,632,941
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	-	12,353,948	703,564	2,606,801	1,215,056	-	16,879,369
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්	13,501,807	54,795,663	57,331,817	88,401,504	27,923,270	2,810,248	244,764,308
මූල්‍ය වගකීම්							
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	254,427	1,497,161	4,536,077	9,353,226	347,088	-	15,987,978
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	8,044,009	25,138,573	63,286,787	22,302,243	2,311,242	195,052	121,277,906
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	1,453,682	619,948	13,046,604	5,602,650	-	20,722,884
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	-	4,043,322	-	-	-	-	4,043,322
ගෙවිය යුතු රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ	5,864,646	38,717	-	-	-	-	5,903,363
කල්බදු වගකීම්	-	92,144	280,405	744,717	538,804	238,081	1,894,151
මුළු වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වගකීම්	14,163,082	32,263,599	68,723,217	45,446,790	8,799,784	433,133	169,829,604
ශුද්ධ වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය වත්කම්/(වගකීම්)	(661,275)	22,532,064	(11,391,400)	42,954,714	19,123,486	2,377,115	74,934,704

56.3.3 බැඳීම් සහ ඇපකර

පහත වගුවේ දැක්වෙන්නේ සමාගමේ අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්වල කල්පිරීමෙන් ගිවිසුම්ගත කල් ඉකුත්වීමයි.

යථාවත් කළ නොහැකි සෑම ණය බැඳීමක්ම එය යථාවත් කළ හැකි මුල්ම දිනය අන්තර්ගත වන කාල පරාසය තුළට ඇතුළත් කර ගනු ලැබේ.

නිකුත් කරන ලද මූල්‍ය ඇපකර කොන්ත්‍රාත් සඳහා, ඇපකරය ලබා ගත හැකි මුල් ම කාලසීමාව සඳහා ඇපකරයේ උපරිම ප්‍රමාණය වෙන් කෙරේ.

සමාගම	ඉල්ලුම මත රු. '000	මාස 3 කට අඩු රු. '000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1-5 දක්වා රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
2023 මාර්තු 31 දිනට						
ඇපකර	-	18,475	40,350	-	-	58,825
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද තක්සේරුව	-	-	-	27,011	-	27,011
සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරීම්	-	234,683	17,889	-	-	252,572
ප්‍රාග්ධන බැඳීම්	-	4,537,303	751,063	-	-	5,288,366
සම්පූර්ණ බැඳීම් සහ ඇපකර	-	4,790,461	809,302	27,011	-	5,626,774
2022 මාර්තු 31 දිනට						
ඇපකර	-	9,505	157,295	8,450	-	175,250
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද තක්සේරුව	-	-	-	50,953	-	50,953
සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරීම්	-	188,667	54,130	-	-	242,797
ප්‍රාග්ධන බැඳීම්	-	5,562,802	820,432	-	-	6,383,234
සම්පූර්ණ බැඳීම් සහ ඇපකර	-	5,760,974	1,031,857	59,403	-	6,852,234

සමූහය	ඉල්ලුම මත රු. '000	මාස 3 කට අඩු රු. '000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1-5 දක්වා රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	එකතුව රු. '000
2023 මාර්තු 31 දිනට						
ඇපකර	-	18,475	40,350	-	-	58,825
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද තක්සේරුව	-	-	-	150,815	-	150,815
සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරීම්	-	234,683	17,889	-	-	252,572
ප්‍රාග්ධන බැඳීම්	-	4,537,303	751,063	-	-	5,288,366
සම්පූර්ණ බැඳීම් සහ ඇපකර	-	4,790,461	809,302	150,815	-	5,750,578
2022 මාර්තු 31 දිනට						
ඇපකර	-	9,505	157,295	8,450	-	175,250
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද තක්සේරුව	-	-	-	97,942	-	97,942
සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරීම්	-	188,667	54,130	-	-	242,797
ප්‍රාග්ධන බැඳීම්	-	5,562,802	820,432	-	-	6,383,234
සම්පූර්ණ බැඳීම් සහ ඇපකර	-	5,760,974	1,031,857	106,392	-	6,899,223

බැඳීම් කල් ඉකුත්වීමට පෙර සියලුම අසම්භාව්‍ය වගකීම් හෝ බැඳීම් ඉවත් කර නොගැනෙනු ඇතැයි සමාගම බලාපොරොත්තු වේ.

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.3.3 මුළු ද්‍රවශීල වත්කම්

සමාගමේ ද්‍රවශීල වත්කම්වල සංරචකයන් පහත වගුවේ දැක්වේ.

මාර්තු 31 දිනට	2023 අගය රු. '000	2022 අගය රු. '000
අතැති මුදල්	1,004,152	1,135,991
ජංගම ගිණුම්වල ශේෂයන්	656,631	725,529
වාණිජ බැංකුවල තැන්පතු	32,931,834	6,457,079
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	10,918,159	9,801,050
වෙනත් අනුමත සුරැකුම්පත්	-	500,000
මුළු ද්‍රවශීලතා වත්කම්	45,510,776	18,619,649

56.4 වෙළඳපොළ අවදානම

වෙළඳපළ අවදානම යනු පොලී අනුපාත, විදේශ විනිමය අනුපාත සහ කොටස් මිල වැනි වෙළඳපොළ විචල්‍යයන් හේතුවෙන් මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල සාධාරණ වටිනාකම හෝ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහය උච්චාවචනය වීමේ අවදානමයි. සමාගම වෙළඳපොළ අවදානමට නිරාවරණය වීම වෙළඳාම හෝ වෙළඳාම නොවන කළඹට වර්ගීකරණය කරන අතර එම එක් එක් කළඹ වෙන වෙනම කළමනාකරණය කරයි.

වර්තමානයේදී, බොහෝ මූල්‍ය වත්කම් පන්තිවල අස්ථාවරත්වය ඉහළ යාම සහ වටිනාකම පහත වැටීම, වෙළඳපොළ අවදානම වැඩි වීම හේතුවෙන් බොහෝ සමාගම්වල කළඹට බලපෑම් කළ හැකිය. වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් ඇති වූ අවිනිශ්චිතතාවය දේශීය මුදල් මත පීඩනය වැඩි වීමට හේතු වූ අතර එමඟින් විදේශ විනිමය අවදානම ඉහළ යාමේ ඉඩ ඇත.

පොලී අනුපාත අඩු කිරීම, අනුපාත සංවේදී වත්කම් හා වගකීම් කෙරෙහි බලපාන ආකාරය සහ එයින් පසුව ලාභදායීතාව කෙරෙහි බලපාන ආකාරය සමාගම විසින් තක්සේරු කෙරේ.

56.4.1 පොලී අනුපාත අවදානම

පොලී අනුපාත අවදානම යනු වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක සාධාරණ වටිනාකම හෝ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් උච්චාවචනය වීමේ අවදානමයි. වෙළඳපොළ පොලී අනුපාත වෙනස් වීමේ අවදානමට සමාගම නිරාවරණය වීම මූලික වශයෙන් පාවෙන පොලී අනුපාත සමඟ සමාගමේ දිගු කාලීන ණය බැඳීම් හා සම්බන්ධ වේ. සමාගමෙහි ප්‍රතිපත්තිය වන්නේ පොලී අනුපාත නිතිපතා අධීක්ෂණය කළ යුතුය යන්නයි. සමාගම ස්ථාවර හා විචල්‍ය අනුපාත මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් සමබර කළඹකින් පවත්වා ගනිමින් සිය පොලී අනුපාත අවදානම කළමනාකරණය කරයි.

අනෙකුත් සියලු විචල්‍ය නියතව තබා ගනිමින්, පොලී අනුපාතවල සාධාරණව සිදුවිය හැකි වෙනසක් නිරූපණය වන තාක් දුරට, 2023 මාර්තු 31 සහ 2022 මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර සඳහා සමාගමේ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයේ සංවේදීතාව පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

මාර්තු 31 දිනට	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පොලී අනුපාත කම්පන හේතුවෙන් ලාභ හෝ අලාභ පිළිබඳ ප්‍රකාශයට ඇති බලපෑම		
0.50%	(11,681)	(16,173)
1%	(23,361)	(32,346)
-0.50%	11,681	16,173
-1%	23,361	32,346

ප්‍රධාන උපකල්පනය වෙත කල්බදු වගකීමෙහි සංවේදීතාවය

වාරිකමය ණය අනුපාත සඳහා සංවේදීතාව

මාර්තු 31 දිනට	2023 රු. '000	2022 රු. '000
පොලී අනුපාත කම්පන හේතුවෙන් මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයට ඇති බලපෑම		
1%	(33,413)	(36,398)
-1%	34,504	37,621

මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් මත පොලී අනුපාත අවදානම් නිරාවරණය

පහත වගුව මඟින් වෙළඳාම් නොවන මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් පිළිබඳ සමාගමේ පොලී අනුපාත අවදානම් විශ්ලේෂණය කෙරේ. සමාගමේ වත්කම් සහ වගකීම් ධාරණ අගය අනුව ඇතුළත් කර ඇති අතර වඩාත් කලින් එළඹෙන ගිවිසුම්ගත ප්‍රති-මිල නියම කිරීමේ හෝ කල්පිරීමේ දින අනුව වර්ගීකරණය කරන ලදී.

සමාගම 2023 මාර්තු 31 දිනට	ධාරණ අගය රු. '000	ඉල්ලුම මත රු. '000	මාස 3 කට අඩු රු. '000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1-3 දක්වා රු. '000	වසර 3-5 දක්වා රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	පොලී නොදරන
වත්කම්								
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	5,844,798	231,207	2,860,713	-	-	-	-	2,752,878
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	29,839,914	1,009,931	28,826,913	-	-	3,070	-	-
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	203,975	-	-	-	-	-	-	203,975
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	124,687,201	14,629,963	27,611,243	32,967,958	43,941,028	5,493,962	43,047	-
අඩු කිරීම - හානිකරණ ගාස්තු	10,409,256	-	-	-	-	-	-	-
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	114,277,945	-	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	944,653	-	716,111	-	-	-	-	228,542
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	10,903,577	472,265	9,326,181	1,105,131	-	-	-	-
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	100,306	-	-	-	-	-	-	100,306
එකතුව	162,115,168	16,343,366	69,341,161	34,073,089	43,941,028	5,497,032	43,047	3,285,701
වගකීම්								
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	7,724,671	3,837,710	1,089,112	2,048,372	749,477	-	-	-
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	100,935,114	10,580,912	40,066,888	24,447,624	13,484,894	12,168,972	185,824	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	16,706,049	1,428,626	5,289,540	-	5,356,373	4,631,510	-	-
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	1,457,388	-	-	-	-	-	-	1,457,388
කල්බදු වගකීම්	1,753,723	-	107,916	353,887	686,919	440,541	164,460	-
එකතුව	128,576,945	15,847,248	46,553,456	26,849,883	20,277,663	17,241,023	350,284	1,457,388
සමස්ත පොලී සංවේදීතා පරතරය	33,538,223	496,118	22,787,705	7,223,206	23,663,365	(11,743,990)	(307,237)	

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් මත පොලී අනුපාත අවදානම් නිරාවරණය

සමාගම 2022 මාර්තු 31 දිනට	ධාරණ අගය රු. '000	ඉල්ලුම මත රු. '000	මාස 3 කට අඩු රු. '000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1-3 දක්වා රු. '000	වසර 3-5 දක්වා රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	පොලී නොදරන
වත්කම්								
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	4,668,830	1,339,213	500,000	-	-	-	-	2,829,617
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	5,117,866	45,085	5,072,781	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	25,140	-	-	-	-	-	-	25,140
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	161,162,024	8,500,810	24,622,184	38,777,566	68,688,567	19,006,788	1,566,110	-
අඩු කිරීම - හානිකරණ ගාස්තු	9,887,570	-	-	-	-	-	-	-
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	151,274,454	-	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	1,333,278	-	1,101,440	-	-	-	-	231,838
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	9,827,221	130,610	9,696,611	-	-	-	-	-
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	108,493	-	-	-	-	-	-	108,493
එකතුව	172,355,282	10,015,718	40,993,016	38,777,566	68,688,567	19,006,788	1,566,110	3,195,088
වගකීම්								
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	11,749,332	5,658,302	499,284	1,707,469	3,884,277	-	-	-
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	103,367,904	11,252,713	24,226,715	50,606,239	15,163,949	1,944,607	173,681	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	17,244,313	1,274,585	703,267	-	10,638,106	4,628,354	-	-
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	3,636,528	-	-	-	-	-	-	3,636,528
කල්බදු වගකීම්	2,059,050	-	104,229	336,087	873,720	533,636	211,378	-
එකතුව	138,057,127	18,185,600	25,533,496	52,649,795	30,560,053	7,106,597	385,059	3,636,528
සමස්ත පොලී සංවේදීතා පරතරය	34,298,155	(8,169,882)	15,459,520	(13,872,229)	38,128,514	11,900,191	1,181,051	

මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් මත පොලී අනුපාත අවදානම් නිරාවරණය (සබැඳේ)

පහත දැක්වෙන වගුවෙහි වෙළඳ නොවන මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් පිළිබඳ සමූහයේ පොලී අනුපාත අවදානම් විශ්ලේෂණය කෙරේ. සමූහයේ වත්කම් සහ වගකීම් මෙහි ධාරණ අගය අනුව ඇතුළත් කර ඇති අතර වඩාත් කලින් එළඹෙන ගිවිසුම්ගත ප්‍රති-මිල නියම කිරීම හෝ කල් පිරීමේ දින අනුව වර්ගීකරණය කරනු ලැබ තිබේ.

සමූහය 2023 මාර්තු 31 දිනට	ධාරණ අගය රු. '000	ඉල්ලුම මත රු. '000	මාස 3 කට අඩු රු. '000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1-3 දක්වා රු. '000	වසර 3-5 දක්වා රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	පොලී නොදරන
වත්කම්								
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	6,316,003	163,565	3,035,965	-	-	-	-	3,116,473
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	34,224,917	1,377,609	30,919,064	1,442,833	82,341	403,070	-	-
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	345,093	-	-	-	-	-	-	345,093
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	136,885,374	15,080,704	30,382,749	38,685,642	45,014,968	7,044,846	676,465	-
අඩු කිරීම - හානිකරණ ගාස්තු	11,507,470	-	-	-	-	-	-	-
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	125,377,904	-	-	-	-	-	-	-
ලැබිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ සහ රක්ෂණ	1,498,065	-	-	-	-	-	-	1,498,065
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	1,372,962	-	1,144,420	-	-	-	-	228,542
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	15,859,672	349,790	10,713,302	1,747,493	1,952,671	1,096,416	-	-
එකතුව	184,994,616	16,971,668	76,195,500	41,875,968	47,049,980	8,544,332	676,465	5,188,173
වගකීම්								
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	11,068,522	4,940,968	2,286,436	2,455,430	1,369,118	16,570	-	-
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	107,979,956	10,507,279	43,116,651	28,331,452	13,641,502	12,192,275	190,797	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	16,564,956	1,413,312	5,163,760	-	5,356,373	4,631,510	-	-
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	1,709,574	-	-	-	-	-	-	1,709,574
රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	5,206,622	-	-	-	-	-	-	5,206,622
කල්බදු වගකීම්	1,477,875	-	61,222	204,192	662,158	385,844	164,460	-
එකතුව	144,007,505	16,861,559	50,628,069	30,991,074	21,029,151	17,226,199	355,257	6,916,196
සමස්ත පොලී සංවේදීතා පරතරය	40,987,111	110,109	25,567,431	10,884,894	26,020,829	(8,681,867)	321,208	

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

සමූහය 2022 මාර්තු 31 දිනට	ධාරණ අගය රු. '000	ඉල්ලුම මත රු. '000	මාස 3 කට අඩු රු. '000	මාස 3 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1-3 දක්වා රු. '000	වසර 3-5 දක්වා රු. '000	වසර 5 ට වැඩි රු. '000	පොලී නොදරන
වත්කම්								
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	5,402,587	1,367,125	675,252	-	-	-	-	3,360,210
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමඟ ඇති ශේෂයන්	9,529,518	165,334	8,157,504	1,119,531	87,149	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම්	849,298	-	-	-	-	-	-	849,298
ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	174,162,982	8,953,406	27,386,685	44,815,404	70,250,288	20,557,671	2,199,528	-
අඩු කිරීම - හානිකරණ ගාස්තු	10,842,136	-	-	-	-	-	-	-
ශුද්ධ ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ	163,320,846	-	-	-	-	-	-	-
ලැබිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ සහ රක්ෂණ	1,322,528	-	-	-	-	-	-	1,322,528
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	1,632,941	-	1,401,103	-	-	-	-	231,838
ණය සාධන පත්‍ර - ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය	16,013,525	296,309	12,025,767	642,362	1,952,671	1,096,416	-	-
එකතුව	198,071,243	10,782,174	49,646,311	46,577,297	72,290,108	21,654,087	2,199,528	5,763,874
වගකීම්								
බැංකු වෙත ගෙවිය යුතු	15,300,361	6,927,576	1,492,648	2,258,534	4,621,603	-	-	-
ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු	111,453,750	11,130,114	26,865,248	55,983,266	15,335,463	1,965,978	173,681	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	17,103,223	1,259,276	703,267	-	10,512,326	4,628,354	-	-
වෙනත් මූල්‍ය වගකීම්	4,043,322	-	-	-	-	-	-	4,043,322
කල්බදු වගකීම්	1,588,115	-	57,568	60,239	735,620	531,620	203,068	-
රක්ෂණ වගකීම් සහ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිරක්ෂණ	5,903,363	-	-	-	-	-	-	5,903,363
එකතුව	155,392,134	19,316,966	29,118,731	58,302,039	31,205,012	7,125,952	376,749	9,946,685
සමස්ත පොලී සංවේදීතා පරතරය	42,679,109	(8,534,792)	20,527,580	(11,724,742)	41,085,096	14,528,135	1,822,779	

56.4.2 ව්‍යවහාර මුදල් අවදානම

ව්‍යවහාර මුදල් අවදානම යනු විදේශ විනිමය අනුපාත වෙනස් වීම හේතුවෙන් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක වටිනාකම උච්චාවචනය වීමේ අවදානම යි.

ඇ.ඩො. තැන්පතුවල ආයෝජනය අඩු මට්ටමක තිබීම හේතුවෙන් සමාගමේ / සමූහයේ ව්‍යවහාර මුදල් අවදානමද අවම වේ.

2023 මාර්තු 31 දිනට සමාගමට සැලකිය යුතු ලෙස නිරාවරණය වී ඇති ව්‍යවහාර මුදල් සහ වෙළඳපොළ විනිමය අනුපාතිකයන් 1%කින් ඉහළ යාම / පහත වැටීමකදී ලාභ / අලාභ කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පහත වගුවලින් දැක්වේ. විශ්ලේෂණය මගින් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය මත, අනෙකුත් සියලුම විචල්‍යයන් ස්ථාවරව පවත්වා ගෙන යන යමින් ශ්‍රී ලංකා රුපියලට සාපේක්ෂ වශයෙන් මූල්‍ය අනුපාතයේ සාධාරණව සිදුවිය හැකි සංචලනය තුළින් සිදු වන බලපෑම ගණනය කෙරේ. (මුදල් ඒකකවලට සංවේදී, වෙළඳ නොවන මුදල් වත්කම් සහ වගකීම්වල සාධාරණ අගය කරණ කොට ගෙන)

විනිමය අනුපාත කම්පන හේතුවෙන් ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයට ඇති වන බලපෑම

මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා	ව්‍යවහාර මුදල් අනුපාතිකයෙහි වෙනස % ලෙස	සමාගම 2023 බදු පෙර ලාභය කෙරෙහි බලපෑම රු. '000	සමාගම 2022 බදු පෙර ලාභය කෙරෙහි බලපෑම රු. '000	සමූහය 2023 බදු පෙර ලාභය කෙරෙහි බල්පෑම රු. '000	සමූහය 2022 බදු පෙර ලාභය කෙරෙහි බලපෑම රු. '000
ඇ.ඩො.	1	-	-	2,093	972
ඇ.ඩො.	-1	-	-	(2,093)	(972)

56.4.3 කොටස් මිල අවදානම

කොටස් වෙළඳපොළ මිල ගණන්වල උපකල්පනය කරන ලද වෙනස්කම්වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් වාර්තාකරණ දිනයේදී කොටස් සුරැකුම්පත්වල සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස්වීම් උච්චාවචනය වන ආකාරය, කොටස් අවදානම් සඳහා වන සංවේදීතා විශ්ලේෂණය මඟින් නිරූපණය කරයි. +/- 1% ක උපකල්පිත කොටස් මිල සංචලනයන්ට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, කළඹ මගින් දරන ලද කොටස්වල සුරැකුම්පත්හි සාධාරණ වටිනාකමෙහි ප්‍රක්ෂේපිත වෙනස්කම් තක්සේරු කිරීමෙන් සාධාරණ කොටස් සුරැකුම්පත්වල සාධාරණ අගයේ සංචලනයන් නිරීක්ෂණය කෙරේ.

මාර්තු 31 දිනට	2023			2022		
	ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම මත ඇති කරන බලපෑම	බදුවලට පෙර ලාභය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම	විස්තීර්ණ ආදායම කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම	ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම මත ඇති කරන බලපෑම	බදුවලට පෙර ලාභය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම	විස්තීර්ණ ආදායම කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම
කොටස් වෙළඳපොළේ මිල 1% කින් වැඩි වීම/අඩුවීම	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
සමාගම						
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	2,040	2,040	-	251	251	-
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	2,285	-	2,285	2,208	-	2,208
සමූහය						
මූල්‍ය වත්කම් - ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශය ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	(3,451)	(3,451)	-	1,748	1,748	-
මූල්‍ය වත්කම් - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ අගයට	2,285	-	2,285	2,208	-	2,208

56.4.4 භාණ්ඩ මිල අවදානම

භාණ්ඩ මිල අවදානම යනු, භාණ්ඩ මිල උච්චාවචනයන් හේතුවෙන් අනාගත වෙළඳපොළ වටිනාකම් සහ අනාගත ආදායම් පරිමාණයේ අවිනිශ්චිතතාවයි. සමූහය සඳහා රන් ණයවල ඇති වැදගත්කම සලකා බැලුවහොත්, රන් මිලෙහි අස්ථාවරත්වය ආදායම් ප්‍රකාශයට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය. රන් මිලෙහි උච්චාවචනයන් වෙළඳපොළ අවදානම් ඇති කරනු ලබන අතර, එය මෙම සැලසුම ආශ්‍රිත ණය අවදානමේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයද වේ.

රත්තරන් මිලෙහි අහිතකර වෙනස්වීම් හේතුවෙන් ඇති වන ණය සහ වෙළෙඳපොළ අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා සමූහය විසින් පහත සඳහන් උපායමාර්ග භාවිත කෙරේ.

- LTV - පරිපූර්ණ වටිනාකමට ණය අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා වෙළෙඳපළ වටිනාකමෙහි අස්ථාවරභාවය පිළිබිඹු කරන සෑම රන් ස්වෛරීත්වයක් සඳහාම අත්තිකාරම් ගෙවීම් සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් සමූහය මඟින් ක්‍රියාත්මක කරයි.

- නිෂ්පාදන ආයු කාලය - ණය අවදානම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයක් ලෙස, සමූහය කෙටි කාලයක් තුළ සේවා ලබා දෙන අතර, එමඟින් වේගවත් ප්‍රතිසාධන ක්‍රියාවලියක් අපේක්ෂා කෙරේ.

56.5 මෙහෙයුම් අවදානම

මෙහෙයුම් අවදානම අප්‍රමාණවත් හෝ අසාර්ථක අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලිය, පුද්ගල දෝෂ, තොරතුරු තාක්ෂණ බිඳ වැටීම් සහ බාහිර සිදුවීම් හේතුවෙන් සිදුවන අවදානම ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණය ප්‍රතිපත්තිය යටතේ සමාගමේ මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව අර්ථ දක්වනු ලබයි.

අවස්ථා වාර්තාකරණ පද්ධතිය, ශාඛා මෙහෙයුම් අවදානම් ස්වයං තක්සේරු පද්ධතිය, විධිමත් අභ්‍යන්තර පිරික්සුම් ක්‍රියාවලිය, ඇතුළත් සුදුසු අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක්, අඛණ්ඩ ව්‍යාපාර සැලසුම් ඇති කරලීම සහ මෙහෙයුම් අවදානම් අවස්ථා පාදක කරගනිමින් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීම ඔස්සේ මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණය කරනු ලබයි.

56.6 රක්ෂණ අවදානම්

පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී සමාගමේ පාරිපාලිතයක් වන අතර, එහි මූලික කාර්යය වනුයේ සාමාන්‍ය රක්ෂණ ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගැනීමයි. පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් පීඑල්සී වෙත පැන නගින ලද අවදානම් සහ ඒවායේ කළමනාකරණය පහතින් දැක්වේ.

56.6.1 නියාමනමය ආකෘතිය

රක්ෂණ හිමියන්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකීමට සහ රක්ෂණ හිමියන්ගේ ප්‍රතිලාභ සඳහා පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් සතුටුදායක ලෙස කළමනාකරණ කටයුතු කරන්නේද යන්න සහතික වීම සඳහා ඔවුන් සමීපව අධීක්ෂණය කිරීමට නියාමකයින් මූලික වශයෙන් උනන්දුවක් දක්වනු ලබයි. එමෙන්ම, ආර්ථික කම්පනයන්ගෙන් හෝ ස්වාභාවික විපත් හේතුවෙන් ඇති වන අනපේක්ෂිත වගකීම් සපුරාලීම සඳහා පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් විසින් සුදුසු විසඳුම් වැඩපිළිවෙළක් පවත්වා ගෙන යාම සහතික කිරීමට නියාමකයෝ උනන්දු වෙති.

රක්ෂණකරුවෙකු ලෙස පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස්හි ක්‍රියාකාරකම්, ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ මණ්ඩලයේ (IBSL) නියාමන අධීක්ෂණයට යටත් වේ. වසර පුරා අදාළ වන රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීමට පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් සමාගම අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

56.6.2 රක්ෂණ කොන්ත්‍රාත් තුළින් ඇති වන අවදානම්වල ස්වාභාවය සහ ප්‍රමාණය

රක්ෂණ කොන්ත්‍රාත් තුළින් ඇති වන අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා අරමුණු, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලි

සිය මූලික වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් ස්වේච්ඡාවෙන් වෙනත් සංවිධානවල අවදානම පිළිබඳ සොයා බැලීමක් සිදු කරයි. මෙය රක්ෂණ ව්‍යාපාරයේ හරය වන අතර, රක්ෂණ අවදානමට ඇති විය හැකි බලපෑම මැනීමට පරිපූර්ණ ක්‍රමයක් නොමැත. ජීවිත නොවන රක්ෂණ ව්‍යාපාර සඳහා ඉහළම අවදානම් ඇති වන්නේ දේශගුණික විපර්යාස, ස්වාභාවික විපත් සහ ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියාකාරකම් මඟිනි.

රක්ෂණ කොන්ත්‍රාත් මෙන්ම භූගෝලීය ප්‍රදේශ විශාල ප්‍රමාණයක් හරහා නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය කිරීමෙන් ඉහත අවදානම් නිරාවරණය අවම කළ හැකිය. පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස්හි අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව ඔස්සේ මූලෝපායික අවදානම, උපකල්පිත අවදානම් සහ විය හැකි අවදානම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. සමාගම අවදානම් මූලාශ්‍රය, ඉන් ඇති බලපෑම සහ ඒවා සමඟ කටයුතු කිරීමට හැකි උපායමාර්ග අනුව හඳුනා ගැනීම වර්ගීකරණය කිරීම සිදු කරයි.

අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට භාවිත කරන ක්‍රමය

අවදානම් අභිරුචිය සහ අවදානම් දරා ගැනීම

කොටස් හිමියන්ගේ වටිනාකම පිළිගත හැකි අවදානම් මට්ටමක පවත්වා ගැනීමේ හොඳම විභවයක් සැලසෙන බැවින්, රක්ෂණ වෙළෙඳපළේ සාමාන්‍ය අගයට වඩා තරමක් මධ්‍යස්ථව අවදානම් අභිරුචිය පවත්වා ගැනීමට පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් උපායමාර්ගික තීරණයක් ගෙන තිබේ. පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් විසින් විවිධාංග කරණය තුළින් අස්ථාවරත්වය සහ පහත වැටීමේ අවදානම කළමනාකරණය කෙරෙයි.

කම්පන අලාභ හඳුනා ගැනීම

කම්පන පාඩු සඳහා ඇති ලොකුම විභවය ලෙස පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් විසින් දැනට හඳුනා ගෙන ඇති ආර්ථික වටිනාකමට ද්‍රව්‍යමය වශයෙන් හානි කිරීමේ හැකියාව ඇති අවදානම් ක්ෂේත්‍ර තුනක් තිබේ. එනම් ව්‍යසනය, වෙන් කිරීම සහ කොටස් ආයෝජන අවදානම යි. නිශ්චිත අවදානම් දරා ගැනීම සහ නිරාවරණය වීමට අභිමත ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණය සීමා කිරීම තුළින් කම්පන අලාභ අවදානම කළමනාකරණය කිරීමට පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස් කටයුතු කරයි.

පහත වගුව මඟින් ගිවිසුම් වර්ගය අනුව සාමාන්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුමක සංකේන්ද්‍රණය දක්වේ.

	23-මාර්තු-31			22-මාර්තු-31		
	දළ වගකීම්	ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු	ශුද්ධ වගකීම්	දළ වගකීම්	ප්‍රතිරක්ෂණ ලැබිය යුතු	ශුද්ධ වගකීම්
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
මෝටර්	600,217	179,858	420,360	789,121	18,464	770,657
නාවික	20,742	11,239	9,503	32,253	19,809	12,444
ගිනි	140,495	83,694	56,801	159,013	99,139	59,874
විවිධ	307,558	120,821	186,737	310,487	134,685	175,802
එකතුව	1,069,012	395,611	673,401	1,290,874	272,096	1,018,778

හිමිකම් වර්ධනය වීමේ වගුව

පහත දැක්වෙන වගු මගින් එක් එක් කාර්තුව සඳහා වූ සමුච්චිත දරන ලද හිමිකම්පෑම්වල ඇස්තමේන්තු සහ මේ දක්වා වූ සමුච්චිත ගෙවීම් නිරූපණය කරනු ලබයි.

2023 වසර සඳහා දළ සාමාන්‍ය රක්ෂණ හිඟ හිමිකම්පෑම් ප්‍රතිපාදනය

හදිසි අනතුරු කාලසීමාව	දරන ලද සමුච්චිත හිමිකම්පෑම් පිළිබඳ වර්තමාන ඇස්තමේන්තුව													
	2010/11 රු. '000	2011/12 රු. '000	2012/13 රු. '000	2013/14 රු. '000	2014/15 රු. '000	2015/16 රු. '000	2016/17 රු. '000	2017/18 රු. '000	2018/19 රු. '000	2019/20 රු. '000	2020/21 රු. '000	2021/22 රු. '000	2022/23 රු. '000	එකතුව රු. '000
2022/23	(1,714)	(23,214)	(13,363)	(8,059)	(4,254)	(17,359)	(30,538)	(12,618)	(29,531)	(6,780)	56,598	383,337	4,359,787	4,652,293
2021/22	(189)	58	(1,319)	(600)	(7)	(907)	2,629	6,465	4,197	47,351	67,214	3,014,983	-	3,139,875
2020/21	193	10,771	2,942	1,485	705	2,602	7,258	7,573	32,132	(27,248)	2,738,131	-	-	2,776,544
2019/20	-	42,085	5,515	1,591	1,014	2,662	4,183	31,282	92,881	3,801,849	-	-	-	3,983,061
2018/19	(120)	11,385	51	(8,584)	4,918	(9,647)	21,099	73,912	3,166,635	-	-	-	-	3,259,650
2017/18	(844)	4,738	(608)	8,298	5,704	21,071	33,256	2,792,805	-	-	-	-	-	2,864,421
2016/17	(945)	(113)	(17,006)	(8,555)	5,397	50,267	2,635,203	-	-	-	-	-	-	2,664,247
2015/16	1,703	6,377	(5,165)	35,874	31,044	2,182,703	-	-	-	-	-	-	-	2,252,538
2014/15	1,465	1,579	28,391	(15,126)	2,040,470	-	-	-	-	-	-	-	-	2,056,779
2013/14	3,149	50,298	(167,837)	2,042,095	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,927,705
2012/13	4,224	(58,704)	2,040,586	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,986,105
2011/12	2,761	1,396,936	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,399,696
2010/11	213,654	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	213,654
දරන ලද සමුච්චිත හිමිකම්පෑම් පිළිබඳ වර්තමාන ඇස්තමේන්තුව	223,337	1,442,195	1,872,187	2,048,420	2,084,992	2,231,393	2,673,090	2,899,419	3,266,313	3,815,172	2,861,943	3,398,321	4,359,787	33,176,568

හදිසි අනතුරු කාලසීමාව	දරන ලද සමුච්චිත හිමිකම්පෑම් පිළිබඳ වර්තමාන ඇස්තමේන්තුව													
	2010/11 රු. '000	2011/12 රු. '000	2012/13 රු. '000	2013/14 රු. '000	2014/15 රු. '000	2015/16 රු. '000	2016/17 රු. '000	2017/18 රු. '000	2018/19 රු. '000	2019/20 රු. '000	2020/21 රු. '000	2021/22 රු. '000	2022/23 රු. '000	එකතුව රු. '000
2022/23	(650)	(4,594)	(11,107)	(12,939)	(10,261)	5,616	8,111	(9,960)	(2,126)	(12,604)	(33,139)	(917,614)	(3,667,980)	(4,669,247)
2021/22	-	(58)	(2,569)	(2,428)	(5,012)	(3,402)	(8,644)	(12,075)	(10,880)	(41,866)	(534,897)	(2,397,109)	-	(3,018,940)
2020/21	(193)	(3,154)	(7,835)	(4,584)	(6,434)	(10,697)	(11,924)	(12,594)	(29,128)	(737,058)	(2,214,578)	-	-	(3,038,180)
2019/20	-	(84,791)	(9,222)	(4,101)	(13,820)	(21,259)	(15,975)	(39,809)	(551,787)	(2,956,804)	-	-	-	(3,697,567)
2018/19	-	(16,329)	(5,532)	(14,079)	(15,396)	(26,780)	(26,927)	(515,478)	(2,646,682)	-	-	-	-	(3,267,202)
2017/18	(2,129)	(8,627)	(10,057)	(10,447)	(13,186)	(30,768)	(468,923)	(2,267,584)	-	-	-	-	-	(2,811,721)
2016/17	(390)	(8,262)	(16,478)	(12,958)	(23,979)	(389,878)	(2,129,944)	-	-	-	-	-	-	(2,581,891)
2015/16	(1,718)	(16,664)	(53,691)	(28,525)	(395,616)	(1,743,314)	-	-	-	-	-	-	-	(2,239,528)
2014/15	(2,328)	(19,214)	(29,760)	(329,994)	(1,586,379)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,967,674)
2013/14	(3,494)	(57,575)	(252,384)	(1,621,311)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,934,764)
2012/13	(5,153)	(311,764)	(1,463,234)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,780,150)
2011/12	(72,230)	(893,614)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(965,843)
2010/11	(134,903)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(134,903)
මේ දක්වා සමුච්චිත ගෙවීම්	(223,187)	(1,424,646)	(1,861,867)	(2,041,367)	(2,070,083)	(2,220,482)	(2,654,227)	(2,857,500)	(3,240,602)	(3,748,332)	(2,782,615)	(3,314,723)	(3,667,980)	(32,107,611)
සමස්ත හිඟ දළ හිමිකම්පෑම්	150	17,550	10,320	7,053	14,909	10,911	18,863	41,919	25,711	66,840	79,328	83,597	691,807	1,068,957

56. අවදානම් කළමනාකරණය (සබැඳේ)

2022 වසර සඳහා වූ ශුද්ධ සාමාන්‍ය රක්ෂණ හිඟ හිමිකම්පෑම් ප්‍රතිපාදනය

හදිසි අනතුරු	දරන ලද සමුච්චිත හිමිකම්පෑම් පිළිබඳ වර්තමාන ඇස්තමේන්තුව													
	2010/11 රු. '000	2011/12 රු. '000	2012/13 රු. '000	2013/14 රු. '000	2014/15 රු. '000	2015/16 රු. '000	2016/17 රු. '000	2017/18 රු. '000	2018/19 රු. '000	2019/20 රු. '000	2020/21 රු. '000	2021/22 රු. '000	2022/23 රු. '000	එකතුව Rs. '000
2022/23	(20,644)	(12,818)	(13,296)	(10,493)	(3,364)	(28,002)	(24,616)	(16,730)	(11,552)	2,018	45,375	129,593	5,301,447	5,336,918
2021/22	(189)	35	(1,319)	(600)	(7)	(907)	2,599	7,936	4,256	48,097	70,143	2,797,360	-	2,927,405
2020/21	193	10,793	2,942	1,485	705	2,602	6,735	8,961	33,117	58,000	2,600,846	-	-	2,726,381
2019/20	-	321	5,515	1,591	1,014	2,667	4,325	37,666	79,873	3,398,413	-	-	-	3,531,385
2018/19	(120)	11,400	51	(11,575)	5,037	(3,500)	24,501	77,270	3,106,289	-	-	-	-	3,209,354
2017/18	(844)	9,001	(608)	14,290	5,742	15,721	37,716	2,692,279	-	-	-	-	-	2,773,296
2016/17	(945)	(128)	(16,949)	(10,511)	6,864	59,287	2,549,666	-	-	-	-	-	-	2,587,283
2015/16	1,599	6,454	(3,982)	34,203	16,076	2,184,019	-	-	-	-	-	-	-	2,238,369
2014/15	1,465	2,383	28,149	(15,128)	2,023,095	-	-	-	-	-	-	-	-	2,039,964
2013/14	3,157	51,343	(158,485)	2,034,125	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,930,139
2012/13	4,239	(15,515)	1,976,424	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,965,148
2011/12	4,621	1,224,087	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,228,708
2010/11	209,131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,131
දරන ලද සමුච්චිත හිමිකම්පෑම් පිළිබඳ වර්තමාන ඇස්තමේන්තුව	201,663	1,287,357	1,818,441	2,037,386	2,055,161	2,231,887	2,600,926	2,807,384	3,211,983	3,506,528	2,716,365	2,926,954	5,301,447	32,703,482

හදිසි අනතුරු	දරන ලද සමුච්චිත හිමිකම්පෑම් පිළිබඳ වර්තමාන ඇස්තමේන්තුව													
	2010/11 රු. '000	2011/12 රු. '000	2012/13 රු. '000	2013/14 රු. '000	2014/15 රු. '000	2015/16 රු. '000	2016/17 රු. '000	2017/18 රු. '000	2018/19 රු. '000	2019/20 රු. '000	2020/21 රු. '000	2021/22 රු. '000	2022/23 රු. '000	එකතුව රු. '000
2022/23	(650.0)	(4,594.1)	(11,107.1)	(12,938.6)	(10,260.8)	5,615.9	8,110.9	(9,960.3)	(2,125.6)	(9,019.3)	(31,406.9)	(826,283.9)	(3,479,856.5)	(4,384,476)
2021/22	-	(57.5)	(2,568.9)	(2,428.2)	(5,011.5)	(3,402.3)	(8,644.5)	(12,075.1)	(10,872.0)	(37,663.5)	(505,153.1)	(2,331,752.0)	-	(2,919,629)
2020/21	(193)	(3,154)	(7,835)	(4,584)	(6,434)	(10,697)	(11,371)	(12,311)	(15,045)	(487,549)	(2,149,086)	-	-	(2,708,260)
2019/20	-	(13,201)	(9,222)	(4,101)	(13,820)	(21,259)	(15,969)	(32,630)	(521,977)	(2,902,120)	-	-	-	(3,534,299)
2018/19	-	(16,329)	(5,532)	(11,079)	(15,396)	(26,799)	(25,385)	(492,761)	(2,619,040)	-	-	-	-	(3,212,322)
2017/18	(2,129)	(8,627)	(10,057)	(10,432)	(13,132)	(30,608)	(446,918)	(2,209,836)	-	-	-	-	-	(2,731,738)
2016/17	(390)	(8,244)	(16,282)	(12,833)	(23,866)	(387,579)	(2,075,965)	-	-	-	-	-	-	(2,525,160)
2015/16	(1,614)	(16,664)	(31,860)	(27,883)	(369,486)	(1,756,890)	-	-	-	-	-	-	-	(2,204,397)
2014/15	(2,328)	(17,415)	(29,152)	(329,884)	(1,581,957)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,960,736)
2013/14	(3,494)	(32,281)	(226,968)	(1,616,604)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,879,345)
2012/13	(5,121)	(248,761)	(1,457,472)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,711,355)
2011/12	(71,907)	(890,085)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(961,992)
2010/11	(132,617)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(132,617)
මේ දක්වා සමුච්චිත ගෙවීම්	(220,443)	(1,259,412)	(1,808,055)	(2,032,767)	(2,039,363)	(2,231,619)	(2,576,142)	(2,769,574)	(3,169,061)	(3,436,352)	(2,685,646)	(3,158,036)	(3,479,857)	(30,866,325)
සමස්ත හිඟ ශුද්ධ හිමිකම්පෑම්	(18,780)	27,945	10,387	4,619	15,798	268	24,785	37,809	42,922	70,176	30,719	(231,082)	1,821,590	1,837,156

57. වාර්තාකරණ කාලයට පසු සිදුවීම්

වාර්තා කළ දිනයට පසු සිදුවීම් යනු, වාර්තාකරණ දිනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශ නිකුත් කිරීම උදෙසා බලය හිමිවන දිනය අතර ඇති වනු ලබන වාසිදායක සහ අවාසිදායක අවස්ථා වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට ගැළපීම් හෝ අනාවරණය කිරීමට අවශ්‍ය වන, කිසිදු අවස්ථාවක් වාර්තාකරණ දිනයේ සිට සිදු වී නොමැත.

PLC

PEOPLE'S
LEASING
පීපල්ස් ලීසිං | பீப்பள்ஸ் லீசிங்
THE TRUSTED LEADER

පීපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ෆයිනෑන්ස් පීඑල්සී
අංක 1161, මරදාන පාර, බොරැල්ල, කොළඹ 08, ශ්‍රී ලංකාව, තැපැල් සංකේතය: 00800
දුරකථන: +94 11 263 1631 | Fax: +94 11 263 1980/81
විද්‍යුත් තැපෑල : info@plc.lk | වෙබ් ලිපිනය: www.plc.lk